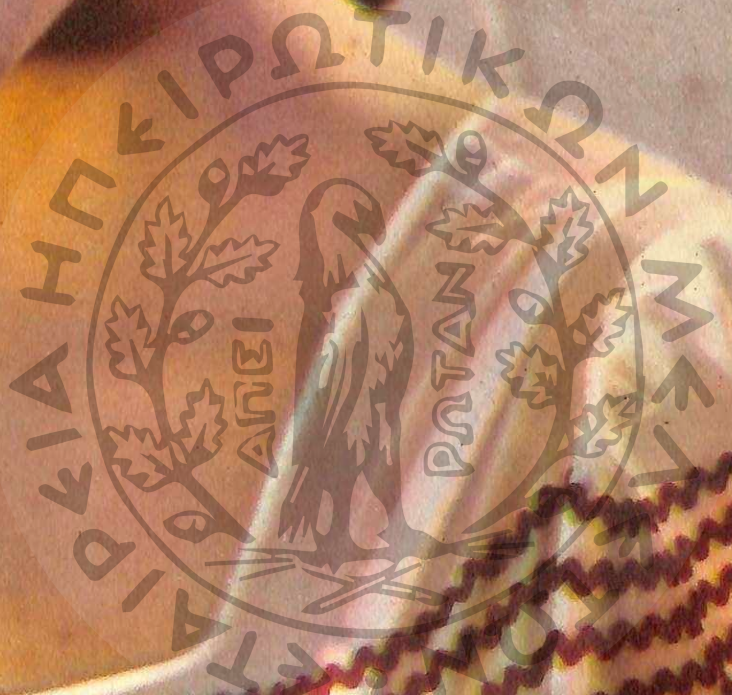


ΘΗΣΑΥΡΟΣ



ΔΕΝ είναι το πρώτο. Συμβαίνει κάπου-κάπου ν' άντηχη το παράπονο γυναικών που υποφέρουν από τη μεγάλη ήτλη. Η... σαιζόν της διαμαρτυρίας είναι ίδιας οι καλοκαιρινοί μήνες. Το καλοκαίρι ταίριαζει στην Αθήνα. Τότε είναι πιο ζωντανή η κίνηση. Οι πλάς δημιουργούν ένα έντονο πανε κι' έλα. Η περιβολή του μπάνιου με τα μεγάλα γυναιά που άφινει, τονώνει τα ενδιαφέροντα. Πιο πυκνή ή έπικοινωνία γυναικών και άντρων. Στην ακρογιαλιά περιορίζονται στο ελάχιστο οι απόστασεις, άποκτά κανείς οικειότητα. Δεν είναι τόσο άπλο στους δρόμους της πόλεως να πλησιάσετε μίαν άγνωστη και να πιάσετε μαζί της κουβέντα. Πλησιάζουν οι τολμηροί και οι αθάδες. Αλλά δε βρίσκουν πάντα ανταπόκριση.

Στη θάλασσα τα πράγματα είναι πιο άπλά. Ξαπλωμένος έσεις στην άμμο. Ξαπλωμένη έ- κείνη σε μικρή απόσταση από σάς. Η γνωριμία έρχεται μόνι, άδίστα, αυτόματα. Λέτε μιά λέξη, χωρίς νάχη το χαρακτήρα «πειράγματος». Μιλάτε με φυσικότητα και σάς άπαντα κατά τον ίδιο τρόπο.

Πιο άπλες και οι προσεγγίσεις. Αν πλησιά- σετε στην όδο Σταδίου μιά γυναίκα και της προτείνετε το μπράτσο σας, όσο χαλασμένη κι' αν είναι, θα σάς άποδέμψη. Δεν άποκλείεται και να σηκώσει το τσαντάκι στο κεφάλι σας. Έντελώς διαφορετική είναι η στάση της στην ακτή. Κάθε άλλο παρά σκάνδαλο θα θεωρηθή, αν τη στιγμή που μιά κοπέλλα παλεύει με το νερό και προσπαθεί ν' άσκηθη στο κολύμπι, της προσφερθήτε να τη διευκολύνετε στην εκμάθησι. Τά μπράτσα σας στη διάθεσή της. Τ' άπλώνετε, γιά να δεχθήτε σ' αυτό το όριζοντιόμένο της σώμα.

Αυτή η εύκολία στην έπικοινωνία ίσως να εί- ναι ο κύριος λόγος, που σχηματίζονται τόσο μακρές ουρές στις άφαιτρίες των λεωφορείων του Σαρανικού. Ούτε ο μισός κόσμος θα κατέ- θβαινε στη θάλασσα αν έπικρατούσαν ακόμα τα παλιά συστήματα. Τότε, που ο ναύτης του Λι- μεναρχείου άγρυπνούσε με τη βάρκα του ανά- μεσα στα γυναικεία και στ' άντρικά λουτρά του Νέου Φαλήρου, προσέχοντας μη τυχόν κανείς από τους άντρες έπιχειρήσει να περάσει την ά- παγορευμένη ζώνη, γιά να πλησιάσει τα λουτρά, που ήταν μόνο γιά τις γυναίκες.

Οι νοσταλγοί των παλιών καιρών κατακρί- νουν τη νέα στροφή και τη βλέπουν σαν πρά- κτορα της διαφθοράς. Δέ συμφωνούμε μαζί τους. Υπάρχει, βέβαια, μιά άνασταρχή των νερών. Η μεταβατική περίοδος, που είναι άναπόφευκτη σε κάθε άλλαγή. Θα κατακαθίσουν όμως τα νερά κι' οι νέοι άνθρωποι θα έχουν τόσο έξοικειωθή με τη γυμνότητα, ώστε μιά γυναίκα με το μπι- κίνι να μη τους κάνει μεγαλύτερη έντύπωση από τη γυναίκα με τη στολή πόλεως.

Μας παρέρυσεν όμως ο πρόλογος κι' άφίσαμε ξεκρέμαστη τη διαμαρτυρία της κυρίας. Το πα- ράπονό της είναι, ότι ζή με το βάρος της έννο- υμεν. Άπαντα παιδιά την βασανίζει η ένόχλησι. Στις πρώτες τάξεις του Ινστιτούτου ήταν ακόμα, όταν δεχόταν την αθάδεια του δρόμου. Μήπως κι' ένας-ένας από τους καθηγητές της — άχι δε οι νεώτεροι — δεν της έκα- ναν τις προτάσεις τους;

Το ενδιαφέρον, που από μικρή προκαλεί, δεν είναι το αισθηματικό. Δεν την έρωτεύονται. Την έπιθυμούν. Άλλες έμπνέουν το αίσθημα, τις έπιστολές, τους στίχους. Αυτή τη βλέπουν σε θηλυκό. Στη θέα της, μι- κροί και μεγάλοι, γίνονται ακιλάκια και την παίρνουν από πίσω. Της βγαίνει από το μύτη και ο πιο άπλος περιπατός. Στα νεανικά της χρόνια, όταν τη συνόδευε η μητέρα, ο άδελφός, ο πατέρας της, τόσο ήταν η αθ- υάδεια των βλέματων, όταν της έριχναν, ώστε ντρέπονταν τους δικούς της. Ιό πρόστυχα λόγια, όταν ήταν μόνι με τη μαμά της. Δεν έλειπαν και τα έπεισάδια, όταν η προκλητικότητα των ξένων έβγαζε από την ύπομονή τον άδελφό που τη συνόδευε.

Ίσποτε το προκλητικό στο ντύσιμο. Κανένα μακιγιάρισμα στο πρόσωπο. Ούτε λίγο κόκκινο στα χείλη. Κανένα δεν πρόσεξε σέ κανένα δεν έδωσε θάρρος.

Άλλες, πηγαίνουν γυρεύοντας και δε γυρίζουν να τις κυττάζουν. Αυτή, όταν βγαίνει από το σπίτι της, εύχεται άνεόκλητη να την άφίσουν στο δρόμο της. Ιέτοια όμως χαρά δεν την έχει γνωρίσει.

Κατά τα πρώτα της χρόνια στήριζε τις έλπίδες της στο μέλλον. Όταν περάση — έλεγε — ο καιρός, τότε πιά που θαπαινε νάχη τη φρεσκάδα της πρώτης νεότητος, θαπαινε να προκαλή τόσο θύελλα το πέρασμά της. Ό- ριστε όμως, ότι τα πρώτα νεατά κύλησαν. Δεν είναι η χρυσή νεότητα τα σαρανταπέντε χρόνια. Μάλιστα, στα σαρανταπέντε. Με τον άντρα της, με κόρη της παντρεύει. Κι' η κατάσταση δεν άλλάζει. Βγαίνει με τον άντρα της και τον φέρνει σε δύσκολη θέσι αν συνειριόταν ο άνθρωπος, θα δερ- νόταν σε κάθε του βήμα. Τόση είναι η αθάδεια του κόσμου. Βγαίνει με την κόρη της και τη ντρέπεται, όπως ντρέπονταν τη μαμά της. Δεκαοχτώ χρόνιά κοπέλλα και δεν κυττάζουν αυτήν, κυττάζουν τη μητέρα.

Μπορείτε τώρα να σκεφθήτε τί γίνεται όταν κατέδη γιά μπάνιο. Νά λείψη κι' η άλσασσα και το καλό της. Δέ θα πήγαινε. Της τγχει υποβέλει όμως ο νιατρός. Έπιμονη σύστασι του. Άπαραίτητα τα μπάνια γιά την υγεία της. Ιόσος όμως είναι ο έκνευρισμός της, ώστε ψάχνει να βρή καμιά έρμηκή παραλία. Όποτε, στην έρμηιά, προκύπτει ζήτημα συγκοινωνίας και άνέσεως. Δικό της άμάς δεν έχει. Τα λεωφορεία άποφύγοντες τις έρμηιές. Έπειτα είναι και η έλλειψη κάθε άγρόμι. Βράχια, άγκάδια, κα- κοτοπιές, ταιλακιωρία.

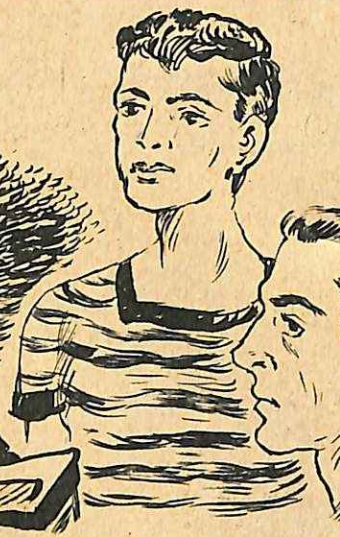
Ιί κατάρα κι' αυτή! Νά νιώθω σαν άγρόμι, που το ζώνουν από παν- το οι κυνηγοί και του ρίχνουν λόγια, το πολιορκούν, το κυνηγούν, δε σταματούν στην άπρέπεια, στη βία, στη χυδαίότητα.

Έίσως να σάς φαίνονται υπερβολές η άνάξια λόγου αυτά που σάς γράφω. Έπρεπε όμως να είστε στη θέσι μου, γιά να καταλάβετε την πραγματικότητα.

Στη θέσι της; Νά κάτι πού, παρ' όλη την καλή μας διάθεσι, δε μπο- ρεί να γίνει. Μιά έμπειρία, που είναι άδύνατο να την άποκτήσει κανείς αν δεν έχει τις ιδιότητες που διαθέτει η έπιστολογράφος. Άδύνατο να πάρουμε τη θέσι της. Δέ μας παριστάνει τη σεμνότητα. Άναγνωρίζει, ότι θα της ήταν δυσάρεστο, αν η φύσι την έκαγε τέτοια, ώστε να περνά από τη ζωή έντελώς άπαρατήρητη. Γυναίκα κοκκέτα, κολακεύεται από ένα φιλοφρόνημα, από μιά κόσμια εκδήλωση θαυμασμού. Ούτε το φλερτάρισμα θα την ά- φηγε άδιάφορη. Όλα έχουν τη χάρη τους όταν περιορίζονται στο μέτρο.



Η περιβολή του μπάνιου με τα μεγάλα γυναιά, που άφινει, το- νώνει τα ενδιαφέροντα.



Καταιγίδα

Χωρίς να το θέλει

μπορεί να ύπάρχη μιά ψυχή, μιά καρδιά, κάποιο αίσθημα. Έτσι που της φέρονται, νιώθει να σδύνη μέσα της το έρωτικό ένδια- φέρον. Άλλά υήπως της φταίει ο κόσμος; Το λάθος είναι στη φύσι της; μιά φύσι, που την έπλασε έμπροστί, ζυπητήρι των αισθήσεων, φλόγα έρωτική. Όταν έρχονται σε κανονικές άδσεις τα αγαθά αυτά, γίνονται εύλογα. Όταν όμως έρχονται σε βαθμό υπερβολής, δημιουργούν τη δυστυχία.

Δημόσιο κίνδυνο βλέπουν στην εμφάνισι της οι γυναίκες και τρέμουν γιά τους άντρες και γιά τ' άγόρια τους. Σε χοίρους μετατρέπονται οι άντρες. Άκόμα κι' οι γυναιμοί της, που έξερουν το ήθος και την άνατροφή της, θ- ταν βρεθούν κοντά της, χάνουν την κυριαρχία στον έαυτό τους. Οι δειλοί γίνονται αθάδες, οι αθάδες άποθραύονται. Πρόσωπα σοβαρά, συνετοί οικονειάρχες, τύποι άσθητοί και άσκητικοί, παραζαλίζονται και μεθάνε στη θέα της.

Δύσκολη και του συζύγου της η θέσι. Άπόλυτη η έμπιστοσύνη στη γυ- ναίκα του. Άναλογίζεται όμως το μαυριό της. Παρακολουθεί άκόμα τους γνωστούς και φίλους που, θέλοντας να μείνουν στα όρια της έμπειρίας, καταβάλλουν προσπάθεια γιά να μη εκδηλωθούν, γιά να μην άφίσουν την ταραχή τους. Προσπάθεια που είναι άφανη και τους φέρνει σε άμνησαν.

Διαβάξω το γράμμα αυτό της γυναίκας, που είναι καταδικασμένη από τη μοίρα της να προκαλή τη θύελλα, και σκέπτομαι πόσο μεγάλη πρέπει να είναι η δύναμη της: αντίστασής της. Νιώθει — γράφει — να σδύνη μέσα της το έρωτικό ενδιαφέρον. Γιά να φάση όμως στο σημείο αυτό της άήδεις, από πόσα στάδια πάλης με τον έαυτό της νάχη περάσει; Πόσες μάχες με τους πειρασμούς; Θερμή από ιδιουσγκρασία η ίδια, θερμότητα έκπέμπει. Έν τούτοις, μένει άκαμψη πάνω στις έπάλξεις της άξιοπρε- πειας.

Ιέτοια αυτοκυριαρχία άξίζει περισσότερο από την έγκράτεια άλλων γυ- ναίκων, που μένουν στην εύθεια, χωρίς νάχουν να παλέψουν με τους δαι- μονες του κακού. Όλες νικήτριες, η δική της όμως νίκη είναι καρπός ταχύτατου άγώνα με τη μοίρα της.

Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

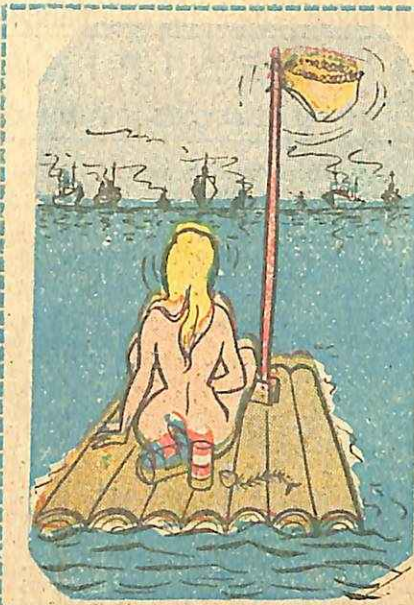
Σερβίρισμα με ποτηράκια του λικέρ. Όταν όμως άδειάζουν πάνω σου γκαζοτενεκές με βρώμικα νερά... Άγανάκτησι και άηδία.

Έρχονται στιγμές, που τα βάνει με τον έαυτό της. Λέει μέσα της, ότι δικό της θα είναι το φαίξιμο, ότι κάτι έχει στο βλέμμα, κάτι ύπάρχει στις κινήσεις, στην έκφρασι της, που άναστατώνει τον κόσμο. Κάνει πρόβες στον καθρέπτη. Έχασε τον άυθόρμητισμό στη συμπεριφορά της. Άλλες προσπάθουν να τονώσουν τη γοητεία τους. Αυτή άγωνίζεται ν' άποσυμφορηθή από κάθε γοητεία. Άλλες κυττάζουν πώς να νίνουν όσο το δυνατό περισσότερο κομψές. Η δική της προσπάθεια είναι ν' άποβάλη κάθε κομψότητα που θα την έκανε έλκυστική. Άν ήταν τρόπος να φορέση τσουβάλια...

Η άπλότητα της περιβολής της δεν έχει όρια. Ποιό είναι το κέρδος της; Έξαντλεί όλα τα μέσα της χωρίς άποτέλεσμα. Και τότε άφινει τον έαυτό της και τα βάνει με τον κόσμο. Τους βρίσκει ά- ντγωγους, χυδαίους, άπολιτιστους, βάρβαρους, ζώα, στα όποια κυριαρχεί το κτηνώδες.

Μήπως φταίει κι' αυτοί; Άν πραγματι- κά είχαν τις ιδιότητες που τους άποδίδει, θα τις έξεδήλωναν σ' άλλες γενικά τις γυναίκες. Άλλά, όπως έχει δια- πιστώσει κι' η ίδια, στις άλλες δε συμβαί- νει τέτοιο κακό. Εβλέ- πω τις άλλες και τις ζηλεύω. Τις σέβονται, τις προσέχουν, τις έκ- τιμούν. Δέ λένε δε τι τύχει. Κι' αν τις φλερ- τάρουν, φροντίζουν να είναι μετρημένοι άπέ- ναντί τους. Άκόμα και στα πειράγματά τους δεν είναι τόσο έξοπιστοί, όσο όταν άπευθύνονται σ' αυ- τήν. Οι γνωστές προσ- φωνήσεις: «κούκλα μου, μωρό μου, πασά μου, δερβίση μου...».

Περνά όμως αυτή και έξαπολούν οχε- τούς, την κάνουν να συχαίνεται τον έαυτό της. Τη βλέπουν σαν ένα κομμάτι κρέας. Ούτε σκέπτονται, ότι μέσα στο κρέας αυτό



Όταν η ναυαγός είναι ώραία!



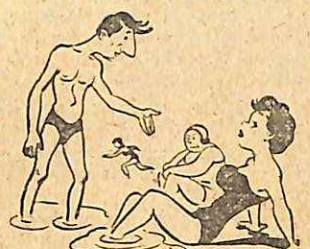
Δεν είναι τίποτα, άγάπη μου! Σου άγόρασα ένα χαινοόργιο κοριών και η' πολήτρια το δοκίμασε λιγάκι, να δή το χρώμα του!



Χωρίς λόγια.

ΣΤΑ μπάνια του Φαλήρου. Κομψότατη και νεαρότα- τη είναι η δεσποινίς που — φορώντας ένα θουάρισιο μα- γιγώ—μπαίνει στη θάλασσα. Άλλά απ' τις κινήσεις της φαίνεται άμέσως ότι δεν ξε- ρεί κολύμπι, γιατί δεν προ- χωρεί παρά μέσα και περιο- ρίζεται να... κτυπή η χερ- τωμένα τα κύματα κοντά στην ακρογιαλιά. Νεαρός έ- ρωτιθεύς, που την προσκο- λυθεί, δε χάνει, φυσικά, την εύκαιρία και ζυνώνει: — Βλέπω ότι δεν τα κατα- φέρνεται και τόσο καλά, δε- σποινίς.

—Ναι, λέει η κοπέλλα. Δεν ξέρω κολύμπι. —Θέλετε να σας μάθω; —Η νεαρή και νόστιμη δεσ- ποινίς κομπιάζει λίγο:



— Έχετε καιρό; ρωτά στο τέλος. —Τι λέτε δεσποινίς! Άν έχω καιρό; Και βέβαια έ- χω! Άπαντα κατενθουσια- σμένος ο νεαρός. —Όποτε η κοπέλλα γυρι- ζοντας προς την ακρογια- λιά, όπου λιάζεται ένα συμ- παθέστατο... μαμούθ. —Μωμά, φωνάζει, τρέχα! Ο κύριος είναι πρόθυμος να σου μάθω κολύμπι. Κι' ενώ το μαμούθ άνασπ- κώνεται και σπεύδει, η κο- πέλλα άπευθύνεται πάλι προς τον νεαρό: —Είπατε πολύ ευγενι- κός. Ένώ, όμως δε θέλω να μάθω. Η μαμά μου έχει κα- ύμο!

Τέζα ο νεαρός!

Ε ΠΑΝΩ σε πολύ περαστικό συνοικιακό δρόμο είναι το σπίτι του χοιριανού και πρωί-πρωί άκούει κάτω απ' τα παράθυρα του μια μονό- τονη φωνή: —Θεός σκληρός τα πεθα- μένα σας! Δώστε μιά βοή-θεια γιά το παιδάκι μου. Η φωνή είναι τόσο στερε- ότυπη και επαναλαμβανεται τόσες φορές, ώστε ο άνθρω- πος, μη μπορώντας να κοι- μέται, σκεφτεί:



μηδ, σπκνεται, κυττάζει κάτω και βλέπει μιά τοιγγά- να μ' ένα μικρό. —Άκούσε, κύρα μου, σου δίνω ένα δεκάκριο. Φέυγεις από και να πας λίγο παρα- κάτω.

—Νά φύγω, άφέντη μου. Ο άνθρωπος της ρίχνει ένα δεκάκριο κι' ταιγιάνα το μα- ζεύει. Λέει χίλιες ευχές, παίρνει το παιδάκι και φεύ- γει απ' τη θέσι εκείνη. Ο άνθρωπος κατενθουσιαμέ- νος γιά την ευτυχία του, πέφτει και συνεχίζει τον ύ- πνο του ευτυχισμένου.

Το άλλο πού όμως δέκα ταιγιάνες με μωρά κλαυ- μοιράζαν κάτω απ' τα παρά- θυρα του: —Θεός σκληρός τα πεθα- μένα σας, δώστε μιά μικρή βοήθεια!...

Θησαυρός

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Ι. Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΓΡΑΦ. ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙΟΥ 4—ΤΗΛ. 36.781 ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 0

Και ο συμπολίτης, βλέ- ποντας το κοκό, άκόμα τρα- βάει τα μαλλιά του!

—ΜΕΣΑ στο τρόλλεϋ ή νεα- ρά δεσποινίς καθώς προ- χωρεί άπρόσεκτα στον δια- δρόμο, πατά το πόδι ενός κυρίου που το είχε άπλωμέ- νο περισσότερο του δέον- τος. Κατακόκκινι η κοπέ- λα γιά την άπροσεξία της στρέφει και κυττάζει τον κάτοχο του ποδαριού:



— Άχι, κύριε... σάς πά- τπα; Κι' έκείνος με άπάθεια: —Μάλιστα!... Κι' έπειδή η κοπέλλα τα χάνει και κοκκινίζει περισ- σότερο, μη βρίσκοντας τί να πη συνεχίζει έκείνος με κακεντρεχία: —Σας ζήτη άσγγνώμη, δεσποινίς, που έβγα αττία να στενωχωρηθήτε. Κι' η δύστυχη κοπέλλα πε- ριωρίστηκε να κακκοκρίσι ά- κόμη περισσότερο.



Κ ΑΤΑΠΛΗΚΤΙΚΑ άνιστόρη- τη κύρια, που παροκο- λουθούσε τη παράστασι της «Βασίλισσας Άμαλίας» στο θέατρο του Κατράκη, άφου στήριξε πολλές φορές στο κάθισμά της, στο τέλος άκούστηκε να ρωτά το συ- νοδό της:

—Άντινακν ντρέπομαι να το ρωτήσω, αλλά θα το ρω- τήσω. Πότε ήταν βασίλισσα η Άμαλία; Πρό του... Γεωργί- ου ή μετά τον Γεωργίου; —Και ο μιν συνοδός της κυρίας της πάθος προσο- νάει το πόδι με τέτοια δύ- ναμι, που άκούστηκε μιά πινιμένη κραυγή της κυρί- ας, και πλέον ού!



—Ενας όμως απ' τους θε- ατάς των πλησιών καίρια- των μωμενύρισε με κακεν- τρεχές χαμόγελο: —Πώς δεν είχε τίποτα; —Σκέτο καθούκι, πταί! Μάλιστα! Ένα σκέτο καθ- ούκι! Όταν τον έδωδα απ' το τέντερον και τον εί- δα, μαύρισαν τα μάτα μου. Τίποτα δεν είχε μέσα! —Ο φάρος καταλαβε προ- φανώς τι είχε γίνει: —Μάπως τούκανες τίποτα προτού τον βράσης; —Τίποτα. Μόνο του έπα- σα τις σαγκάρες γιατί δεν χωρούσε στο ψυγείο. —Ε, αυτό είναι! —Τι έπλεδν; —Ετοέες, κύριε! —Τι θα πη έτοέες; Κε- ροιδεύεις τώρα; Θα σε πάω στην Άγορανομία. —Ετρέσε και άδειασε κύ.

ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ Την δίσταψη των πέντε όλη η πλάσις άναμένει και προσεύκεται η καύμενη και θεοσυποκαλεί να βρεθι μια κάποια λύσις γιά τη... Μέση Άνατολή γιάτι λίγο παρα πάνω τη φωτιά της άν σκαλίσθ θε μάς σπάζει τη χολή μας και τη... μέση θα μας λύση!

Να... συνέλθουν περιμένει, έπι πλέον, οι ευθενται και των πέντε των Ήπειρων οι παράγοντες οι... (Πέντε, γιάτι άλλοιώς η νή μας τούτη θα μυοίρη όλο μαρμαρι, όλο μπόρες και φουρτούνες γυρνώς μας θα έρεπώνε και οι... «τρεσερικ», μοιραίως, την έρην θα την (πάνε!



Ο ενδοκρινολόγος κ. Γ. Λοβέρδος

ΤΑ ΦΡΟΥΤΑ καὶ ἡ ὁμορφιά

Μία ενδιαφέρουσα συνέντευξη με τον ενδοκρινολόγο κ. Γ. Λοβέρδο

Τώρα το καλοκαίρι είναι η κατάλληλη ευκαιρία, με την άφθονια των φρούτων, να κάνουμε μία γενική ανανέωση, ένα ξεκαθάρισμα του οργανισμού μας. Τα φρούτα και ώριμες τροφές συντελούν, όπως είναι γνωστό, στο να ξαναδίνουν όμορφη και φρεσκάδα.

Αλλά ποια φρούτα και ποιές τροφές ωφελούν;

Είναι δυνατόν, με κατάλληλη διατροφή, να κάνουμε π. χ. τα μάτια μας να λάμπουν, το δέρμα μας να ξαναπαρή τη νεανική φρεσκάδα του;

Σ' αυτά και άλλα ερωτήματα δέχτηκε ευχαρίστως, να μας απαντήσει ο διακεκριμένος ενδοκρινολόγος και ψυχίατρος, κ. Γ. Λοβέρδος.

«Αν και δεν είμαι ειδικός διαιτολόγος, μάς είπε, ωστόσο, έχω εκδώσει πολυάριθμα βιβλία πάνω στη διαιτητική και στο ρόλο που παίζουν οι τροφές και τα φρούτα στους ενδοκρινείς αδένες.

Αναμφισβήτητο γεγονός είναι, ότι όλα τα φρούτα ωφελούν. Φυσικά, με την προϋπόθεση, ότι δεν υφίστανται αντενδείξεις βιολογικές. Αυτό σημαίνει, ότι, αν κανένας πάσχει από έλκος του στομάχου, δεν επιτρέπεται να φάει λεμόνια ή γενικά φρούτα που έχουν οξύ. Για τις τροφές υπάρχει ένας κανόνας: Να αποφεύγουμε, είτε είμεθα υγιείς είτε ασθενείς, κυρίως τα ζωικά λίπη και γενικά τα λίπη, γιατί καταλήγουν σε άσθμα. Το άσθμα είναι ουσιαστικώς το λίπος, που σχηματίζεται μέσα στον οργανισμό και που μετατρέπεται σε μία ουσία γνωστή ως χοληστερίνη. Η χοληστερίνη κολλάει στα τοιχώματα των αρτηριών και των αγγείων. Είναι κάτι σαν την καπνιά που πίνουν οι καπνοδόχοι.

Συνεπώς, οι αρτηρίες στενεύουν, χάνουν την ελαστικότητά τους και δεν επιτρέπουν την κανονική κυκλοφορία του αίματος. Μ' άλλα λόγια, το λίπος προκαλεί πρόωρο γήρας.

Οι άνθρωποι, μάς ετόνισε ο κ. Λοβέρδος, θα μπορούσαν να διατηρούνται νεώτεροι, επί μακρό χρονικό διάστημα, αν απέφευγαν τα λίπη. Τώρα, λοιπόν, το καλοκαίρι, μάς δίδεται η ευκαιρία, από τη φύση, για μία γενική αποτοξίνωση του οργανισμού με φρούτα και ελαφρές τροφές. Βεβαίως, το χειμώνα, έχουμε τα πορτοκάλια, που είναι πραγματικά «θείο δώρο» και που αναπληρώνουν κατά θαυμαστό τρόπο όλες σχεδόν τις ουσίες που βρίσκονται στα καλοκαιρινά φρούτα.

Αλλά, ως έχουμε καλύτερα ποιά φρούτα και ποιές τροφές έχουν επιδράσει στα διάφορα μέλη του ανθρώπινου οργανισμού.

ΤΟ ΔΕΡΜΑ. Το καλύτερο «φάρμακο» για το δέρμα, ιδίως για το λιπαρό, είναι το αγγούρι.

Ο κ. Λοβέρδος συμβουλεύει το άραιο φάλο, αν θέλει να γίνει ωραιότερο και πιο ελαστικό, να πίνει ή να πίνει χυμό από τα αγγούρια, χωρίς να περιφρονεί το φλούδι τους.

Το φλούδι του αγγουριού έχει όλα τα θαυματουργά συστατικά που «ξεκαθαρίζουν» τον οργανισμό.

Δύο ποτηράκια από χυμό αγγουριού αλλάζει, μέσα σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα, το λιπαρό δέρμα. Επίσης οι σαλάτες φρούτων, ιδιαίτερες με φράουλες, και το σέλινο συντελούν στο ξεκαθάρισμα του δέρματος.

ΤΑ ΜΑΛΛΙΑ. Τα φρούτα, παίζουν ιδιαίτερο ρόλο στη διατήρηση των μαλλιών. Τα μήλα, όχι καθαρισμένα, είναι τονωτική τροφή για τα μαλλιά. Περιέχουν όλες τις ουσίες που συντελούν στη στιλπνότητα και στη διατήρηση της ομορφιάς των τριχών. Επίσης τα αχλάδια, το πορτοκάλι, τα μανταρίνια, το νεράντζι και τα ξερά σύκα, είναι φρούτα που ενισχύουν τα μαλλιά.

Η τριχόπτωση εξαρτάται, φυσικά, και από άλλους πολλούς παράγοντες, που έχουν σχέση με τη λειτουργία των παραθυρεοειδών αδένων.

Γενικά, όμως, μπορούμε να συμβουλευόμαστε, είπε ο κ. Λοβέρδος, ότι η τριχόπτωση, εν μέρει, είναι δυνατόν να σταματήσει, αν οι τροφές που λαμβάνουμε περιέχουν ασβέστιο και σίδηρο. Τέτοιες τροφές είναι το σπανάκι, οι φακές, τα καρότα, τα φρέσκα φασολάκια κι' ο μαϊντανός.

ΤΑ ΜΑΤΙΑ. Το σπανάκι, ο κρόκος του αυγού, το βούτυρο, το γάλα, οι φρέσκες πιπεριές και η περιφρονήσιμη γλυστρίδα θεωρούνται τροφές με θαυμαστά συστατικά, που συντελούν, κυρίως, στο να διατηρούν τη λάμψη τους τα μάτια. Επίσης, όλα τα φρούτα συντελούν στην καλή διατήρηση των υατρίων. Ιδιαίτερα όμως οι φράουλες, το πορτοκάλι, ο ανανάς και τα μήλα.

ΤΑ ΑΥΤΙΑ. Το λεμόνι αναμφισβήτητα συντελεί στην καλή λειτουργία της ακοής, γιατί απομακρύνει ορισμένες ουσίες, όπως το ασβέστιο, που επικάθονται στα τοιχώματα των αγγείων του αυτιού.

ΤΑ ΧΕΙΛΗ. Το σπανάκι, οι φακές, τα καρότα, το κρεμμύδι, τα παντζάρια, τα μαρούλια και οι έλιες κοκκινίζουν τα χείλη.

ΤΑ ΝΥΧΙΑ. Τα νύχια, είναι για τον ενδοκρινολόγο μάρτυς αδιάψευστος για την καλή ή κακή λειτουργία του οργανισμού.

Οι γυναίκες, αν θέλουν να δυναμώσουν τα νύχια τους, ως σταματήσουν για λίγο το βάψιμο τους κι' ως τρώγουν αχλάδια, βερύκοκα, λαχανικά και πορτοκάλια.

ΤΟ ΣΗΚΟΤΙ. Το σπανάκι το βλέπουν όλα τα λαχανικά, που αρχίζουν από «Σ» όπως είναι το σέλινο και το σπανάκι. Το καλύτερο φαγητό για το σπανάκι είναι η αγγινάρα.

Επίσης όλα τα ξυνά είναι καλές τροφές για το σπανάκι. Αλλά και τα καρπούζια και το πεπόνι, όπως και τα ροδάκινα, έχουν εξαιρετικά συστατικά για το λεπτό αυτό όργανο.

ΤΑ ΝΕΦΡΑ. Ο κ. Λοβέρδος συνιστά σε όλους πάσχοντες από τα νεφρά τους, να πίνουν χυμό από βρασμένα κοτσάνια κερσιών.

Είναι κυριολεκτικώς θαυματουργό πρακτικό φάρμακο, μάς είπε. «Διαλύει ακμή και τις πέτρες!...»

Το καλύτερο όμως φρούτο για τα νεφρά, είναι το καρπούζι. Το καρπούζι «πλένει» τα νεφρά και έτσι συντελεί στην καλή λειτουργία τους. Αλλά ο κ. Λοβέρδος συνιστά να τρώμε το καρπούζι, παρά την εθιμοτυπία... μέχρι και το λευκό του βάρους. Επίσης τα πορτοκάλια, τα ροδάκινα, τα καρότα, τα λεμόνια, τα βερύκοκα και τα πεπόνια είναι φρούτα που ωφελούν πολύ τα νεφρά.

Ο κ. Λοβέρδος, γενικά, μάς τόνισε, ότι ώριμα φρούτα, όπως το σταφύλι, είναι τόσο απαραίτητα για τον ανθρώπινο οργανισμό, όπως και το οξυγόνο. «Αν δε φάμε από αυτά, βλάπτουμε την υγεία μας.

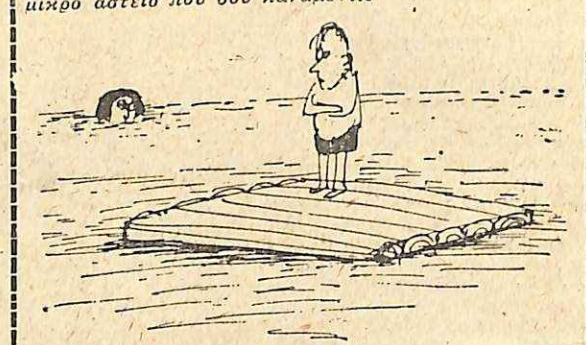
Τα σταφύλια, μάς είπε, θεωρούνται ως «απόρρητη σίδηρος» και κυριολεκτικά αντισταθμίζουν τον οργανισμό, γιατί συμβάλλουν στην καλή λειτουργία του αίματος. Επίσης, για την ντομάτα, μάς είπε, ότι η ιατρική επιστήμη τη θεωρεί ως «θείο δώρο», γιατί έχει άφθονες βιταμίνες.

Όλα τα φρούτα, είπε χαρακτηριστικά ο συνομιλητής μας, είναι πηγή ξανανέωματος του οργανισμού. Από τα χορταρικά δε το σέλινο, ιδίως το ροσκό είναι εκείνο που χαρίζει την αίσθηση νεότητας!

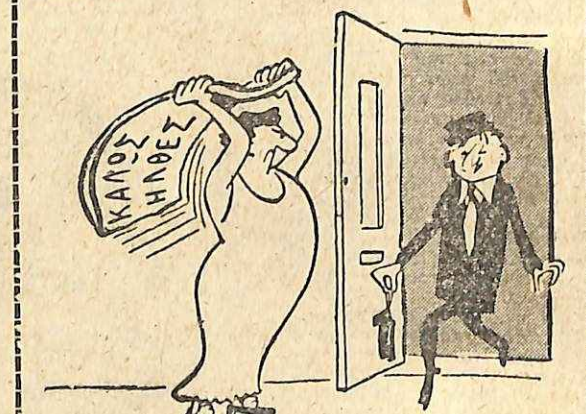
Π. Ν. ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ



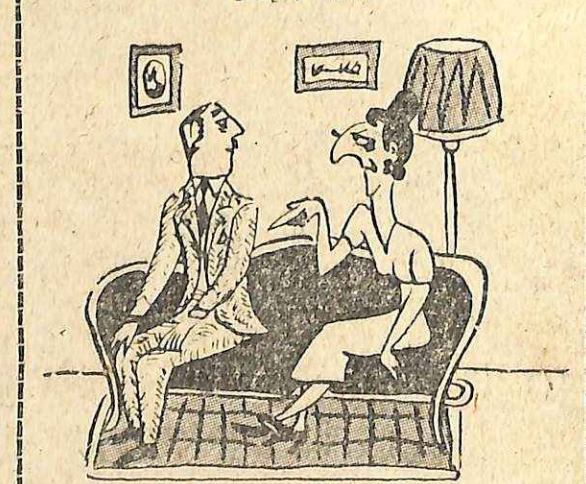
—Ευχαριστούμε για το γεύμα. Πρέπει, όμως, να σου πούμε πως η δήθεν προαγωγή σου ήταν ένα μικρό άστείο που σου κάναμε!...



—Τάξερα εγώ... Ένα κακό δεν έρχεται ποτέ μόνο του, βρε γυναίκα!...



Χωρίς λόγια.



—Ωστε δε μ' αγαπάτε, λοιπόν; Μήπως μπορώ να μάθω γιατί;

ΜΟΔΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ

ΔΕΝ ΣΥΜΒΙΒΑΣΟΥΝΤΑΙ

Προσέχετε τα κλίπς, τα ψεύτικα κοσμήματα και τις ζώνες

ΑΠΟ τότε που πρωτοεμφανίστηκε η μόδα —και μπορούμε να υποθέσουμε ότι έκαμε την εμφάνισή της από την εποχή της Εύας— οι απαιτήσεις της ήταν πάντα αντίθετες προς τους κανόνες της υγιεινής. Αυτό δεν έμπόδισε, όμως, τις γυναίκες να είναι ανέκαθεν προσκολλημένες σ' αυτήν.

Το ίδιο συμβαίνει και σήμερα. Οι υγιεινολόγοι κάνουν από καιρό πόλεμο έναντι των περμανάντ, των φτιασιδιών, των ρουζ, των διαφόρων κοσμητικών κλπ. Αλλά καμιά γυναίκα δεν τους ακούει.

Υπάρχουν, ωστόσο, μερικοί κίνδυνοι, που κάθε γυναίκα θα είχε συμφέρον να τους προσέξει. Ένας απ' αυτούς κι' όχι από τους λιγώτερο σοβαρούς προέρχεται από τα σκουλαρίκια.

Ός πριν από λίγα χρόνια επικρατούσε η βάρβαρη συνήθεια του τρυπήματος των αυτιών. Σήμερα, τα σκουλαρίκια με κλίπς έχουν κάμει το τρύπημα περιττό. Αλλά ούτε αυτά είναι ακίνδυνα. Όταν τα κλίπς αυτά πιέζουν πολύ το αυτί, μπορεί να προκαλέσουν τοπικές νεκρώσεις, με αποτέλεσμα την αποκοπή του λοβού του αυτιού. Όταν, εξ άλλου, είναι πολύ βαρείς, τραβούν προς τα κάτω το λοβό και τον κάνουν να κρεμάει με τρόπο εξαιρετικά αντιαισθητικό.

Ένας άλλος σοβαρότατος κίνδυνος προέρχεται από τα ψεύτικα κοσμήματα, που φορούν σήμερα οι γυναίκες. Πολλά απ' αυτά, με την επίδραση του ιδρώτα, προκαλούν την εμφάνιση πάνω στο δέρμα μαυροπράσινων κηλίδων, που είναι ανεξίτηλες. Αυτό το φαινόμενο προκαλείται κυρίως από κοσμήματα, που είναι φτιαγμένα από άγερη μέταλλα. Σε εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις, όμως, μπορεί να προκληθεί και από χρυσά κοσμήματα, όταν περιέχουν, έστω και σε πολύ μικρή αναλογία, άλατα θείου.

Στις ημέρες μας, έχουν μεγάλη διάδοση τα γυναικεία εσώρουχα από νάυλον.

Τα εσώρουχα αυτά, όμως, δεν είναι τελείως ακίνδυνα.

Σε πολλές περιπτώσεις προκαλούν έντονες δερματοπάθειες, που δεν υποχωρούν εύκολα. Οι ειδικοί μάς λένε ότι δε φταίει πιθανόν το νάυλον, αλλά οι βαφές που χρησιμοποιούνται, για να του δώσουν αυτόν ή εκείνο το χρωματισμό ή οι συνθετικές ρητίνες, με τις οποίες επενδύονται οι ίνες του. Το γεγονός πάντως, είναι ότι η αιτία αυτών των δερματοπαθειών βρίσκεται στα εσώρουχα από νάυλον.

Μην τα χρησιμοποιείτε, λοιπόν, αν δε βεβαιωθείτε ότι είναι ακίνδυνα για σας.

Τα εσώρουχα από νάυλον κάνουν κι' ένα άλλο κακό: Δεν αφήνουν τον ιδρώτα να εξατμισθεί. Ο ιδρώτας αυτός συγκεντρώνεται τότε κάτω από την επιδερμίδα και οι τοξίνες που περιέχει δηλητηριάζουν το αίμα.

Δεν είναι μικρότεροι οι κίνδυνοι, που προέρχονται από τις ελαστικές ζώνες και το υπερβολικό σφίξιμο της μέσης.

Οι ελαστικές ζώνες, δεν έχουν τα μειονεκτήματα των παλιών κορσέδων. Αλλά τα αποτελέσματά τους είναι το ίδιο βλαβερά. Οι γυναίκες, που σφίγγουν τη μέση τους, δε μπορούν να φανταστούν πόσες αλλοιώσεις επιφέρουν μ' αυτό τον τρόπο στη δια-

μόρφωσι του θώρακός των.

Οι κατώτερες πλευρές συμπίεζονται βαθμιαία — με τους κορσέδες αυτό το πείγμα γινόταν με τρόπο βίαιο — και η σπονδυλική στήλη διαστρεβλώνεται (ανάλογα με την κλίση του σώματος γέρνει προς τα δεξιά ή προς τα αριστερά).

Αλλά και όλα τα εσωτερικά όργανα συμπίεζονται ταυτόχρονα: πνεύμονες (βάσεις), σπυκίτι, στομάχι, καρδιά. Αυτή η συμπίεση παρεμποδίζει την κανονική λειτουργία τους και μπορεί να προκαλέσει σοβαρότατες διαταραχές.

Μέση σφίξας, τονίζουν οι υγιεινολόγοι, σημαίνει καταστροφή της υγείας. Οι ασθενείς που μπορεί να περπατήσουν από το υπερβολικό σφίξιμο είναι αναρίθμητες: αναπνευστικές διαταραχές, ατροφία του ήπατος, πτώση του στομάχου, πλευρωδυνίες, πνευμονικό εμφύσημα, παλμοί και πόνοι στην καρδιά κλπ.

Όταν πρόκειται για ελαστική ζώνη, που περικλείει τα τοιχώματα της κοιλιάς, μπορεί να προκληθούν μετατοπίσεις των οργάνων, που βρίσκονται στο εσωτερικό της και διαταραχή της λειτουργίας τους.

Κατά γενικό κανόνα, οι γυναίκες που χρησιμοποιούν ζώνες ή που σφίγγουν σε υπερβολικό βαθμό τη μέση τους, όπως απαιτεί η σημερινή μόδα, έχουν δύσκολο τοκετό. Οι ελαστικές ζώνες, για να είναι ακίνδυνες και ωφέλιμες, δεν πρέπει να συμπίεζουν τα εσωτερικά όργανα.

Κάνουν τότε ένα ευεργετικό μασάζ, που συντελεί στη βαθμιαία εξαφάνιση του υπερβολικού πάχους.

Πρέπει να αποφεύγετε, εξ άλλου, όλες τις μεθόδους χημικής απορριχώσεως.

Κανένα από τα προϊόντα που προσφέρονται στο εμπόριο, δεν είναι τελείως ακίνδυνο.

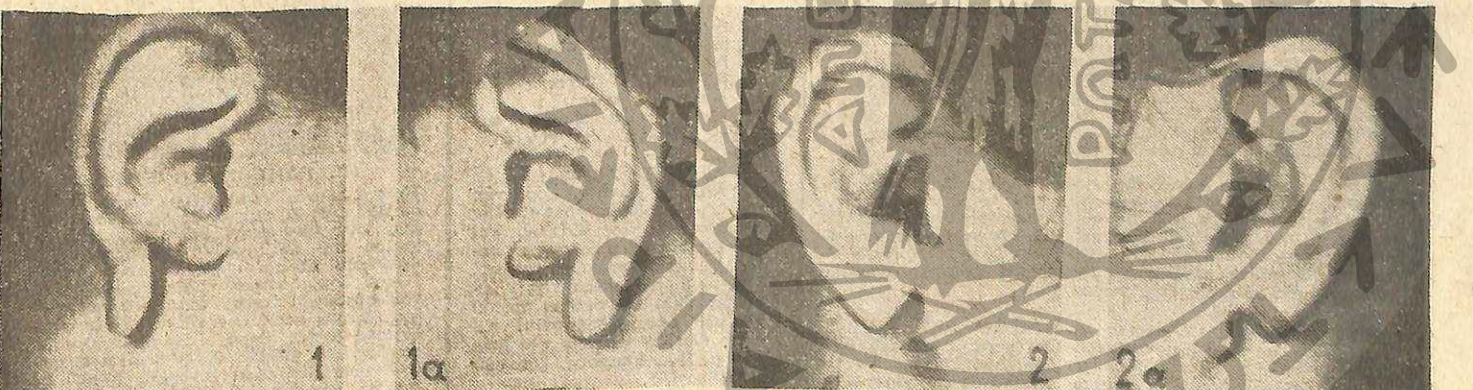
Η αποτρίχωση του προσώπου, εξ άλλου, με ακτίνες Χ, μπορεί να προκαλέσει δυσκολοθεωρούμενες και επικίνδυνες ραδιοδερμιτίδες.

Θε αποφεύγετε, τέλος, όλα τα προϊόντα, που διαστέλλουν την κόρη του ματιού και που έχουν στη βάση τους ατρόπνη ή υπελλακτόνα, καθώς και τα κολλύρια ή τις σκόνες που δίνουν λάμψη στα μάτια. Τα δεύτερα μπορεί να προκαλέσουν χρόνιες επιπεφυκίτιδες και φλογώσεις του κερατοειδούς χιτώνα.

Ακρεν ζωον ασηρημαδς

Μία γυναίκα αναστατωμένη άφησε μέσα σ' ένα γραφείο τα ξειδιών του Σπρίνγκφιλντ (Ηνωμ. Πολιτείες) και ζήτησε να μάθει τον μέσο ύψος... πίνες, σε μία ακτίνα 15 χιλιομέτρων! Ο υπάλληλος παρανευνησε φυσικά, βλέποντας τη φανερά αγωνία της, και τη ρώτησε τι της χρειαζόταν αυτή η πληροφορία. Κι' εκείνη του εξήγησε:

«Άφισα τα παιδιά μου σε μία πσίνα, και δεν κατορθώνω να θυμηθώ σε ποια απ' όλες!...



Όταν τα κλίπς είναι πολύ βαρεία, κάνουν το λοβό του αυτιού να κρεμάει (1 και 1α). Όταν, εξ άλλου, είναι πολύ σφιχτά, προκαλούν τοπικές νεκρώσεις, που καταστρέφουν ένα μικρό ή μεγάλο κομμάτι του λοβού (2 και 2α).



ΠΑΡ' ΤΟΝ ΕΝΑ...

ΠΡΟΣΩΠΑ:

ΤΑΚΗΣ: Τριανταπεντάρης, νοστιμούλης, αθλητικούλης, νευρικούλης. ΣΤΑΣΑ: Τό τρυφερόν του, ή, μάλλον, τό... τρυφερώτατον ήμισυ του, τόσοσ ός ήλικά, όσον και ώς εμφάνι- σις. ΒΑΣΙΛΗΣ: Φίλος του Τάκη.

ΣΚΗΝΗ 1η

(Μεσάνυχτα σέ κάποιο μπάρ του Συναγματοσ. Ο Τάκης, τραμπαλίζοντας πάνω σ' ένα «σκαιμάνκι», απολαμβάνει τό τρίτο κατά σειράν ούϊσκι του. Μπαίνει ό Βασίλης, που προχωρεί πρós τό μέρος του Τάκη και τόν χτυπάει χαιδευ- τικά στην πλάτη).

ΒΑΣΙΛΗΣ: Βρε Τάκη! Σάν τά μάραθα! Πώς ζού τέτοια ώρα μοναχός σου σ' ένα μπάρ; Έξώκειλες ή συνέη κανένα θαύμα;

ΤΑΚΗΣ (έκκεφα, λόγω ψυ- χικής και... οινόπνευματικής καταθλίψεως): Μάλλον τό πρώτο. (Με ποιητικό οίστρο). Και γιατί ά μήν έξώκειλα, δηλαδή, ή στιγμή που με χτύπησε άγρια φουρτούνα, που με βρήκε σάν έρμη βαρκούλα, δίχως κουπί, δίχως πανί;...

ΒΑΣΙΛΗΣ: Σίγιά, γιατί θά με πάρουν τά δάκρυα.

ΤΑΚΗΣ: Και θά κάνουν πολ- λυ καλά, γιατί ή κατάσταση είναι έπωσθήποτε γιά κλά- ματα.

ΒΑΣΙΛΗΣ (στενοχωρημέ- νος): Μπά! Κι' από τί, άν έπιτρέπεται;

ΤΑΚΗΣ (ξασπώντας): Από δευσάτη ζήλεια, μετά άγιο- φρενικών παρακορύνσεων!

ΒΑΣΙΛΗΣ (γελώντας): Άντε, μωρέ σαχλά. Και μ' έ- κανες και τρώαζα! Σήκω ά- μέσως και τράβα στό σπιτάκι σου. Στή γυναίκα σου.

ΤΑΚΗΣ: Καί τί τά πάω νά κάνω; Νά ύπαστό πάλι τά νεύρα, τίς φωνές, τίς σκηνές και τίς ζήλειες;

ΒΑΣΙΛΗΣ: Ναί, νά τά ύ- ποστής όλα! Καί, στό «άτι- κάτω», δέν έχει κι' άδικο. Εί- σαι όμορφόπαϊδο, γι' αυτό σέ ζήλειες!

ΤΑΚΗΣ: Ναί, αλλά δέ με ζήλειες λογικά. Με ζήλειες παρολόγα.

ΒΑΣΙΛΗΣ: Μά ή ζήλεια, χουσε' μου άνθρακε, ποτέ δέν ήχε σχέση με ή λογική. Πάν-

τα παράλογη, μουρλή κι' άνι- σόρροπη ήτανε! Άντε, τράβα στό σπιτάκι σου, κι' όρκισου της άνίαντα πίστι και όφο- σίωσι.

ΤΑΚΗΣ: Μά της έχω όρ- κιστή χίλιες φορές!

ΒΑΣΙΛΗΣ: Καί μία άπό- ψη, χίλιες μία! Έμπρός! Δρόμο!

ΤΑΚΗΣ: Νά πληρώσω.

ΒΑΣΙΛΗΣ: Κερνάω εγώ έπί τό εύτυχέ γεγονός ής συμφιλώσεως του εύαμμότου ζευγους.

ΤΑΚΗΣ: Εύχαριστώ πολύ γιά όλα, Βασίλη. Καληνύκτα, ΒΑΣΙΛΗΣ: Στό καλό! Καί νά μή σέ ξαναδω έδώ υόνο σου, τέτοια ώρα!

ΤΑΚΗΣ: Στό όρκίζουμ!

ΣΚΗΝΗ 2η

(Στό σπιτί των «πιστου- νιών», λίγο μετά ή συμφι- λώσι τους).

ΣΤΑΣΑ (συνεχίζοντας συ- ζήτησι): Όστε, άν δέ βρ-υκό- τανε ό φίλος σου ό Βασίλης, είχες σκοπό νά πιάς νά κοι- μήσής σέ ξενοδοχείο.

ΤΑΚΗΣ: Βεβαίως!

ΣΤΑΣΑ: Καί δέ ντρέπεται που τό λές.

ΤΑΚΗΣ: Γιατί νά ντρέπω; Ξεχνάς, δηλαδή, πόσο υγλήρα και πικρά λόγια μου είπες;

ΣΤΑΣΑ: Τά είπα πάνω υιά νεύρα μου.

ΤΑΚΗΣ: Ναί, αλλά ως πό- τε θά ύποφέρω τά νεύρα σου και τίς άδικαιολόγητες ζή- λειες σου;

ΣΤΑΣΑ: Έ, όχι κι' άδι- καιολόγητες!

ΤΑΚΗΣ: Πάλι τά ίδια αρ- χίσανε;

ΣΤΑΣΑ: Όχι, πρός Θεού! Κι' ούτε θά σου ξαναμλήνω ποτέ γι' αυτό τό ζήτημα, άν όμολόγησής, ότι ή ματιά που έρρίξεις στην άντικρυνή σου- σουραδίτσα, καθώς άνοίγει τό παράθυρό της, δέν ήταν εύτε τυχαία, ούτε άπονήρευτη.

ΤΑΚΗΣ: Για μία τλευ-

ταία φορά, σου όρκίζομαι πώς πέφτεις θύμα της φαντασιο- πλησίας σου.

ΣΤΑΣΑ: Καί της άγάπης μου, Τάκη μου.

ΤΑΚΗΣ: Μ' άγαπάς. Στά- σα μου.

ΣΤΑΣΑ: Σέ λατρεύω, άν- τρολή μου.

ΤΑΚΗΣ: Μά, γυνα-κούλα μου, άν μ' αγαπούσες όσο λές, δέ θά με τυραννούσες τόσο.

ΣΤΑΣΑ: Κι' όμως, σ' ά- γαστώ, σέ λατρεύω!

ΤΑΚΗΣ: -Κι' εγώ, μαρό μου!

ΣΤΑΣΑ: Ψεύτη!

ΤΑΚΗΣ: Στ' όρκίζουμ!

ΣΤΑΣΑ: Έστω, σέ πι- στεύω!

ΤΑΚΗΣ: Πού θέλεις νά πιά- με τό βράδυ, νά ξεσκάνουμε μία στάλα;

ΣΤΑΣΑ: Όπου θέλες ε- σσύ.

ΤΑΚΗΣ: Έγώ προτείνω καμμία κοσμική ταβέρνα, γιά νά χορέψουμε και λιγάκι.

ΣΤΑΣΑ: Συμφωνώ απολύ- τως.

ΤΑΚΗΣ: Χωρίς ζήλειες ή- μως, ή;

ΣΤΑΣΑ: Στ' όρκίζουμ!

ΤΑΚΗΣ: Άλλά και χωρίς μουρτα- ρίες, ή;

ΤΑΚΗΣ: Στ' όρκίζουμ!

ΣΚΗΝΗ 3η

(Τό βράδυ σέ μία κοσμική ταβέρνα. Η όρχηστρα παίζει κι' ό ντίτζερ τραγουδάει).

ΣΤΑΣΑ (τραγουδώντας ά- συναίσλητα μαζί με τόν ντι- ζέρ): Ένας φίλος ήρθ' από- ψη άπ' τά παλιά, φορτωμένος με χιλιάδες αναμνησεις, τυ- ρωρά, ταρπάρ, ταρταρα, και μου είπε πώς κοντά μου θά γυρίσεις.

ΤΑΚΗΣ (κιτρινίζοντας): Γιατί τόσο πάθος, παρα- κάλω;

ΣΤΑΣΑ (άφηρημένα): Ο- ριστέ;

ΤΑΚΗΣ: Ρώτησα γιατί τραγουδάς με τόσο πάθος τό τό τραγούδι.

ΣΤΑΣΑ: Πάθος; Καί που τό είδες τό πάθος;

ΤΑΚΗΣ: Στή φωνή σου, στό βλέμμα σου, στην εκφρά- σή σου, παντού σου!

ΣΤΑΣΑ: Ντροπή σου, Τάκη.

ΤΑΚΗΣ: Ντροπή δική σου! Κι' άφού ό «φίλος από τά παλιά», σου είπε «πώς κον- τά σου θά γυρίση», πράγμα που τό περιμένεις με τόση λαχτάρα, πές μου, τουλάχισ- τον, νά φύγω εγώ, γιά νά γυρίσει εκείνος με όλη του την ησυχία!

ΣΤΑΣΑ: Τάκη, τρελλάθη- κες!

ΤΑΚΗΣ: Εύτυχώς, όχι ά- κόμη! Καί ξέρω τί πρέπει νά κάνω, σά λογικός άνθρωπος που είμαι ακόμη!

ΣΤΑΣΑ: Τάκη μου, μιλάς σοδάρα;

ΤΑΚΗΣ: Στ' όρκίζομαι! Γειά σου!

ΣΚΗΝΗ 4η

(Σέ λίγες ώρες, στό μπάρ) ΒΑΣΙΛΗΣ: Πάλι έδώ βρί- σκεσαι του λόγου σου;

ΤΑΚΗΣ: Πάλι.

ΒΑΣΙΛΗΣ: Όστε είχαμε καινούργιες ζήλειες;

ΤΑΚΗΣ: Καινούργιες και άγριες. Άλλά από την άνα- ποδή.

ΒΑΣΙΛΗΣ: Δηλαδή;

ΤΑΚΗΣ: Αυτή ή φορά της έκανα τό κόντρα-κόμπο. Της παραστήσα τόν Όθελλο και την άφρησα, σέ μία στιγμή φο- βερής κρίσεως ζηλοτυπίας. Γιά νά δη ή γλύκα της! Τώ- ρα θά είναι εκείνη που πρέπει νά μου δώση εξηγήσεις. Κι' έτσι έλπίζω νά βρω ή ηου- χία μου!... Γκαρσόν, δυο ούϊ- σκι!

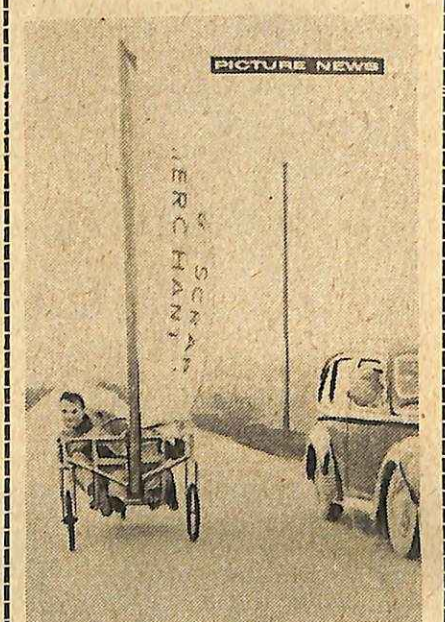
(Αυλαία)

Γ. Γ.



Η ΜΙΖΑΝΟΥ ΜΠΑΡΝΤΟ ΣΤΟ ΒΕΡΟΛΙΝΟ

Η φωτογραφία αυτή πάρθηκε πρδ ήμε- ρών σ' ένα κεντρικό δρόμο του Βερολί- νου, στις 6 τό πρωί. Παρουσιάζει δέ την Μιζανού Μπαρντό, άδελφή της Μπριζίτ, νά κυκλοφορή ύπόληστη, με τά παπού- τσια στό χέρι. Η Μιζανού είχε χορέψει όλη ή νύχτα και τά πόδια της πρήστι- κεν τόσο ώστε τά παπούτσια της τόν στέψαν τρομερά και δέν την άφηναν ή- πρπαύση.



ΜΕ ΠΑΝΙ ΣΤΗΝ ΕΗΡΑ

Τό πρωτότυπο αυτό όχημα, που κατα- σκεύασε ό Τζέιμς Χούιταμ, ένας νεα- ρός Άγγλος σπουδαστής του Πολυτε- χνείου του Λονδίνου, χρησιμοποίησε γιά κίνητήριο δύναμη τόν ευνόϊκό άνεμο. Όταν δοκιμάστηκε, πρδ ήμερών, σέ έ- ναν αυτόκινητόδρόμο του Λονδίνου, χω- ρίς καμμία άπολύτως κλίση, τό νέο αυτό Ιστιοφόρο της ΕΗΡΑ, άνέπτυξε ώριαία ταχύτητα 6 μιλίων. Στην περίπτωση που ό άνεμος δέν είναι ευνοϊκός, ή που δέ φυσάει καθόλου, τό όχημα κινείται ό- πως και ένα κοινό ποδήλατο, με πεντάλ.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ «ΑΜΥΓΔΑΛΙΑΣ» ΤΟΥ ΔΡΟΣΙΝΗ

Τό τραγουδι που ζή και βασι- λεύει 70 τόσα χρόνια είναι γραμ- μένο γιά μία δεύτερη έξαδέλφη του ποιητού

ΤΟ νεανικό τραγούδι του «Αμυ- γδαλιά», ό ποιητής και ακαδημαϊ- κός Γεώργιος Δροσίνης τό είχε γράψει — όπως τό είπε ό ίδιος — χωρίς άξιώσεις. Τό έγραψε έτσι, σέ μία στιγμή φιλοσοφικής παιγνιδιά- ρικης έμπνεύσεως, δίχως νά τό πολυ- προσέξη ή νά του δώση ιδιαίτερη ση- μασία τοποθετώντας τό διακριτικά άνάμεσα στην άλλη παραγωγική έρ- γασία του από στίχους, που δέν ή- ταν, όπως έξερουμε, ούτε άσημαντη ούτε λίγη.

Η «Αμυγδαλιά» όμως είχε μία άνέλπιστη τύχη. Ζή και βασιλεύει έ- δσομήντα τόσο χρόνια και τραγουδιέ- ται, έξαίσιμα μελοποιημένη, από ή- μιά άς την άλλη άκρη της Ελλάδας.

Γιά πρώτη φορά ό ποιητής άκου- σε τόσους στίχους του τονισμένους σέ μουσική τό 1900: Είχε λείψει γιά μερικό καιρό από την Αθήνα, ταξι- δεύοντας στό έξωτερικό, κι' όταν γύ- ρισε, άκουσε τό ίδιο βράδυ την «Α- μυγδαλιά» του νά τραγουδιέται από κάποια παρέα, σέ μία πόροδο της ό- δου Άσκληπιού, εκεί μετά την Νεά- πόλι. Κι' αυτό ήταν μία από τις πιο εύχάριστες έκπληξής της ζωής του!

Κοντοστάθηκε, άκουσε τό τραγου- δι κι' έφυγε, συνεχίζοντας τό δρόμο του με την περιέργεια νά μάθω τόν συνθέτη, που τό είχε μελοποιήσει.

Δέν τόν έμαθε όμως ποτέ. Καί γύρω από ή μικρή ιστορία της «Α- μυγδαλιάς», έχουν γραφή μέχρι σή- μερα τόσα πολλά προχερα και φαν- ταστικά. Τά όσα γραφόντουσαν κα- τά καιρούς, ό Δροσίνης δέν έβγαине ούτε νά τά διαψεύση, ούτε νά τά δι- ορθώση.

Ένα χειμώνα του 1947 ό έπιστή- θιος φίλος του ποιητή Δ. Μάργαρης, έγραψε σχετικά μία έπιφυλλίδα στην «Καθημερινή». Έπειδή όμως κι' εκεί ύπήρχαν κάποιες άσφαιρες και μερι- κά κενά, ό Δροσίνης έκρινε, επί τέ- λους, σκόπιμο νά διακώση ή σιωπή του και νά βγή νά μιλήση ό ίδιος γιά τό τραγούδι της «Αμυγδαλιάς».

Έγραψε, λοιπόν, ό Δροσίνης στον πα- λιο του φίλο Δ. Μάργαρη:

«Η ώραία έπιφυλλίδα σου γιά τό τραγούδι της «Αμυγδαλιάς» ήταν πρότυπο άκριβείας.

»Εκείνη που μ' έκανε νά τό γρά- ψω είναι ή δεύτερη μου ξαδέλφη. Τό κοριτσιότικο όνομά της ήταν Δροσί- να Π. Δροσίνη. Ό πατέρας της γνω- στότατος και διακεκριμένος δικηγό- ρος στό Μεσολόγγι — που είχε πέσι και στό Παρίσι κι' έπείγησε εύκαι- ρία, γιά νά επιδείξη ή φιλομάθειά του — διατήρησε ή φουστάνελα, πολυτελέστατη πάντα.

»Ηταν εύπορος και καλοπάντρεψε τά τρία κορίτσια του:

»Η Δροσίνη εχε άντρα τόν Με- λετόπουλο, δικαστικό άνώτερο από ή Σπάρτη, ή άδελφή της ή Άνδρο- μάχη τόν Περικλή Δημητριάδη, πο- λιτευόμενο και ύστερα συμβολαιο- γράφο, πατέρα του ποιητή Ρήγα Γκόλη (ό Γκόλης πέθανε πρην λίγο καιρό μετά στή χαρά στή χαρά της ζωής και νά μη θυμιάη από άνύπο- πτα νεύατα, πράγματα θλιβερά, σάν προεισαγωγή της άρχής του τέ- λους...

Κι' ό Δροσίνης ώραία στήριξε την άποψή του. Όμως τό νεανία πάλι ούτε σκέπτονται γιά γηρατεία, γι'ατί δέν τά ξέρουν. Καί τά γηρατεία τά σκέπτονται μόνο τά γηρατεία...

»Η Δροσίνη κατοικεί στην Αθήνα και τό λογικό της δέ λειτουργεί τό- σο καθαρά. Ό Ευστάθιος Στάϊκος, που τού έχω άφιέρωση τό ποίημα, ή- ταν πρώτος ξαδερφός μου, γιους ά-

δελφής του πατέρα μου και του Γρη- γόρη Στάϊκου, επί χρόνια δήμαρχου στό Άγρίνι.

»Όλα όσα έχουν γραφή γιά τόν πιθανό συνθέτη της μουσικής της εί- ναι άμφίβολα και συζητήσιμα.

»Κανένας δέν παρουσιάστηκε νά διεκδικήση συγγραφικό δικαίωμα ά- πό τόν μουσικοεκδοτικό όικο Γαϊτά- νου γιά τούς δίσκους, που άπ' αυτούς εγώ έχω εισπράξει τρείς-τέσσερες χι- λιάδες δραχμές.

»Όσα έγραψες γιά την «Αμυ- γδαλιά» μου θυμίσαν και κάτι άλλο σχετικό. Όταν την άκουσα νά τρα- γουδιέται πρην δυό χρόνια (1946) σέ μία μουσική επίδειξη της γειτονικού- λας μου δεσποινίδας Βιθνού (στην Κηφισιά) με φέσκαες νεανικές φωνές, αίσζάνθηκα μεταμέλεια γιά τόν θλι- βερό τόνο της και την ύπόμνησι στην τραγουδημένη κοπέλλα πώς θά γε- ράση και όλα είναι προσωρινά και μάταια. Σ' ένα παλιό σημειωματάριό μου, σάν Ήμερολόγιο, σκάλισα και βρήκα γραμμένο:

«Αν έγραφα σήμερα την «Αμυ- γδαλιά» θά της έδινα, βέβαια, έντε- λώς διαφορετικό τόνο. Με την άπει- ρία της ζωής τότε και με την θλιβερή επίδρασι του ρωμαντισμού, είδα στ' άνθη της Μυγδαλιάς όχι ταιριαστά στολίδια της άνοιξιότικης χαράς στά μαλλιά και στην πλάτη εκείνης, που έκούνησε τό πένανθο δέντρο, γιά νά πέσουν, με τά χερσάκις της — είδα τό προμήνυμα της χιονιάς, τό πρόσ- καιρο της νιότης και ή φοβέρα των γεραστειών. Χάλασα όλη ή χαρά της άνθοστόλιστης και την άφροντισιά, δείχνοντάς της τό μοιαίο τέλος κά- θε ώραίου, με ή δική της εικόνα ύ- στερα από χρόνια «εργουλάς με τά κάτασπρα μαλλιά και τά γυαλάκια της».

»Στά κορίτσια που την τραγουδή- σανε —καταλήγει ό Δροσίνης— χω- ρίς νά προσέξουν στό θλιβερό νόημα της, έπρεπε νά σηκωθώ και νά πώ, άφού τελείωσαν τό τραγούδι τους:

—Μην άκούτε π' άνόητα λόγια του τραγουδιού. Όσες μυγδαλιές άνθισμένες σάς τυχουν στην Άνοιξη της νιότης σας, σαλεύστε τις, γιά νά τινάξουν όλα τ' άνθη άπάνω σας και νά σάς στολίσουν σά νυφούλες ά- νοιξιότικες.

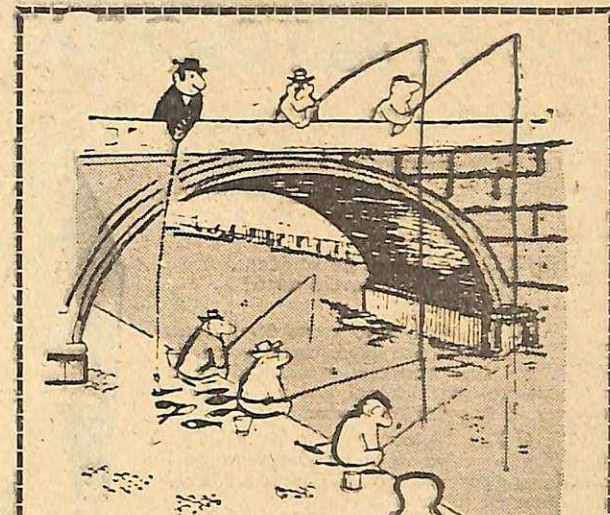
Αυτά είχε γράψει ό Γεώργιος Δρο- σίνης γιά την Αμυγδαλιά του, λίγα χρόνια πριν πεθάνη κατά τά θαλάρα του γηρατεία, τότε που έζισε στην ιδιόκτητη έπαύλι του «Αμαρυλλίδα» της Κηφισιάς, διατηρώντας όλη την άκμή του έσωτερικού του κόσμου και την ά έλπιη άπείρανη μνήμη του. Είναι πολλοί, σή-μερα ακόμη, που ύ- ποστηρίζουν ότι ή «Αμυγδαλιά» του Δροσίνης είναι περισσότερο άλη- θινή, έτσι όπως είναι γ-αμμένη, από τόν ίδιο τόν ποιητή, από τά παλιά.

Γιατί ίσα-ίσα —πως τό λέει και ό Μάργαρης— αυτή ή αντίθεσι, που παρουσιάζει ό κύκλος της ζωής —της νεανικής ζωής με ή φοβέρα των γη- ρατειών— αποτελεί τό ρωμαντικό στοιχείο, που δημιουργεί ή συγκίνη- σι. Καί τά ά έχεται τό έρώτημα που πηγάζει από την άποψή αυτή: Άν έλειπε αυτό τό στοιχείο, θά έ- παρνε ό λος της «Αμυγδαλιάς» νά την κάνη δικό του τραγούδι και νά την κοπήση ζωντανή τόσο χρόνια;

Ό ποιητής και δημιουργός της «Αμυγδαλιάς» Γεώργιος Δροσίνης ή- θελε τό τραγούδι του νά είναι πιο χαρούμενο, πιο μέσα στή χαρά της ζωής και νά μη θυμιάη από άνύπο- πτα νεύατα, πράγματα θλιβερά, σάν προεισαγωγή της άρχής του τέ- λους...

Κι' ό Δροσίνης ώραία στήριξε την άποψή του. Όμως τό νεανία πάλι ούτε σκέπτονται γιά γηρατεία, γι'ατί δέν τά ξέρουν. Καί τά γηρατεία τά σκέπτονται μόνο τά γηρατεία...

ΓΚΑΓΚΑΡΗΣ



Χωρίς λόγια.

Επίκαιροι στίχοι

ΣΗΜΕΙΑ ΤΩΝ ΚΑΙΡΩΝ

Έπειδή ούτους τούς μήνες ό γλαυκός μας ούρανός έπιμένει νάναι πάντα καθαρός και γαλανός, δια ταύτα, λέει ή Ούλην πως οι βρούσες μας κι' οι τόν Σεπτέμβριο θ' άρχίσουν νά σφυρίζουν σάν σει- (ρήνες!

Δηλαδή μία και ό ήλιος άνεφέλης ανατέλλει της υδρεύσεως κι' Υλίκης... εξατμίζονται τά τέλη και θά μείνουμε, όπως πάμε, με στεγνό και στεγανό τό λαρύγγι και τό στόμα γιατί ή Ούλην θά μάς πάρη και τό...σάλιο μας άκόμα!

ΠΛΗΡΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑ

Πρδ δεκαπενταετίας έχει ό πόλεμος κοπάσει κι' όλοι οι Έλληνες, βεβαίως, έν είρήνη ζούμε πάση μ' όλ' αυτά οι χειρονομίδες κάνουν θραύσι κάθε (μέρα και τινάζουν άντρες, βρέφη και γυναίκες στον άέρα.

Πλήθος βρίσκονται από δαυτές σέ άμπέλια, σέ κυ- (ράφια, σέ ύπόγεια, σέ σταύλους, σέ ντουλάπια και σέ ράφια και σίς σκαρτές μας ήμέρες και τις τριαντάθεμα τες είναι οι χειρονομίδες πιο πολλές κι' άπ' τις... ντο- (μάτες!

ΕΟΡΤΕΣ ΣΥΜΒΟΛΙΚΕΣ

Σ' οποιαδήποτε γωνία και κατευθύνω άν στραφής συναντάς διαφημίσεις και πολυχρωμες άφφίς, που θυμίζουν επιμόνως στον άστό τόν άκρασφύ, ότι δίδοντ' έσπερίδες, κάθε Πέμπτη, στό Δαφνί!

Πομπωδώς διαφημίζουν και τονίζουν ήθουν ήτοι ότι γίνονται τοιμυούσια πλάι στο... Δρομοκαίτη γιά νά πούμε πως ό Έλλην όχι μόνο δέν πεινά αλλά τουναντίον (μωρούλα) ή ζωή του την περνά!

ΒΟΥΤΥΡΟΠΑΙΔΑ

Τρία-τέσσερα τσανάκια της μοντέρνας κοινωνίας και ύπερ κεκρυμμένα της σαχλάς ξενομανίας, μία παρέα (Τέντυ-μπόις) κάθε τόσο ανυκρτούσαν και γιοαούρι στους διαβάτες τους άνυποπτους πε- (τούσαν.

Άλλά πιάστηκαν, στό τέλος, οι θρασείες εκείνες (παίδες κι' ώδηγήθηκαν στό Τμήμα με τιμές και χειροπέδες, όπου οίοντο... γιοαούρι τά ξεχάσουν τί έστ! και την πλάτη τους μονάχα θά την δουν... κοπα- (νιστή!

ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ ΤΗΣ ΠΙΑΤΣΑΣ

Οί λεγόμενοι προχάιοι και χερσοίοι πειραταί, που δέ βρθηκαν και δέ βρσκουν, κατανόησι ποτέ, απεφάσιαν άλλώς τόν τροπό τους νά γιοαούσουν κι' άπεργίες πείνης όλοι κάθε τόσο νά κηρύσσουν!

Κι' οι λαμπροί μας μανδρινόι με ή λάμπουσα φα- (λακρά, πρέπει, πιά, νά παραστήσουν τις γνωστές τους άπο- (νίες και τούς δονηούς νά πάψουν νά τους δονήουν εις (τ' άκρα, με τις στενοκεφαλιές τους και τις...στροβομηνίες!

ΤΡΑΒΑ ΚΟΡΔΟΝΙ

Σάλος γίνεται μεγάλος σχετικώς με τό Χρμείον κι' έχει φτάσει ή διαμαχή σέ όδυτοτα σημεία, γι'ατί άλλοι επιμένουν στο Γουδί ν' άνεγερθή κι' άλλοι θέλουν άλλος χώρος κι' άλλη θέσις νά (βρεθή.

Ατελειώτες προκύπτουν άντιρροήσεις δηλαδή, γιά τό άν πρέπει νά γίνει τό Χρμείον από Γουδί έτοι θάρη κάποια μέρα που κι' οι γυιοί μας θάνα! (γέροι και αυτοί θά κοπανάνε (τό... γουδί τό γουδοχόρι! Γ. ΘΕΙΒΙΟΣ

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΧΡ. Κ. ΧΑΙΡΟΠΟΥΛΟΥ

«Όρεση ουχίτοι ανόμενα σε 'Ε-
κείνον και σε 'Εκείνην, που μπορεί,
από στιγμή σε στιγμή, από λέξι σε
λέξι, να καταλήξει σε καυγά...»

ΕΚΕΙΝΗ: «Ετσι, λοιπόν... Δε σε νοιάζει
αν είμαι όμορφη ή άσχημη, κακή ή καλή,
πρόστυχη ή ευγενική...»

ΕΚΕΙΝΟΣ: «Όχι» δε με νοιάζει...
ΕΚΕΙΝΗ: Διόλου τιμητικό αυτό!
ΕΚΕΙΝΟΣ: Γιατί;

ΕΚΕΙΝΗ: Μά δεν το καταλαβαίνεις...
«Έχω την έλπιδα ότι με αγαπάς γιατί ά-
ξίζω, γιατί έχω προτερήματα... Και τώρα
αποδεικνύεται ότι μπορεί και να μ' αγα-
πάς, χωρίς προτέρημα κανένα...»

ΕΚΕΙΝΟΣ: «Άκου, έννοιες ότι δεν έχω
πρόθεσι καμιά να σε προσβάλω... Μπορεί
και νάχης προτερήματα, ή ελαττώματα» έ-
μένα όμως δε με νοιάζουν...

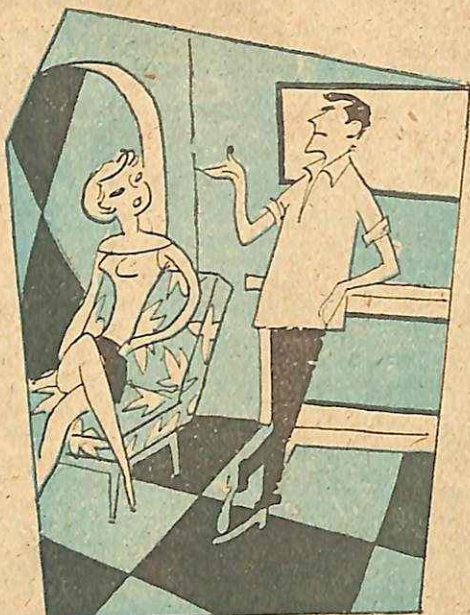
ΕΚΕΙΝΗ: Δε σε νοιάζει, αν είμαι τέ-
ρας...

ΕΚΕΙΝΟΣ: «Όχι, γιατί εγώ σε φτιάνω
Αφοδίτη!»

ΕΚΕΙΝΗ: Κι' αν είμαι θηρίο;...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Θά σε κάνω άρνι!
ΕΚΕΙΝΗ: Κι' αν είμαι Λουκρητία ή Μεσ-
σαλίνα;

ΕΚΕΙΝΟΣ: Θά σε κάνω 'Ιουλιέττα!



Ταλάντσια και ΠΥΤΜΑΛΙΩΝ

ΕΚΕΙΝΗ (ξασπάει): «Ε, δεν είσαι καλά!
ΕΚΕΙΝΟΣ: «Άκου, πιο καλά θα σου έ-
ξηγήσουν αυτό που σου λέω κάτι σίχοι...
ΕΚΕΙΝΗ: Δικοί σου;

ΕΚΕΙΝΟΣ: Δικοί μου, ή ξένοι, τί ση-
μασία έχει; Πάντως εξηγούνε κάτι πιο πολύ
από εύλωττα αυτό που δε μπορείς να
καταλάβεις στην πεζή εξήγησι!

ΕΚΕΙΝΗ: Πές τους, λοιπόν...

ΕΚΕΙΝΟΣ: «Άκου τους... 'Ο τίτλος
τους, είναι: «Σ' έχω φτιάξει όπως μ' άρέ-
σει, κι' έτσι σ' αγαπώ!»

ΕΚΕΙΝΗ: Λιγάκι, μεγάλος ό τίτλος...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Περίμενε να άκούσης και
τους σίχους, κι' ύστερα κάνε την κριτική
σου...

ΕΚΕΙΝΗ: Άντε λοιπόν...

ΕΚΕΙΝΟΣ (απαγγέλλει με σιγανή φω-
νή κομτά στο αὐτί της):

«Η τρελλή μου φαντασία
Σε σφιγγακαλιάζει...
'Η όμορφη σου δε με νοιάζει
Κι' ούτε τη ζητώ...
Κι' έχει μόνο σημασία
Πώς σ' έχω διαλέξει
Και πώς είσαι με μία λέξι
Κάτι όνειρεύτο...
Σ' έχω φτιάξει όπως μ' άρέσει,
Κι' έτσι σ' αγαπώ!
Σ' έχω βάλει σε μία θέση
— Πώς να σοῦ το πῶ;... —
Σ' έχω βάλει σε μία θέση
Στα όρνια πλάτια,
Πού, όπως άνεθ' και πέση,
Γίνεται κομμάτι!
Και σοῦ φέρω στας ώμους
'Αθλά σου φτερά,
Νά πετάξεις για τους δρόμους
Πού οδηγούν στη χαρά,
Και σε κάνω πεταλούδα
Μεθυμένη του 'Απριλίου
Πού γλυστράς με' στα βελούδα
Του περιβολιού...
Σ' έχω πλάσμα του όνειρου,
Στίχο κι' ευωδιά...
Σ' έχω κάνει του ξεφύρου
Μύρα στα κλαδιά...
Μάρα στ' άστρα έχεις μία θέσι
— Πώς να σοῦ το πῶ;... —
Σ' έχω φτιάξει όπως μ' άρέσει
Κι' έτσι σ' αγαπώ!...»



ΕΚΕΙΝΗ (με μισόκλειστα μάτια ά-
κουει τους σίχους και μεθάει από τη γλυ-
κειά μουσική τους): Τί όμορφοί σίχοι!

ΕΚΕΙΝΟΣ (θηριαμειντικά): Είδες;...
Και κάτι πιο πολύ από όμορφοί σωστά...

ΕΚΕΙΝΗ: Μ' έχεις φτιάξει, λοιπόν, ό-
πως σ' άρέσει, κι' έτσι μ' αγαπάς!...

ΕΚΕΙΝΟΣ: «Ακριβώς!... 'Όλα τά
πλάσματα τά φτιάχνουν οι νοητές τους, ή
μητέρας τους, ό πατέρας τους. 'Εσένα σε
έφτιαξα εγώ! Δεν κράτησα παρά μόνο το
περίγραμμά του έαυτού σου, και π' όσβε-
σα τά χαρακτηριστικά που μου άρεσε!
'Από τό χαρακτήρα σου κράτησα επίσης
ότι ήθελα, και πέταξα τά υπόλοιπα!... Σε
ξανάκανα πηλό εύπλαστο, και σε δούλεψα
με τρυφερή στοργή και συγκινημένη τέ-
χνη... Είσαι ή γλυκιά Γαλάτεια των όνει-
ρων μου, που σε σμίλεψε άριστουργηματικά
ή άγάπη μου. Και είμαι ό Πυγμαλίων, που
έρωτεύηκε τό ντυκντάτο δνμιοόγνμα των

χεριών του, αυτό, που τό πήρε άμορφο μά-
μαρο, για να τό μεταβάλει σε όλοζώντανη
μορφή άξια να άνεθ' σε βάθρο και να λα-
τρεύεται από γονατισμένους πιστούς!...

ΕΚΕΙΝΗ (πιο πολύ έκπληκτη, παρά
γοητευμένη): Είμαι, λοιπόν, ή Γαλάτεια;...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Είσαι τό αυθαίρετο και
γοητευτικό κατασκευάσμα της φαντασίας
μου... 'Αχαλίνωτη κάλπασε ή έμπνευσί
μου, και σ' έφτιαξε όλοζώντανο όνειρο ά-
πό τά πιο φίνα και διαλεχτά ύλικά! Δεν
πήρα από την πραγματική κατασκευή
σου παρά ό,τι μου άρεσε... Κι' έτσι, στα-
χυολόγησα ό,τι μου άρεσε πιο πολύ, και
σ' έφτιαξα τέτοια που μπορεί να μην εί-
σαι, αλλά τέτοια που σε φαντάστηκα, σε
όνειρεύτηκα, και σε λατρεύω!... Δε με
νοιάζει ποιά είσαι, πώς είσαι! με νοιάζει,
πώς σ' έφτιαξα!...

ΕΚΕΙΝΗ: Πολύ περίεργα όλα αυτά!...

ΕΚΕΙΝΟΣ: «Όχι, αν είμαι καλή ή κακή...
ΕΚΕΙΝΟΣ (την άγκαλιάζει): Δε σοῦ
φτάνει ότι σε λατρεύω;...

ΕΚΕΙΝΗ: Πῶς... Μού φτάνει και μου
περισσεύει... 'Όμως νά: Προτίμουσα να
ήμουν όπως με φαντάστηκες...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Δεν είναι δυνατό. Σε φαν-
τάστηκα πλάσμα του όνειρου και της φαν-
τασίας, ζέφυρο, άρωμα, λουλούδι, πετα-
λούδα... Και είσαι ανθρώπινο πλάσμα, με
σάρκα και όστά, με ύπόστασι — και έ-
λαττώματα! Δεν είναι δυνατό να προβά-
λῃ ένα πλάσμα μπροστά μου, χωρίς ή-
διότητες χειροπιαστές... Και ή πιο χειρο-
πιαστή ιδιότητά είναι τό ελάττωμα. Τό χα-
ριτωμένο άσχημικό προσόν, που σπάει την
όμοιόμορφη μονοτονία του τέλειου, για να
μιάς ύπογραμμίσει τη ζωή μέσα στην όντό-
τητα ενός πλάσματος που λατρευόμαστε. Και
που αξίζει να τό λατρεύουμε, γιατί είναι
χειροπιαστό κι' όλοζώντανο... Τό ελάττωμα
είναι άνθρωπινη ιδιότης και ύπογραμμίζει
τόν άνθρωπο. Τό τέλειο είναι φαντασία, εί-
ναι μάομαρο, που τό σμίλεψε ή Μιχαήλ
'Αγγελος, είναι χ'υσάφι που τό έπλασε
στά ύπεράνθρωπα χείρια του ή Μπενvenuto
Τσελλίνι, είναι μουσαμάς που τον έβαψε τό
έξοχο πινέλλο του Λεονάρδου ντά Βίντσι...
Τό τέλειο δεν αγαπιέται, θαυμάζεται μό-
νο... Δεν έμπνέει τον έρωτα, αλλά τό βα-
θυστόχαστο θαυμασμό των τεχνοκρίτων —
έναν ψυχρό θαυμασμό, που ξεκινάει από τό
μυαλό, χωρίς να άνακατέψει καθόλου την
καρδιά στην έκδήλωσί του...

ΕΚΕΙΝΗ: Άς παρηγορηθώ, λοιπόν, κι'
εγώ για τά ελαττώματα που έχω!

ΕΚΕΙΝΟΣ: «Όχι μόνο να παρηγορηθής,
άλλά και να περηφανευτής! 'Έχεις όσα έ-
λαττώματα χρειάζονται, για να ύπογραμ-
μίζονται πιο πολύ τά προτερήματά σου...
ΕΚΕΙΝΗ: Με κάνεις να χάρουμαι...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Και με τό δικίο σου! Για-
τί είσαι ένας άριστουργηματικός συνδυα-
σμός όνειρου και πραγματικότητας, γοη-
τευτικής φαντασίας και όμοιό ρεαλισμού...
(Με κομικό φόβο). Για φαντάσου να ήσουν
πεταλούδα, όπως λένε οι σίχοι που άκου-
σες!

ΕΚΕΙΝΗ (παχνιδιάρικα): Δε θα μου
πήγαινε...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Δε λέω όχι! αλλά θα γινό-
τανε λίγο δύσκολη ή θέσι ή δική μου... Μιά
πεταλούδα δεν άντέχει ούτε στο πιο άδρό
άντρικό άγκάλιασμα!...

ΕΚΕΙΝΗ: Άς μείνω, λοιπόν, γυναίκα...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Ναι! αλλά γυναίκα με ίδι-
στές όνειρεμένο πλάσματος!... 'Ετσι, μα-
γεύουμαι από τη χειροπιαστή σου κι' όλό-
θερη γυναικότητα, αλλά γοητεύουμαι κι'
από τά προσόντα της φαντασίας, και το
όνειρου, που σοῦ έφτιαξα εγώ, που σοῦ
πρόσθεσα, για να μεγαλώσω τον έρωτά
μου!...

ΕΚΕΙΝΗ: Άφου είναι έτσι, άγάπα με
πιο πολύ...

ΕΚΕΙΝΟΣ (την άγκαλιάζει): Σ' αγα-
πάω κυρίως από έγωισμό — γιατί σ' έχω
φτιάξει όπως μ' άρέσει!...

ΧΡ. Κ. ΧΑΙΡΟΠΟΥΛΟΣ



Ένα σουτηματικό μαράζ είναι
πάντα ωφέλιμο έπειτα από τό
ατμόλουτρο.

νισμού, που θα ήταν άνεφικτη με διαφορετικό
μπορεί να άνεχθ' την έπαφή ζεστού άέρα θερμοκρασίας 100, ακόμη και
110 βαθμών, χωρίς κίνδυνο. 'Ενώ, φυσικά, θα ζεματιζόταν στην έπαφή με
νερό θερμασμένο στους ίδιους βαθμούς.

Η υπερθέρμανσι, λοιπόν, αυτή, έπιδρά, καθώς διαπιστώθηκε, στον όρ-
γανισμό, άκριβώς όπως μία ζεστή κομπρέσα σ' ένα όρισμένο σημείο του
σώματος. 'Όπως τοποθετούμε μία κομπρέσα, για να θεραπεύσουμε ένα
στραμπούληγμα, ένα τοπικό κρυολόγημα κλπ., έτσι λογικό είναι να κά-
νουμε ένα ατμόλουτρο, για να υποβάλουμε όλοκληρο τό σώμα μας στο άπο-
τέλεσμα, που έχει ή κομπρέσα σ' ένα όρισμένο σημείο του.

Από την άπλη αυτή άρχη ξεκινώντας, οι έπιστήμονες πειραματίστηκαν
τελευταία για τη θεραπεία των κρυολογημάτων με τη μέθοδο της «σάουνας».
Και τά πειράματά τους στεφθήκανε από έπιτυχία, που ξεπέρασε και την
πιο αλαιοδόχη πρόβλεψη.

Αποδείχτηκε πως τό ατμόλουτρο είναι τό ιδεώδες θεραπευτικό μέσο για
τά κρυολήματα, καθώς και για τό συνάχι, που όλα τά φάρμακα για
την καταπολέμησή του είχαν γνωρίσει, όπως ξέρομε, την παταγωδέστερη
άποτυχία.

Άκόμη, όμως, σπουδαιότερη από την παραπάνω, είναι ή διαπίστωση
των γιατρών, ότι τό ατμόλουτρο, έπιδρά σαν ένα άποτελεσματικό και,
συγχρόνως, έντελώς άκίνδυνο, καταπραυντικό στο νευρικό σύστημα και πως
έχει άμεσους καρπούς, εφαρμοζόμενο στη θεραπεία της υπερκοπώσεως,
μιάς από τις πιο διαδεδομένες, καθώς είναι γνωστό, παθήσεις της εποχής
μας.

Ενώ, συνήθως, ή θεραπεία της υπερκοπώσεως άπαιτεί έξαιρετικά μακρό
χρόνο, χωρίς και πάλι να αποδίδει στον άρρωστο την ζωτικότητα, που είχε
προηγουμένως, με τό ατμόλουτρο εκείνο, που έχουν προσβλήθ' από ύ-
περκόπωση, ξαναβρίσκουν σύντομα την ευδιάθεση, τό σθένος, τις δη-
μιουργικές Ικανότητες και την ισορροπία του νευρικού συστήματος, που εί-
χαν πριν άρρωστήσουν.

Άλλά, όσο άποτελεσματικά είναι τά ατμόλουτρα στη θεραπεία διαφό-
ρων άσθενειών, άλλο τόσο είναι και στην πρόληψή τους. 'Η κύρια ύπηρε-
σία, που προσφέρουν στον όργανισμό, είναι πως βοηθούν στην όμαλη ά-
φομοίωσι των θρεπτικών υδίων και του όξυγόνου, δημιουργώντας έτσι δυ-
ε βασικές προϋποθέσεις σταθερής υγείας. 'Επίσης, διευρύνοντας τους πό-
ρους του δέρματος, συντελούν κατά πολύ στην ένίσχυσι της άσθλου άνα-
πνοής, που ή ρόλος της είναι από τους βασικότερους για την υγεία του
άνθρώπινου όργανισμού.

Εννοείται πως, για να αποδίδουν τά θετικά αυτά άποτελέσματα, τό
ατμόλουτρο πρέπει να γίνονται με κανονικό ρυθμό. Τό ιδεώδες, ύποστηρίζει
ή έπιστήμη, είναι να επαναλαμβάνονται μία φορά τη βδομάδα.

Συγχρόνως, όμως, πρέπει να παίρνονται και όρισμένες προφυλάξεις,
γιατί, διαφορετικά, τό άποτέλεσμα ενός ατμόλουτρου είναι ένδεχομένο να
αντιστραφ' έντελώς. 'Η βασικότερη προφύλαξι είναι ή πλήρης άνάπαυσι
διαρκείας, τό λιγώτερο, μισής ώρας, έπειτα από κά-
θε ατμόλουτρο. 'Επίσης, ή μετάβασι από τον ύπερ-
θερμασμένο χώρο του λουτρού στην έξωτερική θερμο-
κρασία, πρέπει να γίνεται μεθοδικά, δηλαδή με τό
πέρασμα από χώρους, που να έχουν μία μέση θερ-
μοκρασία, ανάμεσα σ' εκείνη του λουτρού και του
έξωτερικού περιβάλλοντος. Άλλοιώς, όχι μόνο, δεν
προλαμβάνεται, αλλά προκαλείται τό κρυολόγημα!

Άρκετοι εφαρμόζουν τό αντίστροφο σύστημα — δη-
λαδή του κρύου ντους, έπειτα από τό ατμόλουτρο. 'Α-
ναμειβήτητα, παρατηρούν οι γιατροί, τό σύστημα
αυτό της ταχέως ένναλλαγής ανάμεσα σε δυο άπά-
τητα αντίθετες θερμοκρασίες έχει ευεργετικότερα ά-
ποτελέσματα, προπαντός στην καλή κυκλοφορία του
αίματος. Προϋποθέτει, όμως, άριστη υγεία του άτο-
μου, που τό εφαρμόζει, και κανείς δεν πρέπει να τό
έπιχειρή, χωρίς να ζητήσει Ιατρική συμβουλή.

Άλλος κανόνας, που ίσχυε άνεξάρτητα για όλους,
υγιείς και άρρώστους, είναι πως, κατά τη διάρκεια

«'Η φινλανδική «σάουνα», που έχει ευρύτατα
διαδοχή και στις ύπόλοιπες χώρες της Βό-
ρειας και της Κεντρικής Ευρώπης.

Τά ατμόλουτρα

ΘΕΡΑΠΕΥΟΥΝ ΤΗΝ ΥΠΕΡΚΟΠΩΣΙ

Έχουν, επίσης, ευεργετικά άποτελέσματα στους χρόνιους ρευ-
ματισμούς και... στο συνάχι

ΤΑ «ατμόλουτρα», γνωστά
από τον Μεσαίωνα στην
Ευρώπη, είναι, καθώς ξέ-
ρομε, δύο ειδών: τό τουρ-
κικό «χαμάμ» και ή φινλανδική
«σάουνα», που πολύ μικρές δια-
φορές παρουσιάζουν, άλλωστε, με-
ταξύ τους. 'Εκείνο, που κανείς
δεν άμφισβήτησε ποτέ σχετικά με
την άποτελεσματικότητά των α-
τμόλουτρων, είναι πως καθαρίζουν
τό σώμα πολύ καλύτερα και πλη-
ρέστερα από ένα συνηθισμένο
λουτρό. 'Ανοίγουν τους πόρους
και βοηθούν τό σώμα να αποβάλῃ
όλες τις ξένες ουσίες, που έχει ά-
πορροφήσει.

Σήμερα, όμως, ή έπιστήμη δια-
πιστώνει και κάτι άλλο, πολύ ση-
μαντικότερο από αυτό: 'Ότι τό α-
τμόλουτρο είναι και ένα πολύτιμο
θεραπευτικό μέσο, αληθινά θαυμα-
τουργό για όρισμένες αρρώ-
στειες.

Τί είναι, ούσιαστικά, τό ατμό-
λουτρο; παρατηρούν οι έπιστήμο-
νες. Μιά υπερθέρμανσι του όργα-
νισμού, με άνεχθ' την έπαφή ζεστού
αέρα θερμοκρασίας 100, ακόμη και
110 βαθμών, χωρίς κίνδυνο. 'Ενώ, φυσικά, θα ζεματιζόταν στην έπαφή με
νερό θερμασμένο στους ίδιους βαθμούς.

Η υπερθέρμανσι, λοιπόν, αυτή, έπιδρά, καθώς διαπιστώθηκε, στον όρ-
γανισμό, άκριβώς όπως μία ζεστή κομπρέσα σ' ένα όρισμένο σημείο του
σώματος. 'Όπως τοποθετούμε μία κομπρέσα, για να θεραπεύσουμε ένα
στραμπούληγμα, ένα τοπικό κρυολόγημα κλπ., έτσι λογικό είναι να κά-
νουμε ένα ατμόλουτρο, για να υποβάλουμε όλοκληρο τό σώμα μας στο άπο-
τέλεσμα, που έχει ή κομπρέσα σ' ένα όρισμένο σημείο του.

Από την άπλη αυτή άρχη ξεκινώντας, οι έπιστήμονες πειραματίστηκαν
τελευταία για τη θεραπεία των κρυολογημάτων με τη μέθοδο της «σάουνας».
Και τά πειράματά τους στεφθήκανε από έπιτυχία, που ξεπέρασε και την
πιο αλαιοδόχη πρόβλεψη.

Αποδείχτηκε πως τό ατμόλουτρο είναι τό ιδεώδες θεραπευτικό μέσο για
τά κρυολήματα, καθώς και για τό συνάχι, που όλα τά φάρμακα για
την καταπολέμησή του είχαν γνωρίσει, όπως ξέρομε, την παταγωδέστερη
άποτυχία.

Άκόμη, όμως, σπουδαιότερη από την παραπάνω, είναι ή διαπίστωση
των γιατρών, ότι τό ατμόλουτρο, έπιδρά σαν ένα άποτελεσματικό και,
συγχρόνως, έντελώς άκίνδυνο, καταπραυντικό στο νευρικό σύστημα και πως
έχει άμεσους καρπούς, εφαρμοζόμενο στη θεραπεία της υπερκοπώσεως,
μιάς από τις πιο διαδεδομένες, καθώς είναι γνωστό, παθήσεις της εποχής
μας.

Ενώ, συνήθως, ή θεραπεία της υπερκοπώσεως άπαιτεί έξαιρετικά μακρό
χρόνο, χωρίς και πάλι να αποδίδει στον άρρωστο την ζωτικότητα, που είχε
προηγουμένως, με τό ατμόλουτρο εκείνο, που έχουν προσβλήθ' από ύ-
περκόπωση, ξαναβρίσκουν σύντομα την ευδιάθεση, τό σθένος, τις δη-
μιουργικές Ικανότητες και την ισορροπία του νευρικού συστήματος, που εί-
χαν πριν άρρωστήσουν.

Άλλά, όσο άποτελεσματικά είναι τά ατμόλουτρα στη θεραπεία διαφό-
ρων άσθενειών, άλλο τόσο είναι και στην πρόληψή τους. 'Η κύρια ύπηρε-
σία, που προσφέρουν στον όργανισμό, είναι πως βοηθούν στην όμαλη ά-
φομοίωσι των θρεπτικών υδίων και του όξυγόνου, δημιουργώντας έτσι δυ-
ε βασικές προϋποθέσεις σταθερής υγείας. 'Επίσης, διευρύνοντας τους πό-
ρους του δέρματος, συντελούν κατά πολύ στην ένίσχυσι της άσθλου άνα-
πνοής, που ή ρόλος της είναι από τους βασικότερους για την υγεία του
άνθρώπινου όργανισμού.

Εννοείται πως, για να αποδίδουν τά θετικά αυτά άποτελέσματα, τό
ατμόλουτρο πρέπει να γίνονται με κανονικό ρυθμό. Τό ιδεώδες, ύποστηρίζει
ή έπιστήμη, είναι να επαναλαμβάνονται μία φορά τη βδομάδα.

Συγχρόνως, όμως, πρέπει να παίρνονται και όρισμένες προφυλάξεις,
γιατί, διαφορετικά, τό άποτέλεσμα ενός ατμόλουτρου είναι ένδεχομένο να
αντιστραφ' έντελώς. 'Η βασικότερη προφύλαξι είναι ή πλήρης άνάπαυσι
διαρκείας, τό λιγώτερο, μισής ώρας, έπειτα από κά-
θε ατμόλουτρο. 'Επίσης, ή μετάβασι από τον ύπερ-
θερμασμένο χώρο του λουτρού στην έξωτερική θερμο-
κρασία, πρέπει να γίνεται μεθοδικά, δηλαδή με τό
πέρασμα από χώρους, που να έχουν μία μέση θερ-
μοκρασία, ανάμεσα σ' εκείνη του λουτρού και του
έξωτερικού περιβάλλοντος. Άλλοιώς, όχι μόνο, δεν
προλαμβάνεται, αλλά προκαλείται τό κρυολόγημα!

Άρκετοι εφαρμόζουν τό αντίστροφο σύστημα — δη-
λαδή του κρύου ντους, έπειτα από τό ατμόλουτρο. 'Α-
ναμειβήτητα, παρατηρούν οι γιατροί, τό σύστημα
αυτό της ταχέως ένναλλαγής ανάμεσα σε δυο άπά-
τητα αντίθετες θερμοκρασίες έχει ευεργετικότερα ά-
ποτελέσματα, προπαντός στην καλή κυκλοφορία του
αίματος. Προϋποθέτει, όμως, άριστη υγεία του άτο-
μου, που τό εφαρμόζει, και κανείς δεν πρέπει να τό
έπιχειρή, χωρίς να ζητήσει Ιατρική συμβουλή.

Άλλος κανόνας, που ίσχυε άνεξάρτητα για όλους,
υγιείς και άρρώστους, είναι πως, κατά τη διάρκεια

τού ατμόλουτρου, πρέπει να αποφεύγονται έντελώς τά ποτά.
'Ενώ έχει διαπιστωθ' πως είναι έξαιρετικά ωφέλιμο, παίρνοντας ένα συ-
νηθισμένο λουτρό, να πίνουμε ένα δροσερό άναψυκτικό, στα ατμόλουτρα
ίσχυει τό αντίθετο. 'Ιδιαίτερως έπιθελα, μάλιστα, είναι ή καφές και τά
οινόπνευματώδη.

Υπάρχουν, επίσης, όρισμένες παθήσεις, που, για όσους υποφέρουν από
αυτές, τά ατμόλουτρα, όχι μόνο δεν είναι ωφέλιμα, αλλά μπορούν ν' απο-
δοῦν κι' έξαιρετικά επικίνδυνα.

Τό ατμόλουτρο άπαγορεύεται, πρώτα από όλα, σε όσους πάσχουν από
φυματίωσι του πνεύμονος. Γι' αυτούς, είναι τό ασφαλότερο διασπτήριο
για τό θάνατο!

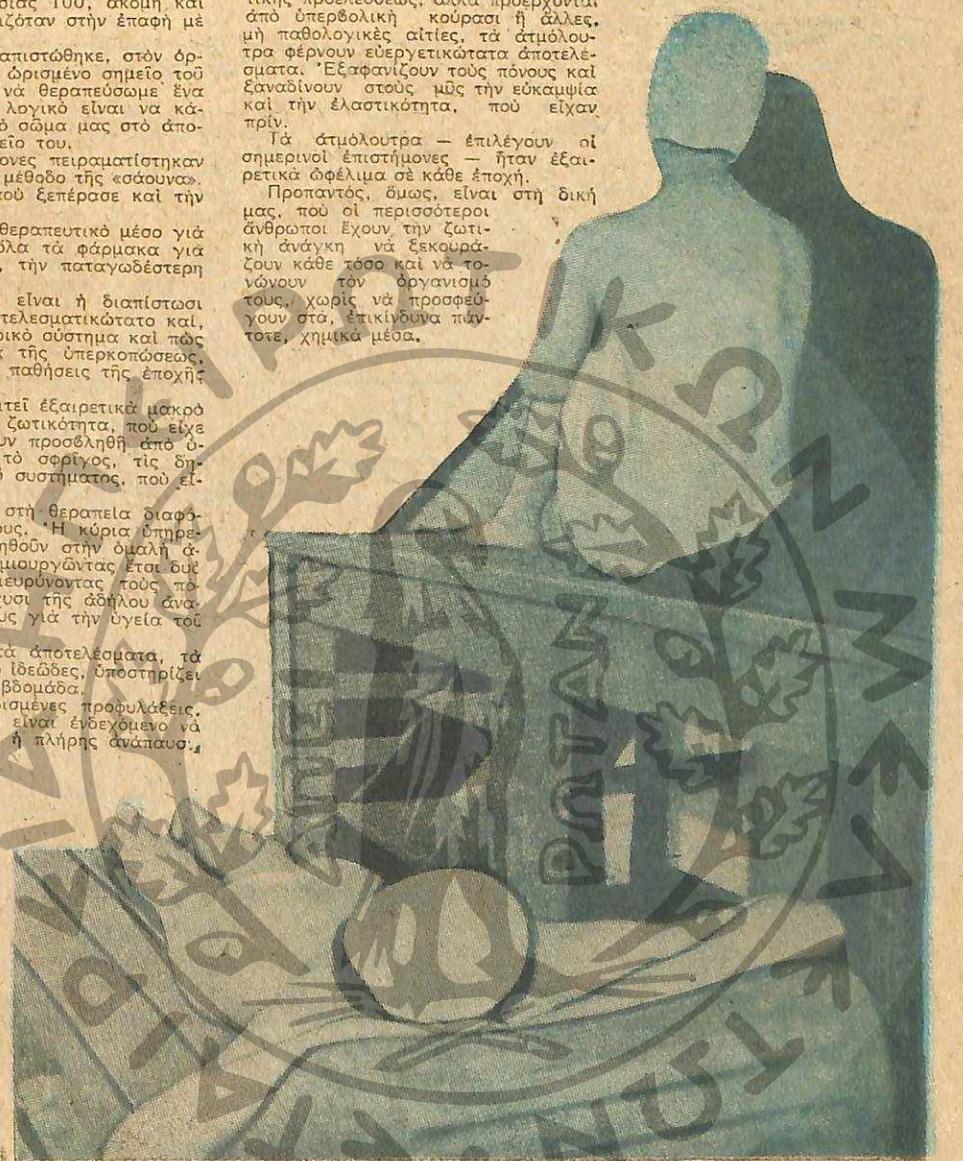
Εξ άλλου, ενώ, όπως είπαμε, είναι άποτελεσματικότερο στην υπερκό-
πωσι, πρέπει να αποφεύγεται στις περιπτώσεις, που ή όργανισμός παρου-
σιάζει μία άπότομη και έξαφνη κατάπτωση. Για άτομα έξαιρετικά νευρι-
κά, είτε ύποσιτισμένα, είτε που υποφέρουν από καρδιακές παθήσεις, τά α-
τμόλουτρα ύπάρχει κίνδυνος ν' αποδείχθουν βλαβερά. 'Όπωσδήποτε, και
οι τρεις αυτές περιπτώσεις άνήκουν σ' εκείνες, για τις όποιες πρέπει να
ζητηται ειδική Ιατρική συμβουλή, γιατί τά ένδεχομενα άποτελέσματα του
ατμόλουτρου βρίσκονται σε συνάρτησι και με τη γενικότερη υγιεινή κατά-
στασι κάθε άτόμου.

Επίσης, έντελώς αντίθετα παρουσιάζονται τά άποτελέσματά του, όπως
διαπιστώθηκε από τά πειράματά που έγιναν, στους χρόνιους ρευματισμούς.
'Ενώ στους χρόνιους ρευματισμούς τά ατμόλουτρα έπε-
νεργούν θεραπευτικά, στους όξεις, δεν κάνουν άλλο, παρά να έπαυξάνουν
τους πόνους.

Αντίθετα, αν οι πόνοι, που αίσθανο-
μαστε στους μύς, δεν είναι ρευμα-
τικές προελεύσεως, αλλά προέρχονται
από υπερβολική κόυρασι ή άλλες,
μη παθολογικές αίτιες, τά ατμόλου-
τρα φέρουν ευεργετικότερα άποτελε-
σματα. 'Εξαναφέρουν τους πόνους και
ξαναδίνουν στους μύς την εύκαμψία
και την ελαστικότητα, που είχαν
πριν.

Τά ατμόλουτρα — έπιλέγουν οι
σημερινοί έπιστήμονες — ήταν έξαι-
ρετικά ωφέλιμα σε κάθε εποχή.

Προπαντός, όμως, είναι στη δική
μας, που οι περισσότεροι
άνθρωποι έχουν την ζωτι-
κή ανάγκη να ξεκουρά-
ζουν κάθε τόσο και να το-
νώνουν τον όργανισμό
τους, χωρίς να προσφεύ-
γουν στα, επικίνδυνα πάν-
τοτε, χημικά μέσα.



Ἡ Μαρίλυνα ἔφερε στὸν κόσμο τὸ παιδί της κι' ὁ γιατρός ἄλλωςθε, ὅτι ἦταν ἕνας βάντης ἀσθενικός καὶ ἐτοιμοθάνατος. Τοῦ ἔκαναν μετὰ γαίτη αἱμάτων καὶ τὸ παιδάκι ἔζησε. Στὸ μεταξύ ὁ πατέρας τῆς Μαρίλυνας δέχτηκε στὸ σπίτι τὸ Νότι Ζαφειρίου ὡς γαμπρὸ τοῦ κι' ὅταν βῆκε τὸ διαζύγιο, ὠρίστηκε ἡ ἡμέρα τοῦ γαμοῦ. Μία βδομάδα πρὶν ἀπὸ αὐτὸν ἡ Μαρίλυνα παρέδωσε στὸν Ἀλέξανδρο τὸ παιδί του, γιὰ νὰ τὸ ἀναθρεῖ ἡ Γερμανίδα νταντά, ποὺ εἶχε προσλάβει. Ὁ γιατρός ὠστόσο ἔβλεπε κάποια ἀνωμαλία στὸ κυκλοφοριακὸ σύστημα τοῦ μικροῦ καὶ δὲ μπορούσε νὰ βεβαιώσῃ ὅτι εἶχε ἀποσοβῆθαι κάθε κίνδυνος.

Ὅσο γιὰ τὸν Ἀλέξανδρο, συλλογιζόταν διαρκῶς τὴ φανούλα...

Τὰ δύο μαθητά που χρυσόπυσε χρό-
νια στὸ Πανεπιστήμιο δὲν εἶχε κατορθώσει
νὰ τὰ ἐξοφλήσῃ. Μὲ τίς διαφορές περιπέ-
τειες, καὶ μὲ τοὺς τρεῖς θανάτους τῶν παι-
διῶν εὗρισκε μιά ἐπισκὴ δικαιολογία πρὸς
τὸν ἑαυτό του. Κι' οἱ γονεῖς του, ἂν καί



Ευτακτα 

σαν τους άλλους!

που είχε περάσει τις δυστυχισμένες μέρες, και ζούσε κι' αυτή σαν μιὰ εύτυχισμένη μητέρα. "Εόλπε τα παιδάκια της ν' ανθίζουν σαν τὰ μπουμπούκια μέσα στὸ καθαρό ὕ-

χρόνια. Ἦταν καλομαθημένη, κι' ἔφυγε ἀ-
πὸ τὸ σπίτι της γιὰ νὰ κούρη τὴ ντροπὴ

- Μὴ φοβᾶσαι, εἶπε ἡ Σάσα στὸ αγορακι.

καιρέτης τὸν κύριο, Σ' ἀγανάξει...



- Μὴ φοβᾶσαι, εἶπε ἡ Σάσα στὸ αγορακι. Χαιρέτησε τὸν κύριο Σ' ἀγάπῃ...

Ψφος του και δεν απλωσε το χεράκι του.
— Γιατί δεν το παίρνεις; ρώτησε ο νέος.
Κούνησε το παιδί αρνητικά το κεφάλι του.
— Ή μαμά λέει να μη παίρνω ποτέ δω-
ρα από ξένους, αποκρίθηκε σοβαρά. σάν
μεγάλος.

— Αβελά του γέλασε ο 'Αλέξανδρος.
— Εγώ δεν είμαι ξένος, είπε. Είμαι
θείος, πάρε το...
— Έκανε να τ' αρπάξει με λαχτάρα το
παιδί, πάλι όμως τράβηξε το χεράκι του
κι' ενώ η λυπή ζωγραφίζονταν στα γαλανά
του τα ματάκια πρόφερε σοβαρά πάλι:

— Όχι, ευχαριστώ.
Φαινόταν πολύ καλοαναθραμμένο, κι' ή-
ταν καθαρό και περιποιημένο. Μονάχα πολ-
ύ άδύνατο.

Ο μικρός Φίλιππος κατ'ακτὴν τὸν 'Αλέξανδρο

Μετά ένα δευτερόλεπτο, λές κι' ήθελε να
δαιμονιοποιηθῇ, πέταξε ζωηρά:

— Έξ' άλλου, τί να τὸ κάνω τὸ παιχνίδι
αὐτό;... Εγὼ ἐκὼ δὴ μεγάλα ἀεροπλάνα ἀ-
ληθινά. Τόσα!

— Έκανε μὲ τὰ χεράκια του τὸ σχῆμα τοῦ
μεγάλου ἀεροπλάνου, ἀνοίγοντας διάπλατη
τὴ μικρὴ του ἀγκαλιά.

— Ταξίδεψες μὲ ἀεροπλάνο; τὸν ρώτη-
σε ὁ 'Αλέξανδρος.

Κούνησε τὸ κεφάλι του καταφατικὰ ὁ
μικρὸς. Καὶ πρόσθεσε:

— Ὄρες, πολλές ὥρες... Ἡ μαμά ζαλί-
στηκε. Ἐγὼ ὅμως δὲ ζαλίστηκα διόλου...
Θέλω νὰ γίνω πιλότος νὰ ταξιδεύω πάντα
μὲ ἀεροπλάνο.

— Ὅσο ἐπαίρνε θάρρος καὶ μιλοῦσε τὸ
παιδί, τόσο ἐνοιοῦθε ὁ 'Αλέξανδρος μὴ πα-
ράξενη ἔλθι πρὸς αὐτὸ τὸ πλάσματάκι. Δὲ
μποροῦσε νὰ ξεδιαλύνῃ μέσα του τί τὸν
τραβοῦσε τόσο. Πάντως ὅμως ξεχάστηκε
καὶ μίλησε πολλὴ ὥρα μὲ τὸ μικρό, ἐνῶ
τ' ἄλλα παιδάκια παρακολουθοῦσαν μ' ἐν-
διαφέρον ἀν καὶ δὲν καταλάβαιναν ἐπειδὴ
ἡ συνδιάλεξις γινόταν ἐγγλέζικα.

— Πῶς τὴ λένε τὴ μαμά σου; ρώτησε
κάποια στιγμή ὁ 'Αλέξανδρος τὸ παιδί.

— Τὸ ἀγοράκι σοῦφρωσε πάλι δὺςπιστα
τὰ φρύδια του.

— Τί σὲ μέλλει; ἀποκρίθηκε γρήγορα.

— Γιατί δὲ μὸς λές τ' ὄνομα τῆς μαμάς
σου;

— Δὲ τὸ λέω σὲ ξένους. Δὲν κάνει νὰ
λέω τ' ὄνομα τῆς μαμάς σὲ ξένους.

— Καλὰ... δὲν εἶπαμε ὅμως ὅτι ἐγὼ δὲν
εἰμαι ξένος;

— Ἐμεινε σκεπτικὸς ὁ μικρὸς. Ἐπειτα
πρόφερε διστακτικὰ τ' ὄνομα:

— Φάνη. Τὴ λένε Φάνη...

— Ένα ἐπιφώνημα ξέφυγε ἀπὸ τὰ χεῖλη
τοῦ 'Αλέξανδρου.

— Φανή, Φανούλα, πρόφερε ἀβελά του.

— Ὁ μικρὸς γέλασε.

— Όχι Φανή, οὔτε Φανούλα, τὴ λένε
Φάνη.

Γύρισε ὁ 'Αλέξανδρος καὶ κύτταξε τὴ
Σάσα μὲ τὴν ἀγωνία ζωγραφισμένη στὸ
πρόσωπό του.

— Ποιὸ εἶναι τὸ ἐπίθετο αὐτῆς τῆς γυ-
ναίκα; ρώτησε γρήγορα.

— Τὸν κύτταξε ἡ Σάσα μὲ στενοχωρία.
— Για νὰ εἶμαι εἰλικρινής, δὲν τὸ ξέρω,
κύριε 'Αλέξανδρε.

— Μὰ ἀφοῦ λές ὅτι τὴ γνωρίζεις;

— Δὲ σὰς εἶπα ἐντελῶς τὴν ἀλήθεια...

— Γιατί νὰ μὴ πῇς ψέματα; Καὶ σὲ
τί μὸς εἶπες ψέματα;

— Νά, τὴ μητέρα τοῦ μικροῦ δὲν τὴ
γνωρίζω πραγματικὰ...

— Μὰ ἀφοῦ μοῦ εἶπες...

— Ἐτσι σὰς τὸ εἶπα, ἐτσι συμφωνήσα-
με νὰ πῶ. Ἡ ἱστορία εἶναι ὅμως λιγάκι
διαφορετικὴ. Αὐτὴ ἡ φίλη μου ποῦ μὲ πῦρε
καὶ μὸς τὸ φέρει τὸ παιδάκι, τὸ πῆρε ἀπὸ
κάποια ἄλλη γυναίκα. Πῶς καὶ τί δὲν ξέ-
ρω... Τὸ μὲν ποῦ ξέρω εἶναι ὅτι ἡ γυναι-
κα ἐκείνη εἶναι πολὺ δυστυχισμένη... Κι' ἡ
φίλη μου, ποῦ τὴ γνωρίζω, τῆς πρότεινε νὰ
πάρῃ τὸ παιδί καὶ νὰ τὸ δώσῃ σὲ μὴ κα-
λὴ γυναίκα πούχει κι' ἄλλα παιδιά καὶ θὰ
τ' ἀναθρέψῃ σάν ἀληθινὴ μάνα.

— Ὄστε μὴ τρίτη γυναίκα σοῦφρε τὸ
παιδί; Ὁχι ἡ ἴδια τοῦ ἡ μητέρα.

— Ἀκριβῶς ἐτσι, κύριε 'Αλέξανδρε.

— Ὁ νέος πετάχτηκε. Τὰ μάτια τοῦ ἀστρα-
φταν.

— Πρέπει νὰ τὴ βροῦμε αὐτὴ τὴ γυναι-
κα εἶπε γρήγορα, μὲ ἀγωνία.

— Πετάχτηκε κι' ἡ Σάσα, μὲ ὕφος δυστυ-
χισμένο.

— Αὐτὸ δὲ γίνεται, κύριε 'Αλέξανδρε.

— Ἐδῶσα τὸ λόγο μου. Ὁρκίστηκα στὰ παι-
διά μου πῶς δὲ θὰ θελήσω ποτὲ νὰ μάθω
ποιὰ εἶναι ἡ ἀληθινὴ μητέρα τοῦ παιδιοῦ.
Καὶ δὲ θέλω νὰ παραβῶ τὸ λόγο μου.

— Ἐγὼ ὅμως θέλω νὰ τὸ μάθω, εἶναι ἀ-
νάγκη νὰ τὸ μάθω...

— Τὸν κύτταξε ἡ Σάσα κεραυνοχτυπημένη.
— Πῆγε καὶ στάθηκε μπροστὰ τῆς ὁ 'Αλέ-
ξανδρος.

— Κυρία Σάσα, τῆς εἶπε μὲ πάθος, σ'
ἐξορκίζω στὴ ζωὴ τὸν παιδιὸν σου...

— Ἀφῆσε τὰ παιδιά μου, ἰκέτευσε ἡ γυ-
ναίκα...

— Τότε λοιπόν... στὴν ψυχὴ τοῦ ἀνδρός
σου, ποῦ τὸν ἀγαποῦσε τόσο. Πές μου
μήπως ἡ μητέρα τοῦ παιδιοῦ λέγεται Φανή
Πρεντίδη;

— Δὲν ἔχω ἰδέα τοῦ ἀποκρίθηκε μὲ εἰ-

λικρίνεια ἡ γυναίκα. Ἴσως νὰ λέγεται Φα-
νὴ Πρεντίδη... Σοῦ τ' ὀρκίζομαι πῶς δὲν
ξέρω τ' ὄνομά της.

— Ἡ φίλη σου ὅμως θὰ τὸ ξέρη.

— Φυσικὰ, ἐκείνη θὰ τὸ ξέρη...

— Πρέπει νὰ τὴ δῶ, πρέπει νὰ τὴ συ-
ναντήσω!...

— Ἀδύνατον. Ἐγὼ ἐκὼ ὀρκιστῇ! Κύριε
'Αλέξανδρε, λυπήσου με. Δὲ θέλω νὰ πα-
ραβῶ τὸν ὄρκο πούδωσα. Ἀλλὰ δὲν κατα-
λαβαίνω γιατί σ' ἐπίασε τὴν ἀγωνία...

— Θέλω νὰ μιλήσουμε οἱ δύο μας μόνοι,
ἀποκρίθηκε ὁ 'Αλέξανδρος.

Βοήθησέ με!...

Μὲ λίγα λόγια, μὲ φωνὴ κομμένη διηγή-
θηκε ὁ 'Αλέξανδρος στὴ χάρη τοῦ Μηνῆ
Γεωργίου ἕνα μέρος τῆς ἱστορίας του:

— Ἀγάπησα μὴ κοπέλλα... Τὴ λέγανε
Φανή, Φανή Πρεντίδη... Ἐπειτα τὴν ἔχασα.
Δὲν ξέρω τί ἀπόγινε...

Κούνησε ἡ Σάσα τὸ κεφάλι της.

— Δὲν ὑπάρχει μὴ Φανή Πρεντίδου στὸ
κόσμο.

— Μὰ κι' ἐκείνη πῆγε στὴν Βραζιλία...

— Τὸν κύτταξε τώρα κεραυνοχτυπημένη ἡ
γυναίκα.

— Πῆγε στὴ Βραζιλία;

— Νά, τὴν ἔχασα... Γι' αὐτὸ λοιπόν...

Πότε θ' ἔρθῃ αὐτὴ ἡ γυναίκα; Ποῦ καὶ πῶς
πρόκειται νὰ τὴ συναντήσῃ;

— Ἀκούε, ἀποκρίθηκε ἡ Σάσα Γεωρ-
γίου. Μοῦ εἶπε ὅτι θὰ περάσῃ μετὰ τρεῖς
ἡμέρες νὰ μὲ ρωτήσῃ πῶς τὰ πᾶμε μὲ τὸ
παιδί, γιὰ νὰ πῇ στὴ δυστυχισμένη τὴ μα-
ρούλα του, νὰ ἡσυχάσῃ. Ἀλλά, μοῦρχεται
ἀσχημα νὰ σὰς πῶ ποῖα μέρα θάρθῃ. Ἀφοῖ
ἔδωσα τὸ λόγο μου...

— Τὴν κύτταξε ὁ 'Αλέξανδρος στὰ μάτια
του.

— Κι' ἂν εἶμαι ἐγὼ ὁ πατέρας τοῦ παι-
διοῦ; τὴ ρώτησε μὲ χεῖλη τρεμουλιαστά

— Εἶναι δυνατό;

— Ἀφοῦ σοῦ διηγήθηκα τὴν ἱστορία μου,

— Τότε ἀς μὲ συγχωρήσῃ ὁ Θεός, ποῦ
δὲ θὰ κατῆσθαι τὸν ὄρκο μου, ἀποκρίθηκε
ἡ Σάσα ταπεινά. Ὅσα σὰς πῶτε θάρθῃ.
Σήμερα εἶναι Δευτέρα... Θάρθῃ τὴν Πέμπτη

— Σήμερα εἶναι Δευτέρα... Θάρθῃ τὴν Πέμπτη
καὶ ἀπὸ κεί, εἶπε, δὲ θὰ ξανα-
πατήσῃ, γιὰ νὰ μὴ τὴ βλέπῃ τὸ παιδί καὶ
θυμᾶται τὴ μητέρα του.

— Τὴν ξέρετε τὸ παιδί αὐτὴ τὴ γυναίκα;

— Τὴ φοβάται. Ἐνας λόγος ποῦ δυσπι-
στεῖ πρὸς τὸν κόσμο, μοῦ φαίνεται πῶς εἶ-
ναι κι' αὐτός, ἐπειδὴ αὐτὴ ἡ γυναίκα τὴν
ξεγέλασε, τὸν πῆρε ἀπὸ τὴ μαρούλα του,
λέγοντάς του πῶς θὰ τὸν πᾶ μὴ βόλτα
κι' ἐπειτα τὸ φέρει ἐδῶ... καὶ τὸ παιδάκι ὁ-
λὴ νύχτα ἐκλαίγει καὶ ζητοῦσε τὴ μαρούλα
του. Σπάρσε ἡ καρδιά μου. Τὰ παιδιά καὶ
προπάντων ἡ μικρὴ μου ἡ Ἀννούλα κατὰ-
φεραν νὰ τὸ ἡμερέψουν λιγάκι.

— Εὐχαριστῶ, εἶπε ὁ 'Αλέξανδρος, θάρ-
θῃ τὴν Πέμπτη, νὰ ἰδῶ αὐτὴ τὴ γυναίκα...

— Ἀλλὰ πές μου, κυρία Σάσα, βρίσκεis πῶς
μοῦ μοιάζει τὸ παιδί;

— Τὸν κύτταξε καλὰ ἡ Σάσα Γεωργίου.

— Σὰς μοιάζει, εἶπε μὲ πεποίθησι. Εἶ-
ναι ἴδιο κι' ἀπαράλλαχτο, τώρα ποῦ σὰς
βλέπω κοντά του.

— Βλέπεις λοιπόν ὅτι δὲ θὰ κάνῃς κακό;

— Πάλι ὅμως δὲ μοῦ τὸ χωρεῖ τὸ μυα-
λό... Τί γίνεται σ' αὐτὸ τὸν κόσμο!

— Φέρε μου τὸ παιδί, παρακάλεσε ὁ 'Α-
λέξανδρος.

— Τὸ ἀγοράκι προχώρησε κοντά του μ' ἐμ-
πιστοσύνη αὐτὴ τὴ φορὰ. Κρατοῦσε τὸ ἀε-
ροπλανάκι στὸ χεῖρ του καὶ φαινόταν πολὺ
εὐτυχισμένο.

— Δὲ μοῦ λές, τὸν ρώτησε κάποια στι-
γμὴ ὁ 'Αλέξανδρος, ἡ μαμά σου ἔχει μαῦ-
ρα μαλλιά;

— Νά, ἔκανε ὁ μικρὸς μὲ τὸ κεφάλι.

— Καὶ μαύρα μάτια;

— Ἐκανε μὴ κίνησι ἀρνητικὴ τὸ παιδί.

— Τί χρώμα ἔχουν τὰ μάτια της; ρώ-
τησε μὲ ὁρμητικὴν ἀγωνία ὁ νέος.

— Τὸ ἀγοράκι τὸν κύτταξε δὺςπιστα, κι'
ἀποκρίθηκε:

— Γιατί ρωτᾷ;

— Πρέπει νὰ ξέρω...

— Κι' ἐγὼ δὲ θὰ σοῦ πῶ, εἶπε μὲ πεί-
σμα ὁ μικρὸς.

— Οὔτε κι' ἂν σοῦ φέρω ἕνα μεγάλο παι-
χνίδι;

— Τί παιχνίδι; ρώτησε μ' ἐνδιαφέρον τὸ
παιδί.

— Νά, ἂς ποῦμε ἕνα ἀλογάκι τόσο με-
γάλο νὰ τὸ καθάλλικες...

— Ἐλαμψαν τὰ μάτια τοῦ μικροῦ γιὰ μὴ

στιγμὴ. Ἐπειτα πῆραν πάλι μὴ ὀλίγη ἐκ-
φρασί.

— Οὔτε ἀποκρίθηκε σιγανά.

— Εἶναι μυστικὸ τί χρώμα ἔχουν τὰ μά-
τια τῆς μαμάς σου; ρώτησε προσπαθώντας
νὰ χαμογελάσῃ ὁ νέος. Ἐγὼ ξέρω τί χρώ-
μα ἔχουν. Εἶναι γαλανά...

— Ἀπὸ τὴν ἐκφρασί ποῦ πῆρε τὸ ἀγόρι κα-
τάλαβε πῶς εἶχε πετύχει. Ἡ καρδιά του
χτυποῦσε νὰ σπάσῃ...

— Ἀκούσε, εἶπε τοῦ παιδιοῦ, ἔχει γαλα-
νὰ μάτια ἡ μαμά σου κι' ἐδῶ στὸ ἀριστε-
ρὸ της μάγουλο ἔχει μὴ εἰλίτσα...

— Τώρα γέλασε ὁ μικρὸς, τὸν κύτταξε μὲ
θαυμασμό καὶ πρόφερε παιδικά:

— Τὰ ξέρεις όλα... όλα!...

— Ἐτσι εἶναι; ρώτησε μὲ ἀγωνία ὁ 'Α-
λέξανδρος.

— Γέλασε τὸ παιδί, καὶ τὸ γέλιο του ἦταν
σάν καταφατικὴ ἀπάντησι.

— Δὲ βάσταξε ἄλλο ὁ 'Αλέξανδρος. Μὲ μὴ
τρέλλῃ κίνησι ἀρπάξε τὸ ἀγοράκι στὴν ἀγ-
καλιά του καὶ τσούριζε παράφορα, μὲ πόνο,
μὲ γέλια καὶ μὲ δάκρυα μαζί.

— Ὅλοι τὸν κύτταξαν παραξενεμένοι, τὸ
μικρὸ ὅμως τρόμαξε κι' ἔβαλε τίς φωνές,
κλωτσώντας μὲ πόδια καὶ μὲ χέρια ὥσπου
νὰ τοῦ ξεφύγῃ. Ἐπειτα μὲ μὴ κατάρθωσε
νὰ φύγῃ, ἐξεκλήφτηκε ἀπὸ τὸ δωμάτιο καὶ
ἐξαφανίστηκε.

— Τὸ τρομάξατε, εἶπε ἡ Σάσα, καὶ τὰ
πολλά χάρδια τὸ τρομάζουν.

— Πρέπει νὰ βρῶ αὐτὴ τὴ γυναίκα, εἶ-
πε ὁ νέος μὲ ἀγωνία. Δὲ ξέρετε ποῦ μπο-
ρεῖ κανεὶς νὰ τὴ βρῇ; Δὲ μπορῶ νὰ βαστά-
ξω ἴσαμε τὴν Πέμπτη.

— Σὰς βεβαιῶ πῶς δὲν ξέρω ποῦ νὰ τὴ
βροῦμε, ἀποκρίθηκε μὲ λύπη ἡ Σάσα. Ἀλ-
λὰ τὴν Πέμπτη θάρθῃ χωρὶς ἄλλο, δὲ γίνε-
ται νὰ μὴν ἔρθῃ.

— Πῶς περνᾶνε οἱ ἡμέρες ἴσαμε τὴν
Πέμπτη; ψιθύρισε ὁ 'Αλέξανδρος.

— Τὸν κύτταξε μὲ λύπη ἡ Σάσα.

— Ἐγὼ σὰς συμβουλεύω νὰ μὴ βάλετε
στὴ καρδιά σας πῶς αὐτὸ τὸ παιδάκι εἶ-
ναι δικό σας, εἶπε. Ἐμεῖνα δὲ μοῦ τὸ χω-
ρεῖ τὸ μυαλό. Νὰ καθήσετε ἡσυχά, ἡσυχά
μὲ τὸ δικό σας τὸ παιδάκι...

— Τότε μὲ μάτια βουρκωμένα τῆς διηγήθη-
κε ὁ 'Αλέξανδρος γιὰ τὸ θάνατο τοῦ παι-
διοῦ.

— Τὸν κύτταξε αὐτὴ κεραυνοχτυπημένη.

— Γιατ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ψιθύρισε μὲ φρί-
κη. Πέθανε κι' αὐτὸ τὸ παιδάκι σας;

— Βλέπεις γιατί νιώθω τόσο ἀγωνία;

— Εἶπε βραχνὰ ὁ 'Αλέξανδρος.

— Ὅα ἰδῇτε αὐτὴ τὴ γυναίκα. Πρὶν ἀπ'
τὴν Πέμπτη ὅμως δὲ γίνεται. Κι' ὅταν κα-
ταλάβῃ τὴν ἀλήθεια, ἴσως νὰ σὰς μιλήσῃ
γιὰ τὴ μητέρα τοῦ παιδιοῦ, εἶπε μὲ μάτια
βουρκωμένα ἡ Σάσα.

Ἐγὼ ὀρκιστῇ...

Οἱ τρεῖς ἡμέρες ποῦ μεσολαβοῦσαν ἴ-
σαμε τὴν Πέμπτη ἦταν ἀπὸ τίς πιὸ ἐφιαλ-
τικὲς ἡμέρες τῆς ζωῆς τοῦ 'Αλέξανδρου.

— Ὅσο συλλογιζόταν πῶς ἦταν δυνατό νὰ
εἶναι παιδί τοῦ αὐτοῦ τὸ ἀγόρι, τοῦ ἐρχό-
ταν νὰ μὴ φύγῃ ἀπὸ κοντά του, νὰ μὴ τ'
ἀφῇ ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά του. Κάθε στιγμὴ
ποῦ περνοῦσε μακριὰ του, τοῦδιε τὴν ἐν-
τύπωσι πῶς ἀποαῖκρνε τὸ παιδάκι ἀπὸ
τὴν ἀγκαλιά του, μὴ μάζεε κινδύνους ἀ-
πάνω στὸ κεφάλι τοῦ μικροῦ.

— Τὴν ἄλλη μέρα δὲ βάσταξε, ξαναπῆγε
στὴς Σάσας, καὶ τὴ δεύτερη μέρα τὸ ἴδιο.

— Ὅταν ἔφτανε στὴν πόρτα τοῦ μικροῦ ἐ-
ξοικίου σπιτιοῦ ἔτρεμε ἡπίως πληροσοφ-
θῇ πῶς τὸ παιδάκι χάθηκε.

— Ὁ μικρὸς ὅμως δὲν ζύγωνε κοντά του.

— Τὸν εἶχε τρομάξει μὲ τὰ χάρδια του, κι' ἔ-
δειχνε δὺςπιστία. Σφιγγόταν ἡ καρδιά τοῦ
'Αλέξανδρου γι' αὐτό, ἀλλὰ δὲν ἐπέμενε νὰ
τραβῇ κοντά του τὸ παιδί, ἀπὸ φόβο μὴ
τὸ ἀγορίτσι περισσότερο καὶ τὸ χάσῃ.

— Ἐπὶ τέλους ἔφτασε ἡ Πέμπτη, καὶ μὴ
ὥρα πρὶν ἀπὸ τὴν ὥρισμένη ἔφτασε ὁ 'Α-
λέξανδρος στὸ ἐξοικικό σπιτάκι.

— Μόλις τὸν ἀντίκρυσε ἡ Σάσα γέλασε:

— Τὸ ἤξερα πῶς δὲ θὰ σὰς βαστοῦσε ὁ
τόπος. Εἶναι κωδὶς ἀκόμα ὅμως. Καθῆστε.

— Ἐκείνη τὴν ἡμέρα ὁ μικρὸς ἤρθε διστα-
κτικὰ κοντά του. Τὸν τραβοῦσε ἀπὸ πὸ χε-
ράκι πάλι ἡ Ἀννούλα καὶ τοῦλεγε παιχνι-
διάκι:

— Μὴ φοβάσαι, εἶναι καλὸς ὁ κύριος...

— Δὲν τὸ ἀγκάλιασε ὁ 'Αλέξανδρος τὸ παι-
δί, δὲν τὸ φίλησε. Μονάχα τοῦδωσε ἕνα

κόκκινο μπαλόνι ποῦ εἶχε φέρε μαζί του,
κι' ὁ μικρὸς ἄρχισε νὰ τὸ φουσκώνῃ μ' ὀλὴ
τοῦ τὴ δύναμι. Θαύμασε ὁ 'Αλέξανδρος τὴ
δύναμι τοῦ παιδιοῦ, κι' ἐνοίωσε ἕνα τόσο
φλογερὸ πόθο νὰ εἶναι δικό του αὐτὸ τὸ δυ-
νατό καὶ γερὸ ἀγόρι, ποῦ τὰ μάτια του
βούρκωναν.

— Ἐπὶ τέλους, κάποτε ἀκούστηκε τὸ κου-
δούνι τῆς καγκελλόπορτας. Μὴ γυναίκα
ὑπῆκε μέσα στὸ σπῆτι. Ὅα ἦταν ἴσαμε
τρίαντα χρόνων, φτωχικὰ ντυμένη, σεμνὰ.

— Ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ τῆς εἶδνε τὴν ἐντύπωσι
πῶς ἦταν μὴ γυναικούλα τοῦ λαοῦ.

— Ε, πῶς πάει; ρώτησε ἀνήσυχη. Ἐ-
στρώσε;

— Δόξα σοι ὁ Θεός, ἀποκρίθηκε ἡ Σάσα.

— Τρώει;

— Τρώει, νὰ μὴ βασκαθῇ... Κοντὰ μὲ τὰ
δικὰ μου τοῦ αἰοῖζε ἡ δρεῖ.

— Ἀς δώσῃ ὁ Θεός νὰ πᾶν καλὰ, ἀνα-
στῆναξε ἡ γυναίκα. Ἐχει τόσα βάσανα ἡ
δυστυχὴ ἡ μάνα του, ποῦ θὰ χαρῇ τοῦλα-
χιστον νὰ μάθῃ ὅτι τὸ παιδί της εἶναι καλὰ.

— Τότε μονάχα ἀντελήφθη τὸν 'Αλέξανδρο
ἡ γυναίκα. Τὸν κύτταξε δὺςπιστα.

— Τὴν χαίρεται αὐτὸς εὐγενικά, καὶ τὴ
ρώτησε ἀπότομα, μὲ φωνὴ παλλόμενη ἀπὸ
συγκίνησι:

— Πῆστε μου, σὰς ἰκετεύω. Μὴ λέξι μο-
νάχα θέλω νὰ μοῦ πῇτε. Ποιὸ εἶναι τ' ὄ-
νομα τῆς μητέρας τοῦ μικροῦ; Μήπως τὴ
λένε Φανή Πρεντίδου;

— Τὰ βλέφαρα τῆς γυναικὸς φτε



Οι μεταρρυθμίσεις στο καραγκιοζοθέατρο

Ο ΚΑΛΟΣ καραγκιοζοπαίχτης πρέπει να μη στο μυστικό της ύπαρξης και της κινήσεως της φιγούρας, που παρουσιάζεται στο πανί.

Ο Μόλλας έλεγε:

— Γά, χαρίσματα τα καραγκιοζοπαίχτικα είναι δύσκολα, για να μπορέσουν να κινούνται, όπως πρέπει αυτά τα χαρτονένια ανθρωπάκια, που έχουν και παίρνουν μία αλλόκοτη ζωή...

Και διηγούνταν τι θαύματα, τι μεθυσί, τι φόβος μυστικών τον έπιασε, όταν αντίκρισε — πριν γίνει ο ίδιος καραγκιοζοπαίχτης — τους Ισκιούς πάνω στο πανί, να κινούνται. Τού είχαν φανη στην αρχή σαν παράξενα όντα άλλου κόσμου, που ανδρεύονταν, και θέλησε να γνωρίσει τα μυστικά τους. Τι ήταν οι Ισκιόι αυτοί; Πώς κουνιόντουσαν; Πώς μιλούσαν και πώς ζούσαν;

Ηγιναι και παρακολουθούσε μικρός τις παραστάσεις του Τζιλία, του Ρούλια, του Μέμου, του Μπενέκα, που είχαν στήσει τις παράγκες τους σε διάφορα μέρη και αγορά-σιγά έδεσε τις γνωριμιές του μ' όλο τον καραγκιοζοπαίχτη κόσμο: το ζωντανό και τον άψυχο.

Ιότε του εξηγήθηκαν τα μυστικά, μα κι' άλλα περισσότερα και τα έβαλε στο νου του ταχτικά και για πάντα αλημονήτα. Κινήματα και λόγια του κάθε χαρτονένιου ήρωα τα έμαθε όλα φαρσί.

Αλλά δεν άρκεσθηκε σ' αυτό μόνο. Κόιταζε και ο ίδιος να δώσει κάτι από τον εαυτό του στην τέχνη, που μ' αυτήν θα καταπαινούσαν. Κι' αυτό δεν ίσχυσε μόνο για το Μόλλα, αλλά και για όλους τους δημιουργικούς καραγκιοζοπαίχτες. Γιατί χρονολογικά, πριν από αυτόν, στέθηκαν κι' άλλοι το ίδιο περίφημοι και έακουστοί, όπως ο Χρήστος Κόντος (1811), ο Παπαγιώτης Μπέκος (1893), ο Αντρέας Ρεβαντίνο (1890) κι' ένας ακόμη εξαιτίας στο είδος του, ο Πατριάρχης Μιχαήλ (1892), που το πραγματικό επώνυμό του είναι Σαρδούνης κι' έγινε Μιχαήλ, για την άσπαστη μιμητική της φωνής του.

Αξίζει τον κόπο ν' αφηγηθούμε μερικά από τη ζωή και το θάνατο αυτού του πρωτοπόρου και αναμορφωτή της καραγκιοζοπαίχτικής τέχνης. Ο Μιχαήλ ήταν παιδί ενός έρωτα, μιας αγάπης, που δεν έπισημοποιήθηκε από το μυστήριο του γάμου. Η μητέρα του, η Μαρία Κρίππη, εγκαταλείφθηκε από τον αγαπημένο της, ύστερ' από τη γέννηση του Δημήτρη και μη έχοντας κινένα πόρο ζωής στην Πάτρα, πήγε κι' εγκαταστάθηκε στο Μεσολόγγι, όπου είχε και κάποιους συγγενείς.

Στο Μεσολόγγι δεν άργησε να παντρευτεί ένα νέο και προκομμένο άνθρωπο, τον Σαρδούνη. Αυτός ενδιαφέρθηκε πάρα πολύ για το μικρό πρόγονό του, το Δημήτρη. Τον έγραψε στο σχολείο για να μάθει γράμματα, τον έντυσε, τον πήγαινε κάθε Κυριακή στην εκκλησία και φρόντιζε γενικά να τον κάνει ένα καλό άνθρωπο. Ατυχος όμως ο Δημήτρης, όπως και η μητέρα του, έχασαν αυτόν τον καλό πατρίδα, στα 1876. Πέθανε εκείνη τη χρονιά από περιπνευμονία, που αρπάξε ψαρεύοντας τις νύχτες — γιατί ήταν ψαράς.

Έτσι ξανά, μητέρα και γιος εμείναν στον κόσμο μόνοι. Ξαναγυρίζουν στην Πάτρα. Η μητέρα ξενοδοχεί και το παιδί, τελειώνοντας το δημοτικό σχολείο, εγγράφεται στο σχολαρχείο. Διψεί για μάθηση και γράμματα. Έχει ξέλασι φωνή κι' όλοι τον επαινούν. Έτσι γίνεται, νεώτατος, στα 1882, ψάλτης στη μητρόπολη των Πατρών και διατηρεί τη θέση αυτή επί έξη χρόνια. Έπι τέλους, για το Μίχαρο και τη μαννα του, έφτασαν και οι καλές μέρες.

Αυτή την εποχή ο Μιχαήλ ήταν ηλικίας 28 χρόνων. Ένα βράδυ πήγε να παρακολουθήσει την παράσταση που έδινε ο καραγκιοζοπαίχτης Κόντος. Γνωρίστηκε με τον καραγκιοζοπαίχτη, που τον ήξερε πολύ καλά σά δεξιά ψαλιτή του 'Αγίου 'Ανδρέα και συμφώνησαν να τον βοηθή, με γερή πληρωμή, στις παραστάσεις του καραγκιοζοθεάτρου.

Ο Μιχαήλ, σά λίγο καιρό, ξεπέρασε το δάσκαλο και προϊστάμενό του Χρήστο Κόντο.

— Άντε, τού λέει εκείνος, ή τέχνη νίκησε το ζορμπάλικι!

Δηλαδή, έγινες καλύτερος από μένα κι' εγώ πιά δε μπορώ να σου κάνω το ζορικό δάσκαλο και διευθυντή.

Έτσι, ο Μιχαήλ, με τη σπουδαία φωνή του, με τα γράμμάτα του και με τη γνώσι ολης της ιστορίας των δημοτικών τραγουδιών της πατρίδας του, έγινε καραγκιοζοπαίχτης δημοστος και περιζήτητος σε όλες τις πόλεις. Παιούτο τον ζητούν να παίζει. Στο Μεσολόγγι, στο 'Αργίον, στη Ναύπακτο, στην Ιρπιοπολίδα, στα Γιάννενα... Γύρισε όλη την 'Ελλάδα. Αλλά εκείνο που πέτυχε και έμεινε άκεραιο στο ενεργητικό του, ήταν το ότι έδωσε στον Καραγκιόζη μορφή καθαρά ελληνική. Έφθασε νέα πνοή, έδωσε καινούριο ρεπερτόριο, με έργα πατριωτικά, με κωμωδίες και με μιμητική πρωτοτυπία. Χάραξε νέα τεχνικά, που σήμερα ακόμη την παραδίδονται και την ακολουθούν πιστά οι σύγχρονοι καραγκιοζοπαίχτες.

Μεγάλωσε τη σκηνή. Της έδωσε άερα σε πλάτος και σε ύψος. Τη βρήκε με 2μ50Χ0,80 και την πήγε στα 6 μέτρα πλάτος και στα 1μ20 ύψος. Γύρω από την παράδοσι, που άφησε, έγινε σχολή, που οι όπαδοι και οι τηρητές της περισσεύουν αντί να λιγοστεύουν.

Στους κομικούς διαλόγους, που σκάρανε, κατά τις παραστάσεις, μεταξύ Καραγκιόζη και Χατζηαβάνη, ήταν λεπτότατος σε γούστο. Απορρυε το χοντροκομμένο αστείο. Νά ένα παράδειγμα:

Χατζηαβάνης: — Καραγκιόζη, άποψε είδα ένα δνερο! Είδα πώς μέτραγα λεφτά... Λεφτά, λεφτά, πολλά λεφτά! Όλο και τάλληρα άσημένια!

— Κι' εγώ τί έκανα; ρωτάει ο Καραγκιόζης. Μέτραγα κι' εγώ;
— Έοϋ κύτταζε.
— Δέ σου γύρεψα λεφτά;
— Δέ γύρεψες, εγώ σουδινά μονάχος μου.
— Κι' εγώ τα έπαιρνα, έ, τάπαιρνα;
— Ναι, τάπαιρνες.

Και τότε ο δυστυχος Καραγκιόζης αρχίζει να ψάχνεται, μπας και βρή τίποτα τάλληρα από εκείνα τ' άσημένια.

Ένας άλλος αστεϊος διάλογος είναι και ο παρακάτω, μεταξύ Χατζηαβάνη και Καραγκιόζη:

— Καλημέρα, Καραγκιόζη μου!
— Καλώς τόν Χατζηαβάνη, καλώς τη μαλαγάνη.
— Έχω μία ιδέα, Καραγκιόζη, να κάνουμε τόν έμπορο, ν' αγοράσουμε ιεμόνια και να τα πουλάμε... Θα βγάλουμε λεφτά!
— Θα βγάλουμε λεφτά; Πόσο θα τ' αγοράζουμε;
— Μία πεντάρα τρία.
— Πόσο θα τα πουλάμε;
— Μία πεντάρα ένα, μία πεντάρα δύο. Κατά τού λεμονι.
— Όχι, θα τα πουλάμε μία πεντάρα τέσσερα, για να πιάσουμε γρήγορα πελατεία.
— Μα θα ζημιώσουμε έτσι, Καραγκιόζη.
— Ε, αυτά έχει τó έμποριο!

Ο Μιχαήλ σχημάτισε τεράστια περιουσία για την εποχή του. Έιχε κάνει 500 χιλιάδες χρυσές δραχμές. Ιότε, δηλαδή, που ή χρυσή λίρα είχε 25 δραχμές! Ζούσε πριγκιπικά και κοντά σ' αυτόν περνούσε σά βασιλίσσα ή μαννα του, που τη λάτρευε και όρκιόσταν στο όνομά της. Υποστήριζε όλους τους φτωχούς συγγενείς και όσους γνωστούς είχε, που υποφέρονε από ανέχεια, πείνα και δυστυχία. Έκανε δωρεές, πάντρεψε φτωχά κορίτσια και φερνόνταν σά μεγάλος φιλόανθρωπος.

Αυτός όμως, όπως, είχε το ελάττωμα να πίνει πάρα πολύ κρασί. Κι' ενώ δυστυχώς, όμως, είχε το ελάττωμα να πίνει πάρα πολύ κρασί, Κι' ενώ φαινόταν, ότι δεν τόν πείραζε, αυτό κρυφά του υποσκάφε την όγεια. Πέθανε από σπλήνα και έλαος του στομάχου, σά ηλικία 50 ετών. Η φήμη και τó έργο του ζούν ακόμη σήμερα.

Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΟΠΑΙΧΤΗΣ ΠΟΥ ΚΑΤΕΚΤΗΣΕ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Όταν πέθανε, στα 1947 ο καραγκιοζοπαίχτης Μόλλας, έγινε πολύ λόγος για τόν άνθρωπο και τó έργο του, όχι μόνο μεταξύ του κοινού, αλλά και στις εφημερίδες. Γιατί ποιος από τούς παλιότερους Αθηναίους δεν τόν είχε γνωρίσει; Και ποιος από τούς νεώτερους δεν είχε άκούσει να γινεται λόγος για τó Μόλλα, τó μεγαλύτερο καραγκιοζοπαίχτη της εποχής του;

Οι θαυμαστές του όπληχαν σ' όλες τις κοινωνικές τάξεις. Κι' ήταν πάρα πολλοί.

Ο 'Αντώνιος Παπούλιας, γνωστός με τó όνομα Μόλλας, δέ σάθηκε μόνο ένας από τούς σπουδαιότερους δημιουργούς της καραγκιοζοπαίχτικής τέχνης. Είχε και λαμπρή τύχη. Πρώτα-πρώτα είχε την εύτυχια να παντρευτεί μία χαριτωμένη και μορφωμένη γυναίκα, που τού επιβλήθηκε τόσο, ώστε τόν υποχρέωσε να εγκαταλείψει τη μοιμητική ζωή, που έκανε ως τότε και ν' ακολουθήσει ένα βίο τάξεως και εργασίας. Γιατί, διαφορετικά, αν τολμούσε, άς μίν την άκουγε! Τού είχε πη σοβαρά πώς θα τόν χωρίζε.

Κατά τó 1911 είχε τó θεατράκι του, κοντά στο Στάδιο, στην όδο 'Ηρώδου τού 'Αττικού κι' άκριώς άπέναντι από τó κέντρο 'Αγελάδες (τότε τó κέντρο αυτό τού Σκιαδά είχε και τις άγελάδες του).

Η επιτυχία του ως καραγκιοζοπαίχτη ήταν από τότε σημαντική. 'Αλλά μία δεύτερη τύχη, που είχε, τόν ξεπέταξε ακόμη περισσότερο. Γνωρίστηκε μ' έναν πλούσιο θαυμαστή της τέχνης του, που έγινε άφορμή ν' αναπτυχθή και νά επιβληθή ακόμη περισσότερο. Αυτός ο πλούσιος θαυμαστής του τού σούστησε να μεταφέρει τó θεατρά του σ' ένα κεντρικότερο μέρος της 'Αθήνας, με χρημάτα που θα τού δάνειε. Και διέλεξε τή Δεξαμενή. 'Από τότε ή δόξα του φουντώνει ακόμη περισσότερο.

Στις παραστάσεις του αρχίζει να ηγινάη και ο πολύ καλός κόσμος. Κυρίες της άριστοκρατίας, με βραβυνές τουαλέτες — κι' άς μη φανή τó πράγμα όλων παράξενο — αρχίζουν να περνούν εκεί τα βράδια τους, προτιμώντας τó Μόλλα από μία άμφιβολής άξίας παράστασι μεταρρασμένου ξένου έργου, από εκείνα που κάθε τόσο σερβιρίζόντουσαν από τις σκηνές των κεντρικών θεάτρων, για να κρατήσουν 4 ή 5 παραστάσεις και να πέσουν ύστερα, άδοξα. 'Αλλά ο Μόλλας τότε είχε και μία μεγάλη τιμή, που θα τη ζηλευσαν και οι πιο μεγάλοι και όνομαστοί 'Ελληνες συγγραφείς. Είχε την τιμή να μεταφραστή τó έργο του γαλλικά. Πραγματικά, ο Λουί Ρουσσέλ, που ήταν έδω στην 'Αθήνα μέλος της γαλλικής 'Αρχαιολογικής Σχολής και καθηγητής τού Πανεπιστημίου τού Μονπελιέ, τύπως γαλλικά ένα βιβλίο του σε δύο τόμους από 200 σελίδες κι' άπάνω.

Ο Ρουσσέλ, λοιπόν, άφιέρωσε τó σύγγραμμά του αυτό στην τέχνη τού Καραγκιόζη και σά έργα τού Μόλλα. Αφού παρακολούθησε τις παραστάσεις του — μάστιχα συνοδευόμεναι συχνά κι' από 'Ελληνες λογοτέχνες, όπως ο Βλαχουγιάννης, ο Δροσίνης, ο Π. Ταγκόπουλος, ο Βάρναλης, κλπ. — κατ' ένα κατ' άπαγορευσι τού Μόλλα, κατέγραψε άτόφια μία κωμωδία τού με τόν τίτλο «Αλύ» άπ' όλα ή όλα τα νησιά άπάνω στη σκηνή». Τó βιβλίο τού Ρουσσέλ έχει τó γενικό τίτλο «Ο Καραγκιόζης ή ένα θεατρά

σκιδών στην 'Αθήνα». 'Εκεί μέσα βρίσκονται γαλλικά και άλλες εικοσιόχτώ κωμωδίες, σά περίληψι.

Στό τέλος τού έργου τού, πρόσθεσε κι' ένα λεξιλόγιο από τήν καραγκιοζαίχτη γλωσσολογική, με κάμποσες λέξεις και έκφράσεις άπ' αυτές που μεταχειρίζεται ο ίδιος ο Καραγκιόζης, όπως:

Έ γ γ ρ α μ α τ ο γ λ ω σ σ ο μ α θ ή ς. Τό έπιθετο τó μεταχειρίστηκε ο Καραγκιόζης για τόν Χατζηαβάνη, όταν θέλησε να τόν συστήση νά τόν πάρη γραμματικό του κάποιος άρχοντας.

Ι ν ε κ ε δ ο θ ά ν α τ ο ς. 'Από τέτοιο θάνατο κόντεψε να πάη ο Καραγκιόζης όταν, μία νύχτα, τόν στριμώξαν σε μία μάντρα που είχε μπη για να κλέψη τó κοττέτι κι' άρρισαν να τόν βαρύνε με τούς γκαζοτενεκέδες.

Κ α λ α π ο δ ο θ ρ ο χ ή. Τέτοια βροχή τή δοκίμασε όταν πήγε να βουτήξει ένα ζευγάρι παπούτσια, που δεν είχε, από ένα τσαγκαράδικο.

Ξ ε ν ο δ ι ο χ τ ε ι ο ν. 'Ετσι λέει όλα τα έστιάτορία, γιατί δεν τόν άφινουν να μπη μέσα και τόν διώχνουν μόλις φανή στην πόρτα τους.

Λ ο ρ δ ο κ ο μ ε ι ο ν. Λέει τó σπιτί του, που δέ βρίσκεται μέσα ούτε ψιχούλο ψωμιού.

Κ λ α τ σ ο λ έ τ τ ε ς. 'Ονομάζει έτσι τις κοτολέτες.

Α ν τ ι ο μ ε τ ά Κ υ δ ώ ν ι α. Πρόκειται για τόν 'Αντίο τó Μακεδόνα, που δεν ξέρει ή ύποκρίνεται πώς δεν ξέρει καλά τ' όνομά του.

Ο Ρ ο υ σ σ έ λ, στο βιβλίο του, έρμηνεύει και τη λέξι «Καραγκιόζης» και βεβαιώνει, ότι αυτό τó ζήτημα της έρμηνείας τού όνόματος είναι «πολύ εύρυν».

Έμεις νομίζουμε, ότι τó Καραγκιόζης είναι σά μετάφρασι από τó πρώτο σύνθετο Κ α ρ ά, που πάει να πη μαύρο, και τó δεύτερο, που σημαίνει μ ά τ ι. Λοιπόν, στην ελληνική άπόδοσι είναι Μαυρομάτης, όπως τó Καργιάννης αντί Μαυρογιάννης, τó Καραπιτέρης αντί Μαυροπιτέρης, τó Καραμπίτσας αντί Μαυρομπίτσας, κλπ. Είναι όνόματα, που δόθηκαν από τó μελαφρό ή σιταρένιο χρώμα τού κατόχου του. Και στην ελληνική έπωνυμογραφία έχουμε άπειρά τέτοια όνομα-ματα.

Ύστερα ο συγγραφέας άναφέρει τα όνόματα από μερικούς καραγκιοζοπαίχτες, αλλά καταλήγει με τόν πάρα πολύ επαινετικό τρόπο για τόν πεθαμένο σήμερα: «Ο Καραγκιόζης τó Μόλλα τούς σκεπάζει όλους».

Αυτό βέβαια ήταν μία ύπερβολή. Δέ χωράει άμφιβολία, ότι ο Μόλλας σάθηκε ένας κορυφαίος, άλλα πώς ήταν και ο μοναδικός στην τέχνη του, δεν είναι αλήθεια. 'Αν δημιουργήσε τύπους ο Μόλλας, όπλησαν κι' άλλοι πριν άπ' αυτόν, που έφτιαξαν τύπους σάν τόν Πελοπίδα, τόν Κουφομανώλη, τó Κολλητήρι — άναφέραμε κι' αυτούς σά άλλα σμειώματα — και τó μεγαλύτερο ήρωα, τόν Μπαρμπαγιώργο, που τόν έπιασε ο Ρούλιας.

Η άρραβωνιασμένη νέα στή μαμά της: — Μαμά, έχω ανάγκη από ένα εκατοστάρικο. Μου κάνεις τή χάρη να τó ζητήσης άπ' τó μπαμπά;

— Όχι, παιδί μου, να πäs έσύ να τó ζητήσεις. Σε λίγες μέρες θα παντρευτείς. Πρέπει λοιπόν να μάθης πιά... να ζητάς!

Ο ύπνρέρτης. — Κύριε, κύριε! Άκούω βήματα στο άπάνω πάτωμα... Σίγουρα θάναί κλέφτες!

Ο κύριος. — Μην τούς άνησυχήσης. Ί-σως να πνίζουν τήν πεθερά μου!...

Στό σχολείο. Ο δάσκαλος προσπαθεί να μάθη τήν πρόσθεσι σ' ένα πιτσιρίκο:

— Πρόσεξε, παιδί μου. Άς πούμε πώς έχω στή μία μου τσέπη πέντε εκατοστάρικα και στήν άλλη τρία. Πόσα εκατοστάρικα έχω όλα κι' όλα άπάνω μου;

— Νά τά δώ!... λέει ο μικρός.

Κι' ο δάσκαλος, μ' ένα μικρό χαμόγελο:

— Άν περιμένης να δης όκτώ εκατοστάρικα στις τσέπες ενός δασκάλου, δέ θα μάθης ποτέ πρόσθεσι, παιδί μου!...

Ο δικηγόρος. — Λοιπόν, παρουσίασε στό χρεώστη σου τó λογαριασμό. Κι' αυτός τί σου είπε;

Ο π ε λ ά τ η ς. — Νά πάω στό δάβαλο!

Ο δικηγόρος. — Και σ' τί έκανε;

Ο π ε λ ά τ η ς. — Τί να κάνω; 'Ηρθα κατ' ευθείαν... σέ σά!

Ο έρωτευμένος δάσκαλος στήν έκλεκτή του:

— Για να καταλάβης πόσο σ' αγαπά, 'Ερσμία μου, σου λέω πως σήμερα έδωλα τμήτωρία σ' ένα μαθητή μου να γράψη χιλίες φορές τ' όνομά σου!

Ο θ ε ί ο ς. — Δεν ξέρω τί έχω! Κάθε φορά που παίρνω τήν αναπνοή μου, μου πνάζει τó στήθος.

Ο άνηψιός (και ύποψιος κληρονόμος του). — Κι' έπιμένεις ακόμα... να τήν παίρνης; Άφισε τήν επιτέλους!

Η κυρία. — Άλλο φίλο έπιασε πάλι;

Η μαγειρίσα. — Όχι, κυρία, ο ίδιος είναι. Τώρα έγινε δεκανέας.

Η κυρία. — Περιεργο! Πρώτα ήταν έπιλοχίας, έπειτα λοχίας, ύστερα απλός φαντάρος... και τώρα άρχισε πάλι να προβιβάζεται!

Στό στρατόνα. Ο έπιλοχίας λέει στό φαντάρο:

— Χτες τó βράδυ άργησες νάρθης στό προσηλητήριο. Θα τιμωρηθής!

— Κυρ-έπιλοχία, ήμουν στόν Πειραιά κι' έχασα τó τελευταίο τρέινο...

— Καλά, σέ συγχωρώ αυτή τή φορά. Άλλοτε όμως, όταν βλέπης πώς κάνεις τó τελευταίο τρέινο, νάρχεσαι... με τó προηγούμενο!

Τί ψωρία δόντια που έχει εκείνη ή κοπέλλα!

— Σ' ευχαριστώ πολύ για τó κομπλιμέντο.

— Μ' ευχαριστείς;... Γιατί;

— Είμαι... ο οδοντίατρός της!

Στό δάδιο, καθώς περπατάει ένας ρά-



Η 'Ελένη (φιγούρα τού Σουδιά).

Όταν ο Ρούλιας παρουσίασε — όπως ξέριουμε — για πρώτη φορά τόν Μπαρμπαγιώργο του, στά 1900, με τις φουστανέλλες του, χάλασε ο κόσμος από τά χειροκροτήματα και τά ζήτω των θεατών.

Ο Μόλλας κατάρθωσε νά έχη, όσο ζούσε, ένα μεγάλο κύκλο θαυμαστών και πάρα έξω από τις λαϊκές τάξεις, πράγμα πού, ίσως, δεν τó πέτυχε κανένας από τούς συναδέλφους του.

Αυτό ήταν πραγματικά μία τεράστια επιτυχία. 'Επιτυχία που τόν έκανε να έχη τεράστια κίνησι κάθε βράδυ στόν Καραγκιόζη του και νά λογαριάζεται με περιουσία μεγάλη, αφού και ιδιοκτήτης τών ηγμένων γινόταν, όπου ηγιναιε, για να παίξη τó θεατρά του, πράγμα πού κανένας άλλος όμοτέχνος του δέ μπόρεσε νά τó κάνει.

Ιό θάνατο τού Μόλλα τόν, μνημονεύσανε όλες οι άθηναϊκές εφημερίδες. Ζήτημα είναι αν άλλοι πεθαμένοι καραγκιοζοπαίχτες είχαν τήν τιμή να δούν άγγελτήριο της κηδείας τους, έστω και στά φιλά τών «Καινωνικών».

Η «Καθημερινή» είχε άφιέρωση μισή στήλη της σελίδας της τήν άλλη μέρα τού θανάτου τού Μόλλα.

Απέθανεν έγραψε ο Μόλλας, ο διαπρεπέστερος καραγκιοζοπαίχτης της εποχής μας, ο όποιος, με τήν σπιθυροβόλιαν τού ίδιου τού πνεύματος, αντίκατόπτριζε τήν εύφραν τού γνησιου λαϊκού πνεύματος...

Και κατέληγε με αυτόν: «Ήταν, λοιπόν, έχοι έλαφραν ο αγαπητός μας — δίδει ήτο αγαπητός μας — Μόλλας».

Γ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ

Τυχεροί φυλακισμένοι

Σ' όλα τά κελιά μιας άμερικανικής φυλακής τοποθετήθηκαν δέκτες τηλεράσεων, άνα να μπορούν οι φυλακισμένοι να παρακολουθούν τά γεγονότα τού έξω κόσμου. Πρόκειται για ένα πείραμα, πού ένθουσιωσε φυσικά τούς προνομιούχους τύπους καταδίκων. Η επιδίωξι τόν είναι να τούς διωρδάση και να τούς κάνει να πάρουν τόν ίσιο δρόμο όταν θ' άποφυλακισθούν.

Ένας ίσοδότης, πού βρίσκεται στίς φυλακές έδω και 42 χρόνια, έχει στό κελλί του έκατοστάδες καπναρίσι. Λέει δέ ότι τού φαίνονται τή ζωή του και τόν προσέλασαν άπ' τήν τρέλλα.

Μιά άπ' τις περιερότερες χάρες ήταν αυτή πού έγινε σ' ένα θανατοπονήτη, στή Νεβάδα: Τήν παραμονή της έκτελέσεώς του, τού επιτρέψανε νά παρή μέρος σ' ένα άγώνα «μπαίζ-μπάω» (πού ήταν πάντα τó άγαπημένο του σπορ). Έπαίξε δέ τόσο καλά, ώστε έδωσε μία θριαμβευτική νίκη στήν ομάδα του.

Έτσι, πέθανε εοχαριστημένος!

ΤΟ ΓΕΛΙΟ ΜΑΚΡΑΙΝΕ ΤΗ ΖΑΡΙ

Η άρραβωνιασμένη νέα στή μαμά της: — Μαμά, έχω ανάγκη από ένα εκατοστάρικο. Μου κάνεις τή χάρη να τó ζητήσης άπ' τó μπαμπά;

— Όχι, παιδί μου, να πäs έσύ να τó ζητήσεις. Σε λίγες μέρες θα παντρευτείς. Πρέπει λοιπόν να μάθης πιά... να ζητάς!

Ο ύπνρέρτης. — Κύριε, κύριε! Άκούω βήματα στο άπάνω πάτωμα... Σίγουρα θάναί κλέφτες!

Ο κύριος. — Μην τούς άνησυχήσης. Ί-σως να πνίζουν τήν πεθερά μου!...

Στό σχολείο. Ο δάσκαλος προσπαθεί να μάθη τήν πρόσθεσι σ' ένα πιτσιρίκο:

— Πρόσεξε, παιδί μου. Άς πούμε πώς έχω στή μία μου τσέπη πέντε εκατοστάρικα και στήν άλλη τρία. Πόσα εκατοστάρικα έχω όλα κι' όλα άπάνω μου;

— Νά τά δώ!... λέει ο μικρός.

Κι' ο δάσκαλος, μ' ένα μικρό χαμόγελο:

— Άν περιμένης να δης όκτώ εκατοστάρικα στις τσέπες ενός δασκάλου, δέ θα μάθης ποτέ πρόσθεσι, παιδί μου!...

Ο δικηγόρος. — Λοιπόν, παρουσίασε στό χρεώστη σου τó λογαριασμό. Κι' αυτός τί σου είπε;

Ο π ε λ ά τ η ς. — Νά πάω στό δάβαλο!

Ο δικηγόρος. — Και σ' τί έκανε;

Ο π ε λ ά τ η ς. — Τί να κάνω; 'Ηρθα κατ' ευθείαν... σέ σά!

Ο έρωτευμένος δάσκαλος στήν έκλεκτή του:

— Για να καταλάβης πόσο σ' αγαπά, 'Ερσμία μου, σου λέω πως σήμερα έδωλα τμήτωρία σ' ένα μαθητή μου να γράψη χιλίες φορές τ' όνομά σου!

Ο θ ε ί ο ς. — Δεν ξέρω τί έχω! Κάθε φορά που παίρνω τήν αναπνοή μου, μου πνάζει τó στήθος.

Ο άνηψιός (και ύποψιος κληρονόμος του). — Κι' έπιμένεις ακόμα... να τήν παίρνης; Άφισε τήν επιτέλους!

Η κυρία. — Άλλο φίλο έπιασε πάλι;

Η μαγειρίσα. — Όχι, κυρία, ο ίδιος είναι. Τώρα έγινε δεκανέας.

Η κυρία. — Περιεργο! Πρώτα ήταν έπιλοχίας, έπειτα λοχίας, ύστερα απλός φαντάρος... και τώρα άρχισε πάλι να προβιβάζεται!

Στό στρατόνα. Ο έπιλοχίας λέει στό φαντάρο:

— Χτες τó βράδυ άργησες νάρθης στό προσηλητήριο. Θα τιμωρηθής!

— Κυρ-έπιλοχία, ήμουν στόν Πειραιά κι' έχασα τó τελευταίο τρέινο...

— Καλά, σέ συγχωρώ αυτή τή φορά. Άλλοτε όμως, όταν βλέπης πώς κάνεις τó τελευταίο τρέινο, νάρχεσαι... με τó προηγούμενο!

Τί ψωρία δόντια που έχει εκείνη ή κοπέλλα!

— Σ' ευχαριστώ πολύ για τó κομπλιμέντο.

— Μ' ευχαριστείς;... Γιατί;

— Είμαι... ο οδοντίατρός της!

φτης με κάποιο φίλο του, συναντάει ένα γνώριμο του, πού κάνει πώς δεν τόν βλέπει.

— Μα γιατί δέ σέ χαιρετάει; τόν ρωτάει ο φίλος του. Τι τού έχεις κάνει;

— Ά, τίποτα... Ένα κοστούμι!

Σκηνή ζήλειας: Η σύζυγος (θυμωμένη). — Θέλω να δώ εκείνο τó γράμμα!

Ο σύζυγος. — Ποιό γράμμα;

Η σύζυγος. — 'Εκείνο πού άνοιξης τώρα! Τó νράψιμό του είναι γυναικείο. Ποιά σου τó στέλνει, έ; Γιατί έγινες κατκήτρινος, όταν τó διάδασες; Θέλω να τó δώ! Δός μου τó άμέσως...

Ο σύζυγος. — Πάρ' τó, βρέ γυναίκα! Είναι ο λογαριασμός της μοδιόσεας σου!

Ο έρωτευμένος δάσκαλος στήν έκλεκτή του:

— Για να καταλάβης πόσο σ' αγαπά, 'Ερσμία μου, σου λέω πως σήμερα έδωλα τμήτωρία σ' ένα μαθητή μου να γράψη χιλίες φορές τ' όνομά σου!

Ο θ ε ί ο ς. — Δεν ξέρω τί έχω! Κάθε φορά που παίρνω τήν αναπνοή μου, μου πνάζει τó στήθος.

Ο άνηψιός (και ύποψιος κληρονόμος του). — Κι' έπιμένεις ακόμα... να τήν παίρνης; Άφισε τήν επιτέλους!

Η κυρία. — Άλλο φίλο έπιασε πάλι;

Η μαγειρίσα. — Όχι, κυρία, ο ίδιος είναι. Τώρα έγινε δεκανέας.

Η κυρία. — Περιεργο! Πρώτα ήταν

ΤΙ ΠΑΙΔΙ ΘΑ ΓΕΝΝΗΘΗ;

Πώς εξηγεί τα μυστήρια της κληρονομικότητας η σύγχρονη επιστήμη της βιολογίας

ΜΟΛΟΝΟΤΙ η μελέτη των μυστηρίων της κληρονομικότητας είχε αρχίσει εδώ και πολλές δεκαετίες, μόνο στα τελευταία χρόνια η επιστήμη της βιολογίας σημείωσε θετικές προόδους σ' αυτό τον τομέα κι' έδωσε θετικές απαντήσεις σ' ένα σωρό ερωτήματα.

Έχουμε ασχοληθεί κι' άλλοτε με την επίδραση της κληρονομικότητας στο παιδί που θα γεννηθεί. Οι παρακάτω ερωταποκρίσεις αφορούν κι' αυτές το ίδιο τόσο ενδιαφέρον θέμα, έχουν δε διατυπωθεί από ένα διακεκριμένο Αμερικανό βιολόγο.

1) Έχουν δικό οι γονείς που θεωρούν υπεύθυνη τη γυναίκα τους επειδή κάνει μόνο κορίτσια;

Όχι, ασφαλώς. Το φύλο του παιδιού εξαρτάται απ' το είδος των χρωμοσώματων, που περιέχει το αρσενικό γεννητικό κύτταρο του πατέρα. Πράγματι, τα χρωμοσώματα του ωαρίου είναι πάντα του τύπου Χ, ενώ του σπέρματος είναι άλλοτε τύπου Χ και άλλοτε τύπου Υ. Αν, λοιπόν, το ωάριο γονιμοποιηθεί από σπέρμα τύπου Χ, γεννιέται κορίτσι, αν γονιμοποιηθεί από σπέρμα τύπου Υ, γεννιέται αγόρι. Συνεπώς, ο «υπεύθυνος» είναι μάλλον ο πατέρας. Στην πραγματικότητα όμως, ούτε κι' αυτός έχει καμιά εγγύηση, γιατί τα δύο είδη των σπέρματων συνυπάρχουν πάντα σε ίσες ποσότητες, και είναι απλώς ζήτημα τύχης από ποιο θα γονιμοποιηθεί το ωάριο.

2) Μπορούν οι γονείς να κανονίσουν όπως θέλουν το φύλο του παιδιού τους;

Όχι τώρα, ή επιστήμη δεν έχει βρή κανένα τρόπο. Το πράγμα αυτό εξακολουθεί να εξαρτάται μόνο απ' την τύχη. Ωστόσο, οι επιστήμονες ελπίζουν ν' ανακαλύψουν κάποια χημική ουσία, που θα επιταχύνει ή θα επιβραδύνει τη δράση του ενός ή του άλλου είδους των σπέρματων μέσα στο σώμα της μητέρας, κι' έτσι θ' αυξάνει τις πιθανότητες γονιμοποίησης από ένα ώριμο είδος σπέρματος.

3) Αν μία λευκή γυναίκα, χωρίς μαύρους προγόνους, παντρευτεί ένα καθαρόαιμο μαύρο, τι χρώμα θα έχουν τα παιδιά τους;

Θα είναι μιγάδες. Όσο για τα υπόλοιπα χαρακτηριστικά τους, θα πάρουν άλλα απ' τον πατέρα κι' άλλα απ' τη μητέρα τους.

4) Πρέπει να κάνει παιδιά ένα άτομο που είχε ψυχοπαθεί στην οίκονγένεια του;

Εξαρτάται απ' το είδος της ψυχοπάθειας. Άλλες από τις παθήσεις αυτές είναι τελείως κληρονομικές. Άλλες παρουσιάζουν μία κληρονομική προδιάθεση, που δεν εκδηλώνεται όμως αν δε συντελέσουν και οι συνθήκες του περιβάλλοντος. Κι' άλλες, τέλος, προκαλούνται μονάχα από εξωτερικούς παράγοντες, που περιβάλλονται. Μόνο ένας ειδικός γιατρός μπορεί να γνωμάτευση υπεύθυνα για κάθε συγκεκριμένη περίπτωση.

5) Η ισχυρή σεξουαλική όρμη μετριοδότη κληρονομικά;

Η σύγχρονη επιστήμη σχετίζει την ένταση της σεξουαλικής όρμης με παράγοντες όχι κληρονομικούς: τις αδρενικές εκκρίσεις, την ανατροφή και τις ψυχολογικές επιρροές.

6) Υπάρχει τρόπος ν' αποδειχθεί ότι ένας άντρας είναι πραγματικά πατέρας ενός παιδιού;

Όχι, δε μπορεί ν' αποδειχθεί αυτό θετικά, με τα μέσα που διαθέτει σήμερα η επιστήμη. Μόνο το αντίθετο είναι δυνατό να εξακριβωθεί θετικά: ότι δηλαδή ένας άντρας δεν είναι ο πατέρας ενός παιδιού, όταν διαφέρει ο τύπος του αίματός τους. Όταν όμως έχουν ίδιο αίμα, δεν έπεται απαραίτητα πως πρόκειται για πατέρα και παιδί, γιατί υπάρχουν στον κόσμο αμέτρητοι άνθρωποι με ίδιο αίμα και δίχως καμιά συγγένεια μεταξύ τους.



Ό γ α μ π ρ ό ς: Τελειώσανε τα ψέματα, Βαγ-
γελάνη. Παντρεύου με... έρωτα!...
(Το Β. Χριστοδούλου)

ΛΥΡΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΝΥΧΤΕΣ

Στου καλοκαιριού τις νύχτες,
στή μεγάλη εσπερία,
όλες σου τις έννοιες πνίχ'τες
κι' άσε λεύτερο το νου σου...
Μόνο οι νύχτες σε δροσίζουν
στη θερμή καλοκαιρία
μόνο οι νύχτες σου χαρίζουν
ξάστερους τους ουρανούς σου.

Στου καλοκαιριού τις νύχτες
πίνε το γλυκό φιλή
και τις μαύρες σκέψεις ρίχ'τες
μέσ' τη λήθη του χειμώνα.
Είνας οι νύχτες μυρωμένες
κι' ή δροσιά τους σε καλεί
κι' έτσι ουράνια φωτισμένες
σαν παραμυθιού εικόνα.

Πάμε λίγο, αγαπημένη,
ν' αναπνεύσουμε δροσιά
να και το φεγγάρι βγαίνει
ντροπαλό, γεμάτο χάρη
και στο δάσος αν βρεθούμε
και στην ακροθαλασσία
κάτι θάβρωμε να πούμε
στής αγάπης το φεγγάρι.

Στου καλοκαιριού τις νύχτες
είνα σιωπηλή ή χαρά,
είνα του ρολογιού οι δείχτες
δεν τιν σταματούν την ώρα
να κρατήσουν τα σκοτάδια
που ναι τόσο δροσερά
και να κάνουνε τα χάδια
πιό γλυκά κι' έλπιδοφόρα...

Κι' έτσι γρήγορα περνάνε
κι' έρχεται γοργά η αύγη
τ' άστρα σβύνουνε και πάνε
νύχτα να φωτίσουν άλλη
κι' όλες σου τις πίκρες σφίχ'τες
στής καρδιάς σου την πληγή
και περιμένε τις νύχτες
που θα ξαναρθούνε πάλι.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Η ΈΛΛΕΙΨΗ ΑΣΒΕΣΤΙΟΥ

Πώς μπορεί να καταπολεμηθεί με τα νεότερα φάρμακα

ΠΟΛΛΟΙ άνθρωποι αισθάνονται κατά τους καλοκαιριούς μήνες έντονη την έλλειψη ασβεστίου από τον οργανισμό τους. Η έλλειψη αυτή χαρακτηρίζεται από γενική άτονία, από μειωμένη αντίσκη στις διάφορες διακυμάνσεις της θερμοκρασίας κτλ.

Η έλλειψη ασβεστίου είναι κάποτε κληρονομική. Οφείλεται, δηλαδή, σε διαταραχές των ενδοκρινών αδένων, που παρεμποδίζουν το μετασχηματισμό και την απορρόφηση του ασβεστίου και του φωσφόρου από τον οργανισμό. Όταν μιλάμε για κληρονομικότητα, στην προκειμένη περίπτωση, εννοούμε ότι το παιδί κληρονομεί από τους γονείς ένα ιδιαίτερο κλίμα, που χαρακτηρίζεται από ελαττωματική λειτουργία ωριμάνων αδένων ή από έλλειψη ισορροπίας μεταξύ τους. Από αυτή τη διαταραχή των ενδοκρινών αδένων, προκύπτει η ανικανότητα του οργανισμού ν' απορροφήσει το ασβέστιο.

Μία από τις χαρακτηριστικές ασθένειες, που οφείλονται σ' αυτή την αιτία είναι η καλοσημένη οστεοφαρίωση, που κάνει τα όστα πολύ εύθραυστα. Οι άνθρωποι που έχουν παρόμοια όστα καλούνται ευάλκινοι.

Η εισαγωγή ασβεστίου στον οργανισμό με τη μορφή ενέσεων ενδείκνυται μόνον στις περιπτώσεις που το εισαγόμενο με τις τροφές δεν είναι έσπαρκές (υποσιτισμός) ή στις περιπτώσεις που θέλουμε να επιτύχουμε ωριμότητα θεραπευτικά αποτελέσματα (φυματίωση).

Όταν, όμως, η έλλειψη οφείλεται στο ότι ο οργανισμός δεν μπορεί να μετασχηματίσει και ν' απορροφήσει αυτό το στοιχείο, ή προσθήκη και άλλου ασβεστίου με τις ενέσεις δεν πρόκειται να ωφέληση σε τίποτα. Έκείνο που πρέπει να επιδιώξουμε σ' αυτές τις περιπτώσεις είναι να δώσουμε στον οργανισμό την ικανότητα ν' απορροφήσει το ασβέστιο που του παρέχουμε με τις τροφές.

Οι νεώτερες παρατηρήσεις έδειξαν ότι για τη συγκράτηση του ασβεστίου από τον οργανισμό είναι απαραίτητη η παρουσία της βιταμίνης D και ειδικότερα της D₂. Η βιταμίνη αυτή διατηρεί επίσης την απαιτούμενη ισορροπία μεταξύ ασβεστίου και φωσφόρου.

Από τις τροφές, πλούσιες σε βιταμίνη D είναι ο κρόκος του αυγού, το βούτυρο, το γάλα και τα έλαια από το σκόνη ψαριών (μωρουδέλαιο κτλ.).

Δεν άρκει, λοιπόν, να χορηγούμε με τη μορφή ενέσεων ή από το στόμα ασβέστιο στον οργανισμό, για ν' αναπληρώσουμε την έλλειψη αυτού του στοιχείου. Κάποτε, μάλιστα, αυτό το πράγμα είναι ολέθριο ανώφελο.

Γι' αυτό, όλα τα νεότερα φάρμακα που χορηγούνται γι' αυτό το σκοπό έχουν στη βάση τους βιταμίνη D. Τα φάρμακα αυτά, όμως, πρέπει να χρησιμοποιούνται με μεγάλη προσοχή και πολύ χωρίς τη συμβουλή γιατρού, γιατί όταν ξεπεράσουμε ωριμότητες δόσεις, οι συνέπειες μπορεί να είναι πολύ δυσάρεστες. Το πλέον άσθεστο σύμπτωμα γίνεται τότε στις αρτηρίες, τα νεφρά, την άσπρη κτλ. Συμβαίνει, δηλαδή, με το ασβέστιο ότι και με πολλές άλλες ουσίες. Ο οργανισμός μας χρειάζεται ωρισμένη ποσότητα απ' αυτές. Όταν την ξεπεράσουμε, αντί για την ωφέλεια που προσδοκούσαμε, έχουμε βλάβη, που είναι κάποτε πολύ σοβαρή.

Στα παιδιά, που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη από ασβέστιο, πρέπει να το χορηγούμε σε συνδυασμό με βιταμίνη D, που συντέλει στη συγκράτησή και την απορρόφηση του.

Όπως είναι γνωστό, οι ακτίνες του ήλιου, όπως και οι τεχνητές υπεριώδεις ακτίνες εννοούν το σχηματισμό βιταμίνης D. Αποτελούν, λοιπόν, ένα μέσον για την απορρόφηση του ασβεστίου. Άλλα τα φυσικά ή τεχνητά ηλιόλουστα (υπεριώδεις) ακτίνες εννοούν στους πάσχοντες από έλλειψη ασβεστίου (φυματικού κτλ.). Είναι πολύ ωφέλεια, όμως, σε περιπτώσεις φυματίωσης των οστών. Πολύ καλό κάνουν επίσης και τα θαλάσσια λουτρά στα παιδιά που πάσχουν από ραχίτιση και που ο οργανισμός τους παρουσιάζει έλλειψη ασβεστίου. Οι γιατροί συνιστούν τα θερμά θαλάσσια λουτρά ως την ηλικία των 3 χρόνων κι' έπειτα απ' αυτήν τα ψυχρά (στη φυσική θερμοκρασία του νερού). Στη δεύτερη περίπτωση, δεν πρέπει να ξεπερνούν τα 10 λεπτά την ημέρα.

4-6 τριετίας της ζωής

ΑΝΑΜΕΣΙΑ στους φίλους που συνδέθηκαν κάποτε πολύ μαζί τους, θυμάμαι πάντα με συγκίνηση το Στέφανο. Άπλη κι' άγνη καρδιά, γεμάτη από τα πιο ευγενικά αισθήματα. Ήταν τύπος ρομαντικός, από κείνους που ζούσε σε ρόδινα σύννεφα κι' όταν, καμιά φορά, έρθουν σε σύγκρουση με την πειρήματικότητα, περιμαζεύουν τις ζημιές τους και απογειώνονται και πάλι προς τα ύψη. Ήταν λίγο ποιητής, λίγο καλλιτέχνης και πολύ... άφραγκος. Δηλαδή κάτι οικονομούσε που και πού, αλλά τα έδωσε άμεσως, χωρίς να σκέπτεται ποτέ ότι ήμερωθεί και η αύριανή μέρα. Ο τύπος του μποέμ. (Τέτοιος ήμουν κάπως κι' εγώ, εκείνη την εποχή).

Πέρασαν χρόνια, οι δρόμοι της ζωής μας χάρισαν, ή παρέα μιας εφθίσε. Οι φίλιες μοιάζουν με τους έρωτες. Καταλήγουν σχεδόν πάντα σε μία συνήθεια, που όταν την... ξεσηκωθείς, για τον ένα ή τον άλλο λόγο, κόβεις και πάλι στη δουλειά σου... Τον βλέπω και τώρα που και πού, τυχαία. Χαίρετιόμαστε πάντα μ' εγκαρδιότητα, καμιά φορά και φιλιόμαστε — τόσο συγκινητικά έκδηλωτικός είναι. Δεν άλλαξε από τότε, παρά μόνο εξωτερικά. Τα μαλλιά του είναι γκριζά, ρυτίδες έχουν χαράξει το πρόσωπό του, αλλά τα μάτια του, δύο μεγάλα γαλανά φατνίνα μάτια, έχουν πάντα το άπλοχο, σμυρμένο βλέμμα, που είναι μακριά απ' τον κόσμο αυτό. Πόσα δεν έχουμε να θυμηθούμε!...

Θυμάμαι μία ιστορία μ' ένα αγαλματάκι. Άλλα πριν απ' αυτόν, θυμάμαι το σπιτικοκοκύν του, που του είχε χτυπήσει την πόρτα, για να πη πώς έμπαινε και τρίτος μήνας. (Έμενε σ' ένα διαμερισματάκι δυό δωματίων).

Τρίτος μήνας κι' όλας είχε μ' εκπληξιό ο Στέφανος. Πώς περνάει ο καιρός!

Και περνάει και τα νοίκια, κύριε Στέφανε.

Πόσα σάς οφείλω, δηλαδή; Με κείνο που μπαίνει αύριο, το δλον τρία. Δηλαδή δρασμές τρεις χιλιάδες. Άλλά άς αφήσουμε το τρίτο. Μένουμε στα δύο. Αύριο θα τα έχετε, κύριε Περικλή.

Πρώ-πρώι θα εισπράξω κάτι χρήματα. Ορίστε και ή επιταγή, για να πειστήτε.

Ο σπιτικοκοκύν φέρσε τα προεδωπικά του γυαλιά, για να πεισθώ.

Μάλιστα, είπε. Δρασμές δύο διακόσιες.

Ακριβώς. Μου τα στέλνει ή σεβαστή μου θεία. Οι δύο προσορίζονται για σάς.

Δυσπιστος πάντα ή κύριος Περικλής, είπε:

Θέλετε νάρω μαζί σας στην Τράπεζα, για να μην κάνετε τον κόπο να τα κουβαλάτε;

Σας παρακαλώ, κύριε Περικλή. Δεν έχετε εμπιστοσύνη στο λόγο μου;

Δε θέλω να πώ αυτό...

Αύριο το μεσημέρι θα τα έχετε.

Το άλλο μεσημέρι είχα πάει πριν από το Στέφανο στο σπίτι του και τον περίμενα. Θά βγαίναμε μαζί για φαί. Έρχεται, λοιπόν, χαρούμενος και κρατούσε ένα δέμα.

Έκανα μία μεγάλη επιτυχία! μου λέει. Πέτυχα ένα κελεπούρι.

Ξετυλίγει το δέμα. Ήταν ένα κινέζικο αγαλματάκι, που παρόσκεινε το Βούδα καθιστό. Τον τοποθετεί άπάνω σ' ένα τραπέζακι:

Πόσο λές ότι τον πήσα;

Δεν έξω από τέτοια.

Μόνο δυό χιλιάδες! Ή πραγματική του αξία είναι πολύ μεγαλύτερη. Χρόνια μου έλειπε ένας Βούδας από δώ μέσα.

Καλά, και τί σου χρειάζεται;

Για κίτταξέ τον. Δε σου διδάσκει τη φιλοσοφική εγκαρτέρηση και τη δύναμη του πνεύματος επί της ύλης; Έγώ το θεωρώ πολυτίμο άπάκχημα. Τον είδα στη βιτρίνα ενός αρχαιοπωλείου, καθώς περνούσα τυχαίως. Με γοήτευσε άμέσως. Μά δεν είναι περίφημος;

Καλός είναι. Άλλά με τα νοίκια τί γίνεται; Όπου νάναι θάρρη ή κυρ-Περικλή;

Ο Στέφανος χτύπησε το κεφάλι του, σά να έπαστρεφε από τους άλλους κόσμους.

Ό! έκανε. Μου διέφυγε έντελώς!

Μά δεν πήγες γι' αυτό να εξαργυρώσης την επιταγή;

Με άπεροόφησε ή Βούδας!

Και τώρα τί θα του πής του χριστιανού;



Ο ΡΟΜΑΝΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΣ ΜΟΥ



ΠΑΝ ΠΑΠΑΔΟΥΚΑ

νού; Νάτος κι' όλας. Καλώς τα δεχτήκαμε! Ένα χτύπημα το κουδούνι, άνοίγει ή Στέφανος την πόρτα και να ή κύριος Περικλής με το χαμόγελο έκείνο που παίρνουν οι μετέο άνθρωποι όταν είναι σίγουροι ότι θα εισπράξουν.

Καλημέρα σας, κύριε Στέφανε. Ήρθα!...

Οι έπισκέψεις σας είναι πάντοτε ευχάριστες, άπαντά ή Στέφανος.

Ο κύριος Περικλής βγάζει από την τσέπη του δυό χαρτιά.

Έφερα κι' έκείνες τις άποδείξεις...

Δυστυχώς θα τις πάρετε πίσω! τον κόβει ή Στέφανος.

Ο κύριος Περικλής μένει σαν άγαλμα, με τις άποδείξεις στο χέρι.

Πίσω; ψιθυρίζει. Γιατί; Δεν εισπράξατε την επιταγή;

Την εισέπραξα! όμολογεί ή Στέφανος.

Άλλά;

Την έφαγε ή Βούδας! πετάγομαι και του έξηγώ.

Ο Βούδας; Ποίος Βούδας;

Αυτός, κύριε Περικλή! Λέει ή Στέφανος και τον δείχνει με υπερηφάνεια. Μά δεν είναι άριστοέργημα;

Κύριε Στέφανε, εγώ σας μιλάω για τα νοίκια και σείς μου μιλάτε κινέζικα. Δε μου ύποσχεθήκατε χθές ότι...

Ναι, σας ύποσχεθήκα. Άλλά μπορούσα ν' αφήσω ένα τόσο ωραίο πράγμα να μου διαφύγη; Μά για κίτταξέ τον, σας παρακαλώ, γιατί σας θεωρώ και λίγο καλλιτέχνη. Μόνο δυό χιλιάδες δρασμές, αυτό το έξαισιον έργον τέχνης!...

Και τα νοίκια;

Θα τα λάβετε, κύριε Περικλή. Ο καιρός είναι μπροστά μας!

Ο κύριος Περικλής σκούπισε τον κρύο ιδρώτα του και πρόσθεσε:

Μούχουν φάει νοικαραίοι τα νοίκια, αλλά πρώτη φορά μου τα τρώει ή Βούδας. Τέλος πάντων, κύριε Στέφανε. Είσαφτε καλός άνθρωπος και σας έχω συμπαθήσει. Και δε σας κάνω έξωσιν... Άλλά κάποτε θ' αναγκαστώ... Χαίρετε.

Ο Βούδας θα σας το άναγνωρίσει! τον ξεπροβάδισε ή Στέφανος. (Κι' άπειτα, σε μένα): Κάτι πεζές άντλήσεις που έχουν κι' αυτοί οι ιδιοκτήται!...

Είναι κι' εκείνη ή ιστορία με τα τριαντάφυλλα...

Ήταν βράδυ άνοιξάτικο, από κείνα που άνοίγουν την άρεσι. Και ήμασπε κι' οι δυό ταπί, που λένε. Έγώ δεν είχα παρ-ά μόνο ένα τάλληρο.

Νάχαμε ένα καταστροφικό άπόψε! άναστέναν.

Το ίδιο πρόβλημα άπασχολεί κι' έμένα! συμφώνησε ή Στέφανος. Άς άνατενίσουμε το Βούδα να μάς εμπνεύσει!

Προσπάσασμε κι' οι δυό τα βλέμματά μας στο θεό της Άπας Άνατολής. Ξαφνικά φώνασε ή Στέφανος:

Βρήκα! Θά ζητήσω από το σπιτικοκοκύν μου!

Δεν είσαι με τα καλά σου.

Άλλά ή Στέφανος έγινε καπνός. Άνέθηκε τρία-τρία τα σκαλοπάτια ως τον τελευταίο όροφο και σε δέκα λεπτά κατέβηκε μ' ένα κολληριστό καταστροφικό στο χέρι.

Πώς τον κάσφαρες;

Τον συγκίνησα και του το άπέσπασα. Λοιπόν, είμασπε πλούσιοι για άπόμε. Πεινάς;

Σάν λίκος.

Κι' εγώ το ίδιο. Θά πάμε να φάμε σ' ένα καλό ρεστωράν. Τί λές, θα μάς φτάσει;

Και θά περισσέψει!

Λοιπόν, άς μιν καθώμασπε. Γιατί άπό την πείνα δε σε βλέπω.

Κατέβηκαμε στο δρόμο, γεμάτοι άισιο-δοξία. Έγώ, περπατώντας, κατάρτιζα και το άμενού. Βλέπω το Στέφανο να στέκεται και να λή σε τόσο θαυμασμού!

Τί όμορφα τριαντάφυλλα!

Στάθηκα κι' εγώ. Τα άμορφα τριαντά-

φυλλά ήταν στη βιτρίνα ενός ανθοπωλείου, που έτυχε στο δρόμο μας. Και ήταν αληθινά πολύ πετυχημένα τριαντάφυλλα — ένα χρώμα σκούρο βερυκαλί, που τα εξώφυλλά τους γυρίζαν σε μια όψη μελαγχολική απόχρωσι, προς το κόκκινο.

— Μα έχεις δη πίο ευγενικά τριαντάφυλλα; λέει γοητευμένος ο Στέφανος.

— Όχι, αλλά πάμε.

— Μη βιάζεσαι. Τέτοιο εξαίσιο θέαμα δεν το βλέπει κανείς κάθε μέρα. Ξέρεις ότι εγώ είμαι θαυμαστής των ρόδων. Αυτά πρέπει να έχουν ξεχωριστό άρωμα. Με περιμένεις μία στιγμή να μπώ να τα μυρίσω;

— Σε περιμένω στη γωνία, αλλά κάνε γρήγορα.

Τόν άφησα να κάνει το κέφι του και προχώρησα. Και σε λίγο τον βλέπω ναρχεται με μια άγκαλιά τριαντάφυλλα.

— Δεν άντεξα στον πειρασμό, μου λέει. Φαντάσου ότι μόλις τα πρόλαβα. Ήταν τα τελευταία.

— Πόσο έδωσες, Στέφανε;

— Ακριβώς ένα κατοστάρικο.

— Ένοιωσα να μου κόβονται τα γόνατα.

— Δηλαδή, αυτό που είχες;

— Μάλιστα. Άλλα αυτά τα τριαντάφυλλα αξίζουν πολύ περισσότερο. Μά για μύρισε τα σε παρακαλώ. Άν και νύχτα, έχουν ένα άρωμα υπέροχο...

— Όραία. Κι' από φαί που λέγαμε;

— Υπερίσχυσαν τα ρόδα!..

Μη μου πής ότι ένα τασκεμπάπ ή μια συναγρίδα μαγιονέζα μπορεί να συγκριθί μ' αυτά εδώ τα υπέροχα ρόδα... Βιάζομαι να τα βάλω στα βάζα μου. Έπιστρέφουμε σπίτι;

— Μα δε μπορούμε να πάμε και πουθενά άλλο.

Καθώς γυρίσαμε στο σπίτι, περάσαμε κοντά από μια ψησταριά. Μία γαργαλιστική τσίκνα μου έπασσε τα ρουθούνια. Τόν σταμάτησα.

— Στέφανε, σου λέει τίποτα αυτή η μυρουδιά;

— Πολύ υπανάλ! μου άπαντά. Ένώ αυτή εδώ...

Κι' έχωσε τη μύτη του στα τριαντάφυλλα, για να ξερκίση την τσίκνα. Λίγο πίο ύστερα καθόμαστε στο σπίτι και τ' απολαμβάνουμε στ' άνδοχοεία, μασώντας από ένα κουλούρι ό καθένας. Ο Στέφανος έμνε έκστοτικός μπροστά στα ρόδα και τα χαϊρόταν.

— Άριστουργήματα! είπε.

— Νάι. Άλλά μέινουμε νηστικοί.

— Μη μου χαλάς αυτές τις ώραιές στιγμιές, καλέ μου φίλε. Ξέρεις ότι εγώ είμαι λάτρης των ρόδων...

— Μου τ' είπες!...

Και άκριβώς αυτή ή λατρεία προς τα τριαντάφυλλα, έρριξε στην άγκαλιά του, τρελλά έρωτευμένη, τη Λίλιαν, μία άμορφη κι' ασθηματική καπέλλα. Ένα τρυφερότατο αίσθημα πλεγμένο από μετάξι. Ο Στέφανος πετούσε τώρα σε άλλα γαλάζια σύννεφα, μα κι' εκείνη φανόνταν πως ταξίδευε στις ίδιες ούράνιες θάλασσες.

— Τι λεπτή ψυχή! μου έλεγε. Μου φέρνει πάντα τα ωραιότερα τριαντάφυλλα!

Κι' αληθινά, σχεδόν κάθε μέρα, ό Στέφανος της έστελνε ένα μπουκέτο από πολλά ή λίγα ρόδα, ανάλογα με τις δυνάμεις του. Όλα του τα λερνά εκεί τα έδευε. Κι' έπειτα από κάμπονον καιρό, ό Στέφανος μου λέει έμπιστευτικά:

— Ξέρεις; με τη Λίλιαν αποφασίσαμε να παντρευτούμε! — Τό σκέφτηκες καλά; Πώς θα τη ζήσης; Έσύ δεν έχεις άκόμα μία σταθερή θέσι, μ' ένα τακτικό εισόδημα. Και ή γυναίκα έχει έξοδα, Στέφανε.

— Μα ή Λίλιαν είναι ιδεώδες πλάσμα!

— Και τα ιδεώδη πλάσματα έχουν τα έξοδά τους.

— Δεν τη γνωρίζεις καλά τη Λίλιαν. Δεν έχει αξιώσεις ή καύμένη. Ξέρεις τί μου είπε; «Στέφανε, μου άρκεί ένα τριαντάφυλλο κάθε μέρα». Μπα; ω ν' άφήσω μία τέτοια εύτυχία να μου φύγη;

Δεν ήθελα να τού καταστρέψω τó όνειρο. Πολύ γρήγορα παντρεύτηκαν, σ' ένα έξοχό έκκληράκι, μέσα σε μία άποθέωσι από τριαντάφυλλα. Φανόντουσαν κι' οι δυό τόσο εύχισμένοι. Δάκρυσα...

★

Συμβαίνει πολύ συχνά: «Όταν παντρεύεται ένας φίλος μας, τόν χάνουμε. Άφιστώνεται στη γυναίκα του και καλά κάνει κι' αν μπορέ ής κάνη κι' άλλοιός. Έτσι, άπομακρυνήκαμε ό ένας από τόν άλλο. Πού και πού, τó μήνα μία φορά τούς έβλεπα, κάποτε με κάλεσαν και σε τραπέζι, τόν πρώτον καιρό τού γάμου. Τα τριαντάφυλλα ποτέ δεν έλειπαν από τó σπιτί, έλειπαν, όμως, πολλά άλλα πράγματα. Πέρασε ένας χρόνος και κάτι. Ήταν κάπου τρείς μήνες, που είχα να ιδώ τó Στέφανο και ξαφνίστηκε κάποιον βράδυ πού, άνοίγοντας την πόρτα που μου χτύπησαν, τόν βλέπω σε μία κατάσταση άλλοιώτικη. Ταραγμένο, άνήσυχο, σαστισμένο.

— Τί είναι Στέφανε; Διάβασε! μου λέει και μου δίνει ένα χαρτί.

Και διαβάζω:

«Στέφανε,

Δεν άντέχω πιά. Τα φορέματά μου έλυσαν, τα παπούτσινά μου τρύπησαν, τó ψυγείο δεν έχει ούτε πάγο. Τό πρώι σου έδωσα έναν κατάλογο να μου φέρες κρέας, βούτυρο, μακαρόνια και τυρί κι' έσύ μουστειλές τριαντάφυλλα. Και μου είπες πως δεν σου περισσεύουν λεφτά για τ' άλλα. Λοιπόν, πάρε τα τριαντάφυλλα και κάνε τα σαλάτα. Έγώ, γειά σου!

Λίλιαν»

— Τό περίμενες ποτέ από τη Λίλιαν; μου λέει ό Στέφανος με πνιγμένη φωνή. Και να φανταστής ότι την έχω γεμίσει με ρόδα!...

★

Κύλησαν χιόνια από τότε, πολλά χρόνια. Και να πού τόν ξαναείδα πάλι κάποιον μεσημέρι, μ' ένα μπουκέτο τριαντάφυλλα στο χέρι — χρώμα βυσσινί. Μ' άγκάλιασε.

— Στέφανε, τού λέω, βλέπω δεν άλλαξες!...

— Μα έδες χρώμα; Πάω να τα βάλω στα βάζα μου. Λίγο άκριβά, άλλα είναι σπάνιο είδος.

— Πόσο έδωσες;

— Έκατόν είκοσι, όσα είχα. Λίγο πριν άποχαιρετηθώ, κοντοστάθηκε:

— Άλήθεια, θα μπορούσες να μου κάνης τó τραπέζι σήμερα; Με συχαρείς, άλλα...

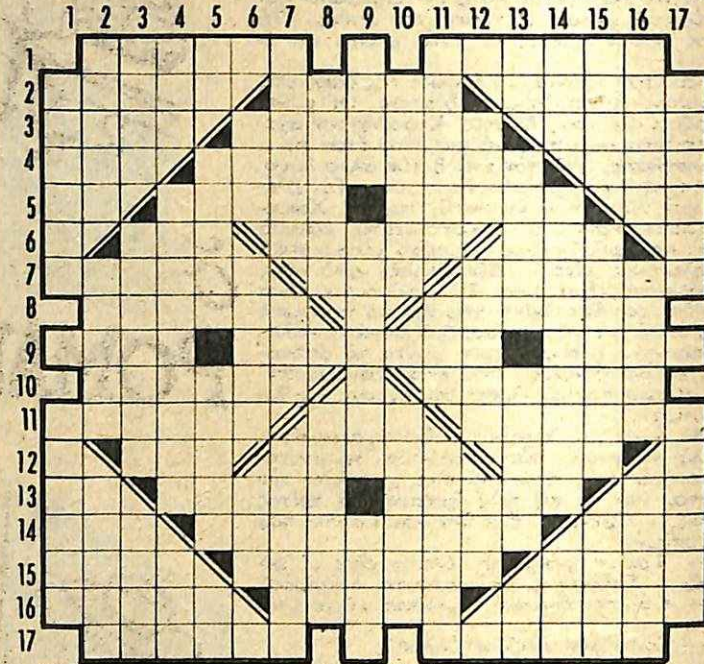
Κι' όταν χωρίσαμε, έφυγε κρτώντας στοργικά στην άγκαλιά του τα τριαντάφυλλα. Τέτοιος είναι άκόμα ό Στέφανος. Κι' έχουν περάσει χρόνια και θα περάσουν κι' άλλα και πάντα τέτοιος θα είναι...

ΠΑΝ. ΠΑΠΑΔΟΥΚΑΣ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 704

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

- 1 Θεός τού ελληνικού Πανθέου. — Ψευδώνυμον Έλληνοσ λογοτέχνη.
- 2 Έλληνικό νησί. — Τραγούδι των αρχαίων. — Φάρμακο κατά των εντερικών διαταραχών.
- 3 Παίζεται με χαρτιά. — Κάτοικος χώρας της Άμερικής. — Διαμέρισμα τού σπιτιού.

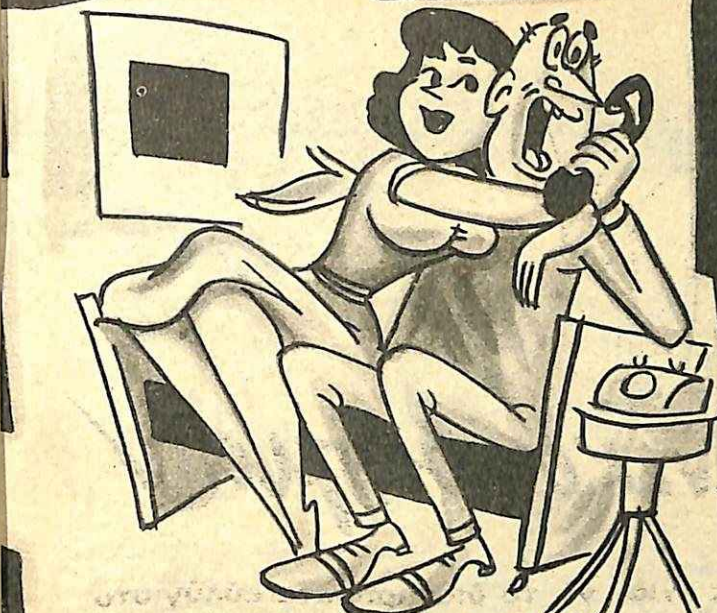


- 4 Άμεσως μετά. — Έπικίνδυνος για τη ζωή μας. — Νότα.
- 5 Αρχή όρκου. — Τοπικό έπίρρημα. — Θά τόν βρήτε οτά κρεοπωλεία. — Έπώνυμον Άγγλου συγγραφέως.
- 6 Προσωπική άντωνυμία (β' πρόσ.). — Υβρις, προσβολή. — Μεταβίβει είδήσεις.
- 7 Ζημιά. — Έκει βρισκόταν τó χρυσόμυλλο όδρας. — Η έσωτερική επίστασια τού χειριού.
- 8 Προϊστορικό όνομα της Κύπρου. — Δοχείο για νερό ή για κρασί.
- 9 Χρονικό διάστημα (γεν.). — Ο μεγαλύτερος γεωγράφος της αρχαιότητας. — Παράγωγεμα στή γυμναστική.
- 10 Λόγος. — Συγκροτούσα τó ύποζύνιο.
- 11 Η παράτασι της προκαλεί θάνατο. Τό μικρό όνομα γοήσας τού άμερικανικού κινηματογράφου. — Πόλις της Ρουμανίας όπου παραθέριζε ή βασιλική οικογένεια.
- 12 Δικό σου. — Άνατολίτικος τίτλος. — Λεγόταν άλλοτε θλαδιούπολις.
- 13 Πρόθεσι (μπροστά σε φωνήεν). — Δεν έχει μόνιμη κατοικία. — Συνοδεύεται συνήθως από καμουριπτό. — Τρογικό έπίρρημα (άρκ.).
- 14 Τιμητικός τίτλος σπών Όλλανδία. — Πόλις της Δ. Όλλανδία. — Πόλις της Δ. Όλλανδία.
- 15 Κράτος για τó οποίο γίνεται πολύς λόγος. — Παλαιά όνομασία των Μογγόλων. — Άρχαία χώρα της Άσίας πίνν όποια κατοικούσαν οι Άραμαίσι.
- 16 Συμβάλλει στήν καθαριότητα. — Τούρκος πασάς, άρχηγός τού τουρκικού στόλου κατά τη ναυμαχία τού Ναυαρίνου. — Χρήματα.
- 17 Νοστιμίζει τα κουλούρια. — Πρωτεύουσα τού γαλλικού νομού Σόμ.

ΚΑΘΕΤΩΣ

- 1 Μυϊκή σύσπασι των άκρων. — Είδος όπλου.
- 2 Μήγμα μετάλλων. — Βρίσκεται με τó ζυγισμα. — Χρήμα.
- 3 Μέρος τού λόγου. — Νησι τού Σαρωνικού. — Δασώδης κοιλάς (άρκ.).
- 4 Χρονικό έπίρρημα της δημοτικής. — Ένοχλητικό έντομο. — Η πατρίδα τού Όππο.

- 10 11 12 13 14 15 16 17



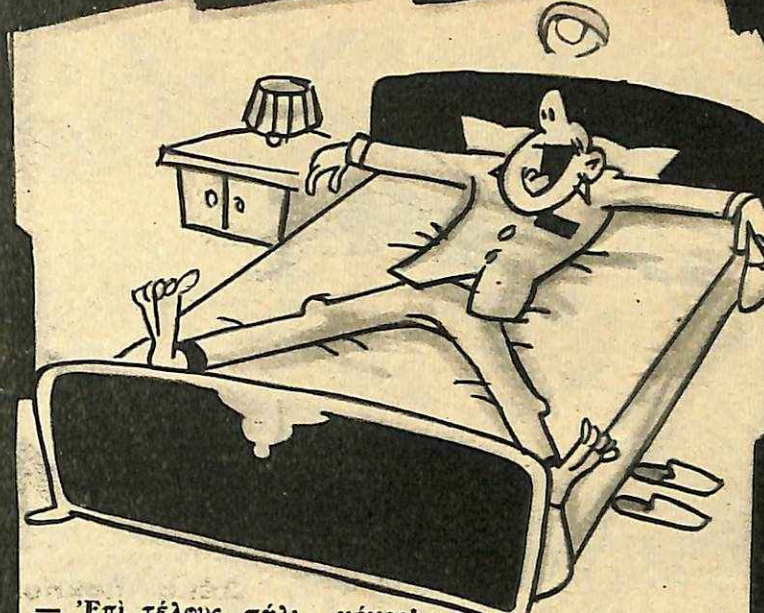
— Άχ, γυναικούλα μου... Τί να σου πώ!... Όσο λείπεις στά λουτρά, μέ...πνίγει ή μανά-ξιά!...



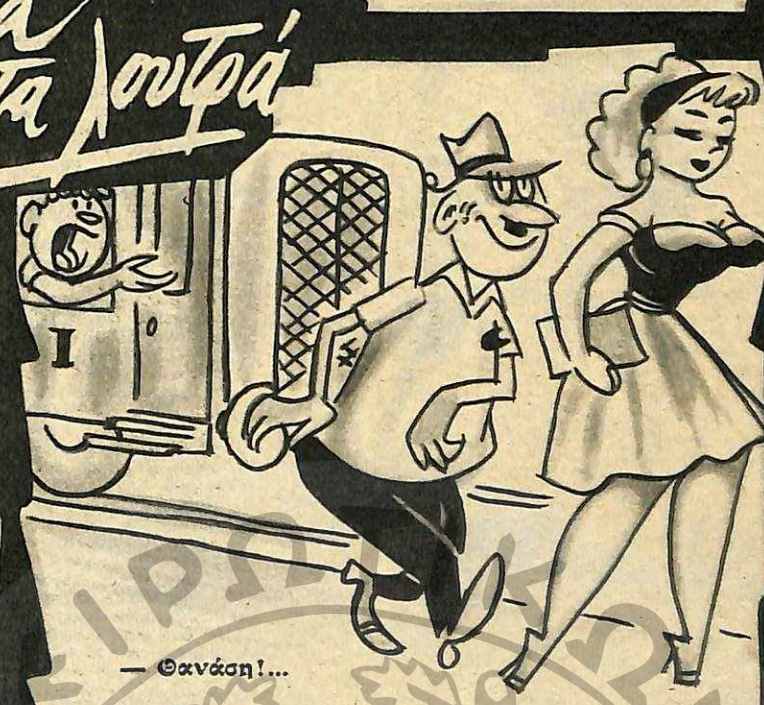
— Κυριάκο, σταμάτα!... Δυστυχώς, έχασα τó τραίνο!...



— Γιατί δε μου τηλεγραφούσες, γυναικούλα μου, για να έρχομουν στό σταθμό, μόνο κουβάλησες τόσο όρομο τις βαλίτσες!...



— Έπί τέλους, πάλι... μένος!...



— Θανάση!...

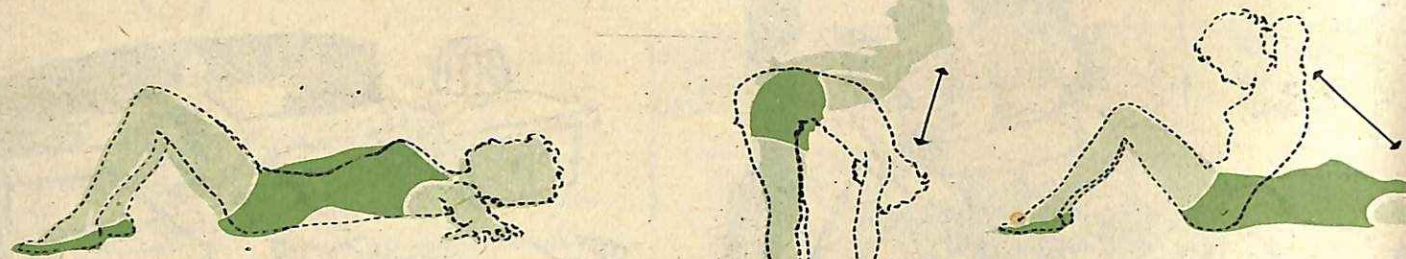


— Βρέ άχαίρευτε!... Άπό δώ είναι ό σταθμός!...

ΝΙΚ. Ι. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

Η λύσι τού 703 στή σελ. 98

ΤΟΥ ΑΡΧΕΛΑΟΥ



Νεανικό σώμα

Δέκα ασκήσεις για να το διατηρήσετε εύλυγο

ΣΤΗΝ εποχή μας, όλες οι γυναίκες έχουν κυριευθεί από τη μανία της γραμμής. Άλλ' η γραμμή δεν είναι το παν. Πολύ μεγαλύτερη σημασία απ' αυτήν, έχει το να διατηρήσετε το σώμα σας νεανικό και εύλυγο. Οι νέες, δυστυχώς, δε βλέπουν παρά μόνο το σήμερα. Αδιαφορούν, βλέπετε, για το αύριο. Μαθετε, ωστόσο, ότι το σώμα που θα έχετε στα 25 χρόνια, εξαρτάται από τις φροντίδες που θα πάρετε γι' αυτό, όταν είσατε 18 χρόνων. Και το σώμα που θα έχετε στα 30 χρόνια, θα εξαρτηθεί από το τι κάματε γι' αυτό στα 20 ή τα 25.

Κάθε μέρα, θυσιάζετε αρκετά λεπτά — ίσως και ώρες — μπροστά στον καθρέφτη σας, για να χτενίσετε τα μαλλιά σας ή να περιποιηθήτε το πρόσωπό σας. Ή μέριμνα για το σώμα σας δε θ' απαιτήση παραπάνω από 10—20 λεπτά την ημέρα. Είναι τόσο δύσκολο να τα εξοικονομήσετε;

Η γνωστή αίσθητικός Έλενα Μελίν σας υποδεικνύει κατωτέρω μερικές ασκήσεις, που είναι μελετημένες με εξαιρετική προσοχή και που θα σας υποβοηθήσουν στο να διατηρήσετε το κορμί σας νεανικό και εύλυγο, πράγμα που πρέπει ν' αποτελή την κυριώτερη επιδίωξή σας. Μην αναβάλλετε για αύριο. Αρχίστε τις από σήμερα.

Να ποιές είναι αυτές οι ασκήσεις:

1) Στεπλωθείτε ανάσκελα. Τα γόνατα ανασηκωμένα. Βάλτε μπροστά στα πόδια σας ένα επίπλο, που να τα συγκρατή σ' αυτή τη θέση και να μην τ' αφήνουν να προχωρήσουν. Τα χέρια ενομένα στον τράχηλο. Ανασηκώστε άργα τα πόδια και τα χέρια ακίνητα στην αρχική τους θέση (Εικ. 1).

2) Διάστας των ποδιών. Τα χέρια ενομένα στη ράχη. Προκύψτε. Το κεφάλι ψηλά. Θα λυγίσετε το κορμί και ταυτόχρονα θα τεντώσετε τα χέρια σας ώπου να φτάσετε τις μύτες των ποδιών σας (Εικ. 2). Θα κάμτε αυτή την άσκηση 5 φορές κυττάζοντας κατωτέρω μπροστά σας. 5 φορές γέρνοντας το κορμί σας προς τα αριστερά και άλλες 5 φορές γέρνοντας το προς τα δεξιά.

3) Στεπλωθείτε ανάσκελα με τα γόνατα λυγισμένα και τα χέρια τεντωμένα στα πλάγια, σε σχήμα σταυρού (Εικ. 3). Θ' ανασηκώσετε τη μέση σας προς τα πάνω, όσο περισσότερο μπορείτε, σε τρόπο που να φτιάξετε ένα τόξο. Θα τεντώσετε κατόπιν τα πόδια σας και θ' ακουμπήσετε δηλαδή την πλάτη στο πάτωμα, συστέλλοντας ταυτόχρονα τους μύς της κοιλιάς και των γλουτών.

4) Ανάσκελα με τα χέρια στα πλάγια. Θα λυγίσετε τα γόνατα και θα τα πλησιάσετε όσο περισσότερο μπορείτε στο στήθος σας. Θα φέρετε κατόπιν τα πόδια σας στην κάθετη και

θα ξαναγυρίσετε ύστερα στην αρχική θέση (Εικ. 4). Προσέξτε τώρα. Θα εξακολουθήσετε να τινάζετε τα πόδια σας προς τα πάνω, αλλά, κάθε φορά, θα τα φέρετε 15 εκατοστά πιο κάτω από την προηγούμενη θέση. Έτσι, θα πλησιάζετε όλοένα στο έδαφος. Θα κάμτε αυτή την άσκηση δέκα φορές στη σειρά.

5) Ορθία στάσις. Διάστας των ποδιών. Λυγίστε ελαφρά τα γόνατα και ακουμπήστε σ' αυτά τα χέρια σας. Θ' ανασηκώσετε ταυτόχρονα το κεφάλι σας και θα τεντώσετε τη μέση σας. Τινάζετε με μία απότομη κίνηση τη λεκάνη προς τα εμπρός, συστέλλοντας ταυτόχρονα τους μύς της κοιλιάς και των νωτών και αφήστε το κεφάλι σας να πέση προς τα κάτω. Θα ξαναγυρίσετε κατόπιν στην αρχική θέση (Εικ. 5). Αυτή η άσκηση θα επαναληφθ 10 φορές.

6) Οκλαδόν στις μύτες των ποδιών. Τα χέρια εμπρός με ανασηκωμένες τις παλάμες. Θα σηκωθείτε άργα, κατεβάζοντας τα χέρια, αλλά πάντοτε στις μύτες των ποδιών (Εικ. 6). Επαναλαμβάνετε 5 φορές.

7) Μπρούμυτα. Στεπλωθείτε στις παλάμες των χεριών και ανασηκώστε άργα το κορμί όλοισι. Τα πόδια τεντωμένα (Εικ. 7). Ξαναγυρίστε κατόπιν στην αρχική θέση. Η άσκηση θα επαναληφθ 5 φορές.

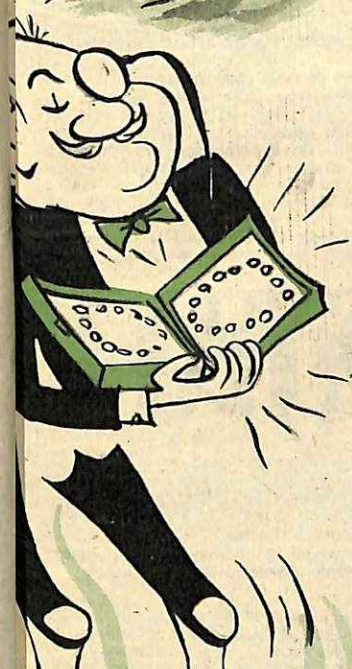
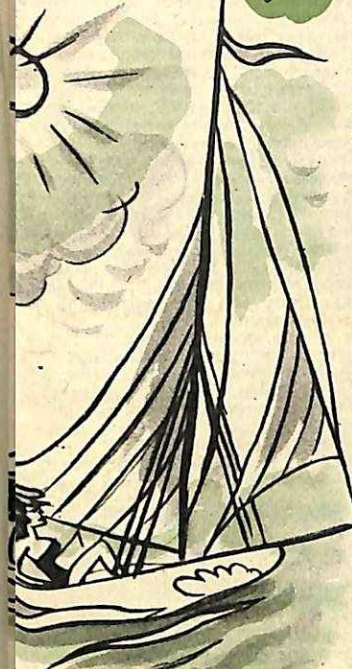
8) Με τα τέσσερα. Κατεβάστε το κεφάλι. Προχωρήστε το δεξιό γόνατο προς τα εμπρός και προσπαθήστε να το εγγίσετε με την άκρη της μύτης σας. Θ' ανασηκώσετε κατόπιν το κεφάλι και θα τεντώσετε το δεξιό πόδι προς τα πίσω και επάνω, όσο περισσότερο μπορείτε. Την ίδια άσκηση θα κάμτε και με το αριστερό πόδι (Εικ. 8). Θα επαναλάβετε αυτή την άσκηση 5 φορές με το κάθε πόδι.

9) Ορθία στάσις. Διάστας των ποδιών. Τα χέρια στα πλάγια, σε σχήμα σταυρού, αλλά λυγισμένα ελαφρά. Θα κάμψτε το κορμί προς τα δεξιά, κυττάζοντας προς τη διεύθυνση της κάμψης (Εικ. 9). Θα κάμτε την ίδια κάμψη προς τα αριστερά. Η άσκηση θα επαναληφθ 10 φορές προς το κάθε μέρος. Θα γείρετε κατόπιν το κορμί σας προς τα εμπρός (πρόκυψι) και θα επαναλάβετε τις ίδιες κάμψεις, 10 φορές και πάλι προς το κάθε μέρος.

10) Μπρούμυτα, με τα χέρια τεντωμένα προς τα εμπρός. Θα σηκώσετε ταυτόχρονα το δεξί χέρι και το αριστερό πόδι, προσπαθώντας να φτάσετε όσο πιο ψηλά μπορείτε (Εικ. 10). Θα κάμτε κατόπιν την ίδια άσκηση με το αριστερό χέρι και το δεξί πόδι. Η άσκηση θα επαναληφθ 20 φορές.

Οι δέκα ασκήσεις της Έλενας Μελίν, που θα σας βοηθήσουν να διατηρήσετε το κορμί σας εύλυγο.

Θαλασσινές επιδείξεις



Όταν γίνεται η ζεστή άφορητως καντέρη κι' η Αθήνα σε πυρώνει σαν άπλετο μαγκάλι, σ' απογοητίζει τρέχει ο κόσμος λίγη ώρα να χαρή και δροσιά να νοιώση κάποια στής θαλάσσης την αγάλη. Μα οι πιο πολλές Αθηναίες και οι πλέον ζωηρές, δεν πηγαίνουν μονάχα μες' στα κύμα να βουτήξουν, αλλά πάνε για να κάνουν επιδείξεις τολμηρές και στα «από» ιδιαίτερας την αξία τους να δείξουν!

Έτσι βλέπετε στις αυτές μας θαλασσινές άδειες, στις βουτιές να παραδραίνουν είτε και στις ήπιότες απ' το «κρούσι» στο υπτιώσ' η ευστροφία να γυρίζουν να σπαθίζουν το κύμα και τη θάλασσα ν' απολαύουν... Λαοφιλέτα τα κορμιά τους να τα κάνουν ταπεινά, τίς κορμιά τα τρυφερά τους και τα σπαρδαλιστικά, κι' όσοι πάνε ν' απολαύσουν τις θαλασσινές άδειες, μπορεί σε τέτοιες επιδείξεις νοιώθουν... φουσκωθαλασσίες!

Το μεράκι έχουν άλλες τρυφερές επίσης νέες ν' αποδείξουν πως είναι κωμηλατισσες γενναίες, ή γερούς έχουν νταλνιάδες για να νανιά και για βαρκαάδες... Κι' όπως βλέπετε μες' στη θάλασσα τα κορμιά τους τα στήθα στις Ψαλίδες το μυαλό σου και η σκέψη σου πετά και σαν άλλος Όδυσσεας λές κι' εσύ, παρακαλώ, να σε δέσουν στο καράβι για να μην και για καλό!

Ειδωτότητα μεγάλη και ταλέντο λιανό θέλουν άλλες τους να δείξουν ότι έχουν στο κανά, ή πως έχουν βαστορία υπερεκταναληκτική κι' είναι ασυγκρίτως καλ' όλα στα θαλάσσια το «ακί»! Κι' αραυλώς όταν μωστράσουν το άγρυπνό τους σώμα σαν χαλκιό κυτταίν οι άκρες απ' τις γύρω αμμουδιές κι' όλοι γάγουν τα νερά τους κι' όλοι λένε ν' ένα στομα, ότι όντως με το ακί τους σκίζουν κύμα και... καρδιές!

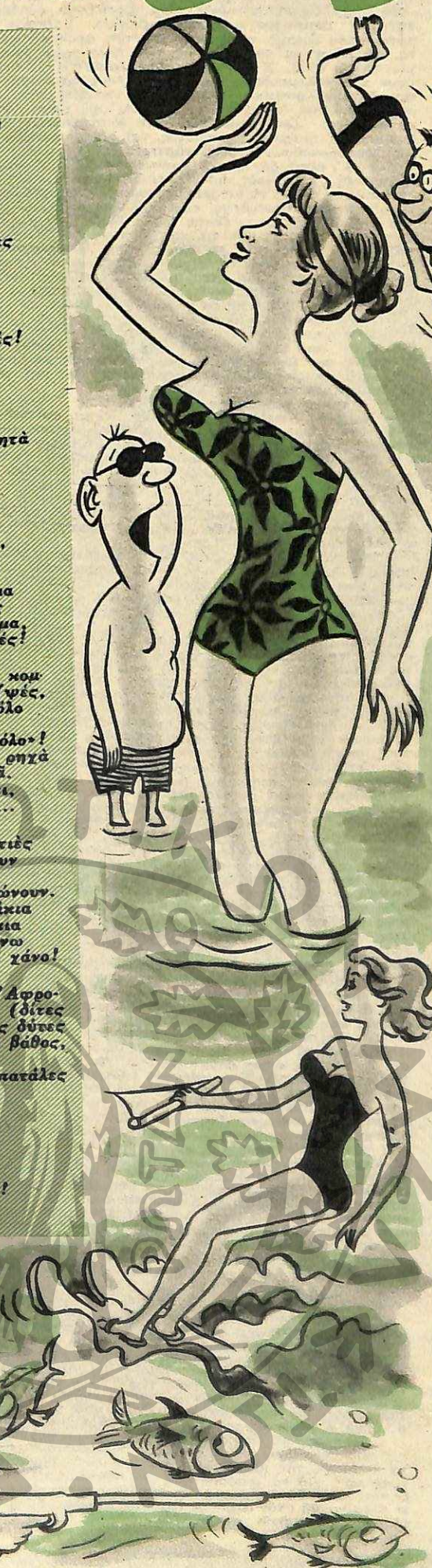
Με' στις τόσες τις υπάσεις, τις άδρες και τις κομ, που με σπόρ και ν' επιδείξεις το γυαλό φουντώνουν όλο βλέπεις κι' άπειρες άκομα ρηρηδες μελαψές παύσαι πάντοτε νεαμένες με τα μούτρα τους στο «κόλο»! Παίζουν τόνια, παίζουν μπαλλέες στ' ανοιχτά και στα σπηλά κι' ο κολυμβητής που βλέπει, ξεφουά κι' άγκομαγα. Και άντι όσοια να εγείν μες' στη θάλασσα που πλέει, νοιώθει πιο πολύ άκομα να φουντώνει και να κινή!

Βλέπεις αναμφισβήτητως με δύο πρόχειρες ματιές γεαρές που το μεράκι στα θαλάσσια επιδραίνουν και σε πλείστες παραλίς, ή σε θαλάσσιες πλατείς άμολών την πεταγιά τους και τ' άγκιστρο τους δολώνουν. Της έφας τοττίτσι βλέπεις μελανοβρία και λαβράκια που σκοτώνονται να πιάσουν λίγα άσημαντα θαλάσσια κι' έτσι σούρχεται να πέσει στο άγκιστρο τους άπαινω για να σ' άναούσουν, έτσι, γιά... σολιάδα και για χάνα!

Βλέπεις, τέλος πλείστες όσες του καίρου μας Άρρο, που για σπόρ άπλωσ και μόνον παραδραίνουν τους δύνες και στής θάλασσας το μακρός και το άπυθμενο το βάθος, ψαγοτρεφeno δουλεύουν με ναβία και με παθός... Υποβάλλοντα, ή άλλοις, σε φουρτούνες και σπαρτάς για να ψαγοτρεφίσουν μερικά κοινά γοφάρια, ενώ κάλλιστα μπορούνε τέτοιες γρήγορες μεγάλες κροναλήρους να ταυμήσουν και με μάζ να κολυμήθουν μέσα στα μαργαριτάρια...

Αηλαδή να γίνουν στόχος γεροντοκατακτητών κι' έπ' άόριστον να είναι «άλλες... μαργαριτάρ»!

Ο ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ Γ.



ΣΤΗ ΜΑΡΤΥΡΙΚΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ

ΤΙΠΟΤΑ δὲ σεβάσθηκαν στὴ Θεσσαλία οἱ εἰσβολεῖς. Τόσο οἱ φα-
σίστες, όσο κι' οἱ ναζιῆδες εἶχαν ἀποφασίσει νὰ ξεκληρίσουν τὸν
τόπο αὐτὸ, ἐπειδὴ οἱ ἀντάρτες, ποὺ κυριαρχοῦσαν σ' ὁλόκληρη
σχέδον τὴν περιοχή, τοὺς χτυποῦσαν ἀδιάκοπα καὶ δὲν τοὺς ἀ-
φήναν ν' ἀνασάνουν. Ἦταν περίεργο. Στρατὸς ὀργανωμένος ἔπρεπε
πάνω στὸν ἄμαχο πληθυσμὸ καὶ τὸν ἀποδεκάτιζε, γιατί δὲ μπορούσε
νὰ τὰ βάλῃ μὲ τοὺς ἀετοὺς τῶν ἐλληνικῶν βουνῶν, ποὺ πολεμοῦσαν
γιά τὴ γῆ τους. Στὰ Μετέωρα οἱ φασίστες, δὲ διαστράσαν ἐνὰ διεξαγά-
γουν καὶ πολεμικάς — ὅπως ἀναφέρουν τὰ ἐπίσημα χαρτιά — συγχρό-
νως δὲ καὶ ληστροκάς ἐπιχειρήσεις ἐναντίον τῶν ἱστορικῶν μονῶν. Ὑ-
στερα ἐπίασαν ὅλους τοὺς μοναχοὺς, ποὺ βρίσκονταν ἐκεῖ, μ' ἓνα σωρὸ
κατηγορίες: "Ὅτι βοηθοῦσαν τὴν ἐπαναστατικὴ κίνησι τοῦ τόπου, ὅτι
ἐκρῦβαν σύμμαχους στρατιῶτες, ὅτι εἶχαν μυστικὸ ἀσύρματο καὶ τέλος,
ὅτι προφοδοτοῦσαν τοὺς ἀντάρτες.

Γιὰ δὲ αὐτὰ δὲν εἶχαν κανένα στοιχεῖο. Ὁ σκοπὸς τους ὅμως ἦταν
ἡ ἀρπαγὴ. Ἐτοίμοι συνέλαβαν ὅλους μαζί, γιὰ νὰ κάνουν εὐκολότερα
τὴ δουλειά τους. Ἡ ἱστορία ὠστόσο ἀρχισε κάπως παράξενα. Μία μέρα
ἓνας Ἰταλὸς στρατιώτης, εἶδε διὸ νεαροὺς καλόγερους, ποὺ τραβοῦσαν
γιὰ τὴν Καλαμπάκα. Ποῖος ξέρει ὅμως γιὰ ποῖο λόγο, τοὺς ὑπομεί-
σθηκε καὶ τοὺς ζήτησε τὰ χαρτιά τους. Ὁ ἓνας ἀπὸ τοὺς δύο, ὁ νεώ-
τερος, τοῦ ἔδειξε τὴν ταυτότητά του. Ὀνομαζόταν Δομέτιος. Ἀναστα-
σιᾶς κι' ἦταν ἀπὸ τὸ "Ἅγιον Ὀρος. Ἄλλ', ὁ δεύτερος, ὅχι μὴ δὲν
εἶχε κανένα χαρτί μαζί του, μὰ καὶ δὲ μιλοῦσε κιόλας. Ὁ Ἰταλὸς ρώ-
τησε τότε τὸν Ἀναστασιάδη μὲ τὰ μισοσπασμένα ἐλληνικά του:

— Γιατί δὲν ἀπαντᾷ στὶς ἐρωτήσεις μου;
— Γιατί εἶναι κωφάλαλος.
— Καὶ γιατί δὲν ἔχει ταυτότητα;
— Γιατί ἀπὸ τὸ 1940, ἦταν ἀρρωστος σὲ νοσοκομεῖο. Εἶναι μόλις μιά
βδομάδα ποὺ βῆκε καὶ τώρα πηγαίνουμε νὰ μείνουμε στὰ Μετέωρα.
Πάμε νὰ ἐπισκεφτοῦμε τοὺς ἀδελφούς μας καὶ μετὰ θὰ φύγουμε γιὰ
τὸ μοναστήρι μας.
Ὁ Ἰταλὸς χαμογέλασε.

— Μὲ λένε Κάρλο Λαζάρο, εἶπε. Εἶμαι φοιτητὴς τῆς Θεολογίας καὶ
μένω στὴ Ρώμη. Ὁ φίλος σου οὐτε καλόγερος εἶναι, οὔτε κωφάλαλος.
Εἶναι Βρεταννὸς στρατιώτης καὶ δὲν ξέρεי τὴ γλῶσσα σας. Μὴ φοβά-
στε ὅμως, δὲν πρόκειται νὰ σὰς μαρτυρήσω. Ἀντίθετα, θὰ σὰς παρα-
καλοῦσα νὰ μὲ πάρτετε μαζί σας. Ἀποφάσισα νὰ λιποτακτῶ ἀπὸ τὸ
στράτ.

— Γιατί ποῖο λόγο;

— Γιατί με ἀποσπᾶνε μαζί μὲ πολλοὺς ἄλλους συναδέλφους μου,
σὲ μιά γερμανικὴ μονάδα. Κι' ἡ μονάδα αὕτη πρόκειται νὰ φύγῃ σὲ
μερικές μέρες γιὰ τὴ Ρωσία...

Ἦταν ἀλήθεια ἄραγε δὲ αὐτὰ ἡ ψέματα; "Ὅπως κι' ἂν εἶχε τὸ ζή-
τημα, ὁ Λαζάρο ἐπείσε τὸν καλόγερο καὶ τὸν Ἀγγέλο καὶ τὸν Πάρων
μαζί τους. Μὰ ὁ Δομέτιος δὲν ἦταν κανένας ἐλαφρόμυαλος. Ἀντὶ νὰ
τὸν πᾶν στὰ Μετέωρα, τὸν παρέδωσε στοὺς ἀντάρτες τῆς περιοχῆς.
Ἐτοί, ἂν ἦταν κατάσκοπος, θὰ τὸ ἐξακρίβωναν αὐτοί. Ὁ Κάρλο Λα-
ζάρο ὅμως ἦταν ἐλλειπρὴς κι' ἔμεινε σιμὰ στοὺς Ἕλληνες ὡς τὴν ἀ-
πελευθέρωσι. Δοκίμασε μαζί τους ὅλες τὶς κακοχίτες βασιανίστικες,
κουράστηκε, ἀλλ' ἔδειξε πῶς ἦταν τίμιος ἄνθρωπος. Γύρισε στὴν πα-
τρίδα του, ἐνῶ τὸν εἶχαν ὅλοι γιὰ σκοτωμένο. Γιατί οἱ φασίστες, μὲ
τὴν ἐξαφάνισι του, δὲ φαντάστηκαν ὅτι εἶχε λιποτακτῆσαι. Τὸν κήρυξαν
λοῦπὸν δὲ ἀφάνητον. Συγχρόνως ἀρχισαν καὶ τὶς ἀνακρίσεις. Κι' ἔ-
πειθὴ κάποιος εἶπε πῶς τὸν εἶδε μαζί μὲ δύο καλόγερους, οἱ φασίστες
ἀνέβηκαν στὰ Μετέωρα, νὰ ζητήσουν ὅθεν πληροφορίες.

Φυσικά, αὐτὸ ἦταν ἓνα πρόσχημα. Γιὰ νὰ καταλάβῃ κανεὶς τοὺς σκο-
ποὺς τους, πρέπει νὰ τοῖς σκεφτοῦν ἰδιαίτερα ἐδῶ, ὅτι οἱ φασίστες οὔτε
κὰν ζήτησαν ἀπὸ τοὺς καλόγερους τὸ Λαζάρο. Ὁ νοὺς τους ἦταν στὴν
ἀρπαγὴ καὶ τὴ ληστεία. Κι' ἀρχισαν τὸ ἔργο τους. Τὰ μοναστήρια
βαρύνονταν μὲσα σ' ἑλάνιστο χρονικὸ διάστημα. Ἡ φημισμένη, μὴν
Γυμνασίον, σύμφωνα πάντα μὲ τὶς ἐπίσημες ἐκθέσεις — βομβαρδίστηκε
ἀγρια ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ πυροβολικόν. Ὑστερὰ τὴν καταλείπει μὲ τὸ χει-
μῶνος τῆς Ἀγίας Τριῆδος καὶ τοῦ Ἀγίου Στεφάνου, «μεταβίβει δὲ τὸν
ἄλλον ἐκλάμπαν καὶ οἱ ἀργυροὶ λευκανοθήκας.

Οἱ τραγικὴ καλόγεροι ὑπέστησαν τὶς πιὸ ἀπίθανες δοκιμασίες. Μὰ
βράχοι ἀκόλυνται στὸ Θεὸ καὶ τὴν πατρίδα, ὑπόμειναν κατ'ἐκτετακ-
τὸν πρῶτον χριστιανούς, τὸ ἀνομιολόγητο δράμα τους. Κι' ὅταν ἀκόμη
στὶς κατακρίσεις αὐτοὶ χαμογέλασαν εἰρηνικά. Γιατί ἤξεραν πῶς δὲν
ἦταν οὔτε οἱ πρῶτοι, οὔτε οἱ τελευταῖοι, ποὺ ἔδιναν τὸ αἷμα τους γιὰ
τὸν λεγὸ σκοπὸ τοῦ θανάτου.

— Μιλήστε, τοὺς εἶπαν οἱ ἀνακριτὲς. Εἶναι λιμπρὸ νὰ βασανίζεστε
ἐσεῖς ποὺ ὑπηρετεῖτε τὸ Θεόν. Πέστε μας γιὰ τοὺς ἀντάρτες καὶ γιὰ
τὴν ἄλλη σας ἀφῶρα. Ἐτοί θὰ σὰς ἀφήσουμε νὰ γυρίσετε στὰ μονα-
στήρια σας, γιὰ νὰ ζήσετε ἡσυχά, ὅπως καὶ πρὶν...

— Σὲ ποιά μοναστήρια; ἀποκρίθηκαν ἐκεῖνοι. Αὐτὰ τὰ κάψατε...
Θύμασιν οἱ ἀνακριτὲς καὶ πρὸς τὴν ἀπάντησιν νὰ τοὺς βάλουν στὴν ἀπομόνω-
σιν. Στὸ τέλος ὅμως ἀναγκάστηκαν νὰ τοὺς ἀφήσουν ἐλεύθερους, ἐπει-
δὴ καταλάβαιν πῶς ἦταν ἀδύνατον νὰ κρατήσουν ἓνα ὁλόκληρο κόσμο ρα-
ενοχλοῦν. Κάθε ἄλλο. Τὰ Μετέωρα τὰ ἐπισκέπτονταν ἔσχατον νὰ τοὺς
γοντάς, ὅλο καὶ κάτι ἐπαίρναν μαζί τους. Μέρα μὲ τὴν ἡμέρα, οἱ ἀν-
θρώποι αὐτοὶ γινόντουσαν χειρότεροι. Νόμιζαν ἴσως πῶς δὲ μείνουν
γιὰ πάντα στὸν τόπο μας κι' ὅτι ἡ Ἑλλάδα θὰ γινῶνται ἐπαρχία τους.
Ἦθελαν λοιπὸν μὲ τὴ βία καὶ τὸ αἷμα, νὰ σπᾶσουν ἐπαρχία τους.
Ἦθελαν πατριωτῶν. Ὁ νομὸς Τρικάλων ἔπρεπε στὶς περιοχὲς τῶν Ἑλ-
λ. φασίστες εἶχαν ἀποφασίσει νὰ ξεκληρίσουν. Ὁλ' αὐτὰ ὅμως ἔφεραν
ἀντιθετὰ ἀποτέλεσμα. Τὸ ἀντάρτικο φούντωνε. Δὲν τοὺς ἀφάνησαν
σταθῶν σὲ χλωρὸ κλαδί. Δὲν τοὺς ἀφάνησαν ν' ἀνασάνουν. Τὸς χτυποῦ-
σαν σὲ κάθε βῆμα τους, τοὺς χτυποῦσαν ἀδιάκοπα μὲ ὅποιον μέσο μπο-
ροῦσαν.

Σὲ ποιά θέσι βρίσκόντουσαν τὴν ἐποχὴ ἐκείνη οἱ φασίστες στὴ Θεσσα-
λία, μὰς τὸ πληροφορεῖ ἡ παρακάτω «ἐμπιστευτικὴ» διαταγὴ, ἀντά-
τῃ Ἰταλὸ ἀξιωματικῷ:

«Μυστικὴ διαταγὴ 13-1-43 τοῦ συνταγματάρχου Ἀντζέλο Μάρκο.

Ἀπορρῆ: Ἀντιμετώπισι τοῦ ἀνταρτικῷ κινήματος στὸ νομὸ Τρικα-
λῶν καὶ τὴν παρεμπόδι ἀπειθέσεων καὶ σαμποτάζ. Ἡ κατάστασι πρὸς
αὐτὸ ὅλοι δόσι ἀνήκουν στὸν στρατὸν καὶ ἔχουν ὑποχρέωσι, χωρὶς δια-
συνκέντρωσι στὶς πόλεις τους, νὰ πυροβολοῦν κάθε ἐλληνικὴν
ζημιὰν ἢ νὰ προστεθοῦν σ' αὐτά. Ὅλα τὰ καταλύματα τοῦ στρα-
τοῦ αὐτὰ ν' ἀποικοδομοῦν ἀγρυπνῶν καὶ ὅλοι οἱ δρόμοι ποὺ διηγνοῦν
σ' ἐλλείψει τοῦ πληθύνοντος σὲ ἀπόστασι βολῆς, νὰ σκοτώνονται χω-
ρὶς κατάστασιν τὴν πρῶτη τυχόσα ἐλληνικὴν δημόσια ἢ ἰδιωτικὴ ἀποθήκη
τροφίμων γιὰ νὰ τοσοῦτον τὴν ἀποικειωμένην ὁμάδα του. Ἀν ὅποια
δὴποτε θέσι δὲ θὰ μπορῇ νὰ κρατηθῇ, τότε πρέπει ὅλη ἡ ἐγκαταστασι
ν' ἀνατιναχθῇ στὸν ἀέρα μὲ ἐκρηκτικὰς ὕλες. Πρὶν ἀπ' τὴν ἐκρηκτὴ πρέπει
ὅλα νὰ περιχυθοῦν μὲ βενζίνη.

Ἡ διαταγὴ αὕτη πρέπει νὰ γνωστοποιηθῇ σ' ὅλους τοὺς στρατιῶ-
τες κάθε ἐξομάδα καὶ νὰ υπογράφεται.

Ἀντζέλο Μάρκο

Ἡ διαταγὴ αὕτη εἶναι ἀντίγραφο σχεδὸν μίας ὁλόκληρης, τοῦ Γερμανοῦ
ὑποστράτηγου Μπέκερτ. Ἀλλ' οἱ δύο αὐτοὶ ἀξιωματικοὶ ἦταν στενοὶ
φίλοι — ὑπηρετοῦσαν στὴν ἴδια περίπου περιοχῇ — ὁ ἓνας ἀντέγρα-
φε τὸν ἄλλο. Γιατί καὶ σ' ἄλλες διαταγὰς τῶν ἰδίων, ἡ ὁμοιότητα εἶναι
φανερὴ φαίνεται πῶς τὶς ἐκδίδανε ἀπὸ κοινόν. Ἐμπαίνουν σ' ἓνα χω-
ριὸ καὶ χωρὶς κανένα λόγο, ἐστησαν τοὺς ἀντρες στὸν τοῖχο. Ἐκατοντά-
δες εἶναι τὰ θύματά τους. Στὶς 13 Φεβρουαρίου 1943, μπῆκε ἓνας
λόγος στὸ Πιστόιο. Ἐπὶ κεφαλῇ του ἦταν ὁ ἀνθυπολοχαγὸς Βιτσέντζο
Καρμπονάρο, ὠραίος στὴν ἐμφάνισι, ἡρεμὸς στὶς ἐκφράσεις του κι' ἐ-
ξαιρετικὰ εὐγενικός. Τὸν εἶδαν οἱ χωρικοὶ καὶ χάρηκε ἡ ψυχὴ τους.
Γιατί ἔλπιζαν πῶς θὰ μπορούσαν νὰ συνεννοηθοῦν μαζί του. Στὴν πρα-
γματικότητά, ὅμως, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν ἓνας ἀγρίος σαδιστὴς ποὺ
ἐκρέβε τὸ πάθος του κάτω ἀπὸ τὴ μάσκα τῆς καλωσύνης καὶ τῆς εὐ-
γένειας. Εἶχε ἐρθῇ στὸ χωριὸ, γιατί πρὶν δύο-τρεις μέρες ἀκριβῶς, οἱ
ἀντάρτες τῆς περιοχῆς εἶχαν χτυπήσει ἓνα ἰταλικὸ αὐτοκίνητο.

Ἐπειδὴ ὡστόσο οἱ ἀντρες τοῦ χωριοῦ περιμέναν νὰ γίνουν ἀντίποι-
να, οἱ πῶι νέοι, ἀποφάσισαν νὰ φύγουν καὶ νὰ πάρουν τὰ βουνά, ὅπως
γινόνταν πάντα σὲ παρόμοιες περιπτώσεις. Εἶπαν καὶ τοῦ ἐφημέριου νὰ
φύγῃ. Μὰ ὁ παπὰ-Πολυχρόνης Θεοδοσίου ἀνήχησε.

Ἐγὼ θὰ μείνω, εἶπε. Δὲν μποροῦν ν' ἀφήσουμε τὸ χωριὸ ἐρημι-
κὸ ἀπροσέτατο. Ἐσεῖς βέβαια νὰ φύγετε, γιατί εἰσαπτε νέοι καὶ κιν-
δυνεύετε. Ἐμένα ὅμως τί θὰ μὲ κάνουν; Χριστιανοὶ εἶναι κι' αὐτοί, πρ-
στεῖνουν στὸ Θεὸ κι' ἔχουν ἐκκλησίες. Ὁχι, παιδιά μου. Πηγαίνετε....
Ἦρβαν τότε οἱ φασίστες καὶ τὸν πρῶτο ποὺ ἐπίασαν ἦταν αὐτὸς. Ὁ
ἀνθυπολοχαγὸς Καρμπονάρο τοῦ ζήτησε πληροφορίες γιὰ τοὺς ἀντρες
τοῦ χωριοῦ. Ὁ παπὰ-Πολυχρόνης ἀνήχησε ν' ἀπαντήσῃ.

Πῶς φαντάστηκες, παιδι μου, πῶς ἐγὼ θὰ προσδώσω τοὺς συγχω-
ρισμούς μου, τὸ ποῖμνί μου; ἀποκρίθηκε ἡρεμὰ. Οἱ ἀντρες τοῦ χωριοῦ
ἐφυγαν γιατί φοβήθηκαν τ' ἀντίποινα.

Ἀπὸ δὲν εἶχαν τίποτα εἰς βάρος τους, γιατί νὰ φοβηθοῦν; Δὲν
ἐπρόκειτο νὰ τοὺς κάνουν κανένα κακόν.

Ἐτοί λέτε πάντοτε, μὰ στὸ τέλος σκοτώνετε καμμιά ἑκατοσταριά.

Καὶ πῶς ὁ Καρμπονάρο χαμογέλασε.

— Τότε νὰ μοὺ πῆς γιὰ τοὺς ἀντάρτες νὰ πατοῖσουμε.

— Καὶ γιατί ρωτᾷς ἐμένα, κύριε ἀξιωματικέ;

— Ποῖόν νὰ ρωτήσω;

Ὁ παπὰ-Πολυχρόνης ἔδειξε μὲ τὰ μάτια ψηλά.

— Ρῶτα τοὺς ἀετοὺς ποὺ πετοῦνε, ἀπάντησε. Σὲ κάθε ἐλληνικὴν πλα-
γιά, σὲ κάθε φαράγγι, σὲ κάθε κορφῇ, ὑπάρχουν ἀντάρτες. Μονάχα
ἐδῶ δὲ θὰ τοὺς βρῇτε...

Ὁ ἀνθυπολοχαγὸς σηκώθηκε. Κι' ἀξαφνὰ, ἀρπάζοντάς τον ἀπὸ τὰ
γένητα, τὸν τραβᾶ ἐξαισά.

— Μιλήσε! τοῦ φώναξε. Μιλήσε, γιατί θὰ σὲ σκοτώσω!

— Σκότωσέ με, ἀπὸ αὐτὸ εἶναι τὸ ἔργο σου. Δὲν εἶμαι οὔτε ὁ πρῶ-
τος, οὔτε ὁ τελευταῖος Χιλιᾶδες χάθηκαν γι' αὐτὸ τὸ κομμάτι τῆς γῆς,
ποὺ λέγεται Ἑλλάδα. Ἀπὸ μὲνα ὅμως δὲν πρόκειται νὰ μάθετε τίποτε.

Ὁ Καρμπονάρο ἄφρισε ἀπὸ τὸ κακὸ του. Ποτὲ δὲ μπορούσε νὰ φαντα-
στῇ ὅτι ἓνας ἄπλος ρασοφόρος, θὰ εἶχε τέτοια ψυχικὴ δύναμι. Ἀρχίσε
νὰ φωνάζῃ καὶ νὰ βρίζῃ. Στὸ τέλος πρόσταξε νὰ τὸν πάρουν καὶ νὰ
τὸν τουφεκίσουν! Οἱ νεαροὶ φασίστες τὸν ἀρπάξαν χωρὶς δεύτερη κου-
βέντα, τὸν πέρασαν μέσα ἀπὸ τὸ χωριὸ, τὸν πῆγαν στὴ θέσι Βρυκο-
λάκια καὶ τὸν ἐκτέλεσαν. Ὁ παπὰ Πολυχρόνης Δ. Θεοδοσίου, ἔπρεπε διὰ-
τρητος ἀπὸ τὶς σφαῖρες, τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ ζητωκραύαζε γιὰ τὴν

ΜΕ ΤΟΥΣΤΑΥΡΟΚΑΙ ΤΟ ΤΟΥΦΕΚΙ

Ἑλλάδα. Ἦταν 13 Φεβρουαρίου 1943 ἡμέρα Σάββατο. Ἐτοί πέθανε
ὁ τολμηρὸς ρασοφόρος. Οἱ φασίστες ἐφυγαν κατόπι ἀπὸ τὸ χωριὸ, ἀ-
φήνοντάς τὸν ἐρημιὰ καὶ τὸ θάνατο.

Μὰ ὁ Θεὸς ποὺ ἔδλεπε ἀπὸ ψηλά, τοὺς εἶχε καταδικάσει. Δὲν πέρα-
σαν οὔτε ἑπτὰ μῆνες ἀπὸ τότε κι' ὁλόκληρὴ ἡ φασιστικὴ Ἰταλία κα-
τέπευσε. Τὰ πράγματα ἀλλάξαν μονομιάς. Αὐτοὶ ποὺ βασάνιζαν, ποὺ
ἐκαίγαν, ποὺ καταστρέφον καὶ τοιφεκίζαν, σάν τὰ φοβιμένα ἀρνία,
ἐτραχύν κι' ἐκλιπαροῦσαν νὰ τοὺς κρύψουν οἱ χωρικοὶ γιὰ νὰ σωθοῦν
ἀπὸ τὴν θεομηνίαν τοῦ ἀγκυλωτοῦ σταυροῦ. Κι' οἱ Ἕλληνες, ξεχάροντας
τὴν εἰρήνην καὶ τὰ χέρια τους, τοὺς ἐκρῦβαν καὶ τοὺς περιέβαλιναν.

Τώρα οἱ Γερμανοὶ, ἔμειναν οἱ μόνο κυρίαρχοι τοῦ τόπου. Αὐτοί, βέ-
βαια ἦταν χειρότεροι ἀπὸ τοὺς πρῶτους. Δὲν περνοῦσε μέρα χωρὶς ἐκτε-
λέσεις. Ἡ μὴ ἐπιτροπὴ διαδεχόνταν τὴν ἄλλη κι' ἡ τραγικὴ Θεσσαλία
εἶχε βουτηχθῇ στὰ μαύρα...

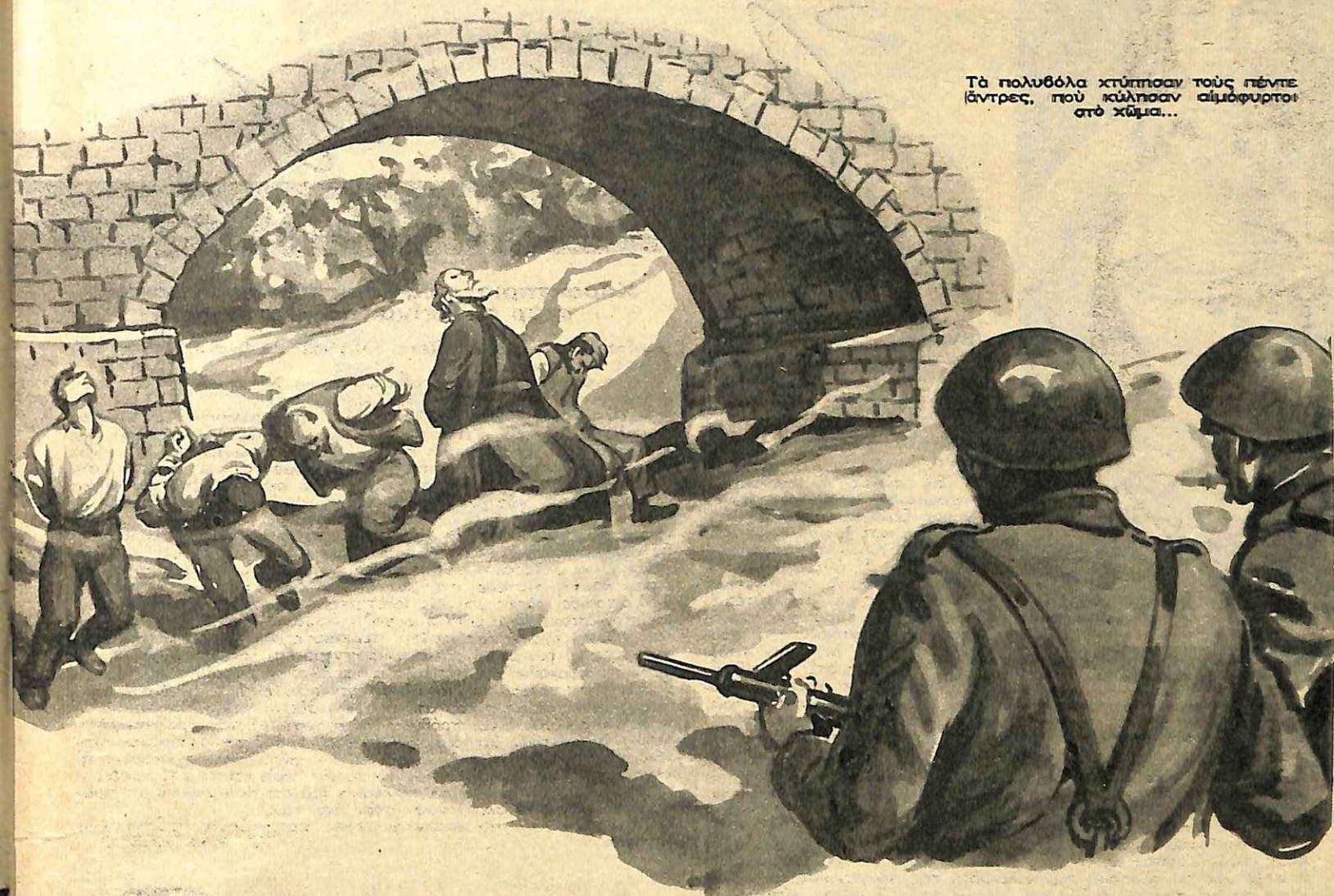
Μὲ τὴ δικαιολογία ὅτι οἱ ἀντάρτες τοὺς χτυποῦσαν, ἔπρεψαν σάν τὶς
ἀκριβὲς στὰ μυστηριὰ χωριά κι' ἀποδεκάτιζαν τοὺς πληθυσμούς. Πολ-
λὲς ὁμοῖ ἀπὸ τὴ μάχη αὐτὲς ἦταν ἐκτονικές. Τὶς ἔκαναν μόνο ἀπὸ
καθαρὴ ἐγκληματικὴ διάθεσι. Μία διαταγὴ τοῦ ὑποστράτηγου Μπέκερτ
ἀνάμεσα στ' ἄλλα, λέει καὶ τὰ ἑξῆς: «Κι' ἂν ἀκόμη δὲν ὑπάρχουν
ἀντάρτες σ' ὠρισμένες περιοχὲς, εἶναι ἀνάγκη νὰ δημιουργηθοῦν ἐλκο-
νικά ἐπιτεδία, γιὰ νὰ τρομοκρατηθῇ ὁ πληθυσμός. Τ' ἀντίποινα φέρ-
νουν βετικὸ ἀποτέλεσμα. Μετὰ ἀπὸ κάθε ἐκτέλεσι, οἱ χωρικοὶ δὲν σπρέ-
φονται τόσο ἐναντίον μας, όσο ἐναντίον τῶν ἀνταρτῶν. Μὲ τὸν τρόπο
αὐτὸν κερδίζουμε ἑδωφός. Οἱ ἐπὶ κεφαλῇ ἀξιωματικοὶ τῶν ὁμάδων
ἐκρούσων πρέπει νὰ ἐκφώνουν λόγους πρὸς τοὺς πληθυσμούς καὶ νὰ διαβε-
βαινοῦν ὅτι δὲν εἰμαστε ἐμεῖς ὑπεύθυνοι γιὰ τὶς ἐκτελέσεις, ἀλλ' οἱ
ἀντάρτες. Ἐτοί θὰ σπέρνουμε τὴ διχόνοια μεταξὺ τους...»

Ὅπως βλέπετε, μὲ τὴν περικοπὴ τῆς «μυστικῆς» αὐτῆς διαταγῆς, τὸ
ψέμμα κυριαρχοῦσε. Ὅταν ἓνας ὑποστράτηγος ἔδινε τέτοιες διαταγές,
μπορεῖ νὰ φανταστῇ κανεὶς τί ἔκαναν οἱ κατώτεροι ἀξιωματικοί. Στὶς 15
Σεπτεμβρίου 1943, ἔγινε μεγάλη μάχη στὴν περιοχή τῆς Καλαμπά-
κας. Σκοτώθηκε ἓνας Γερμανὸς καὶ τραυματίστηκαν ὅλοι οἱ δύο. Τὸ πῶι
κοντὶνὸ χωριὸ, ἡ Τρυγῶνα, εἶχε τρομοκρατηθῇ. Γιατί οἱ ἄνθρωποι ποὺ
τὸ κατοικοῦσαν καὶ ποὺ εἶχαν πικρὴ πεῖρα ἀπὸ ἄλλες φορές, ἤξεραν
πῶς οἱ ναζιῆδες θὰ ἐξαποῦσαν πάνω τους. Ἐτραξαν τότε στὸν ἐρημέ-
ριό τους, στὸν παπὰ Χρήστο Παπαγιάννου γιὰ νὰ πάρουν τὴ γνώμη του.

— Τί μάς συμβοῦλεῖτε; τὸν ρώτησαν. Νὰ φύγουμε ἢ νὰ μείνουμε;

— Τί μπορῶ νὰ σὰς πῶ ἐγὼ, παιδιά μου; ἀποκρίθηκε. Ὅποια συμ-
βολὴ κι' ἂν σὰς δώσω, μπορεῖ νὰ γελασθῶ. Ἐὰ καλέσουμε ὡστόσο
καὶ τὸν πρόεδρο, νὰ τὰ κουβεντιάσουμε μαζί...

Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Τρυγῶνας ἦταν ὁ Γιώργος Ρουστανῆς.



Τὰ πολυβόλα χτύπησαν τοὺς πέντε
ἀντρες, ποὺ κύλησαν αἱμόφυρτοι
στὸ κῆμα...

Ἄνθρωπος τολμηρὸς, λεβεντόκαρδος, εἶχε τὴ γνώμη πῶς ἔπρεπε ν'
ἀντισταθῶν στοὺς εἰσβολεῖς. Μὰ δὲν ὑπῆρχαν ὅπλα. Ἐτοί, ἦσαν τὴν
ἀπόφασι νὰ φύγουν οἱ ἀντρες ἀπὸ τὸ χωριὸ καὶ νὰ σκορπισθοῦν στὶς
γύρω χαράδρες, ὅπου νὰ περάσῃ τὸ κακόν. Στὴν Τρυγῶνα ἔμειναν ὅ-
νυχαι οἱ γυναῖκες, τὰ παιδιά, ὁ παπὰ Χρήστος, ὁ πρόεδρος καὶ μερικοὶ
γέροντες. Ὅλοι αὐτοὶ νόμιζαν πῶς δὲ διετρεῖν κανένα κίνδυνον. Πέρα-
σε ἡ πρῶτὴ κι' ἡ δεύτερὴ μέρα, χωρὶς νὰ συμβῇ ἀπολύτως τίποτε. Φαί-
νετο πῶς οἱ Γερμανοὶ εἶχαν ἀποφασίσει νὰ μὴ κάνουν ἀντίποινα, μὰ
καὶ στὴ μάχη δὲν εἶχε πάρει μέρος κανεὶς ἀπὸ τὸν ἄμαχο πληθυσμό.

Ὁ Γιώργος Ρουστανῆς, εἶπε τότε στὸν παπὰ Χρήστο:

— Δὲν εἰδοποιῶμε τὰ πλληγκάρια νὰ γυρίσουν στὸ χωριὸ; Γιατί νὰ
ταλαιπωροῦνται ἄδικα;

— Ἀς περιμένουμε λίγο ἀκόμη, ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος. Κάτι μοὺ λέει
πῶς δὲ θὰ μείνουν ἔτσι τὰ πράγματα. Δὲν ξέρω, μπορεῖ νὰ εἶναι ἡ
ιδέα μου. Ἀλλὰ δὲν τὸ πιστεύω...

Τὴν ἐπομένη ἀκριβῶς, 18 Σεπτεμβρίου, ἓνας λόχος Γερμανῶν μπῆκε
στὸ χωριὸ. Ἦταν χαράματα σχεδὸν κι' οἱ λίγοστοὶ κάτοικοι ποὺ εἶ-
χαν μείνει ἐκεῖ, δὲν εἶχαν ἐμπνεῖσι ἀκόμη. Ἀκούσαν ὅμως τὴ φασαρία
καὶ πετάχτηκαν ἐντρομὸν ἀπὸ τὰ κρεβάτια τους. Κιττάζαν μὲ τρόπο
ἀπὸ τὶς χαρμαβές καὶ μονομιάς κατάλασαν τί συνέβαινε. Ἡ πρεσβυ-
τέρια Παρασκευὴ ἔτρεξε στὸν ἄντρα τῆς.

— Σήκω, τὸν εἶπε. Ἐφτασαν...

Πραγματικά, οἱ Γερμανοὶ εἶχαν ἐγκατασταθῇ κιόλας στὴν πλατεῖα τοῦ
χωριοῦ. Μέχρι τὸ μεσημέρι δὲν ἔκαναν τίποτα, ποὺ νὰ προσβῇ τὸν
δράμα ποὺ θὰ ἐπακολουθοῦσε σὲ λίγο. Ὑστερὰν ζήτησαν νὰ δοῦν τὸν
παπὰ καὶ τὸν πρόεδρο. Πῆγαν ἐκεῖνοι κι' ὁ ἐπὶ κεφαλῇ ἀξιωματικὸς

τοὺς ρώτησε νὰ τοὺς πῶν ποὺ βρίσκονταν οἱ ἀντρες.

— Οἱ περισσότεροὶ λείπουν στὰ χτήματά τους, ἀποκρίθηκε ὁ ἱερέας.

Εἶναι Σεπτέμβριος, ἐποχὴ τῆς σπορᾶς. Κανεὶς σχεδὸν δὲν ἐπιστρέφει
στὸ σπίτι αὐτῆς τῆς μέρας.

— Δὲς ψέματα! φώναξε ἄγρια ὁ Γερμανὸς. Οἱ ἀντρες ἐφυγαν μαζί
μὲ τοὺς ἀντάρτες!

— Τὸ χωριὸ μάς εἶναι εἰρηνικόν, ἀπάντησε ὁ πρόεδρος.

— Δὲν ὑπάρχουν χωρὶς εἰρηνικά! οὐδὲνας ἐκεῖνος.

— Ὑστερὰ εἶπε, τονίζοντας μιά-μιά τὶς λέξεις:

— Νὰ στείλετε μήνυμα σ' αὐτούς ποὺ φύγαν, νὰ ἐπιστρέψουν ἀμέσως

πίσω. Διαφορετικά, θὰ τὸ πηρώσω μετὰ τὸ κεφάλι σας! φύγετε...

— Οὐτὸ ὁ παπὰ Χρήστος ὅμως, οὔτε ὁ πρόεδρος κουνήθηκαν ἀπ' τὴ
θέσι τους.

— Τὸ κεφάλι μάς εἶναι στὴ διάθεσί σου, ἀποκρίθηκαν κι' οἱ δύο
μαζί. Κράτησέ μας ἀπὸ τώρα, γιατί δὲ θὰ εἰδοποιήσουμε κανένα...

Ἐξαλλος ὁ Γερμανὸς ἀξιωματικός, πρόσταξε νὰ τοὺς δέσουν πι-
στάγκανα. Κι' ὅταν ἔγινε αὐτὸ, ὁ πρῶτος καὶ κοντακίης, τοὺς πέρα-
σαν μέσα ἀπὸ τὸ χωριὸ. Στὸ δρόμο συνελάσαν τὸν Γρηγόρη Ρουστανῆν
τὸν Γιώργη Μαρτίνου καὶ τὸν Δημήτρη Σαλαβῆ. Ὁ τελευταῖος ἦταν πρό-
εδρος τῆς Κοινότητος Καλομοίρας καὶ βρέθηκε τυχαία ἐκεῖ. Ὅλους
μαζί τότε, οἱ Γερμανοὶ τοὺς δέδησαν στὴν Καλαμπάκα. Τὸς κράτη-
σαν τέσσερα ὁλόκληρα μερόνυχτα, μέσα στὰ πιὸ ἀπίθανα μαρτύρια.
Νηοτικούς, ἀρρωστούς, διωσμένους, χωρὶς ν' ἀφήνουν νὰ ἐπικοινωνήσῃ
κανένας μαζί τους. Τὸς ἀνέκριναν μόνο συνέχεια.



Η Άννιτα Έκμπεργκ

Αστέρεις

ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΕΙΣ

Από κάθε γυναίκα-στάρ που Χόλλυγουντ, την οποία ένας περίεργος δημοσιογράφος θα ρωτούσε αν είναι προληπτική και αν πιστεύει στις προληψεις, θα έπαιρνε ως απάντηση ένα βλέμμα φοβισμένο συνοδευόμενο από ένα χαρακτηριστικό σήκωμα των ώμων. Πράγμα που σημαίνει ότι κατά βάθος όλες πιστεύουν στις προληψεις και όλες είναι προληπτικές, αλλά διστάζουν να το ομολογήσουν!

Εξ αιτίας της πολυετούς παραμονής μου στο Χόλλυγουντ ξέρω καλά τους άστέρες του και γνωρίζω καλύτερα τη ψυχολογία των γυναικών-στάρ. Σ' αυτές κυρίως έστράφη η έρευνά μου αν είναι προληπτικές και απ' αυτές επέμεινα να πάρω τις περισσότερες απαντήσεις. Η προσπάθειά μου δεν ήταν καθόλου εύκολη γιατί, οι γυναίκες-στάρ ιδίως, κρατούν πάντοτε την δημοσιότητα. Πού τους θέτουν ερωτήσεις για την ιδιωτική τους ζωή. Και όμως, μ' επιμονή και υπομονή, κατόρθωσα να συγκεντρώσω αρκετές δεκάδες απαντήσεων από τις οποίες ξεχώρισα τις πιο πρωτότυπες και τις πιο ενδιαφέρουσες:

Οι μαυρές γάτες γενικά είναι ο φόβος και ο τρόμος της γυναίκας-στάρ. Κάθε φορά που πρόκειται να πάει κάπου, πάντα την πλημμυρίζει ένας κρύος ιδρώτας με τη σκέψη ότι κάτι κακό θα της συμβεί! Αν πιστεύουμε τις φλυαρίες των φιλενάδων της, το γεγονός ότι η Έστερ Χάρις από τον άνδρα της ύστερα από 12 χρόνια, ευτυχισμένη ζωή και με τρία παιδιά, αποδίδεται στο ότι λίγες ημέρες πριν η διάσημη κολυμβήτρια είχε διασταυρωθεί στο δρόμο κατ' επανάληψιν με δυο μαυρές γάτες, που την κυττούσαν περίεργα με τα κίτρινα μάτια τους!...

Για τον Γκρέγκορι Πέκ, όλο το Χόλλυγουντ ξέρει πόσο προληπτικός είναι και συχνά διασκεδάζει μαζί του με διάφορες περιέργειες έκδηλές του. Η πιο συνηθισμένη απ' αυτές είναι η έξη: Κάθε φορά που πρόκειται να αρχίσει το γύρισμα μιας καινούργιας ταινίας του, έρχεται με την κόρσα του, σταματάει έμπρός στη κεντρική είσοδο των στούντιο, σηκώνεται δρόμος μέσα στο ανοιχτό αυτοκίνητό του, σαν να έπρόκειτο να κάνει κάποια επίσημη εκδήλωση, χτυπάει τρεις φορές τα χέρια του δυνατά, περιμένει λίγο για να ανοίξουν οι πόρτες και μπαίνει μέσα με το αυτοκίνητο, βγάζοντας συγχρόνως ένα «ούφ» γεμάτο ικανοποίηση! Φυσικά, από τότε που εφαρμόζει πιστά αυτή την... ιεροτελεστία! Η οποία συγκεντρώνει πολύ κόσμο περίεργων, ο συμπαθέστατος Γκρέγκορι ωστόσο απέχει φορές για την σημασία της. Αλλά αποκλείει πάντα να δώσει εξηγήσεις. Περιορίζεται να γελάει ανοιχτόκαρδα και να λήψι φθιστά: «Αυτό είναι το μυστικό μου!»

Η γνωστή καλλιγραμμή χορεύτρια και στάρ Σύντι Τσάρλις, κάθε φορά που πρόκειται να εκτελέσει κάτι το σοβαρό στη ζωή της, αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στη μυστηριώδη δύναμη του... ξύλου! Πράγματι, πριν αρχίσει οποιαδήποτε σοβαρή ενέργειά της, ένωσει να χτυπήσει οποιαδήποτε κάποιο ξύλο, το πόδι μιας καρέκλας, τη ράχη ενός τραπεζιού ή το πλαϊνό ενός μπουφέ. Αλλά χτυπάει τόσο δυνατά, ώστε τις περισσότερες φορές πονούν τα δάχτυλά της!

Χτυπά ξύλο κάθε φορά που πρόκειται να αρχίσει κάτι, έξηγει ή ίδια, γιατί το θεωρώ τόσο γούρικο! Κατά τη γνώμη μου, σ' αυτό οφείλω κάθε μου επιτυχία τόσο στη καλλιτεχνική, όσο και στην ιδιωτική ζωή μου. Γενικά, δεν παραδέχομαι ότι είμαι προληπτική. Αλλά αν δεν χτυπήσω ξύλο, νομίζω ότι θα αποτύχω σε οτιδήποτε κι αν αναλάβω.

Η γνωστή Σουηδέζα «γόνισσα» Άννιτα Έκμπεργκ ομολογεί ότι είναι προληπτική, μόνον όταν αφορά μια ημέρα της εβδομάδας και μια ημερομηνία. Πράγματι, όπως έξηγει η ίδια, από πολύ μικρή έμαθε να αποδίδει ιδιότητες γρουσουζιάς στον αριθμό 13. Κάθε φορά που το ημερολόγιο δείχνει 13 του μηνός, η Άννιτα αρνείται να εργασθεί και αποφεύγει κάθε σοβαρή ενέργεια. Αν, όμως, συμπέσει η δεκάτη τρίτη του μηνός να είναι και Παρασκευή, τότε τα πράγματα περιπλέκονται περισσότερο: Παρασκευή και 13 του μηνός ή

Χαρακτηριστικές περιπτώσεις γνωστών στάρ που είναι προληπτικοί!..

Άννιτα όχι μόνο δεν εργάζεται αλλά και... δε βγαίνει από το σπίτι της όλη την ημέρα!...

Η συμπαθέστατη και τόσο έκλεκτική Ντέμπορα Κέρ, πάλι, ομολογεί την αδυναμία της και λέει συχνά:

— Σαν Έγγλεζα που είμαι, είμαι και προληπτική σε αρκετά μεγάλα βαθμό. Δεν έχω πολλές προληψεις, αλλά αυτές που έχω τις τηρώ με... θρησκευτική εύλαθεια. Δεν ξέρω να σάς έξηγησω το γιατί. Πάντως, όμως, αποφεύγω συστηματικά και με φόβο κάθε παραμονή Πρωτοχρονιάς να βασιμάω το φεγγάρι από παράθυρο σπιτιού. Όσο νοητευτικό, όσο ώραίο κι' αν είναι η βραδιά εκείνη, κλείνω τα μάτια και περνάω γρήγορα από τα παράθυρα για να μη παρουσθώ και το κυττάω, πράγμα που δε μου συμβαίνει σε καμία άλλη ημέρα του έτους. Δεν είναι περίεργο;...

Η γλυκιά Τζέαν Κόλλινς με τα παράξενα μάτια και το «σπα-βάτο» κορμί, πιστεύει στη μυστηριώδη δύναμη του... τηλεφώνου! Του αποδίδει τόσες μαγικές ιδιότητες, ώστε στη βίλλα της σήμερα, που αποτελείται από 5 μεγάλα δωμάτια και πλήθος βοηθητικών χώρων, έχει εγκαταστήσει περισσότερες από 20 τηλεφωνικές συσκευές μ' ένα μικρό τηλεφωνικό κέντρο και τηλεφωνήτρια! Φυσικά, αυτό προκαλεί την περιέργεια και όλοι τη ρωτούν τι της χρειάζεται τόσα τηλέφωνα; Αφού ούτε παντρεμένη είναι, ούτε στο σπίτι της μένει περισσότερο απ' όσο χρειάζεται για το νυκτερινό ύπνο. Και η Τζέαν δίνει πρόθυμα την έξηγησή: «Είμαι προληπτική» λέει—και πιστεύω ότι τα συχνά κουδουνίσματα των τηλεφώνων φέρνουν γούρι σ' αυτόν που τα ακούει. Γι' αυτό, όταν η επόμενη ημέρα μου θέλω να πάω καλά, το βράδυ, πριν πέσω στο κρεβάτι, βάζω για λίγη ώρα όλα τα τηλέφωνα του σπιτιού μου να χτυπούν μαζί, ενώ εγώ ευχαριστούμαι στον ήχο τους!...

Αυτές είναι οι πιο χαρακτηριστικές περιπτώσεις προληπτικών στάρων.

Η Σύντ Τσάρλις δίκαια υπογράφεται για τα ώ-ραία πόδια της...



ΤΑ ΝΕΩΤΕΡΑ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ



Σύντομες ειδήσεις

το ξαναήλθα έφέτος, έλπίζοντας να περάσω ακόμα καλύτερα.

Το μεγάλο κινηματογραφικό περιοδικό της Σερβίας «Φίλμσκι Σβέτ» κατεγράφη από τις αρχές, έπειδή δημοσίευσε μια φωτογραφία της Μπριτζίτ Μπαρντ, η οποία χαρακτηρίστηκε «πορνογραφική και ικανή να επηρεάσει δυσμενώς την ήθικη της νεολαίας της Γιουγκοσλαβίας».

Μια τελευταία στατιστική αποδεικνύει πως μέσα σε δέκα χρόνια ο έβδομαθώδης αριθμός των θεατών των κινηματογράφων στις Ην. Πολιτείες, μειώθηκε από 90 σε 46 εκατομμύρια, παρά το γεγονός, ότι ο πληθυσμός της χώρας αυξήθηκε κατά 20 εκατομμύρια μέσα στο ίδιο αυτό χρονικό διάστημα. Η καταστροφική αυτή κρίση προ-καλεί κάθε χρόνο μια μείωση των κινηματογραφικών εσόδων κατά 15 εκατομμύρια δολάρια. Το άμεσο αποτέλεσμα της πτώσης αυτής των εσόδων, ήταν να αποσυρθεί το ημίσιον του τεχνικού και άλλου προσωπικού από τα στούντιο των διασημών ηθοποιών του Χόλλυγουντ και να παρουνταν σ' ένα χρόνο 100 φιλμ λιγότερα παρά το 1948. Τα διάφορα συνδικάτα δικαίως ανησυχούν να πάρουν μέτρα που θα προστατέψουν την ανεικονική παραγωγή.



Ο Χάιντς Ρήμαν

νο, δεν το κατόρθωσε όμως και, όπως αποκάλυψε πρόσφατα το περιοδικό της, έλασσε με μια κρίση, δακρύων. Τελικά, πήρε την απόφαση να φύγει για τη Ρώμη, παρ' όλο, ότι οι Ιταλικές αρχές της δήλωσαν κατηγορηματικά πως είναι ανεπιθύμητη στο Ιταλικό έδαφος. Ενώ όμως έτοιμαζε τις βαλίτσες της, πήρε ένα τηλεγράφημα από τον πρίγκηπα, ο οποίος της έλεγε λα-κονικά: «Μην έρθεις γιατί δε θα είμαι στη Ρώμη για να σε υποδεχθώ».

Η Μπελντίντα, που φαίνεται απαρνήγορη, δεν παύει να δηλώνει με αισιοδοξία: «Θα ξαναγυρίσω κοντά μου, είμαι βέβαια γι' αυτό!»

Συνήθως, οι παραγωγοί και οι σκηνοθέτες απαιτούν από τους ηθοποιούς μια κομψή γραμμή και λεπτή σιλουέτα. Ο Γάλλος σκηνοθέτης Σαρλ Μπραμπάν, όμως, που γυρίζει το φιλμ «Οι ναυαγοί», απαιτεί από τον πρωταγωνιστή να είναι Βιντ' Βιντ' ακριβώς το αντίθετο. Ο Βιντ' υποδύεται το ρόλο ενός Γάλλου ψαρά και ο σκηνοθέτης τον θέλει με όκτω κιλά παραπάνω. Για να κερδίσει το βάρος αυτό και το απαιτούμενο πάχος, ο Άνρι Βιντ'άλ τρώει συνεχώς θαλασσινά, σάντουιτς, τηγανίτες και ό,τι άλλο παχυντικό, ενώ οι συμπρωταγωνιστές του Ρενέ Κοζίμα, Σαρλ Βανέλ, Ντανό Καρέλ και Κάρλ Σέλ (άδελφός της Μαρίας) διασκεδάζουν, παρακολουθώντας τις προσπάθειές του.

Η υπόθεση του έργου έχει ως βάση της ένα αληθινό περιστατικό, που ανάστασε προ χρόνων τη Β. Γαλλία. Πρόκειται για την ιστορία μερικών φτωχών ψαράδων, οι οποίοι έσθοναν τους φάρους μιας έρημης ακτής και προκαλούσαν έτσι ναυάγια, καταπονεύοντας κατόπιν τα πλοία και το φορτίο τους.

Ο Τσάρλι Τσάπλιν έφτασε με την οικογένειά του στην Κουαν Άκτι, και εγκαταστάθηκε στη βίλλα «Σκοκίεττο». Κατέβηκε από το αεροπλάνο του, βήνοντας από το αεροπλάνο, «δεν έλασε στους δημοσιογράφους». Δεν έκανε κανένα σχέδιο να σάς ανακουλώσω. Ήρθα εδώ για να εργασθώ. Πάντως, δε θα πάω να ανακουλώσω, γιατί για μένα η ανακούλωση είναι συνάντηση της παραλίας. Είναι συνάντηση τρεις αέχαιστος μήνες στην Κουαν Άκτι και γι' αυτό

δεν είχε όμως στην άγκαλιά της τον πρώτο λόρδο του Άγγλικού Ναυαρχείου, αλλά ένα μικρό σκυλάκι ράτσας τερριέ, με μεγαλογάλια μάτια, το οποίο προορίζεται για το γυαλί της Μίκαελ, τον οποίο έχει υποθέσει προ χρόνων και που θα την περιμένει στη Νέα Υόρκη. «Είνας μικρός σκύλος», πρόσθεσε γαμογελώντας η στάρ, πρέπει να έχει ένα μεγάλο όνομα για να μη περ-νάει απαρατήρητος».

Η Μπέττυ Νταϊβίς είναι σήμερα 50 χρόνων. Όπως λέει η ίδια, όμως, αυτό δεν έχει σημασία, γιατί δε δείχνει την πραγματική της ηλικία και φαίνεται μεταξύ 18 και 50 χρόνων!

Ο Πιέρ Φρεναί, άρχισε με τη διεύθυνση του Γάλλου σκηνοθέτη Λεό Ζαννόν το γύρισμα ενός φιλμ, στο οποίο θα υποδυθεί το ρόλο ενός πατέρα με πολλά δράμα κορίτσια. Τον Ιανουάριο ο Φρεναί θα γυρίσει ένα άλλο φιλμ, στο οποίο θα υποδυθεί έναν άλλο λογιστή. Ο διάσημος Γάλλος ηθοποιός δε φαίνεται ικανοποιημένος από τους ρόλους αυτούς και έκανε την ακόλουθη δήλωσι:

«Κατά την μακρόχρονη καριέρα μου στο θέατρο και στον κινηματογράφο, υποδύθηκα τον άριστο κρατή, τον πλοίαρχο, τον παπά, το γιατρό, τον αστυνομικό και χίλια-δύο άλλα επαγγέλματα, ποτέ όμως δε μου ανέθεσαν ρόλο δικηγόρου. Το όνειρό μου είναι να κάνω μπροστά στο φακό μια ιστορική αγόρευση». Ο Πιέρ Φρεναί, αν δεν ήταν ηθοποιός, θα ήταν σήμερα δικηγόρος και γι' αυτό όνειρεται να υποδυθεί στην όδυν τη ζωή ενός δικηγόρου με τις αδυναμίες του, τις επιδιώξεις του, τα σφάλματά του και προ πάντως τις εμπνευσμένες αγορεύσεις του. Τις αγορεύσεις αυτές ο Πιέρ Φρεναί, που έχει δείξει και ταλέντο σεναριογράφου, σκεπάζει να τις γράφει ο ίδιος.

Στο «Άλφρεντ Χίτσκοκ διοργάνωσε στη Νέα Υόρκη ένα κοκτέιλ για να γιορτάσει το τέλος των εργασιών του νέου του φιλμ «Λιγ-γοί». Το κοκτέιλ αυτό, στο οποίο προσκελήθη όλη η υψηλή κοινωνία της Νέας Υόρκης, δόθηκε στο τελευταίο πάτωμα ενός ορναμεντικού της αμερικανικής μεγαλουπόλεως, του οποίου η κατασκευή δεν τελείωσε ακόμα. Έτσι οι 400 καλε-

σμένοι ανέθηκαν εκεί με την ειδική εγκατάστασι, που ανέβαζε το τσι-μέντο, το χαλίκι και τους έργατες. Όταν όλοι συγκεντρώθηκαν γύρω από τους πρωταγωνιστές του φιλμ Τζέιμς Στιούαρτ και Κίμ Νόβακ, από τη στέγη άρχισαν να πέφτουν βροχή... πτώματα και φαντάσματα. Όταν δε οι καλεσμένοι ζήτησαν να φύγουν πανικόβλητοι, το «άσαναπ» που τους είχε ά-νεσθεί δε λειτουργούσε και δεν τους έβρισε παρά να χρησιμοποιήσουν για τη φυγή τους μια μισο-τελειωμένη σκάλα, βυθισμένη στο σκοτάδι. Άνδρες της πυροσβεστικής υπηρεσίας έκληθησαν να επέμ-ψουν για να παραλάβουν εκείνους που προσεβλήθησαν από... βλίγγο και λιποθύμησης.



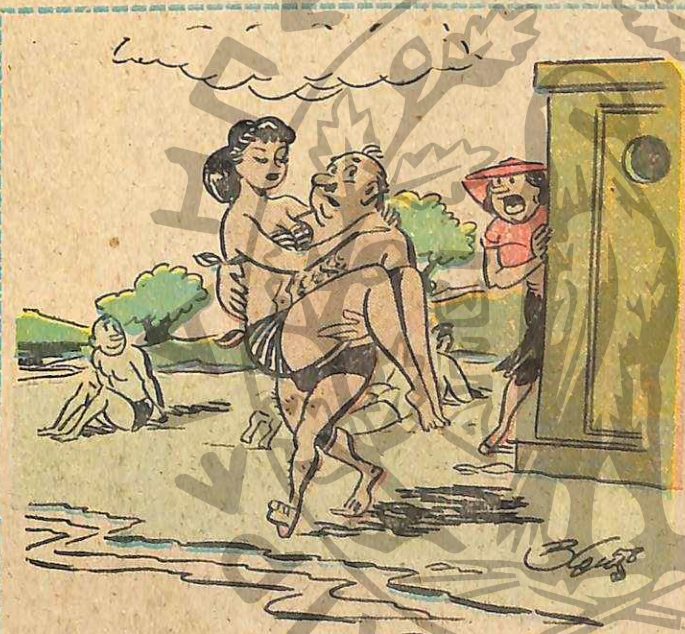
Η Μπέττυ Νταϊβίς

Η Μιζάνο Μπαρντ, αδελφή της Μπριτζίτ, γυρίζει το ένα φιλμ μετά το άλλο. Οι παραγωγοί, τώρα που την ανακαλύπτουν, δεν την αφήνουν να πάρη ανάσα. Γύρισε το «Ραμούντο» και τώρα μόλις τελείωσε το γύρισμα του φιλμ «Μια δέλτα στο κανόνι». Έξη-αρχος στη Ρώμη το γύρισμα του τρίτου της φιλμ «Ο μαυρός γυ-πατός» με το Ζεράρ Λαντρά και το Σεπτέμβριο θα γυρίσει το Πα-ρίσι το έργο «Τρελά ναϊά», με πρωταγωνιστή τον πρώην μνησ-ήνα της αδελφής της, Ζάν - Λουί Γρί-τινιάν, ο οποίος μόλις τελείωσε τη στρατιωτική του θητεία.

Στο Παρίσι, όπου έπιασε με τον πνεύμα κατά σειρά σύζυγο της Τζέιν Χιλ, η Ρίτα Χαίλγουντ έξηγει ότι πρόκειται να διοργανώσει ένα... διεθνές συνέδριο των αυξώ-νων της. Θα συζητηθεί εκ-περι-τροπής στη γαλλική πρωτεύουσα με τους τρεις τελευταίους πρώην συζύ-γους της: Ορσόν Ουέλλες, Άλφ Χαν και Ντιν Χαίλγουντ.

Στη Ρώμη, όπου γυρίζει τώ-ρα το φιλμ «Μπιν Λούρ» ο Γάβρι-λ Τον Χίστον, έξη ότι είναι μεγαλο-πρεπή βίλλα σαν εγχείρησ της άρ-χαιας Ρώμης. Ο σκηνοθέτης του φιλμ το έζησε αυτό για να ειση-το ρόλο του και να τον υποδυθεί έτσι με περισσότερη φυσικότητα. Στη βίλλα του θα διαμένουν την αρχαιότητα και η άμεση σέ... σκαλίσουν. Ο Τσάρλτον Χεμπ κά-θε πρωί με μουσική και το βράδυ με αποκοιμίζονται χορεύσεις με τους αρχαίους χορούς τους. «Να δούμε, λέει ο Τσάρλτον Χίστον, πως δε μπορέσω να ξανασηλώσω το σύγχρονο πολιτισμό να όταν θα τελειώσει το γύρισμα του έργου».

Ο Χάιντς Ρήμαν, ο γνωστός Γερμανός κωμικός, που έγκατέλειψε μεταπολεμικά τον κινη-ματογράφο για να παίξη απόκλει-στικά στο θέατρο, ξαναγυρίζει τώ-ρα στον παλιό του έρωτα. Θα ο-ποδυθεί το ρόλο ενός Γερμανού αε-ροπόρου σε ένα φιλμ του έτους «Ο φαντάρος 0815», που θα εκ-τυλίσσεται όμως αυτή τη φορά στους κύκλους της γερμανικής αε-ροπορίας.



Και τ' αοθητικά σου, Καζανόβα; (Ιού θ. Χριστοδούλου)

ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΑΙΜΑ

ΣΤΟΝ ΙΣΚΙΟ

ΤΟΥ ΠΑΡΘΕΝΩΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑΣ

Ο Ρογήρος Ντελάρ δυσκολεύεται να ριχτεί στην περιπέτεια, που του προτείνει η θεία, προσφιλής του, η καταλάνα. Δεν θα τον ακολουθήσουν. Άλλ' η θεία τον οδηγεί στην αίθουσα όπου συζητούν οι αρχηγοί τους και τους ενθαρρύνει μιλώντας τους για το δούκα της Αθηνών και το πριγκιπάτο του Μορέως. Ολοι υπόσχονται να ακολουθήσουν τον Ντελάρ. Στο μεταξύ, ο Φιλανθρωπίνος ξεκαθαρίζει τα Μεσσηνικά από τα τελευταία υπολείμματα των Φράγκων. Γυρίζει κατόπιν στην Αθήνα, ορρώνοντας πίσω του μεγάλες ομάδες από ενόπλιους χωρικούς. Ο Λάσκαρις οργανώνει την αλλη του σύμφωνα με το πρότυπο της βυζαντινής και διορίζει τον Φιλανθρωπίνον πρωτοπρεσβύτερο και μεγάλο Δρουγγάριο. Ξέροντας, εξ άλλου, την αγάπη του φίλου του για την Αθήνα, μιλάει γι' αυτήν στο Θεοφύλακτο και τον παίζει να δώσει την συγκατάθεσή του. Οι γονείς απορροφούνται να γίνουν στην εκκλησία της Παναγίας της Αθηνών, όπως λέγεται τώρα ο Παρθένων. Την ώρα μάλιστα, δύο μεγάλοι πομπές ξεκινούν η μία από το παλάτι των Προπυλαίων κι η άλλη από το Έρεχθειο. Την πρώτη την αποτελούν οι μεγάλοι αξιωματούχοι του δούκα, ανάμεσα στους οποίους βαδίζουν ο Λάσκαρις κι η Ματθίλδη. Στη δεύτερη βαδίζει η νύφη μαζί με τους γονείς και τους συγγενείς της. Είκοσι τέσσερις νέες με ολόκληρους χιτώνες και κάνιστρα με ροδοπέταλα στο κεφάλι περιστοιχίζουν την πεντάμορφη νύφη.

17ον Το πρόπλομα άρχισε να διαδίδεται από την εποχή, που μία τοπική συνοδοσ, που συγκροτήθηκε στην Κωνσταντινούπολη (7ος αιώνας), καταδίκασε τις περρούκες και γένιες κάθε στόλου του κεφαλαίου, που ήταν φτιαγμένα με ξένα μαλλιά. (Ας σημειώσουμε, για το περριεργό του πράγματος, ότι πολλές βυζαντινές αρχόντισσες, που έμπαιναν σε μοναστήρια, για να συμμορφωθούν με τη διαταγή της κοινής, έκαναν συρρίξη στο λαιμό, αντί για τα μαλλιά τους, τις περρούκες τους. Έτσι, η θυσία τους ήταν μικρή και θα μπορούσαν, με μία πατρισταχική ή επισκοπική άδεια, να αναγορευθούν σε κόμης, στιγμή στην κοσμική ζωή). Παρά την καταδίκη αυτή, οι περρούκες διατηρήθηκαν ως τον 13ο αιώνα κι ο Νικήτας Χωνιάτης, περιγράφοντας τα όργια των Σταυροφορών, που κατέλαβαν την Κωνσταντινούπολη, λέει, ότι πήραν για έμπαινο τους κεκρυφαλούς των Βυζαντινών δεσποτών και τα επικροτάφια, από λευκές, κόκκινες ή ξανθές τρίχες, που έδωσαν πάνω από τα αυτιά τους και στέλναν μ' αυτά τα κεφάλια των αλόγων τους. Από τότε, όμως, οι περρούκες εξαφανίστηκαν και γενικεύθηκε η χρήση των προπλομάτων.

Εκείνο τη νύχτα του Θεοφύλακτου φορούσε στο κεφάλι της στολίζονταν με μικροσκοπικές εικόνες της Παναγίας της Αθηνών, της Αγίας Παύλου πάνω στον Άρειο Πάγο, του Ευαγγελιστού Λουκά και των Αθηναίων βασιών Βαρνάβα και Σαφράνιου.

Σε κάποια απόσταση, πίσω από τη νύφη, ακολουθούσαν οι γονείς κι οι συγγενείς της. Άνδρες και γυναίκες, που κατέλαβαν την Κωνσταντινούπολη, λέει, ότι πήραν για έμπαινο τους κεκρυφαλούς των Βυζαντινών δεσποτών και τα επικροτάφια, από λευκές, κόκκινες ή ξανθές τρίχες, που έδωσαν πάνω από τα αυτιά τους και στέλναν μ' αυτά τα κεφάλια των αλόγων τους. Από τότε, όμως, οι περρούκες εξαφανίστηκαν και γενικεύθηκε η χρήση των προπλομάτων.

Εκείνο τη νύχτα του Θεοφύλακτου φορούσε στο κεφάλι της στολίζονταν με μικροσκοπικές εικόνες της Παναγίας της Αθηνών, της Αγίας Παύλου πάνω στον Άρειο Πάγο, του Ευαγγελιστού Λουκά και των Αθηναίων βασιών Βαρνάβα και Σαφράνιου.

Σε κάποια απόσταση, πίσω από τη νύφη, ακολουθούσαν οι γονείς κι οι συγγενείς της. Άνδρες και γυναίκες, που κατέλαβαν την Κωνσταντινούπολη, λέει, ότι πήραν για έμπαινο τους κεκρυφαλούς των Βυζαντινών δεσποτών και τα επικροτάφια, από λευκές, κόκκινες ή ξανθές τρίχες, που έδωσαν πάνω από τα αυτιά τους και στέλναν μ' αυτά τα κεφάλια των αλόγων τους. Από τότε, όμως, οι περρούκες εξαφανίστηκαν και γενικεύθηκε η χρήση των προπλομάτων.

Εκείνο τη νύχτα του Θεοφύλακτου φορούσε στο κεφάλι της στολίζονταν με μικροσκοπικές εικόνες της Παναγίας της Αθηνών, της Αγίας Παύλου πάνω στον Άρειο Πάγο, του Ευαγγελιστού Λουκά και των Αθηναίων βασιών Βαρνάβα και Σαφράνιου.



πολύτιμα πετράδια. Πολλά απ' αυτά τα ρούχα ήταν παλαιά κι 'έβλεπε κανείς πάνω τους τα σημάδια της πολυκαιρίας. Άλλ' όλα μαρτυρούσαν πλούτο και κλιδί.

Αν κάποιος από τους Ιππότες της αλής του Βρυενίου ξαναγυρίζε, ξαφνικά, στην Ακρόπολη, εκείνη την ημέρα, θα δοκίμαζε πολύ μεγάλη έκπληξη, βλέποντας τους Αθηναίους, άνδρες και γυναίκες, ντυμένους με τόσο φανταχτερή πολυτέλεια. Αυτό που είχε γίνει, έμοιαζε με θαύμα. Κι όμως, η εξήγησή ήταν πολύ απλή. Οι Αθηνάιοι πλούσιοι, βλέποντας τις άσπρακτες διαβάσεις των Φράγκων, είχαν κατακλονιάσει, έτι: πολύτιμο είχαν μέσα σε σαντούκια, που τα είχαν πετάξει στα κατώγια των σπιτιών των, ανάμεσα σε διάφορα παλαιόπραγμα, έτσι που να μην προκαλούν την προσοχή ή τα είχαν κρύψει μέσα στο χώμα.

ΛΟΓΙΑ ΚΑΤΟΣΤΑΡΑΤΑ

Διαδήματα

Στην εποχή μας, που κανείς δεν ξέρει τι τον περ μένει κι η κατάντησι ή διεθνής είναι μενυτή και θαλμμένη, έχει άρχεισι δυστυχώς, κι ο προσφιλής μας οίνος κρύμα ν' αλλάξει συνεχώς και να... θαλώνη επικινδύνως!

Και τέτοιο θαλμα που λές, έχει ως είτα και βάσει τις χυμικές τις... εισβολές και του νερού τις... επεμβάσεις! Πράγμα που καλλίστα θα ηη και που σημαίνει στην ουσία πως το τσαλαπωρό σκευή κάνει την... ανεξαρτησία!

Το κρώμα το ρητινικό, κάνει άρετα το βαρέλι και του μερεθ το δανικό γίνεται... λυμώ και κούρελι... Γι' αυτό κι ο πόθος ο κατά της κρασικής... υποτέλειαν



ΜΙΛΤΟΣ ΓΙΟΜΑΤΑΡΗΣ

μα. Και τώρα, που ο κίνδυνος είχε περάσει, τα είχαν ξεβάψει κι' είχαν στολιστή μ' αυτά. Οι δυο πομπές σταμάτησαν μπροστά στην κεντρική πύλη της Παναγίας της Αθηνών, όπως λεγόταν τότε ο Παρθένων.

Ο Άμφιαλός Θεοφύλακτος πήρε τότε από το χέρι την κόρη του και την όδηγησε μπροστά στο Φιλανθρωπίνον. Όταν έφτασε εκεί, τράβηξε τον πέπλο και το πρόσωπο της Αθηνάς εμφανίστηκε κάτω απ' αυτόν, γαλήνιο κι' ευτυχισμένο.

Αυτό απαιτούσαν τα αυστηρά έθιμα της εποχής. Είτε την γνώριζε από πριν, είτε όχι, ο γαμπρός, συμβολικά τουλάχιστον, έβλεπε το πρόσωπο της νύφης μόνο μπροστά στην εκκλησία.

Μου ζήτησε την κόρη μου, για να την κάμης συντροφο της ζωής σου και δέσποινα του οίκου σου, είπε ο Θεοφύλακτος στο Φιλανθρωπίνον. Σου την παραδίδω, μαζί με την ευχή μου να φέρη η ένωσή σας καλούς καρπούς και να δώση την ευτυχία και στους δυο σας.

Ο Φιλανθρωπίνος πήρε τότε από το χέρι την Αθηνά και ανέθηκε μαζί της τα ακολούθια της εισόδου. Ο άσπεκτος Στανριανός, που τους περίμενε εκεί, τους εύλογησε κι' τους έδωσε ν' ασπασθούν το Ευαγγέλιο. Προπορεύθηκε κατόπιν στο εσωτερικό της εκκλησίας, ακολουθούμενος από τους υδ' ακολουθούς.

Ο Λάσκαρις με τη Ματθίλδη μπήκαν έπειτα από μία στιγμή κι' ύστερα όλοι οι άλλοι. Η κόρη του δούκα αντήχησε σε λίγο μπροστά στην Ήραία Πύλη:

Ευλόγησον, δέσποτα!

Η θεία λειτουργία άρχισε άμέσως. Έγινε κατόπιν η ιεροτελεστία του γάμου.

Ο Θεός φυλάξη υμᾶς εις πλῆθος χρόνων εν όμνοιά, άγάπη και χριστιανική πίστει, είτε ο άρχιεπίσκοπος, βαζόντας τα στεφάνια πάνω στα κεφάλια των νεονύμφων.

Ο χορός έψαλλε ταυτόχρονα: Έχαρά εις τα κάλλη αυτών, χαρά εις το ζεύγος το χρυσόν, χαρά εις τόν οίκον αυτών και εύτεκνίας απόλαυσις τοίς νυμφίοις...

Η προσέβει

Τη στιγμή που η πομπή ξεκινούσε από το ναό της Παναγίας της Αθηνιώτισσας, για να γυρίσει στο Παλάτι, ο μάγιστρος της πόλης πλησίασε το Λάσκαρι.

Πανσέβαστε, του είπε σιγά, τρεις ξένοι έφτασαν μπροστά στην πύλη και ζητάνε να τους αξιώσεις να εμφανιστούν ενώπιόν σου.

Τρεις ξένοι; Λένε, ότι είναι άπεσταλμένοι του άρχηγού των Καταλάνων...

Ένα σύννεφο πέρασε από το πρόσωπο του Λάσκαρι.

Θα τους δεχτώ αύριο, απάντησε. Σήμερα είναι ημέρα γιορτής... Στο μεταξύ, θα φροντίσω να φιλοξενηθούν στο παλάτι. Εμπιστώ να μην τους λείψα τίποτα.

Πανσέβαστε, είπε ο μάγιστρος της πόλης, οι τρεις ξένοι επιμένουν, ότι πρέπει να τους δεχτής άμέσως. Διαφορετικά, θα φύγουν, για να ξαναγυρίσουν κοντά στον άρχηγό τους.

Η έπιμονή αυτή παραξένευε το Λάσκαρι. Έστω, είπε έπειτα από μία στιγμή. Θα τους δεχτώ άμέσως... Οδήγησε τους στην αίθουσα των ακροάσεων.

Ο μάγιστρος της πόλης έφυγε τρέχοντας, ενώ η πομπή συνέχισε την πορεία της.

Άλλ' ο Λάσκαρις δεν ήταν πια το ίδιο ήρεμος όπως πριν. Αυτή η άπροσδόκητη έπiskeψή των Καταλάνων δεν του έλεγε τίποτα καλό.

Λίγη ώρα άργότερα, έμπαινε στην αίθουσα των ακροάσεων, όπου είχαν προηγηθ' απ' αυτόν ο Πραιπόσιτος ο μέγας Λογοθέτης, ο μέγας Σιλεντάριος κι' οι άλλοι αξιωματούχοι του Παλατιού.

Όταν ο Λάσκαρις εμφανίστηκε στην αίθουσα, ο Πραιπόσιτος φώναζε δυνατά: Κελεύσατε! (Πολυχρονίσσατε!).

Κι' οι παριστάμενοι απάντησαν μ' ένα στόμα:

Πολλά τα έτη του πανσεβάστου αυθέντου μας!

Ο Λάσκαρις ανέθηκε κατόπιν στον πολυτελή θρόνο, που βρισκόταν στο βάθος της αί-

θουσας κι' ο Πραιπόσιτος πρόσταξε έναν από τους ακόλουθους του να όδηγήσει τους ξένους.

Οι τρεις άπεσταλμένοι μπήκαν άργά κι' έβαν έφτασαν μπροστά στο Λάσκαρι, σταμάτησαν κι' έγείραν τα κεφάλια τους.

Οι δυο απ' αυτούς φαίνονταν νέοι. Ο τρίτος, που προχωρούσε ανάμεσά τους, θα μπορούσε να ήταν πατέρας τους. Το ντύσιμό τους θυμίζει τους Φράγκους Ιππότες. Άλλ' έβλεπε κανείς με την πρώτη ματιά πως τα ρούχα που φορούσαν δεν ήταν στα μέτρα τους. Τα ρούχα αυτά τα είχαν πάρει από τους νεκρούς της μάχης της Κορδαίος και τα είχαν ταίριαζε, όσο καλύτερα μπορούσαν στο κορμί τους. Την ίδια προέλευση είχαν και τα όπλα τους.

Αν ο Λάσκαρις είχε σκεφτή να καταπλήξη τους Καταλάνους με την πολυτέλεια και την αυστηρή τάξη της αλής του, που ήταν μικρογραφία της βυζαντινής, έγινε στην περίπτωσή αυτή το αντίθετο. Οι τρεις άπεσταλμένοι κοίταξαν εκείνους που τους περιστοίχιζαν όχι με θαυμασμό και συστολή, αλλά με μάτια πλημμυρισμένα από απληστία. Ήταν τα μάτια του άρπακτικού όρνιθου, που σπηλώνονται πάνω στη λεία του, προτού όρμησει για να την κατασπαράξη με τα γαμπιούναχά του.

Ένα νεύμα του Λάσκαρι, ο Πραιπόσιτος προχώρησε προς το μέρος τους.

Ο κραταιός δούκας της Αθηνάς και κυρίαρχος της Αττικής και των νήσων έδωκε να σας δεχτή σύμφωνα με την παρακλησί σας, τους είπε. Τι ήρθατε να του ζητήσετε;

Ότε τόν παρακάλεσαμε να μάς δεχτή, ούτε του χρωστάμε χάρη, γιατί μάς δέχτηκε, απάντησε με ιταμό ύφος εκείνος που στεκόταν ανάμεσα στους άλλους δυο και που δεν ήταν άλλος από τον Άνδρεά Ζαβάλ. Όσο για το τι ήρθαμε να του ζητήσουμε, θα το μάθ' άμέσως, όπως κι' όλοι όσοι βρίσκονται εδώ.

Ο Πραιπόσιτος κύτταξε το δούκα, σά να ζητούσε την έγκρισή του, για να διατάξει τους φρουρούς, που έστεκαν έξω από την αίθουσα να πιάσουν τους αναίδεις ξένους, και να τους τιμωρήσουν όπως τους άξιζε. Άλλ' ο Λάσκαρις δεν έκανε την παραμικρή κίνηση. Το πρόσωπό του ήταν ήρεμο και το βλέμμα του άτάραχο.

Ο Άνδρεάς Ζαβάλ σταμάτησε μερικές στιγμές για να δ' ή την έντυπασή, που θα προκάλυψαν τα λόγια του. Έπειτα είπε άργά:

Ηρόθαμε να ζητήσουμε φόρο ύποτελείας και κτήματα για τους πολεμιστές της ένδοξης Έταιρείας των Καταλάνων.

Πολλοί από τους σπαθάρους, που βρίσκονταν μέσα στην αίθουσα, έφεραν το χέρι τους στη λαβή των ξιφών τους.

Άλλ' οι τρεις Καταλάνοι έκαναν πως δεν πρόσεξαν αυτή την κίνηση.

Ποιά είναι η απάντησή, που θα δώσουμε στον άρχηγό μας; ρώτησε ο Ζαβάλ.

Ο Λάσκαρις, παρ' όλες τις προσπάθειές του, δεν κατάφερε να κρατήσει την ψυχραιμία του.

Αν μου π'ητε ποιός είναι ο άρχηγός σας και πού μπορεί να τον βρώ, θα του στείλω τα κεφάλια σας, απάντησε.

Οι τρεις Καταλάνοι χλωμάσαν, ακούγοντας αυτά τα λόγια. Το ύφος του Λάσκαρι έδειχνε πως ήταν έτοιμος να πραγματοποιήσει την απειλή του. Ένα υνό νεύμα αν έκανε, οι σπαθάριοι κι' οι άλλοι αλλικοί, που βρίσκονταν μέσα στην αίθουσα, θα ρίχνονταν πάνω τους και θα τους κομμάτιαζαν.

Ο Άνδρεάς Ζαβάλ, κατάλαβε πως είχε άφίσει πολύ ελεύθερη τη γλώσσα του κι' όπως δεν τούλειπε η εύστροφία, άλλαξε άμέσως τόνο.

Αυθέντα, είπε, προσπαθώντας να δώση μία έκφραση σεβασμού στο πρόσωπό του, πρώτη φορά μαθαίνω, ότι οι άπεσταλμένοι που παρουσιάζονται σ' έναν ήγεμόνα, μπορεί να είναι υπεύθυνοι για τα λόγια που λένε. Τα λόγια αυτά δεν προέρχονται από τους ίδιους. Από το στόμα μας θ' ακούσεις μόνο όσα μάς πρόσταξε να σου κάνουμε γνωστά ο άρχηγός και κυρίαρχός μας.

Ποίος είναι αυτός που άποκαλείτε άρχηγό και κυρίαρχό σας; ρώτησε ο Λάσκαρις.

Ο Ιππότης Ρογήρος Ντελάρ, κόμης των Σαλώνων.

Ο Ιππότης Ντελάρ είναι φράγκος... Οι Καταλάνοι τόν άνακήρυξαν άρχηγό τους.

Και τί ζητάει ο Ρογήρος Ντελάρ;

Άφου ο δούκας με ρώτασε, θα του το πω και πάλι, απάντησε ο Άνδρεάς Ζαβάλ, σά νάθελε να προλάβη το θυμό του. Ο άρχηγός της Έταιρείας των Καταλάνων ζητάει φόρο ύποτελείας για το δούκατό των Αθηνών και κτήματα για τους ανθρώπους του.

Θάνατος στους Καταλάνους! άκούσθηκαν φωνές μέσα στην αίθουσα.

— Στη Θήβα! φώναξαν πολλοί από τους σπαθάρους. Έκεί θα του δώσουμε την απάντησή μας!

Ο Λάσκαρις πρόσταξε τους αξιωματούχους του να ήρμψουν. Ρώτησε ύστερα με ήμερη φωνή:

Πού στηρίζει τις άπαιτήσεις του ο άρχηγός σας;

Η Έταιρεία των Καταλάνων κατατρόπωσε τους Φράγκους και τους χιλιετήριδες όλα τα δικαιώματά τους, απάντησε ο Ζαβάλ. Το δούκατό της Αθηνάς άνηκε στους Φράγκους κι' όπως είναι φυσικό, πέρασε κι' αυτό στους Καταλάνους.

Οι Φράγκοι δεν είχαν δικαιώματα, έπε ο Λάσκαρις. Όυτε το δούκατό των Αθηνών, ούτε καμμία άλλη έλληνική χώρα ήταν ποτέ δική τους.

Πάνω από έκατό χρόνια είχαν το δούκατό της Αθηνάς στην έξουσία τους...

Και τί αξία έχουν τα έκατό χρόνια μπροστά στους αιώνες και τις χιλιετηρίδες; Η λογική του Ζαβάλ δεν πήγαινε τόσο μακριά. Κι' άλλωστε, δεν είχε έρθει για να λύση το ζήτημα με τη λογική.

Τι πρέπει να πω στον άρχηγό μου; ρώτησε.

Άκουσε την απάντησή μου και πήγαίνε την στον άρχηγό σου, είπε ο Λάσκαρις. Οι Καταλάνοι ιά πήραν όλα από τη Βοιωτία. Ας τα κρατήσουν κι' ας φύγουν το γρηγορότερο από τόν τόπο μας.

Ο Άνδρεάς Ζαβάλ κύτταξε τους δυο συντρόφους του, σά νάθελε να τους συμβουλευθ'.

Θα πω αυτή την απάντησή στον άρχηγό μου κι' αυτός ας άποφασίση, είπε έπειτα.

Κάμε γρήγορα, του άυστησε ο Λάσκαρις. Γιατί μπορεί να σ' έ προλάβουν... Και την απάντησή μου δέ θα του τη δώσω με λόγια.

Οι τρεις Καταλάνοι έφυγαν.

Πήγαυ τα γλυτώσαμε, είπε ο Ζαβάλ στους συντρόφους του, μόλις βγήκαν από το παλάτι.

Άλλ' οι Έλληνες θα πληρώσουν άκριβά την αυθάδειά τους, απάντησε ο ένας απ' αυτούς.

Οι Έλληνες είναι πιδό πλούσιοι από τους φράγκους, είπε ο άλλος. Η αλήθ του Λάσκαρι κολυμπάει στο χρυσάφι...

Τόσο το καλύτερο για μάς, κάγχασε ο Ζαβάλ. Όλο αυτό το χρυσάφι θα γίνη δικό μας.

Διαβολοέμενοι άνθρωποι, όστόσο, αυτοί οι Έλληνες, παρατήρησε ο σύντροφός του. Έκατό τόσα χρόνια βρίσκονταν κάτω από τη φτέρνα των Φράγκων, κι' όμως κατάφεραν να κρύψουν όλο τους το χρυσάφι, για να το φανερώσουν τώρα.

Οι Φράγκοι δεν ήξεραν τη δουλειά τους, είπε ο Ζαβάλ. Έπαιρναν με την κουτάλα μου

νο τόν άφρό, γιατί φοβόνταν μήπως ζεματισθούν. Έμεις, όμως, θ' αναποδογυρίσουμε το καζάνι.

Η χήρα του Βρυενίου

Οι Έλληνες της Αθηνάς και της Αττικής είχαν δουλέψει ως τότε συνωμοτικά και μόλις πριν από μερικές έβδομάδες είχαν ξαναόρη την έλευθέρία τους. Μέσα στο μικρό αυτό διάστημα δέ μπορούσαν να όργανώσουν στρατό. Στη θεία του είχαν τις παλιές άναττατικές ομάδες, που πολέμησαν τους Φράγκους. Και σ' αυτές είχαν προστεθ' τώρα κι' άλλες. Έτσι, δεν ύστερούσαν σε αριθμό. Κι' είχαν περισσότερα από ένδουσιασμό, έπειτα από την πρόσφατη νίκη τους. Άλλά τους έλειπε η πειθαρχία κι' η τάξη. Και κάτι άλλο, που ήταν σημαντικώτερο: η πείρα από τις μεγάλες μάχες.

Ο Λάσκαρις, όστόσο, δέ δίστασε ούτε στιγμή. Έκαμε μία έπιλογή ανάμεσα στις ομάδες, διάλεξε τις πιο έμπειροτάτες και τράβηξε κατά τη Θήβα. Την άλλη μέρα, έα ξεκινούσε ο Φιλανθρωπίνος με τις υπόλοιπες ομάδες και μ' όσες ακόμη δυνάμεις κατάφεραν να συγκεντρώση.

Το σχέδιο του Λάσκαρι ήταν ν' άσφαλισή τα όρεινα περάσματα και ταυτόχρονα να όρμησει με τόν κύριο όγκο τόν στρατό του εναντίον των Καταλάνων, που βρίσκονταν στην πεδιάδα. Στην έπίθεσή αυτή είχε κά' ε λόγο να πιστεύη, ότι η άνδρεία των στρατιωτών του θα του έδινε τη νίκη.

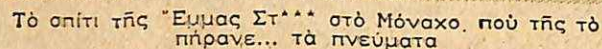
Άλλ' οι Καταλάνοι δεν περίμεναν την άπάντησή του. Βέβαιον από πριν για την όρμησή του, είχαν ξεκινήσει κιόλας για την Αθήνα. Ένα ο κύριος όγκος τους περνούσε τόν Άσπιδό κι' ακολουθούσε τις ύπαιρεις του Κιβαριώνα, άλλες δυνάμεις έφταναν στο Συκταμινό, που η μικρή έλληνική φρουρά άναγκάστηκε να τους το παραδώση χωρίς μάχη. Οι δυνάμεις αυτές έφτασαν ως τόν Κάλαμο, προχώρησαν κατόπιν παράλληλα στην άκτή κι' άρχισαν να κατεβαίνουν προς τα Μεσσηνικά.

Άλλη μία φορά, οι τρομεροί αυτοί τυχοδιώχτες εφάρμοζαν το άλάνθαστο σύστημά τους. Με το ένα χέρι κρατούσαν το αίματό-δρεχτο σπαθί τους και με το άλλο το δαυλό του έμπρηστή. Έσφαζαν, έβάζαν φωτιά στα χωριά κι' αφάνιζαν τα πάντα στο πέραςί τους. Για τους Έλληνες, η έκπληξη ήταν όδυνηρή κι' άπροσδόκητη. Ως χτες ακόμη, πανηγύριζαν τη νίκη τους εναντίον των Φράγκων και χαίρονταν τη λευτεριά τους, έπειτα από τη μακροχρόνια σκλαδιά. Και τώρα έπρεπε ν' αντιμετωπίσουν έναν καινούργιο έχθρο, που ήταν πολύ χειρότερος από τόν πρώτο.

Ο Ρογήρος Ντελάρ, που δεν καταλάβαινε αυτό το είδος του πολέμου, είχε παραμερί-



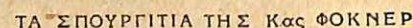
— Τι ήρθατε να ζητήσετε από τόν κραταιό δούκα της Αθηνάς; ρώτησε ο Πραιπόσιτος τους άπεσταλμένους των Καταλάνων.



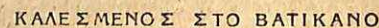
Μιά έξωφρενική άπάτη, που έχει φέρει
σε άδιέξοδο τη γεωμηνική δικαιοσύνη

Ἡ Κλάρα ἔγινε, λοιπόν, τρίτος ἐνοίκος κι' ἔξωσε μα-
της ἓνα περίεργο, τραπέζι-
χωρισμένο στὲ τρεῖς κύκλους,
ποὺ στὸν ἐξωτερικὸ τοὺς ἦταν
γαλαγγμένα τὰ ψιφία τοῦ ἀλφ-
βήτου, στὸ μεσαίον οἱ ἀσὺμ-
βότοι τὸ 1 ὥς τὸ 10 καὶ στὸν
σωτηρικὸ ἕνα στουρόκι,
χρησιμιστοῦ τοῦ, ὅπως ἐξέ-

ἐφείτις τῆς θὰ ἐκδοκαστῇ σὲ μι-
ρικές ἐξδουάδες. "Ενας ἀπὸ
τοὺς καλύτερους δικηγόρους
τοῦ Μονάχου ἔχει ἀναλάβει τὴν
ὕπθεσιν τῆς. "Αλλὰ εἶναι μά-
λον ἀπίθανον πῶς θὰ καταφέρ-
νῃ καταδικαστοῦν οἱ ἀπατεῶνα
ποῦ ἐξακολοῦθοῦν νὰ συστεγί-
ζωνται μὲ τὸ ἄθλημα τοῦς χορ-
δῶν.



Ένα ραδιοφωνικό διαγωνισμό, που έγινε στην πρωτεύουσα της Δανίας 650 χιλιάδες κοζώνες, απαντώντας σωστά μία σειρά από ερωτήσεις σχετικές με τον Πάπες και την ιστορία του Βατικανού. Έκτος από το κέρδος αυτό, ο Γιόζεφ πίπε και μία πρόσκληση από το Βατικανό. Ο σημερινός Πάπας Πίος ο 12ος, μόλις έμαθε την επιτυχία του, τον κάλεσε μερικά του ξεβόλα στη Ρώμη για να τον γνωρίσει και να τον συγχαρεί.

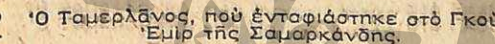


Ὁ σημερινὸς Πάπας Πίος ὁ 12ος, μόλις ἔμαθε τὴν ἐπιτυχία του, τὸν κάλεσε μὲ δικὰ του ἑξοδα στὴ Ρώμη γιὰ νὰ τὴν γνωρίσῃ καὶ νὰ τὸν συγχαρῇ.

TO MARGARITAPENIO TZAM

Πίσω από τὸν τάφο τοῦ Ταμερλάνου βρίσκονται δυὸ ἄλλα μαρ-
σώλεια, τὸ ἓνα ἀπὸ λευκὸ καὶ τὸ ἄλλο ἀπὸ οὗ μάρμαρο. Στὸ
Μο, γόλοι, πρῶ

Ἡ οὐσία πού φτιάχνει κόκκοιλα



Ἡ οὐσία τοῦ φτιάνει νόκηλα

Οι γιατροί ελπίζουν ότι στο μέλλον θα καταργηθούν οι τεχνη-
τες οδοντοστοιχίες κι' ότι μετά την εξαγωγή των χαλασμένων
δοντιών, θα φυτρώνουν καινούργια με την επίδρασι της αίθυλας-
διαίτησης!

Πεθαίνω για ένα!...

ΟΡΕΝΕ μόλις πρόλαβε να κρύψει ένα γράμμα σε μια τσέπη της ζακέτας του, όταν άκουσε την πόρτα ν' ανοίγει. Και είδε τη Φρανσουάζ να παρουσιάζεται, λαμπώντας από χαρά. Φορούσε ακόμα το κάτασπρο νυφικό της. Από την ανοιχτή πόρτα, έφτασε στ' αυτήν του ο χαρούμενος αντίλαλος από γέλια, φωνές κι ευθυμη μουσική.

Θυμήθηκε τότε, ότι πριν από λίγες ώρες μονάχα, είχε κάνει το γάμο του με τη Φρανσουάζ, στο σπίτι του πατέρα του.

— Έδώ, λοιπόν, είσαι; του είπε κείνη, με χαμόγελο ευτυχίας. Ψάχνω τόση ώρα να σε βρω!

Μά, την ίδια στιγμή, το πρόσωπό της άλλαξε έκφραση.

— Τι έχεις, Ρενέ; τον ρώτησε ανήσυχη. Είσαι, μήπως, αδιάθετος;

— Δι' ν' έχω τίποτα! Αποκρίθηκε εκείνος, προσπαθώντας να κρύψει την ταραχή του. Όλη αυτή η φασαρία, που γίνεται εδώ μέσα, αρχίζει να μου δίνει πονοκεφάλους. Πάμε να φύγουμε;

— Πώς είναι δυνατό; Το τραπέζι δεν άρχισε ακόμα, και οι τελευταίοι καλεσμένοι μας τώρα μόλις ήρθαν... Τι θα πη ο κόσμος αν...

— Θα φανταστή, απλούστατα, πως είμαστε τρελλά έρωτευμένοι! τη διέκοψε απότομα ο άντρας της.

— Ο τόνος της φωνής του της έκανε εντύπωση.

— Μά... μήπως δεν είμαστε; ψιθύρισε με παράπονο.

— Ο Ρενέ μετανόησε επειδή άφησε να φανη ο έκνευρισμός του.

— Η Φρανσουάζ δεν έπρεπε να καταλάβη τί του συνέβαινε, τί αναστάτωση είχε φέρει μέσα του ένα γράμμα... Την έσφιξε στην αγκαλιά του και τη φίλησε στα μαλλιά.

— Και βέβαια είμαστε! είπε, χαμογελώντας. Το ξέρεις πολύ καλά, αγάπη μου... Πάμε, λοιπόν; Δεν είναι ανάγκη να είμαστε κανένα. Συνήθως, οι νεογαμμένοι παρατούν στη μέση τους καλεσμένους των και γίνονται άφαντοι!

— Την τράβηξε από το χέρι, πέρασαν από έναν έρημο διάδρομο, — ο κόσμος ήταν μαζεμένος στα δύο μεγάλα σαλόνια του σπιτιού, — και κατέβηκαν κάτω. Το αυτοκίνητο του Ρενέ τους περίμενε έξω απ' την πόρτα.

— Αυτό δεν είναι πια γάμος... είναι πραγματική άπαγωγή! είπε η Φρανσουάζ, μαζεμένη στην αγκαλιά του άντρός της, ενώ η κόρησα ξεκινούσε αθόρυβα.

— Ο γάμος τους!... Ο Ρενέ είχε την εντύπωση ότι, εκείνο το απόγευμα, έλαβε κατά λάθος μέρος σε μια θεατρική παράσταση. Του κάκου ένοιωσε το κεφάλι της Φρανσουάζ ακουμπισμένο στον ώμο του, δεν είχε πια σημασία γι' αυτόν αν ήξερε πως ήταν γυναίκα του.

Του ήταν αδύνατο να αισθανθή να τον πλημμυρίζει η χαρά που τον συνεπαίρνε ολόκληρο μέχρι πρό όλιγου... ως τη στιγμή, δηλαδή,

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΝΟΥΒΕΛΛΑ

δής, που του έφεραν ένα γράμμα, μια κίτρινη κόλλα χαρτί. Μια φορά μονάχα πρόφτασε να το διαβάσει, τα λόγια του όμως έμειναν βαθιά χαραγμένα στο μυαλό του, σαν πυρίνα σημάδια:

«...Δεν κατάλαβες τίποτα! Σ' αγαπούσα πολύ!... Μά, όταν θα διαβάσεις τις γραμμές αυτές, θα είναι πια πολύ αργά... Το περίστροφο με περιμένει, κάτω από το μαξιλάρι μου... Ίσως να σου χαλάσω σήμερα τη χαρά σου... Λυπούμαι πολύ, — μά, έπρεπε να μάθης ότι πεθαίνω για σένα, αγαπημένο μου!

«Η δυστυχισμένη Νατάσα»

— Ο Ρενέ Αϊγκρεμόν δε μπορούσε ακόμα να συνέλθη.

— Η έρωτική του περιπέτεια μ' τη Νατάσα ήταν σχετικώς σύντομη, δεν την είχε πάρει ποτέ στα σοβαρά. Πριν από έξη μήνες, χωρίστηκαν απότομα, — κι από τότε εκείνη δεν προσπάθησε να τον ξαναβεί...

ΜΙΑ ΠΑΡΑΞΕΝΗ ΓΥΝΑΙΚΑ...

ΘΥΜΟΤΑΝΕ πολύ καλά τί είχε γίνει εκείνη τη μέρα.

— Όταν το άσπαστο σταμάτησε στο πέμπτο πάτωμα της πολυκατοικίας, όπου έμενε η Νατάσα, ο Ρενέ είδε να περιμένει στο διάδρομο ένας κύριος κάπου έξηντα ετών, κοντός, σοβαρός και καλοντυμένος. Ο άγνωστος παραμέρισε, γιά να βγη ο Ρενέ, και ύστερα υπήλκε μέσα. Μά δεν πάτησε αμέσως το κουμπί. Φαινότανε σ' να ήθελε να εξακριβώσει που θα πήγαινε ο νεαρός. Μονάχα όταν τον είδε ντυμένη ατημέλητα, σ' να έτοιμαζότανε να πλαγιάσει.

— Λέ σε περίμενα, του είπε. Μά, δεν πειράζει... Μπορεί να περάσεις...

Και τον πήγε στο μεγάλο σαλόνι, επίπλωμένο με ασιατική χλιδή. Πέντε ξέωτικές μασκές, που μόρφαζαν άπαισια, στόλιζαν τους τοίχους. Σάπλωνε σ' ένα φαρδύ ντιβάνι, σκεπασμένο με δερμά τιγρεως.

— Με συγχωρείς που δε σε ρωτώ τί θα πάρης, συνέχισε. Μά, δεν έμεινε διόλου ούσκυ, και βαρυνέμαι τώρα να ετοιμαζώ τσάι... Μιλούσε άργά, με ξενική προφορά.

— Γεννήθηκα στο Παρίσι, του είχε πη κάποτε, από Ρώσους όμως γονείς, που δεν ήξεραν άλλη γλώσσα από τη μητρική τους. Τά γαλλικά άρχισα να τα μιλώ από ηλικίας δέκα ετών. Ώστόσο, από τον καιρό που πέθαναν οι γονείς μου, δε μιλώ ποτέ ρωσικά, ακόμα και όταν βρίσκωμαι με συμπατριώτες μου...

Αυτά ήταν περίπου όλα όσα μπόρεσε να μάθη ο Ρενέ για τη Νατάσα. Ήταν φανερό πως δεν έκανε καμμία δουλειά. Μά, πως ζούσε; Κάποτε, της ζήτησε σχετικώς πληροφορίες, και η απάντησι που έλαβε ήταν:

— Τι σ' ενδιαφέρει η λεπτομέρεια αυτή, αφού δε σου ζήτησα ποτέ χρήματα; Εκείνο το απόγευμα, την κύτταζε με παρόξενα συναισθήματα.

Ήταν όμορφη, παράξενα όμορφη, — όπως παρόξενο ήταν κάθε τι που την περιτοίγυριζε. Τα ξανθοκόκινα μαλλιά της πλαίσινωσαν ένα άχρo και μακρουλό πρόσωπο, με μάτια πράσινα, άπιστευτα μεγάλα. Το σώμα της είχε υπέροχος αναλογίες, και το ήξερε καλά αυτό. Κάθε στάσι που έπαιρνε ήταν σοφά υπολογισμένη, γιά ν' αναδείξη η την επίδηλητική μεγαλοπρέπεια του στήθους της τις καλλιγραμμες κήμες της.

Ο Ρενέ Αϊγκρεμόν, γιός του διασήμου δικηγόρου, την έποχη εκείνη, — σε ηλικία τριάντα ετών, — άρχισε να έξαρκη το ίδιο επάγγελμα με τον πατέρα του, αφού είχε κάνει προηγουμένως πολλές φορές το γύρο του κόσμου. Ένας φίλος του, δημοσιογράφος, του συνέστη-

— Ο Ρενέ την άρπαξε στην αγκαλιά του και κόλλησε τα χείλη του στο στόμα της με φλογερή περιπάθεια...

σε τη Νατάσα σε μια φιλολογική — κοσμική συγκέντρωσι. Ή άσυνήθιστη όμορφιά της του είχε κάνει τόση εντύπωση, ώστε ζήτησε να μάθη περισσότερα γι' αυτήν.

— Πολύ παράξενο τύπος! τον πληοφόρησε ο φίλος του. Κόρη Ρώσων έμικρέδων, όπως φαίνεται. Θα τη συναντήσεις παντού, σε τσάγια και δεξιώσεις, χωρίς να έξερ κανείς τί πήγε να κάνη εκεί, ούτε και ποιος την κάλεσε. Συνήθως, τη συνοδεύει κάποιος, — που δεν είναι ποτέ ο ίδιος!... Άν θέλεις να δοκιμάσης την τύχη σου...

Ο Ρενέ έκανε μια προσπάθεια... που επέτυχε περισσότερο απ' ό,τι περίμενε. Η Νατάσα βρήκε τόση ευχαρίστησι στη συντροφιά του, ώστε, φεύγοντας, τον κάλεσε σπίτι της, το ίδιο βράδυ, να φάνε μαζί με κάτι άλλους φίλους.

Ήταν τέσσερις. Ο Ρενέ πρόσεξε μονάχα έναν: τον Χοσέ Έρβια, νεαρό Ισπανό, με μελαψό και αδύνατο πρόσωπο και μεγάλα, καταμαυρα μάτια, που κύτταζαν έκστατικά τη Νατάσα, σ' να ήταν εικόνησμά. Εκείνη, όμως, δε φαινότανε να του έδινε σημασία.

Σε μια στιγμή, μάλιστα, όταν η βότκα τον χτύπησε στο κεφάλι και τον έκανε πολύ ένιχλητικό, η οικοδέσποινα δε διάταξε να τον πετάξη έξω, χωρίς πολλές διατυπώσεις.

Όλα στην παρ' αξενη αυτή Ρωσίδα — οι τρόποι της, η όμιλία της, η έξωτική όμορφιά της, — είχαν σκανδαλίσει το Ρενέ. Και της άφοσιώθηκε, χωρίς να ξέρη αν τον αγαπούσε εκείνη, αν και του είχε δώσει δείγματα μεγάλης ευνόιας. Της άφοσιώθηκε, — μά δεν την αγαπήσε πραγματικά. Η πρώτη του αγάπη ήταν η Φρανσουάζ, που τη γνώρισε αργότερα.

Εξ άλλου, όλα ήταν θαλά και υπερβεμένα στη ζωή της Νατάσας. Ένας βετικός άνθρωπος, με τετραγωνικό μυαλό, όπως ο Ρενέ Αϊγκρεμόν, δε μπορούσε να πάρη στα σοβαρά τις ιδιοτροπίες και τις έκκεντρικότητες μιας Ρωσίδας με άγνωστο παρελθόν.

Πριν περάση πολυς καιρός, την είχε βαρεθή. Κάθε φορά που πήγαινε σπίτι της, σκόπευε να της το πη, να δώση τέλος στην ιστορία αυτή.

Ο ΠΑΛΙΟΣ ΦΙΛΟΣ...

ΣΤΟΣΟ, δεν το άποφάσιζε. Όχι επειδή θεωρούσε τον εαυτό του δεσμευμένο απέναντι της Νατάσας. Εκείνη ήταν ένα χρόνο μεγαλύτερη του, έκανε ζωή πολύ ελεύθερη, δεν της είχε δώσει καμμία υπόσχεσι. Ο δεσμός τους ήταν από τις εύκολες περιπέτειες, που μπορούν να τελειώσουν όπως άρχισαν: άπλά, χωρίς δραματικές σκηνές και περιπλοκές. Έπρεπε, όμως, να του δοθή η κατάλληλη άφορμή.

Και το πρόσχημα αυτό νόμισε πως το βρήκε στο πρόσωπο του σοβαρού και καλοντυμένου κυρίου, που αντάμωσε έξω από το άσπαστο.

Ενώ συζητούσε με τη Νατάσα για θέματα αδιάφορα, ξαφνικά τη ρώτησε:

— Ποιος ήταν, αλήθεια ο ηλικιωμένος κύριος, που τον είδα να βγαίνει από εδώ, όταν ανέβηκα με το άσπαστο;

— Ένας παλιός φίλος, αποκρίθηκε κείνη με άτονη φωνή.

— Πολύ παλιός, πραγματι! ειρωνεύτηκε ο Ρενέ. Θα έχη περάσει τ'α έξηντα πέντε...

Η Νατάσα έρριξε μια θυμωμένη ματιά στο φίλο της.

— Και τί σ' ενδιαφέρει έσένα, φώναξε, ποιος είναι και πόσων χρονών είναι;

Ποτέ δεν είχε περάσει απ' το νου του Ρενέ η σκέψι να κάνη σκληρή ζηλοτυπία, και ούτε τον ενδιέφερε αν η Νατάσα του ήταν πιστή ή όχι. Εκείνη, όμως, τη μέρα, και με τις διαθέσεις που είχε, ο άγνωστος κύριος ήταν δώρο της Θεας Πρόνοιας.

— Ομολογώ ότι δε θα μ' ένοιαζε, είπε με προσποιητή δυσφορία, αν δεν έβλεπα ότι τον δέχτηκες με περιβολή... μάλλον ατημέλητη. Εκτός αν είναι γιατρός σου...

Η ειρωνεία ήταν πολύ δηκτική.

Η Νατάσα σηκώθηκε απ' το ντιβάνι και χτύπησε το πόδι της στο πάτωμα.

— Φτάνει! ξεφώνισε. Δε σου επιτρέπω να άναμιγνύεσαι στα ιδιαίτερα μου, και ούτε έχω να σου δώσω λογαριασμό τί κάνω και τί δεν κάνω. Δέχομαι όποιον μ' άρέσει και όποτε μ' άρέσει, ντυμένη όπως θέλω εγώ! Άν η συνάντησι αυτή σου ήταν δυσάρεστη, τόσο το χειρότερο γιά σένα! Έπρεπε να μου τηλεφωνήσης, πριν έρθης. Το κάτω-κάτω της γραφής, δεν είμαι γυναίκα σου!...

— Εύτυχός!... γρύλλισε ο Ρενέ άνάμεσα στα δόντια του.

Η Νατάσα χύπησε άπάνω του, με σκωμένο το χέρι, σαν να ήταν έτοιμη να τον μπασιόση. Ο Ρενέ με χαρά θα δέχόταν ένα ράπισμα, που θα του επέτρεπε να φύγη, χωρίς να δώση άλλες έξηγήσεις. Εκείνη, όμως, στάθηκε δύο βήματα μακριά του και χαμήλωσε το χέρι της.

— Αυτός ο γέρος σε συντηρεί; συνέχισε ο Ρενέ σε προκλητικό τόνο. Αυτός σου κάνει όλα τ'α έξοδα;

— Αυτός, ναί!... στρίγγιλλε η Νατάσα. Πώς φαντάζεσαι ότι ζώ; Μ' ένα μουκαλί σαμπανιά, που μου φέρονεις μια φορά τη βδομάδα; Κύττα τί κάνει ο γέρος αυτός γιά μένα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...

— Με δυο πηδήματα, βεβήκε μπροστά στο κομποδίο της. Έδωγα...



— Τι σ' ενδιαφέρει πως ζω, του είπε η Νατάσα, αφού δεν σου ζήτησα ποτέ χρήματα;

φωνή του τόνου πληγωμένης αξιοπρέπειας. Νομίζω πως δεν έχουμε να πούμε τίποτ' άλλο...

Η Νατάσα δεν έκανε καμμία κίνησι να τον κρατήση κοντά της. Από κείνη τη μέρα, δεν ξανάκουσε να γίνεται λόγος γι' αυτήν.

Υστερ' από ένα μήνα, γνώρισε τη Φρανσουάζ, όμορφη και ήλικη κοπέλλα είκοσι δύο ετών, όμορφη από πατέρα και μητέρα, χωρίς συγγενείς στον κόσμο. Δούλευε σ' ένα άσφαλιστικό γραφείο. Οι σειναι τρόποι της και τα μετρούμενα της άλγνια έκαναν το Ρενέ να την αγαπήση. Η Φρανσουάζ είχε την τύχη να γίνη συμπαθιτική και στους γονείς του, που δεν έδεσαν καμμία αντίρρασι γιά το γάμο.

Ο Ρενέ ήταν ο πιο εύτυχισμένος άνθρωπος του κόσμου, ως τη μοιραία στιγμή, — λίγη ώρα μετά το γάμο τους. — που έλαβε εκείνο το γράμμα από τη Νατάσα...

Ενώ το αυτοκίνητο μετέφερε τους νεογαμμένους στο διαμέρισμά, που είχαν αγοράσει σε μια πολυκατοικία, ο Ρενέ δε συλλογίζότανε την ευτυχία που τον περίμενε σε λίγο. Μια άλλη σκέψι τον άτασχολούσε:

Ίσως η έπιστολή αυτή να ήταν άπειλη, τρόπος έξιδιαιρέτου... Μά όχι, όχι! Άν συνέβαινε κάτι τέτοιο, η Νατάσα δε θα περίμενε τη μέρα του γάμου του, γιά να του γράψη... Οπαδότης, ο Ρενέ έπρεπε να μάθη τί έγινε, να λυτρωθή από μια τσαντική αμοιβολία.

Σε λίγο, το λευγαρι βαισκότανε έξω από το σπίτι του. Κατέβηκαν από το αυτοκίνητο. Ο Ρενέ ένοιωθε πόνο και ταπεινώσι με τη σκέψι, ότι, την ώρα αυτή, που την κατερούσε με λαχτάρα, η παρουσία της άναπημένης του γυναίκας του ήταν άυπόφορη.

Ξαφνικά, χτύπησε το μέτωπό του.

— Θεέ μου, καλά που το θυμήθηκα! ψιθύρισε, άποφεύγοντας να κυττάξη τη γυναίκα του στα μάτια. Πρέπει να πάω να βρω έναν πελάτη μου και να του πω τί πρέπει να κάνη αύριο, σε μια έξην,



άφου έχω θά λείπω. Σε λίγο, θα φύγουμε απ' το Παρίσι για το ταξίδι μας...

— Μά... δε μπορείς να του τηλεφωνήσεις, ρώτησε η Φρανσουάζ, με αδύναμη κατάπληξη. — Όχι, όχι... είναι καλύτερα να τον δω... να του εξηγήσω ώρισμα πράγματα. Πάρε το κλειδί... Δε θ' αργήσω να γυρίσω.

Άφησε τη Φρανσουάζ με ανοιχτό το στόμα έξω από την πόρτα, πήδησε στο αυτοκίνητο, κι έβαλε μπρός τη μηχανή.

ΠΟΙΑ ΗΤΑΝ Η ΝΑΤΑΣΑ...

ΣΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟ της πολυκατοικίας, είδε τη θυρωρό, την κυρά Μπάρν, με μάτι κλαμμένο, να συζητά με κάτι άλλες γυναίκοι. Ένα αδύναμο προσίστημα έσφιξε την καρδιά του.

Η κυρά Μπάρν τον θυμήθηκε άμέσως, αν και είχε καιρό να τον δει.

— Είπατε, καλέ, τί έγινε άπόψε; είπε, αναστενάζοντας. Ποιός θα το πιστέψει;

— Μά... τί ακριβώς έγινε; ρώτησε ο Ρενέ, προσπαθώντας να φανή ψύχραιμος. Κάτι άκούσα να λένε...

— Ά, κύριε, τρέω φόβα από την ταραχή που πήρα... Σήμερα το άπόγεμα έτυχε να λείπω από το σπίτι, γιατί είχα μιά πολύ σοβαρή δουλειά. Μόλις γύρισα κι άνοιξα το θυρωρείο μου, πρίν από μιάμιση ώρα, ένας πυροβολισμός άκούστηκε έξω από το διαμέρισμά της κυρίας Νατάσας... Έτρεξαν από δίπλα, και την βρήκανε έσπλημένη στο ντιβάνι, μισόγυμνη, με το στήθος πλημμυρισμένο αίματα... Άνέπνεε άκόμα... Τηλεφώνησαν άμέσως στο Σταθμό Περίωρων Βοηθειών... μά, όταν ήρθε το φορείο, δε ζούσε πιά, η δυστυχισμένη...

Να πεθάνει έτσι, η καυμένη, χωρίς να έχη κανένα κοντά της! Έγώ τηλεγράφησα το πατέρα της...

— Του πατέρα της; την διέκοψε ο Ρενέ. Μά, οι γονείς της έχουν πεθάνει από πολύν καιρό τώρα...

— Η μητέρα της, ναί! ψιθύρισε η κυρά Μπάρν, ύστερ' από κάποιο διαταγμό, σ' ά να φανέρωνε ένα μυστικό. Όχι, όμως, και ο πατέρας της. Ζή άκόμα. Τον γνώρισα καλά. Έρχόταν εδώ κάθε μήνα, και της άφηνε λεπτά... Πολύ σοβαρός, πολύ καθώς πρέπει κύριος. Μά, είχε λόγους να μη θέλει να μαθευτεί πως η κυρία Νατάσα ήταν κόρη του...

— Τί λόγους; ψιθύρισε ο Ρενέ, που άρχισε να μην καταλαβαίνει τίποτα.

— Δε θα τ' ξέρετε, βέβαια, τ' αφέκαστα... Η... μακαρίτισσα θα έπαι και σ' εσάς πως οι γονείς της ήταν Ρώσοι και πως τους έχασε πρίν από πολλά χρόνια. Αυτό, όμως, το παραμύθι το έπασσε μόνι της, με τη φαντασία της, έπειδή της άρεσε περισσότερο να παρουσιάζεται για Ρώσίδα...

— Μά... δεν την έλεγαν δεσποινίδα Νατάσα Φεντόρωφ; τράυλισε ο Ρενέ.

— Κυρία Φεντόρωφ, τον διόρθωσε η θυρωρός. Ήταν χήρα κάποιου Ρώσου. Τον είχε πάρει πρίν από δεκαπέντε χρόνια, παιδούλα άκόμα, μά τον έχασε μέσα σ' έξη μήνες. Δεν το μαστούριζε σε κανένα... Το παγκρατικό της όνομα ήταν Υβόννη Λουβέλ, και ο πατέρας της, ο σοβαρός κύριος, που έρχότανε κάθε τόσο και την έβλεπε, ζή και μένει σήμερα στη Νάντη. Έφοπλιστής με πολλά λεπτά και χρυσή καρδιά.

Έκείνος μου έξηγησε το δράμα της κόρης του, που έπαθε απ' τον καιρό που έχασε τον άντρα της. Τη λάτρευε, την άφηνε ελεύθερη να κάνει ό,τι θέλει, άφου εκείνη εύρισκε κάποια παρηγοριά στη ζωή που περνούσε.

Η Νατάσα δεν τόν παρουσίασε ποτέ σε κανένα απ' τους γνωστούς της.



ΚΡΑΣΙ ΚΑΙ ΛΑΔΙ 19 ΑΙΩΝΩΝ

Οι στάμνες αυτές είναι ηλικίας 1900 χρόνων και βρέθηκαν, πρό ημερίων, κατά τις ανασκαφές, που έγιναν στο έσωτερικό ενός ρωμαϊκού όχυρου στο Κέσινγκ, της Άνω Βαυαρίας. Οι στάμνες περιέχουν άλλες λάδι και άλλες κρασί, τα όποια παρά την παρέλευσι 19 αιώων διατηρούνται σε άριστη κατάσταση ίδιως δε το λάδι.

Μου άφησε, μάλιστα, και τη διεύθυνσι του, να τον είδοποιήσω μόλις θα γινότανε τίποτα... Λες και είχε θλιβερά προαισθήματα. Του τηλεγράφησα πρίν από λίγη ώρα. Φαντάζομαι ότι θάρρη να την πάρη ο ίδιος, για να τη θάψη στον οικογενειακό τους τάφο, σ' ένα μικρό κοιμητήριο, έξω από τη Νάντη...

Ο Ρενέ δε χρειαζότανε να μάθι τίποτα άλλο. Και ξεκίνησε για το σπίτι του, όπου θα τον περίμενε η Φρανσουάζ, να φύγουν μαζί για το γαμήλιο ταξίδι τους.

Ένοιαζε δυνατή ζάλη στο κεφάλι. Στ' αυτιά του άντηχούσε ο τραγικός άποκαιρητισμός της Νατάσας:

«...Δεν κατάλαβες τίποτα... Σ' άγαπούσα πολύ!...»

Τώρα μονάχα άρχιζε να καταλαβαίνει. Η Νατάσα δεν του έπαι ποτέ ότι τον άγαπά, γιατί τη βασάνιζε άκόμα η άνάμνησι του συζύγου της. Μά, ήταν φανερό πως τον είχε άγαπήσει μ' όλη της την καρδιά και με το δικό της τρόπο, ενώ εκείνος δεν είχε νοιώσει γι' αυτήν τίποτα περισσότερο από μιά περαστική ιδιοτροπία.

Και ένα άπόγεμα, νομίζοντας πως ο πατέρας της ήταν έραστής της, την έβρισε σχεδόν χυδαία, κι έφυγε χαρούμενος έπειδή θα έκοβε κάθε δεσμό μαζί της...

Δυστυχισμένη Νατάσα!

Τόν άφησε να φύγη, χωρίς να προσπαθήσει — από έγωισμό και άξιοπρέπεια — να τον κρατήσει κοντά της. Τόν άγαπούσε, όμως, είχε την έλπίδα ότι εκείνος θα ξαναγύριζε μιά μέρα. Και όταν βεβαιώθηκε πως τόν έχασε όριστικά, προσπάθησε να φυτέψη

μιά σφαίρα στα στήθη της παρά να ζήσει χωρίς αυτόν...

Ο Ρενέ έννοιωθε τώρα τόν έαυτό του πολύ κοντά στην τραγική αυτή ύπαρξη — και πολύ μακριά απ' τη γυναίκα του.

Η ΣΚΙΑ ΜΙΑΣ ΝΕΚΡΗΣ

ΟΤΑΝ ΓΥΡΙΣΕ σπίτι, βρήκε τη Φρανσουάζ να τόν περιμένει με άγγελική υπομονή, άνώμεσα στις βαλίτσες, που θα έπαιρναν μαζί τους στο γαμήλιο ταξίδι.

— Τελείωσε τη δουλειά σου; τόν ρώτησε μ' ένδιαφέρον.

— Ναί, άποκρίθηκε κείνος μονολεκτικά, ξεχνώντας να τη φιλήσει. Μιά στιγμή, ν' άλλω, και φύγουμε άμέσως.

Θα πήγαιναν στις Κάννες, στην έπαυλι του πατέρα του. Πιστίμησαν το μέρος αυτό από ένα ταξίδι στην Ελλάδα, στην Ισπανία ή στην Ιταλία, γιατί εκεί κάτω θα εύρισκαν ήσυχία σ' ένα γοητευτικό περιβάλλον, θα χαίρονταν την εύτυχία τους μακριά από κάθε άδικο βλεμμα.

Όστόσο, η μοναξιά αυτή φόβιζε το Ρενέ, τώρα που άναμεσα σ' αυτόν και στη γυναίκα του πλανιόταν η σκιά της Νατάσας.

Η Φρανσουάζ δεν άργησε να προσέξει, ότι ο άντρας της, σ' όλη τη διαδρομή, ήταν βαρύνσιμος και μελαγχολικός. Του κάκου προσπαθούσε να τόν κάνει να χαμογελάσει, να του θυμίση την εύτυχία που τους περίμενε σε λίγο. Έκείνος της άπαντούσε με εύγενεια, χωρίς όμως ό τόνος της φωνής του να έχη το θερμό παλμό, που λαχταρούσε η Φρανσουάζ.

Τέλος, έφτασαν στις Κάννες. Μόλις μπήκαν στην έπαυλι και πρίν άκόμα ο Ρενέ άνοιξη τα παραθυρόφυλλα, η γυναίκα του στάθηκε μπροστά του, τόν κύτταξε βαθιά στα μάτια — και, ξαφνικά, τόν ρώτησε με άλλαγήμενη φωνή:

— Γιατί, Ρενέ, με πήρες... άφου δε μ' άγαπούσες...

Τα λόγια αυτά καρφώθηκαν σ' αμαχίρια στην καρδιά του.

Τόν έκαναν να συνέρρη άπότομα, να συναισθανθή και ο ίδιος πως είχε παραμελήσει τη γυναίκα του, πρίν άκόμα της δείξη όλη του την άγάπη.

Και όμως, την άγαπούσε, την άγαπούσε μ' όλη τη δύναμη της ψυχής του!... Ός πότε την άγάπη αυτή θα την φαρμάκωνε η άνάμνησι της άλλης; Και ο Ρενέ κατάλαβε πως θα τρελαινότανε, αν δεν όμολογούσε στη γυναίκα του, — στη σύντροφο πιά της ζωής του, — όλη την αλήθεια, για να λυτρωθή από αυτόν τόν εφιάλτη.

Και της τ' έπαι όλα, με λαχανιασμένη φωνή, χωρίς να της κρύψη τίποτα. Η Φρανσουάζ είχε τη δύναμη να άκούση ως το τέλος την παθητική έξουμολόγησί του, σφίγγοντας το χέρι του μέσα στα δικά της.

— Σε παρ'ακαλώ, σ' έφορκίζω, Φρανσουάζ, — προσέθεσε ο Ρενέ, ύστερ' από λίγο — στιγμή σιωπής, — λησμόνησε τη θλιβερή αυτή ιστορία... Σ' άγαπώ!...

— Σ' άγαπώ κι' έγώ Ρενέ... πολύ... μά πάρα πολύ!...

Ο Ρενέ την άρπαξε τότε στην άγκαλιά του και κόλλησε τα χείλη του στο στόμα της με φλογερή περιπάθεια. Εύρισκε, έπί τέλους, τη γυναίκα του, την άγαπημένη του Φρανσουάζ. Το φάντασμα της Νατάσας χάθηκε στο σκοτάδι.

ΜΠΡΟΣΤΑ Σ' ΕΝΑΝ ΤΑΦΟ

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ, όμως, από το πρωί, ο τούρανός σκοτεινίασε και πάλι. Ο Ρενέ άγαπούσε τώρα τη Φρανσουάζ περισσότερο από κάθε άλλη φορά, μά δε μπορούσε,

παρ' όλες του τις προσπάθειες, να διώξη τη Νατάσα απ' το μυαλό του. Ήταν άνήσυχος, νευρικός, άφρημένος.

Η Φρανσουάζ το κατάλαβε.

— Άν ήξερες, Ρενέ, — τόν ρώτησε ύστερ' από τρεις μέρες, — πως ή άλλη σ' άγαπούσε τόσο πολύ, θα την προτιμούσες από μένα, δεν είναι έτσι;

Ο Ρενέ δεν ήξερε τί να της άπαντήσει, — και δεν της έδωσε καμιά άπάντησι.

Από κείνη τη στιγμή, η Φρανσουάζ άλλαξε κι' αυτή συμπεριφορά απέναντί του. Έγινε ιδιότροπη και εύερέθιστη. Το γαμήλιο ταξίδι τους είχε γίνει κόλασι και για τούς δύο.

Η κυρά Μπάρν, η θυρωρός της πολυκατοικίας, είχε πη του Ρενέ, στο Παρίσι, ότι, κατά τη γνώμη της, τη Νατάσα θα την μετέφεραν και θα την έθαβαν στον οικογενειακό της τάφο, σ' ένα χωριό, έξω από τη Νάντη. Δε λησμόνησε τη λεπτομέρεια αυτή. Και ένα πρωί, προσφασίζόμενος στη γυναίκα του ότι θα πήγαινε να συναντήσει ένα φίλο του, ξεκίνησε από τις Κάννες για ένα προσκύνημα.

Δεν δυσκολεύτηκε να βρη το μικρό κοιμητήριο και τόν τάφο της οικογενείας Λουβέλ. Άνάμεσα σε άλλα γυναικεία όνόματα, ξεχώρισε και ένα — Υβόννη — που τόν έκανε να θυμηθή ένα όχρό, μακροϋλό πρόσωπο, με ξανθοκόκκινα μαλλιά και με ήττια πράσινα, άπίστευτα μεγάλα.

Υβόννη... Νατάσα.

Γονάτισε μπροστά στον τάφο, άκούμπησε εύλαδικά στην κρύα πέτρα τ' άσπρα τριαντάφυλλα που είχε φέρι μαζί του, — κι έπεσε σε σύλλογη.

Ξαφνικά, άκουσε μιά βραχνή φωνή πάνω απ' το κεφάλι του:

— Τί ζήτας εδώ;

Σηκώθηκε άπότομα και άντίκρυσε ένα μελαψό και σκελετωμένο πρόσωπο, με μάτια μάρσα σαν άχάτη. Τόν γνώρισε άμέσως. Ήταν ο Χοσέ Έρέδια, ο νεαρός Ισπανός, που τόν είχε διώξει η Νατάσα τόσο δαματικά, τη βροδύ που δεχότανε για πρώτη φορά στο σπίτι της το Ρενέ.

— Τί δουλειά έχεις έσύ εδώ; συνέχισε ο Ισπανός, τρέμοντας δακλάρως.

Έσκυψε, άπασε τα τριαντάφυλλα που είχε άφήσει ο Ρενέ στην ταφόπετρα, και τ' άπέταξε μακριά, με άηδία.

Δε νομίζει ότι ο τόπος είναι άκατάλληλος για τέτοιου είδους συζητήσεις; βρυχήθηκε ο Ρενέ.

— Γιατί; Οι φωνές δεν ένοχλούν τον νεκρό; Και η Νατάσα είναι τώρα νεκρή... Έγώ φωνάζω κάθε φορά που έρχομαι εδώ, ουρλιάζω απ' τόν πόνο, στριγγιλίζω πως την άγαπώ! Ποιός φέρι, ίσως μιά μέρα τ' άβγηγήτά μου να ζεστάνουν το παγωμένο της κορμί, — το κορμί αυτό που δεν το χάρηκα ποτέ! — και να τη δω ζωντανή μπροστά μου...

Ο Ρενέ κατάλαβε ότι μανιακή κρίσι είχε πιάσει το δυστυχισμένο νεό.

— Άφσέ με... άφσέ με μόνο, όλομόναχο μαζί της! ξεακούλησε ο Χοσέ. Έγώ μονάχα έχω το δικαίωμα να έρχομαι να προσκυνώ τόν τάφο της. Και έξερεις γιατί; Ξέρεις γιατί ήρθα και σήμερα εδώ; Διάβασε το γράμμα αυτό, και θα καταλάβης γιατί ή θέσι σου δεν είναι εδώ!

Τράβηξε το πορτοφόλι του από την τσέπη του, έβγαλε από μέσα με σπασμωδικές χειρονομίες μιά κόλλα κίτρινο χαρτί και τήν έδωσε στο Ρενέ.

Ο Ρενέ πήρε το τσαλακωμένο γράμμα με παράξενη συγκίνησι, γιατί το χρώμα του χαρτιού του θυμίσε κάτι.



Η ΡΟΜΠΕΡΤΑ ΣΤΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Η Ρομπέρτα Κόουελ, ο άλλος πιλότος της ΡΑΦ, που άναστάτωση πρίν από χρόνια τόν παγκόσμιο τύπο με την άλλαγή του φύλου του, διέρχεται μεγάλη οικονομική κρίσι. Τα χρέη της έπερνούν σήμερα τις 12.000 λίρες. Άγγλίας και κινδυνεύει να κλειστή στη φυλακή. Η Ρομπέρτα μετανοεί τώρα που έγινε γυναίκα και έλπιζε να μπορέση να πληρώση όλα της τ' άχρη, παίρνοντας μέρος σε διάφορες κούρσες αυτοκινήτων και οδηγώντας άερωθόμενα άεροπλάνα.

Με τ' ά πρώτα λόγια που διάβασε, τού φάνηκε πως άκουσε μιά φωνή από τόν τάφο: «...Δεν κατάλαβες τίποτα! Σ' άγαπούσα πολύ!... Μά, όταν θα διαβάσης τις γραμμές αυτές, θα είναι πιά πολύ άργά...»

Η έπιστολή αυτή ήταν όμοια λέξι πρὸς λέξι, πιστό αντίγραφο εκείνης που είχε στείλει η Νατάσα και στο Ρενέ, γραμμένη σε χαρτί της ίδιας ποιότητας και του ίδιου χρώματος!

ΓΙΑ ΠΟΙΟΝ ΣΚΟΤΩΗΚΕ:

Ο ΡΕΝΕ διάβασε το γράμμα αυτό μιά-δύο φορές, σ' ά να ήθελε να βεβαιωθεί πως δεν είχε πέσει όθμα παραίσθησως. Δοκίμαζε ένα παράξενο, εύχρηστο συναίσθημα, σ' ά να λυτρώθηκε από έναν εφιάλτη. Στο διάστημα αυτό, ο Χοσέ δεν είχε ξεκολλήσει τα μάτια του από πάνω του.

Είναι ίσως ιεροσυλία αυτό που έκανα, να σου δώσω δηλαδή να διαβάσης το γράμμα της! έπαι τέλος. Μά, έπρεπε να τ' άβης όλα!...

Άρπαξε την έπιστολή από τ' ά χέρια του Ρενέ και την ξανάβαλε στο πορτοφόλι του.

— Κατάλαβες τώρα; συνέχισε, σ' έχθρικό πάντοτε τόνο.

— Ναί... δηλαδή όχι... ψιθύρισε ο Ρενέ, ζαλισμένος άκόμα. Μά, δε μου λες, έπί τέλους, τί ακριβώς έγινε μεταξύ σας;

Δεν έγινε τίποτα! φώναξε ο Ισπανός, σάν παιδί που λεί ένα μεγάλο του παράπονο. Έγώ μονάχα την άγαπούσα, τη λάτρευα, ενώ εκείνη με άπατούσε μιά με τόν έναν και μιά με τόν άλλον... Ένας από τούς τυχερούς αυτούς, ήσουν κι' έσύ!

Μου είχε κάνει τη ζωή άφορητο ματίριο με την άδιάφορία της και τις προσβολές της. Κόντευα να τρελλαθώ... Τέλος, μιά μέρα, άποφάσισα να την ξεριζώσω από την καρδιά μου, να μη την ξαναδω. Αυτό μου στοίχιζε πολύ, μά καταλάβαινα πως δε μπορούσε να γίνη διαφορετικά. Έπρεπε να προλάβω να σωθώ — πρίν τινάξω τ' ά μυαλά μου στον άέρα!

Όταν της τ' έπαι, εκείνη χαμογέλασε περιφρονητικά.

Είχα σχεδόν γι�τρουτή από το πάθος μου. Βρέθηκε μιά καλή κοπέλλα, που με βοήθησε να ξανάβω την ψυχική μου γαλήνη. Την ήμερα, όμως, τών άραδώνων μας, έλαβα από τη Νατάσα το γράμμα αυτό!

Θέε μου! είναι φοβερό!... Μά πως μπορούσα να φανταστώ ότι η γυναίκα αυτή, που δε μου είχε δείξει ποτέ την παραμικρή συμπάθεια, μ' άγαπούσε τόσο πολύ, ώστε να σκοτώη για μένα όταν είδε πως έπαιρνα άλλην...

Σκέπασε το πρόσωπό του με τ' ά δύο χέρια του και άρχισε να κλαίει σπαρακτικά.

Ο Ρενέ κατάλαβε τότε πως δεν είχε το δικαίωμα να τού κρύψη περισσότερο την αλήθεια.

Χωρίς τόν παραμικρό διαταγμό, έβγαλε από την τσέπη του το πορτοφόλι του, τράβηξε το γράμμα που είχε στείλει και σ' αυτόν η Νατάσα και τ' έδωσε στο Χοσέ.

— Η Νατάσα δε σ' άγαπήσε! τού έπαι. Διάβασε αυτό, να βεβαιωθείς καλύτερα...

Ο Χοσέ πήρε μηχανικά την έπιστολή, άνατριχιάζοντας μόλις είδε το χρώμα του χαρτιού, — και τη διάβασε μιά, δύο φορές. Όταν τελείωσε, την άφησε να πέση από τ' ά χέρια του. Σήκωσε το κεφάλι του και κύτταξε το Ρενέ σ' άν άποδλακωμένος.

Είναι κάτι άπίστευτο!... Μά τότε... για ποιόν από τούς δύο μας σκοτώθηκε η Νατάσα;

Για κανένα από τούς δύο μας! άποκρίθηκε, ύπόκωφα, ο Ρενέ, που εχ βοή τη λύσι του αίνιγματος. Ίσως τέτοια γ' άμματα, με τ' ά ίδια λόγια, να έλαβαν και άλλοι, έκτός από έμάς. Η Νατάσα σκοτώθηκε έπειδή ζούσε πάντα με δνειρα και φαντασίσεις, μακριά από την πραγματικότητα...

Τρελλή!... Ίσως... Εκείνο, όμως, που ξερω βετικά είναι πως ήταν δυστυχισμένη, πολύ δυστυχισμένη...

Χτύπησε προστατευτικά τόν Ισπανό στις πλάτες και προσέθεσε:

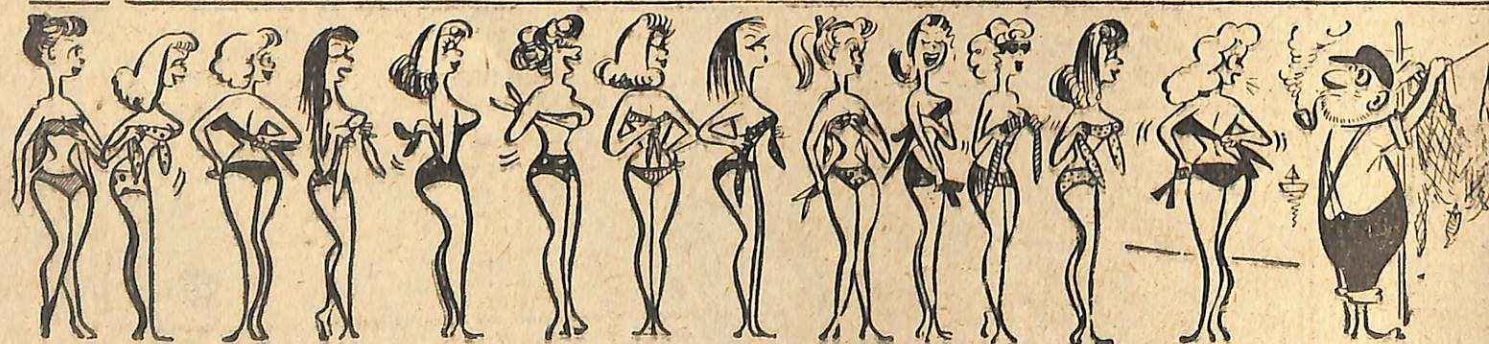
Είσαι πολύ νέος άκόμα, ξεχάσε τη Νατάσα, — όπως θα την ξεχάσω κι' έγώ, — και πήγαινε να χαρής τη ζωή σου με την κοπέλλα που σ' άγάπησε, χω' ίς να σε βασανίση πιά καννική άνάμνησι...

Ο Χοσέ κύτταξε το Ρενέ, με λάσιμη χαρά κι' έλπίδας στα μάτια, με πρόσωπο αλλαγμένο από καννουργία συναίσθημα και, χωρίς να πη τίποτα, άπομακρύνθηκε σιγά-σιγά.

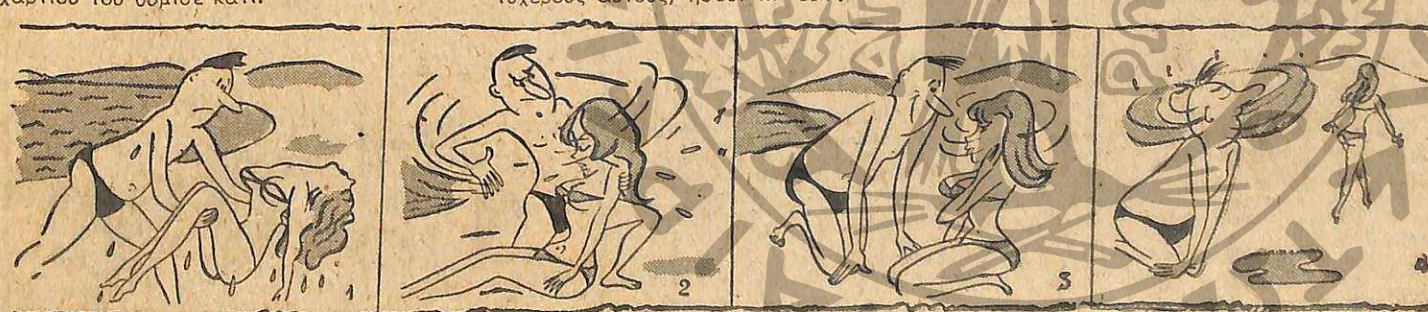
Όταν ο Ρενέ έμεινε μόνος, έσκυψε, πήρε το γράμμα της Νατάσας, έρριξε μιά λυπημένη ματιά στον τάφο της, — και τ' έκανε μικρά-μικρά κομμάτια. Υστερα, λυτρωμένος από ένα βόρος, ξεκίνησε με γοργά βήματα, να πάη να βρη τη γυναίκα του, την άγαπημένη του Φρανσουάζ, που τ' ά τον περίμενε για το γαμήλιο ταξίδι τους.

Ο άνεμος που φυσούσε πη ε τ' ά κομμάτια από το γράμμα της Νατάσας και τ' ά σκορπίσε στον τάφο της σ' άν μαρμαμένο σύλλα θνητόπορου...

ΖΥΓΙΕΤ ΛΕΜΕΡΣΙΕ



— Κάγε μου, καλέ, έναν γερό γαυτικό κόμπι!



Ίστορία μιάς διασώσεως.



Έκατομμύρια ανθρώπων, εξακολουθώντας να πιστεύουν, πώς το χυμένο αίμα κι' ο αριθμός 13 φέρνουνε γρυσουσζιά.

ΟΙ ΠΡΟΛΗΨΕΙΣ ΕΙΝΑΙ «ΛΟΓΙΚΕΣ»...

Έχουν όλες μια ιστορική απερχή και μια ρεαλιστική εξήγηση

Οι λογικοί, οι «τεράγωνα» άνθρωποι, συνηθίζουν να θεωρούν «παράλογες» τις προλήψεις και να αγανακτούν με εκείνους, που τις πιστεύουν. Από μια μεριά, δεν έχουν δίκιο: Το να ρυθμίζει κανείς τη ζωή του σύμφωνα με τη μία ή με την άλλη πρόληψη, προδίνει, το λιγότερο, Έλλειψη πνευματικής ώριμότητας και διαύγειας. Η κατηγορία, όμως, πως οι προλήψεις είναι «παράλογες», δεν στηρίζεται στην πραγματικότητα. Το αντίθετο είναι το αληθινό: Πως κάθε πρόληψη στηρίζεται σε μια λογική, «ρεαλιστική», θα μπορούσαμε να πούμε, αρχική αίσθηση. Παράλογη έγινε η πρόληψη από τότε, που έλειψε η ρεαλιστική αυτή αίσθηση, που την είχε δημιουργήσει.

Όλοι μας ξέρομε, βέβαια, πως δημιουργήθηκε η ευρύτερα διαδεδομένη πρόληψη σ' όλο τον κόσμο: Το ότι φέρνει γρυσουσζιά ή παρούσια ενός 13ου καλεσμένου στο τραπέζι. Πριν από τον Μυστικό Δείπνο, όπου ο Ιούδας ήταν ο 13ος συμπροσώπων, κανείς δε θεωρούσε το 13 για γρυσουσζικό αριθμό. Από τότε, όμως, η πρόληψη καθιερώθηκε, χωρίς κανείς, φυσικά, να συλλογιστεί πως η προδοσία για τα τριάντα αργύρια θα γινεί, ακόμη κι' αν ο Ιούδας ήταν... ο 14ος.

Αλλά κι' οι άλλες προλήψεις έχουν τη λογική, τη ρεαλιστική, την ιστορική απερχή τους.

Καθώς ξέρομε, υπάρχουν και σήμερα πολλοί άνθρωποι, που θεωρούν τρομερή γρυσουσζία να χυθεί στο τραπέζι αίμα. Η πρόληψη αυτή χρονολογείται από εποχές πολύ μακρινές, μονάχα που τότε δεν ήταν πρόληψη. Το αίμα ήταν δυσεύρετο και πανάκριβο και αποτελούσε, κατά συνέπεια, ασυγχώρητο έγκλημα να το χύσει κανείς από απροσεξία ή αδεξιότητα. Έτσι, το χύσιμο του αίματος προκαλούσε αληθινή θύελλα από διαμαρτυρίες.

Όταν το αίμα φθηνώνει κι' έγινε προσιτό ακόμη και στο φτωχότερο, το χύσιμο του δεν ήταν παρά έντελως άσημαντη ζημία, μά οι άνθρωποι από κεκτημένη ταχύτητα και κληρονομική συνήθεια, εξακολούθησαν να κτημονούν σε μια τέτοια περίπτωση. Έπειδή, όμως, δε μπορούσαν να εξηγήσουν λογικά το θυμό και τη στενοχωρία τους, καταφύγαν, κατ' ανάγκη, στην πρόληψη πως το χυμένο αίμα φέρνει γρυσουσζιά!

Γρυσουσζία θεωρούν άρκετοι και το να συναντήσουν έναν Ιερωμένο στο δρόμο. Πρόληψη άσεβαστη, που καυτηριάστηκε πολλές φορές από την Έκκλησία, αλλά που έχει κι' αυτή τη λογικότητα απερχή της.

Τον παλιό καιρό, οι παπάδες δεν πολυσυνήθιζαν να κυκλοφορούν στους δρόμους. Όλη η ζωή τους κυλούσε ανάμεσα στην Εκκλησία, όπου γινόντουσαν κι' όλα τα μυστήρια, και στην κατοικία τους, που δεν βρισκόταν, κατά κανόνα, παρά σε μερικά βήματα απόσταση από το ναό. Αν, λοιπόν, συναντούσε κανείς έναν Ιερωμένο στο δρόμο, ήταν σχεδόν βέβαιο πως η ασυνήθιστη αυτή συνάντηση σημαίνει κάτι κακό: Ο παπάς είχε μετα-

λάβει στο σπίτι του έναν ετοιμοθάνατο ή πήγαινε για να τον μεταλάβει. Οι άνθρωποι, έτσι, συνηθισαν να συνδυάζουν το αντίκρουσμα ενός Ιερωμένου στο δρόμο με το θλιβερό γεγονός του θανάτου, πράγμα, που είχε σα μοιραίο αποτέλεσμα να γεννηθεί η «άσεβη» αυτή πρόληψη.

Ρεαλιστικότερες ρίζες έχει, επίσης, και μια άλλη πρόληψη, διαδεμένη σ' όληκληρη την Ευρώπη, πως το κρώσιμο της κουκουβάγιας προμηνάζει το θάνατο. Η μακάβρια αυτή δεισιδαιμονία ξεκίνησε από την ύπαιθρο, όπου οι άνθρωποι έχουν πάντα — κι' άλλοτε περισσότερο από τώρα — τη συνήθεια να κοιμούνται νωρίς. Το φωτισμένο παράθυρο, άργα τη νύχτα, στο σπίτι ενός χωριού σημαίνει πως υπάρχει μέσα κάποιος βαριά αρρώστος, που χροιάζει.

Η κουκουβάγια, που, όπως ξέρομε, εξαγριώνει τη νύχτα και κοιμάται την ημέρα, προσελκύεται από το φως κι' όταν το δει να χαράζει κάπου, πλησιάζει, για να συνεχίσει εκεί το μονότονο κρώσιμό της. Η κλαμιάτικη, λοιπόν, φωνή της ακουγόταν πάντα κοντά στα φωτισμένα σπίτια των ετοιμοθανάτων κι' αυτό έκανε τους ανθρώπους να φανταστούν, αντίστροφοντας το αίτιο με το αποτέλεσμα, πως η κουκουβάγια προαισθάνεται και προμηνάζει το θάνατο!

Στη Δύση υπάρχει κι' η πρόληψη πως το να ύφαινε κανείς το πρωί φέρνει δυστυχία, ενώ, αντίθετα, φέρνει γούρι το να ύφαινε το βράδυ. Μια τέτοια πρόληψη φαίνεται πολύ παράξενη, αλλά έχει κι' αυτή τη λογική της αιτία.

Οι χωρικές, που σηκώνονταν από τα ξημερώματα, για να ύφαιναν, πριν πιάσουν τη βαρέα δουλειά του χωραφίου, το έκαναν αυτό από σκληρή οικονομική ανάγκη. Ένώ δε βρισκόντουσαν σ' αυτή την ανάγκη οι άλλες, που ύφαιναν μονάχα δσες ώρες τους περισσεύουν στο βράδυ, ώσπου να νυχτώσει.

Και στην περίπτωση αυτή βλέπομε, φαινόμενο συνηθισμένο στη δημιουργία των προλήψεων, να αντιστρέφεται το αίτιο με το αποτέλεσμα.

Ασφαλώς, κι' οι πιο προληπτικοί θ' απορήσουν και θα γελάσουν, όταν σκεφτούν πως, ενώ θεωρούν γρυσουσζία να χυθεί το αίμα, θεωρούν γούρι να χυθεί το κρασί!

Λογικά, έννοείται, είναι πολύ προτιμότερο να χυθεί το αίμα, που δεν φέρνει κανένα ίχνος, στο τραπέζι, παρά το κρασί, που το λειάζει! Αλλά κι' η δεύτερη πρόληψη έχει την ιστορική δικαιολογία της.

Αλλοτε, οι άνθρωποι συνηθίζαν να χύνουν λίγο κρασί στο χώμα και να εκφράζουν την ευχή «πως χύνεται το κρασί, έτσι να χυθεί και το αίμα των εχθρών τους». Σήμερα, βέβαια, δεν έχουμε τέτοιες βάρβαρες επιθυμίες για τους εχθρούς μας, ή, τουλάχιστον, κι' αν τις έχουμε, δεν τις εκφράζουμε! Έξακολουθούμε, όμως, να θεωρούμε, πάλι από «κεκτημένη ταχύτητα», γούρι το χύσιμο του κρασιού, όπως το θεωρούσαν, για ένα συγκεκριμένο λόγο, και οι μακρνοί πρόγονοί μας!

Από τα παραπάνω, ωστόσο, δε θα πρέπει να καταλήξουμε στο συμπέρασμα πως όλες ανεξαιρέτως οι προλήψεις έχουν τις ρίζες τους στο άνωτερο παρελθόν. Ορισμένες είναι πολύ νεότερες, πράγμα που δείχνει πως ο άνθρωπος δεν έχει φτάσει ακόμη σ' επαρκή ώριμότητα, για να πάψει να «κατασκευάζει» προλήψεις, είτε αντιστρέφοντας το αίτιο με το αποτέλεσμα είτε μυθοποιώντας μια πραγματική αφορμή.

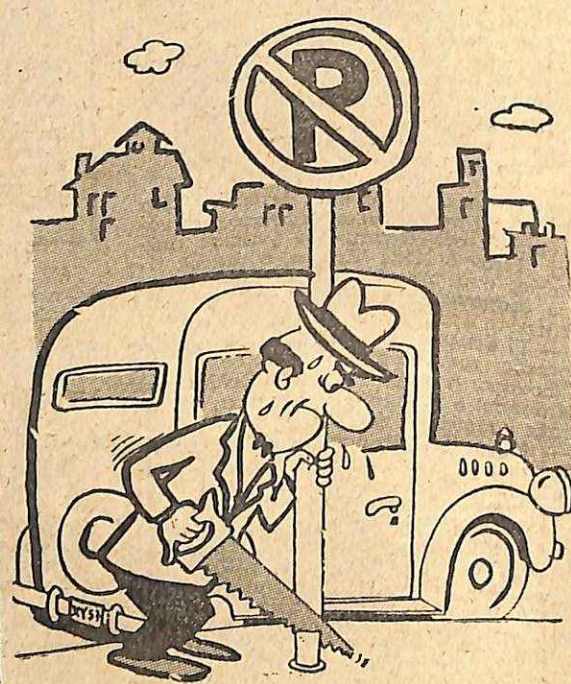
Ξέρομε πόσο γρυσουσζικό θεωρούν πολλοί το να' ανάψουν τρεις από το ίδιο σπέρτο. Το περίεργο είναι πως ως τα τέλη του περασμένου αιώνα, δεν το θεωρούσε κανείς για γρυσουσζικό. Αλλά, στον πόλεμο των Αγγλων με τους Μπόερς, τους Ολλανδούς άποικους της Νότιας Αφρικής, οι πρώτοι, όταν ανάθαινε τρεις το ταίγαρο τους από το ίδιο σπέρτο, διναν, τη νύχτα, σόχο στον εχθρό, που είχε δλο τον καιρό να τους σημάδευε και να σκοτώσει κάποιον από τους τρεις.

Φυσικά, το άναμμα των τριών ταίγαρων από το ίδιο σπέρτο ήταν, απλώς, απάτη, απροσεξία και θάταν έντελως παράλογο να θεωρηθεί γρυσουσζία. Οι απώλειες, όμως, που προκάλεσε η συνεχής αυτή απροσεξία στους Αγγλους, έκανε να διαδοθεί και να γενικευτεί αυτός ο φόβος, με αποτέλεσμα να χαλάμε σήμερα και δεύτερο σπέρτο, για να ανάψω ο τρίτος της συντροφιάς, χωρίς να υπάρχει το ένδεχομένο.. να τον σκοτώσουν οι Μπόερς!

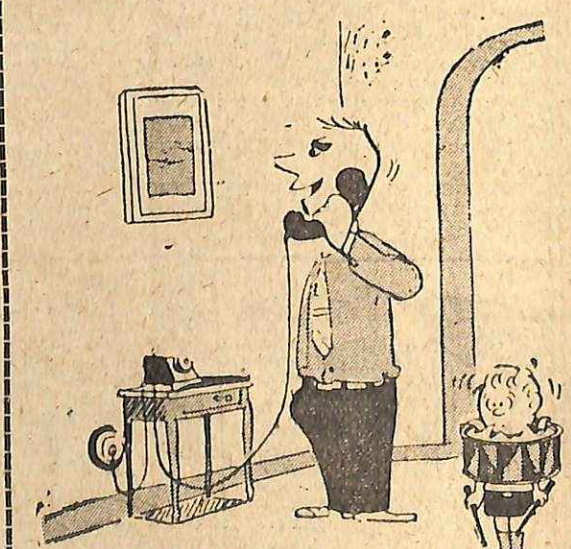
Όπως βλέπετε, δεν υπάρχει τίποτε «λογικότερο» από τις προλήψεις, τουλάχιστον στο ξεκίνημά τους. Αλλά γι' αυτό ακριβώς, έπειδή η ρίζα τους είναι κάθε άλλο παρά ανιγνιστική, μυθολογική και απόκοση, θα έπρεπε να πάψουμε να τις πιστεύουμε!



— Ναι, Δημητράκη, σ' αγαπώ. Σ' αγαπάω από την πρώτη στιγμή που είδα το...αυτοκίνητό σου!



Αυτοεξυπηρέτησι.



— Έγώ είμαι, Καίτη! Πού είχαμε μείνει;

ΖΩΑ ΠΟΥ ΕΜΕΙΝΑΝ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Το σκυλί του δούκα ντ' Ανγκιέν

ΤΟΝ είχε ακολουθήσει βήμα προς βήμα ως τις πιο άγριες στέπες της Ρωσίας από είχε πάει για κυνήγι, πιστό κι' αφοσιωμένο περισσότερο από τους ανθρώπους και τους φίλους του δούκα ντ' Ανγκιέν, του κυρίου του. Ήταν ένα μεγαλόσωμο σκυλί, που είχε όλα τα χαρακτηριστικά και τα έντονα του λύκου. Μά αν δεν το ένοχλούσε κανείς, δεν πείραζε ποτε τον κανένα. Αγαπούσε το δούκα με άπιστητη λατρεία κι' έτρεχε πίσω του, μέρες και νύχτες, χωρίς ποτέ να κουραστεί. Τ' όνομά του ήταν Μουλόφ και μ' αυτό έμεινε γνωστό στην ιστορία. «Αν ωστόσο το ζώο αυτό είχε ανθρώπινη γλώσσα, θα μπορούσε να' άρνηγθη ένα σωρό συνταραχτικά επεισόδια για τον κύριό του, που έζησε, τον περισσότερο καιρό, μέσα σε σκοτεινές συναισθησεις κι' άλλα δραματικά περιστατικά.

Ο ντ' Ανγκιέν ήταν προσωπικός εχθρός του Ναπολέοντος, μ' όλο που έμενε κοντά του για λόγους πολιτικής ανάγκης. Δεν πίστευε στη μεγαλοφυΐα του Γι' αυτό σωματωσε έναντιον του μαζί με άλλους τριγκήρες, που αγωνίζονταν για την επάνοδο των Βουρβάνων. Το ήξερε αυτό ο Βονοπάρτης, μά δε μπορούσε να τον κατηγορήσει για τίποτα, εφόσον δεν είχε κανένα στοιχείο εις βάρος του. Έπειδή όμως τον φοβόταν, του έδωσε απεριόριστη άδεια.

— Ξέρω πως καταρρέει το κυνήγι, του είπε μία μέρα. Πάρε, λοιπόν, τους φίλους σου και πηγαίνετε στα Πυρναία να κυνηγήσετε, όσον καιρό θέλετε.

— Αυτό μπορώ να το κάνω κι' εδώ, απάντησε εκείνος. Γιατί πρέπει να πάω τόσο μακριά; — Γιατί εδώ δε σε σηκώνει το... κλίμα. Τον τελευταίο καιρό μου φαίνεται λίγο άχρως. Καλύτερα να πάς να διασκεδάσεις...

Ο δούκας κατάλαβε πως ο Ναπολέων τον εδίωχνε με τρόπο. Έτσι, πήρε το αγαπημένο του σκυλί και τράβηξε ολόμοναχος για την εξορία του. Γρήγορα ωστόσο αντελήφθη ότι τον παρακολουθούσαν. Αυτό, βέβαια γινόταν έπειτα από υπόδειξη του Βονοπάρτη, που τον έστειλε εκεί για να προσέχουν και την παραμικρή του κίνηση.

Ένα βράδυ στις 15 Μαρτίου 1804, ο Μουλόφ κοιμόταν ήσυχα σιμά στο κρεβάτι του. Ξαφνικά πετάχτηκε πάνω κι' άρχισε να όοιζεται τον αέρα, σαν να προσπαθούσε κάποιο κίνδυνο.

— Τι τρέχει; τον ρώτησε ο κύριός του. Γιατί κάνεις σαν παλασός;

Το σκυλί γρύλισε παραπονεμένα και κάθισε στα πίσω του πόδια. Την ίδια στιγμή, έν' απόσπασμα Γάλλων μπήκε στο σπίτι, με τις μαγιονέτες προτεταμένες. Απομονώσαν τους δυο υπηρέτες σ' ένα δωμάτιο και συνέλαβαν το νεορό δούκα, που δε διαμαρτυρήθηκε διόλου για τη σύλληψή του. Για να τον πάρουν όμως μαζί τους, χρειάστηκε να κρατήσουν σε απόσταση με τις λόγχες τον Μουλόφ, που έδειχνε σ' όλους τα σουβέρα που δόντια. Τον ντ' Ανγκιέν τον έφεραν πίσω στο Παρίσι γι' άγνα στους λόγους. Από φόβο όμως μήπως οι Ισχυροί του φιλοί καταρρώσουν να τον ελευθερώσουν, τον ξανάστειλαν πάλι έπειτα από τρεις μήνες στην Κασκάν, στα Πυρναία. Το πιστό σκυλί ακολουθούσε την άμαξα που μετέφερε τον κύριό του, μέρα και νύχτα, χωρίς διακοπή. Πάντοτε όμως από μακριά, γιατί οι στρατιώτες δεν το άφηναν να πλησιάσει.

Το δούκα τον έκλεισαν στο περιττερό ενός πύργου. Ένας αξιωματικός με δώδεκα άνδρες, ήταν η φρουρά που είχε αναλάβει τη φύλαξη του. Και τον φύλαγαν πραγματικά με δεκατέσσερα μάτια. Δεν τον άφηναν να βγεί ούτε καν στο προαύλιο του πύργου. Από το παράθυρό του ο δούκας, όμως, έβλεπε ένα κομμάτι του κήπου. Κι' εκεί, όποτε κοιτούσε, αντίκρυζε το αφοσιωμένο βλέμμα του σκυλιού του, που έμενε πιστός συντροφος στις μαύρες ώρες που περνούσε.

— Θα ξαναβρουν πάλι οι καλές μέρες, έλεγε συχνά στον εαυτό του. Δε θα μείνω για πάντα εδώ. Κάποτε θ' ανοίξει και για μένα η πόρτα της φυλακής μου...

Ο νεαρός δούκας δε φανταζόταν την τραγική τύχη που τον περίμενε. Η τριγκήρης καταγωγή του, νόμιζε πως ήταν μία οσάφη έγγυρσι για τη ζωή του κι' η Καρολίν ντ' Εσταλ, έξαδελφή από τη μητέρα του, τα είχε καλά με το Ναπολέοντα. Πριν λίγες μέρες είχε βοη τον τρόπο να τον ελδοποίηση να μην άνησυχεί. Σίγουρα, η όμορφη νέα που τον άγαπούσε κρυφά, θα έκανε το πάν για να τον ελευθερώσει.

Ένα πρωί, άνοιξε η πόρτα του και μπήκαν μέσα τέσσερις άνδρες: Ο διοικητής του πύργου, ο ταγματάρχης Μαζαρίκ, ο λοχαγός Άρνελ κι' ένας υπάξιματικός.

Πίσω τους, άδρούδα, γλύστρησε ο Μουλόφ. Δεν έδειχνε τώρα κακές διαθέσεις, ίσως έπειδή καταλάβαινε πως, αν επιμερούσε να έπιεθη έναντιον τους, θα τον πετούσαν έξω. Πέριερα. Ο δούκας άγκάλιασε σιμά στον κύριό του, γλύφοντας του τα χέρια. Ο ταγματάρχης Μαζαρίκ, του έλεγε τότε να έτοιμασθεί.

— Θα ξαναγυρίσετε στο Παρίσι, συνέχισε. Έχετε καμιά επιθυμία; — Ναί. Να μού επιτρέψετε να πάω μαζί μου το Μουλόφ.

Ο Μαζαρίκ κοίτησε άρνητικά και είπε ασήθηρως. Ο άφύγετε με τη φρουρά που θα πάς συνοδείο. Θ' άφείη ελευθερο να πάη όπου θέλει...

Πού μπορούσε όμως να πάη ο Μουλόφ; Άρχισε πάλι να τρέχει πίσω από την άμαξα, μέσα στη μαύρη νύχτα. Η διαδρομή αυτή για το δυστυχισμένο ζώο ήταν αληθινό μαρτύριο. Γιατί η άμαξα δε σταθμεύσε

ποθενά. Έτρεχε συνεχώς για το Παρίσι, περνώντας από σκοτεινές πεδιάδες κι' από έρημα χωριά. Ο δούκας άγωνιούσε για την τύχη του σκυλιού του. Γιατί ήταν βέβαιος πως τον ακολουθούσε.

— Όσοι μια νύχτα δεν κρατήθηκε και παρακάλεσε τον Μαζαρίκ να σταθούν κάπου.

— Δυστυχώς, άποκριθηκε εκείνος. Δεν είναι δυνατόν.

— Μά τέλος πάντων, δε λυπάσε ένα φτωχό σκυλί;

— Αν λυπούμαι; απάντησε ο ταγματάρχης. Η καρδιά μου πονάει μαζί με τη δική σας. Το ζώο αυτό είναι ένας αληθινός ήρωας και πραγματοποιεί έναν άσλο, που όμοιος του δεν άναφέρεται στην ιστορία.

Αλλά το καθήκον είναι σκληρό. Δε μπορώ να κάνω διαφορετικά. Ο δούκας χαμήλωσε άμυλητος το κεφάλι. Στο μεταξύ, ειδικός ταχυδρόμος μετέφερε στο Βονοπάρτη το φακέλλο του ντ' Ανγκιέν. Μέσα εκεί υπήρχαν όλα τα στοιχεία που τον ένοχοποιούσαν. Ο Κορσικανός, που ήταν τότε άκομη πρώτος ύπατος, τον μελέτησε προσεχτικά. Όλα ήταν έναντιον του νεαρού δούκα.

— Τώρα θα τους δώσω το χτύπημα που δεν περιμένουν! έλεπε στον άκόλουθο του Μπερτώ, που του έμπιστευόταν και τις παραμικρές του σκέψεις. Τώρα θα συντριφώ και τις τελευταίες ελπίδες των βασιλικών στη Γαλλία. Οι άριστοκράτες δε θα ξαναδούν πιά το φως...

Ήταν τρομερός την ώρα εκείνη. Ο άκόλουθος του τον άκούγε χωρίς να τολμά να έκφραση τις δικές του άσψεις. Το μέλλον ήταν σκοτεινό και άβέβαιο. Στο διάστημα αυτό ο δούκας ντ' Ανγκιέν μεταφέρθηκε Βενσέν, με ασήθηρη συνοδεία. Όταν έφτασε εκεί, ήταν έξη το βράδυ. Έτρεμε ολόκληρος άπ' την κούραση και την πείνα. Μά ο διοικητής άδιοφρόντας για την άψληψη καταγωγή του νεοφερμένου, τον κράτησε πολλές ώρες άρθιο, θέλοντας να του μάθει τους κανονισμούς της φυλακής: Έγερτήριο στις πέντε το πρωί, ύπνος στις έφτά το βράδυ. Την ημέρα θα έκανε αυτό κι' εκείνο, όπως οι άλλοι κοινού κρατούμενοι.

Όταν όμως ο Μαζαρίκ του μίλησε για το Μουλόφ, έδειξε πραγματικό ένδιαφέρον.

— Αν θέλετε, μπορείτε να το κρατήσετε, του έλεπε στο τέλος. Ένα τέτοιο σκυλί, δεν πρέπει να βρισκείται μακριά από τον κύριό του...

Του έδωσαν ένα ύποφερτο δωμάτιο κι' ένα καθαρό κρεβάτι. Ο Μουλόφ, πτώμα κυριολεκτικά από την κούραση, ορμήθηκε από πόδια του κυρίου του, γρυλίζοντας από ευχαρίστηση. Ο ντ' Ανγκιέν κοιμήθηκε άκακία μαζί του. Αλλά δεν πέρασε πολλή ώρα και πήγαν να τον ξυπνήσουν. Είχε έρθει διαταγή ν' άρρώσουν άμέσως κι' άναγκάστηκε. Τον πήραν όπως ήταν και τον μετέφεραν σε μια μεγάλη αίθουσα, όπου ήταν συγκεντρωμένοι ένα σωρό αξιωματικοί. Η έπί κεφαλής των Ντ'ανανκούρ. Ο δούκας μόλις στεκόταν στα πόδια του.

Συντομίζοντας από τις ταλαιπωρίες, χωρίς έλπίδα πιά ότι η έξαδελφή του Καρολίν ντ' Εσταλ θα καταρωόταν να τον ελευθερώσει, άπαντούσε με δυσκολία στις ερωτήσεις που του έκαναν. Παραδέχτηκε ωστόσο την ένοχη του: Από καιρό τώρα σωματωόσε, όχι κατά της Γαλλίας που ήταν η πατρίδα του, αλλά έναντιον του Βονοπάρτη. Έμφοδοτείτο από την Άγγλία κι' άγωνιζόταν για την επάνοδο των Βουρβάνων.

— Ποιο είναι οι συνεργάτες σας;

Ο δούκας κοίτησε το κεφάλι του χωρίς ν' άπαντήσει. Σ' όλο το διάστημα της άνακρίσεως το πιστό σκυλί στεκόταν στο πλευρό του. Με μάτια γεμάτα άγωνία, κοιτούσε τον Ντ'ανανκούρ, σαν να μαντεύε πως απ' τον άνθρωπο αυτό κρεμόταν η ζωή του κυρίου του. Κατά τις τρεις το πρωί, ώδηγησαν το δούκα στο στρατοδικείο. Ο Μουλόφ έμεινε έξω από την αίθουσα κι' όση ώρα κράτησε η δική, τον άκούσαν να κλαίη λυπημένα.

— Επί τέλους, φάνεσε ο Ντ'ανανκούρ, άφήστε να μη μέσω το σκυλί. Έυαθα την ιστορία του από τον Μαζαρίκ, που έμενε πιστός συντροφος.

Να το σπαστούν την εισόδο.

Οι άλλοι στρατοδίκες δεν είχαν άντιρρηση. Ο Μουλόφ μπήκε μέσα, κυττάζοντας βεβία κι' άρσηρη, σαν να παρακαλούσε τους σκληρούς άκρίτους να λυπηθούν τον κύριό του. Μά κανείς δεν τον λυπήθηκε. Ο δούκας ντ' Ανγκιέν καταδικάστηκε πειθαίρεται σε θάνατο, άφρο προσηγομένως διατάχθηκε η κατάσχεση της προσωπικής του, που ήταν μεγάλη. Ο ένογής γέος δεν παραπονέθηκε διόλου. Τη λίγη ώρα που του δίδεσαν ώσπου να έτοιμασθεί για τον άλο κόσμο την πέρασε μαζί με το αγαπημένο του σκυλί, που λές κι' έκλαψε κουλουριασμένο πάνω στο κρεβάτι του φίλου του.

Κοντά τα χαραμάτα, μετέφεραν το δούκα στον τόπο της έκτέλεσής. Τον έβαλαν να σταθεί μπρος σ' ένα λάκκο και του διάδεσαν την καταδικαστική άπόφαση. Μόλις τελείωσε η άνάγνωσι, ο έπί κεφαλής αξιωματικός χαίρεται στρατιωτικά, έκανε μεταβολή και πρόσταξε τους στρατιώτες, που είχαν πάρει κιάλας θέσι: — Πύρι!

Μία όμορφη άκούστηκε, που την άκούσθησε ένα φριχτό ούρλιαχτό. Οι ποσειάμενοι κύτταξαν γύρω τους περίεργα. Και τότε είδαν: Μ' ένα πήδημα ο Μουλόφ έπεσε ούρλιαζοντας άγρια πάνω στους στρατιώτες. Το σκυλί πεταγόντας άπό τον ένα στον άλλο, έχωνε τα δόντια του στις άσφες τους. Τότε ένας αξιωματικός τον σημάδεψε στο κεφάλι και τον σκότωσε.

Ο Μουλόφ, το πιστό κι' αφοσιωμένο σκυλί του ντ' Ανγκιέν, πέθανε μαζί με τον κύριό του.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΡΙΑΝΟΣ



Μ' ένα πήδημα, ο Μουλόφ έπεσε ούρλιαζοντας άγρια πάνω στους στρατιώτες...

ΕΠΙΔΕΙΞΗ

Ανεκαλύφθη ειδική τροφή για την καρδιά

Το χλωριούχο κάλιο θαρραπύει τις παθήσεις της, που οφείλονται σε εξάντληση των μυών της

ΤΩΡΑ τελευταία, έρευνες και πειράματα, που έκαναν κι' εξακολουθούν να κάνουν ιδίως Γάλλοι και Καναδοί ειδικοί επιστήμονες, οδηγούν στο συμπέρασμα, ότι η καρδιά έχει ανάγκη να τρεφτεί από μια ειδική ουσία, ώστε να μη καταβάλλεται. Η ουσία αυτή είναι το κάλιο σε διαφόρους χημικούς συνδυασμούς.

Το κάλιο βρίσκεται γενικά στον ανώτερο οργανισμό, αλλά προ πάντων μέσα στα κύτταρα, ενώ μια άλλη μεταλλική ουσία, το νάτριο, συναντιέται προ πάντων έξω από τα κύτταρα, στα υγρά, που είναι τριγύρω τους.

Το γεγονός αυτό είναι παράξενο, γιατί, από καθαρά χημική άποψη, τα κύτταρα είναι ευπρόσβια τόσο στη μία όσο και στην άλλη απ' αυτές τις δυο συγγενικές ουσίες. Ωστόσο, τα κύτταρα, όσο ζουν, διατηρούν μέσα τους μια ποσότητα καλίου μεγαλύτερη απ' όση βρίσκεται στα γύρω τους υγρά, κι' αποκλείουν όσο τους είναι δυνατόν το νάτριο. Αυτό, φυσικά, συμβαίνει όταν η υγεία των κυττάρων είναι καλή. Υπάρχουν, όμως, περιπτώσεις, που τα κύτταρα πάσχουν από έλλειψη καλίου. Το φαινόμενο αυτό παρατηρείται όταν υπάρχουν βαρεία τραύματα, όταν η διατροφή του οργανισμού γίνεται έλλειμματική, όταν παρουσιάζει κάποια όξινη μολυσματική ασθένεια, όταν παθούν κάτι σοβαρό τα νεφρά, καθώς και σε μερικές άλλες περιπτώσεις λιγότερο εξακριβωμένες από την επιστήμη.

Η κυριώτερη συνέπεια αυτής της έλλειψης είναι η εύκολη, με την οποία κουράζεται κι' εξαντλείται το μυϊκό σύστημα. Τα άτομα, που τα κύτταρα τους, για τον ένα ή τον άλλο λόγο, δεν περιέχουν όσο κάλιο χρειάζονται, παρουσιάζονται προ πάντων για εύκολη κόπωση. Επειδή δε υπάρχει μυϊκός ιστός στο πεπτικό σύστημα και στην καρδιά, με την έλλειψη καλίου, παρουσιάζονται δυσπεία και καρδιοπάθειες. Ιδιαίτερα στην καρδιά, τα συμπτώματα της ανεπάρκειάς της σε κάλιο, εμφανίζονται πολύ νωρίς. Έτσι, το ηλεκτροκαρδιογράφημα είναι ένας από τους καλύτερους τρόπους για να διαπιστωθεί η έλλειψη καλίου, πριν ακόμα η καρδιά παρουσιάσει εξωτερικά σημεία, ότι υποφέρει.

Το πέρασμα από τη διαπίστωση αυτή στη σκέψη, ότι είναι απαραίτητη η χορήγηση καλίου, για να καταπολεμηθεί η κόπωση, ήταν για τους επιστήμονες λογικό κι' έπομένο. Αλλά το ζήτημα δεν είναι τόσο απλό, όσο φαίνεται από πρώτη όψη. Το κάλιο δε λείπει, βέβαια, γύρω μας. "Ισχυρά, το εισάγουμε άφθονο στον οργανισμό μας με την καθημερινή τροφή, που παίρνουμε, και' όσον αυτή είναι επαρκής και' κανονική, "Ιδιαίτερα το γάλα κι' οι χυμοί φρούτων είναι πλούσιες πλουσιότητες σε κάλιο. Αλλά, σε ώριμες περιπτώσεις, ο οργανισμός μοιάζει με έναν άνθρωπο, που ενώ βρίσκεται σε πολυτελέστατο τραπέζι, δεν κατορθώνει να χορτάσει. "Ο οργανισμός δηλαδή δεχεται υπερεκτεταμένη ποσότητα καλίου από το στόμα, αλλά δε μπορεί να τις χρησιμοποιήσει κατάλληλα.

Ο κορυφαίος Γάλλος γιατρός Λαμπούρι κι' οι συνεργάτες του, κατορθώσαν ωστόσο να βρουν ώριμους χημικούς συνδυασμούς του καλίου, χωρίς στους οποίους τα κύτταρα μπορούν να το δεχτούν.

Οι επιστήμονες αυτοί είχαν βάλει μερικά ινδικά χοιρίδια σε μια λεκανή με νερό, από την οποία σε μπορούσαν να βγούν κι' έτσι ήταν υποχρεωμένα να κολυμπάνε διαρκώς. Τα πειραματόζωα, αφού πάλεψαν περισσότερο από μία ώρα, καταπονήθηκαν και πνίγησαν. Οι επιστήμονες έβαλαν κατόπιν στη λεκανή άλλα υγρά, που τους είχαν κάνει προηγουμένως ένεσεις μ' αυτές τις χημικές συνθέσεις, οι οποίες περιείχαν κάλιο. Η δεύτερη, λοιπόν, ομάδα πειραματόζωων έδειξε πολύ μεγαλύτερη αντοχή.

Μερικά, εξ' άλλου, από τα ζώα αυτά, κατά τη διάρκεια των πειραμάτων, παρουσίασαν και το έξης φαινόμενο: "Ενώ είχαν κουραστεί, το ηλεκτροκαρδιογράφημα, που τους πάρθηκε, έμοιαζε μ' εκείνο της καρδιακής έμβολης. Γι' αυτόν, όμως, φυσιολογικό, μετά από τις ένεσεις με κάλιο.

Τα πράγματα βρίσκονταν στο σημείο αυτό, όταν εδώ και λίγες μέρες δημοσιεύτηκαν τα αποτελέσματα των πειραμάτων και των έρευνών, που έκανε επί χρόνια ένας άλλος διάσημος ειδικός, ο Καναδός γιατρός Χάινς Σέλυ. "Ο επιστήμων αυτός περιορίστηκε στην καρδιά. Προκαλούσε έμβολη της καρδιάς με τεχνικό τρόπο — φυσικά σε πειραματόζωα — και παρατηρούσε κατόπιν τα αποτελέσματα, που είχε σ' αυτή την πάθηση η χορήγηση διαφόρων χημικών συνδυασμών του καλίου.

Η τεχνητή καρδιακή έμβολη, που ο δόκτωρ Σέλυ πετύχαινε, είχε όλα τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της παθήσεως αυτής, εκτός από ένα: την εμφάνιση του θρόμβου, που φράζει μία από τις στεφανιαίες αρτηρίες κι' αποτρέπει την τελευταία κι' οριστική φάση της έμβολης. Η παρατήρηση αυτή έχει μεγάλη σπουδαιότητα. Από το γεγονός, ότι προκαλείται έμβολη χωρίς θρόμβωση, κι' σταμάτημα του αίματος, βγαίνει το συμπέρασμα, ότι η θρόμβωση δεν είναι η αιτία της έμβολης, όπως νόμιζαν ως τώρα οι γιατροί, αλλά μία από τις συνέπειές της.

Έχοντας μπορεί να προκαλέσει μια έμβολη, ο δόκτωρ Σέλυ προσπάθησε και να τη γιατρέψει. "Υστερα, λοιπόν, από μία σειρά δοκιμών, διαπίστωσε, ότι ένα άλας του καλίου, το χλωριούχο κάλιο, μπορούσε να επαναφέρει την καρδιά στη φυσιολογική της κατάσταση.

Αποδείχτηκε, λοιπόν, ότι το κάλιο γενικά κι' ιδιαίτερα το χλωριούχο κάλιο είναι μια απαραίτητη τροφή για την καρδιά και προλαβαίνει ή ακόμα και θεραπεύει τις παθήσεις της, που οφείλονται σε εξάντληση των μυών της.

Τα θάματα στην εποχή μας

Ένας Ρώσος επιστήμων, ο καθηγητής Κωνσταντίνος Μπύκωφ, υποστηρίζει ότι όλα τα όργανα του ανθρώπινου σώματος μπορούν να υποκούν σε φρενιότητα κι' ηχητικά σήματα. "Ο Ρώσος επιστήμων υπολογίζει ότι θα κατορθώ-

ση να επιτύχει θυματουργίες θεραπεύει ρυθμίζοντας με παρόμοιο τρόπο τη λειτουργία διαφόρων οργάνων.

Η τρέλλα στους άγριους

Στατιστικές παρατηρήσεις που έγιναν στα φρενολογικά άσπια διαφόρων ευρωπαϊκών χωρών έδειξαν ότι οι έγγαμοι προσβάλλονται από φρενικά ισοήματα σε πολύ μικρότερη αναλογία από τους άγαμους. Οι παρατηρήσεις αυτές αφορούν κυρίως τη σχιζοφρένεια.

Νέο φάρμακο κατά της έλκωσης

Στο Μεξικό υπάρχει ένα είδος άραχνης, που τρέφεται αποκλειστικά σ' αράχια με κουνούπια. Οι Μεξικανοί επιστήμονες σκέφτηκαν, λοιπόν, να βγάλουν από το σώμα αυτής της άραχνης ένα φάρμακο, που περιέχει αντιόξινα κατά της έλκωσης. Το φάρμακο αυτό, που αποκλήθηκε "αράνα", αποδείχτηκε πολύ αποτελεσματικό εναντίον αυτής της ασθένειας, που εξακολουθεί να αποτελεί ακόμη ώριμες περιοχές του πλανήτη μας.

Για τα κορίτσια που ψηλώνουν πολύ

Με τη χρησιμοποίηση θηλυκών ορμονών, μπορεί να σταματήσει το υπερβολικό ψήλωμα ώριμων κοριτσιών. Πράγματι, σε τέτοιες περιπτώσεις, χορηγήθηκε μ' επιτυχία η "εστιαστέρα", καθημερινώς, επί 8-29 μήνες, καθώς και η "προγεστερόνη" επί 5 μέρες κάθε μήνα.

Η γενιότητα της νυναικας

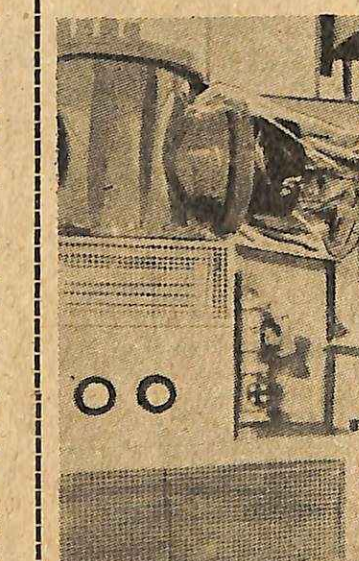
Ο δόκτωρ Μπέρνμπεργκ ανακάλυψε ένα είδος χαρτί, που, εισαγόμενο στη μήτρα, δείχνει αν το ωόριο, που κ' ήλθε από τις ωθήσεις είναι "ζωντανό, όποτε μπορεί να γίνει σύλληψη. Το χαρτί αυτό χρωματίζεται τότε πράσινο. "Ετσι μία γυναίκα μπορεί να ξέρει πότε είναι γόνιμη.

Τα αποτελέσματα του καφέ

Σε ώριμα άτομα, ο καφές προκαλεί δυσπεία. Γι' αυτούς, λοιπόν, ο καφές με κρέμα είναι βλαβερότερος απ' το σκέτο καφέ.

Ο κερκινός θαρραπύει με ψυχολογία

"Όσοι γυμνάζονται από κεραυνό και έπιχθουν, παρουσιάζουν κατόπιν ώριμες άνωμαλίες, που διαρκούν ως 6 μήνες. Τα κοινότερα από τα συμπτώματα αυτά είναι: πονοκέφαλοι, παρύνσεις, αστερικές άγανιες, κόπωση, καταπνοίς πόνι στα άκρα και τον τράχηλο, κώφωση. Μία ψυχολογία, που γυμνάζεται από κεραυνό, παρουσιάζει ύστερα εκπληκτική βελτίωση, σαν να είχε υποβληθεί σε μία σειρά ηλεκτροσόκ.



ΓΕΝΝΗΤΡΙΑ ΟΥΔΕΤΕΡΟΝΙΩΝ

Το συμπέρασμα από την έκθεση "Ακέμα" της Φραγκφούρτης είναι ότι η Γερμανία, στην οποία απαγορεύτηκε η κατασκευή ατομικών όπλων, βρίσκεται σήμερα επί κεφαλής των χωρών που ασχολούνται με τον έλεγχο της τεραστίας ενεργίας, που εκλύουν οι υδρογονικές εκρήξεις. Στη φωτογραφία μας, μία πρωτότυπη και πολύπλοκη συσκευή γεωμετρικής κατασκευής, η οποία παράγει υπερταχεία οδοντοβόλια. Η συσκευή θεωρείται απαραίτητη για την επίλυση του προβλήματος της εσωτερικής της ενεργίας της υδρογονόδομης. "Αν οι προσπάθειες στεφθούν από επιτυχία, θα καταστεί δυνατή η δημιουργία ενός νέου ανεξάντλητου παράγοντος ενεργίας, δεδομένου ότι θα μπορεί ο άνθρωπος να εκμεταλλευτεί το βαρύ ύδωρ που υπάρχει άφθονο στους ωκεανούς.

όπως απέδειξε μία μελέτη που έγινε στη Φινλανδία. Οι γιατροί που έκαναν τη μελέτη αυτή, παρακολούθησαν με τις ακτίνες τις κινήσεις του στομάχου διαφόρων ανθρώπων, αφού έπιναν σκέτο καφέ ή καφέ με κρέμα. Στη δεύτερη περίπτωση, παρατηρήσαν ότι ελαττώνονται περισσότερο οι περισταλτικές κινήσεις κι' άργει πιο πολύ ν' αδειάσει το στομάχι.

Ζεστό νερό στα κρυοπαγήματα

Η συνηθισμένη μέθοδος για τη θεραπεία των κρυοπαγημάτων ήταν ως τώρα το τρίψιμο των πασχόντων μελών με χιόνι. Τελευταίως όμως, οι γιατροί έλαβαν γνώμη και θεωρούν βλαβερή αυτή τη μέθοδο. Κατά τις νέες αντιλήψεις, το καλύτερο είναι ένα τοπικό λουτρό με νερό ζεστό, θερμοκρασίας 42 βαθμών. "Ετσι αποφεύγεται ο κίνδυνος της γάγγραινας. Στην ανάγκη, ωστόσο, αν δεν υπάρχει ζεστό νερό, μπορεί να χρησιμοποιηθεί και το κρύο.

Η ραδιενέργεια άραιώνει τα μαλλιά

Μία νέα μέθοδος υπολογισμού της ραδιενέργειας που δέχθηκε ένας άνθρωπος, βασίζεται στην εξέταση των μαλλιών του. Πράγματι, 4 μέρες μετά την έκθεση στη ραδιενέργεια οι ρίζες των τριχών παρουσιάζουν χαρακτηριστικές αλλοιώσεις. Συγκρίνοντας άραιώνουν τα μαλλιά, τόσο περισσότερο, όσο ισχυρότερη ήταν η ραδιενέργεια και όσο μεγαλύτερος ο χρόνος της έκθεσής σ' αυτήν.

Ο κερκινός θαρραπύει με ψυχολογία

"Όσοι γυμνάζονται από κεραυνό και έπιχθουν, παρουσιάζουν κατόπιν ώριμες άνωμαλίες, που διαρκούν ως 6 μήνες. Τα κοινότερα από τα συμπτώματα αυτά είναι: πονοκέφαλοι, παρύνσεις, αστερικές άγανιες, κόπωση, καταπνοίς πόνι στα άκρα και τον τράχηλο, κώφωση. Μία ψυχολογία, που γυμνάζεται από κεραυνό, παρουσιάζει ύστερα εκπληκτική βελτίωση, σαν να είχε υποβληθεί σε μία σειρά ηλεκτροσόκ.

Ανεκαλύφθη ο εχθρός της τερηδόνας

Είναι ένα είδος γάμμα-γλοβουλίνης, που την έχουν άφθονη στο σάλιο τους τα άτομα με νερά δόντια

ΑΙΝΕΤΑΙ πώς οι έρευνες της επιστήμης για το πώς θα αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά το σάπισμα των δοντιών — η τερηδόνα — έφτασαν σε αποφασιστικό σημείο. Η ανακάλυψη ενός "Αμερικανού ειδικού, για την οποία θα μιλήσουμε παρακάτω, παρέχει τη βεβαιότητα, ότι θα βρεθεί γρήγορα ο τρόπος να κάνουμε τα δόντια μας άτρωτα κι' απρόσβλητα από τα μικρόβια, που τους χαλάνε το σμάλο.

"Ως τώρα, η επιστήμη δε μπορούσε να εξηγήσει ικανοποιητικά το γεγονός, ότι υπάρχουν άνθρωποι, που τα δόντια τους χαλάνε, παρ' όλη την περιποίηση που τους κάνουν και τις προφυλάξεις που παίρνουν γι' αυτά. Τώρα, όμως, ξέρουμε πια τι είναι εκείνο που λείπει απ' αυτά τα άτομα.

"Όπως είναι γνωστό, η ουσία που προσβάλλει και καταστρέφει τη σκληρότητα επένδυσι των δοντιών, το σμάλο τους, είναι το γαλακτικό οξύ. Το φοβερό αυτό οξύ δημιουργείται, με τη μεσολάβηση ζυμώσεων, στις οποίες παίξει τον πρώτο ρόλο το σάκχαρο, από ώριμους βακίλλους, που ζουν παρασιτικά στη στοματική κοιλότητα. Το γαλακτικό οξύ ενεργεί μονάχο του στο πρώτο στάδιο της καταστροφής του σμάλου. Κατόπιν έρχονται σε βοήθειά του κι' άλλες ουσίες, που περιέχονται σε διαφορετικά από τα πρώτα μικρόβια. Αυτές οι ουσίες ανήκουν στην κατηγορία των ενζύμων.

Η τερηδόνα, λοιπόν, είναι μία παρασιτική πάθηση, που οφείλεται σε μικρόβια αρκετά γνωστά στην επιστήμη. Τα είδη των τροφών, που τρώμε, παίζουν άπλος έμμεσος ρόλος. "Αν δεν υπάρχουν τα παραπάνω μικρόβια, θα υπαρούσαν όλοι οι άνθρωποι να τρώνε όλα γλυκά θέλουν, χωρίς να πάθουν τίποτα τα δόντια τους.

Αυτό αποδείχτηκε με σειρά πειραμάτων, που έγιναν κατά τα τελευταία χρόνια. Νά ένα απ' αυτά, πολύ χαρακτηριστικό. "Ωρισμένα πειραματόζωα διατηρήθηκαν κι' ανατράφηκαν σε αποστειρωμένο περιβάλλον, που έκανε ώστε να μην έχουν στο στόμα τους κανένα μικρόβιο. Τα ζώα αυτά έτρωγαν κατά τη διάρκεια του πειράματος τροφές, που περιείχαν πολύ σάκχαρο. "Ωστόσο, κανένα δεν έπαθε από τερηδόνα. Αλλά, απεναντίας, πειραματόζωα, που τράφηκαν με τον ίδιο τρόπο, αλλά όχι σε αποστειρωμένο περιβάλλον, παρουσίασαν τερηδόνα κατά το ίδιο χρονικό διάστημα στα 95% των περιπτώσεων.

Το σάκχαρο, λοιπόν, καθώς κι οι άλλοι υδατάνθρακες κατά δεύτερο λόγο, αποτελούν απλώς το υλικό απ' όπου οι βάκιλλοι της τερηδόνας παράγουν το γαλακτικό οξύ και τα ένζυμα, που προκαλούν το σάπισμα των δοντιών. "Όταν, ωστόσο, λείπουν τέτοια συστατικά στις τροφές, τα μικρόβια δε μπορούν να επιτελέσουν το καταστροφικό τους έργο. Στην περίπτωση αυτή παραδείγματα είναι οι "Εσκιμώοι, που, ως γνωστόν, τρέφονται μονάχα από κρέας και λίπη και γι' αυτό έχουν τα γερότερα δόντια του κόσμου. Σ' ένα σουνδικό κολλέγιο, παρατηρήθηκε το έξης: Σε μία ομάδα μικρών μαθητών, που κάθε μέρα, ανάμεσα στα γεύματα, τους έδιναν όχτω καραμέλλες, παρουσιάστηκε συχνότερη τερηδόνα τέσσερις φορές μεγαλύτερη από μία άλλη ομάδα συνομηλίκων τους, που τρέφονταν με τον ίδιο

τρόπο, αλλά χωρίς τις καραμέλλες. Κι' οι "Εσκιμώοι" επίσης, άρχισαν να παρουσιάζουν συχνά τερηδόνα, όταν ο πολιτισμός έφερε ως τον άκρικοτο βορρά τροφές που περιείχαν υδατάνθρακες.

Το συμπέρασμα, λοιπόν, είναι πως, αν η βασική αιτία της τερηδόνας βρίσκεται στα μικρόβια, το να προσέχει κανείς τι τρώει έχει κι' αυτό μεγάλη σημασία.

Μεγάλη επίσης βοήθεια στην προφύλαξη από την τερηδόνα προσφέρει το φθορογόχο νάτριο, με το οποίο συνιστάται να περναίμε τα δόντια των παιδιών κάθε δυο μήνες, γιατί έχει αποδειχτεί πως κατεβάσει κατά 30 % την πιθανότητα εμφάνισης τερηδόνας.

Η καθαριότητα, λοιπόν, του στόματος, η αποφυγή καταχρήσεως σε σάκχαρο και σε άλλους υδατάνθρακες, καθώς επίσης κι' η χορήγηση ώριμνων βιταμινών, ασβεστίου και φωσφόρου, είναι μέσα που κάνουν την τερηδόνα να μην εμφανίζεται. Αλλά, όπως είπαμε στην αρχή, αυτό δεν ισχύει για όλα τα άτομα. "Υπάρχει ένα ποσοστό ανθρώπων, που ενώ λαβαίνουν όλες τις προφυλάξεις, τις οποίες συνιστά η υγιεινή, ωστόσο βλέπουν τα δόντια τους να χαλάνε. Κι' υπάρχει, από το άλλο μέρος, ένα ποσοστό ατόμων, που ενώ τρώνε γλυκά χωρίς μέτρο ή δεν περιποιούνται τα δόντια τους, ωστόσο τα διατηρούν σε θαυμάσια κατάσταση.

Το μυστήριο αυτό λύθηκε μόλις τώρα, ύστερα από έρευνες που έκανε ο καθηγητής Γκόρντον Γκρήν, στο Πανεπ στημίο του "Οχάιο. "Ο επιστήμων αυτός απέδειξε την παρουσία μέσα στο σάλιο μιας ουσίας που είναι ο μεγαλύτερος εχθρός της τερηδόνας. Η ουσία αυτή είναι ένα είδος γάμμα-γλοβουλίνης και περιέχεται άφθονο στο σάλιο των ατόμων εκείνων, που τα δόντια τους μένουν γερά, αδιάφορα αν τρώνε πολλά γλυκά ή αν δε φροντίζουν για την καθαριότητα του στόματός τους. Τα άτομα, λοιπόν, της κατηγορίας αυτής, έχουν μία φυσική άνοσια απέναντι της τερηδόνας, χωρίς τις γάμμα-γλοβουλίνες, που βρίσκεται στο σάλιο τους.

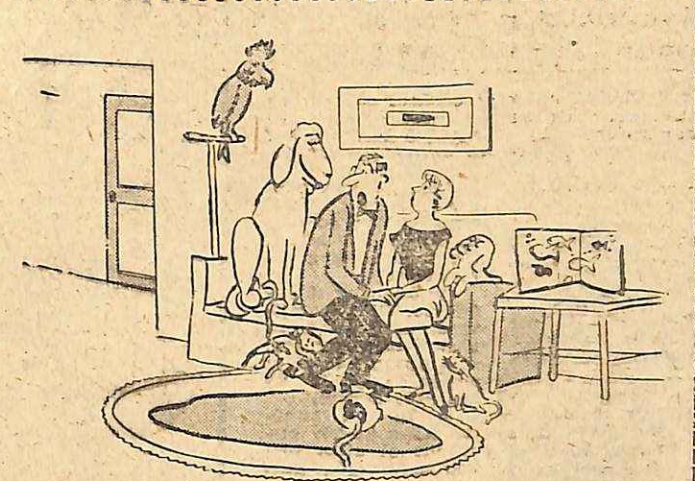
Η ανακάλυψη του "Αμερικανού επιστήμονος έχει, όπως καταλαβαίνει κανείς, τεράστια σημασία. Γιατί είναι φανερό, πως, αν κατορθωθεί, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, να εξασφαλιστεί η γάμμα-γλοβουλίνη αυτή και στο σάλιο των ατόμων, που έχουν ευπαθεία στην τερηδόνα, οι νέες γενιές θ' απαλλαχτούν από ένα τέτοιο κίνδυνο κι' όλοι οι άνθρωποι θα έχουν στο μέλλον τα δόντια τους γερά.

Ο δόκτωρ Γκρήν συνεχίζει τώρα τις έρευνες και τα πειράματά του προς αυτή την κατεύθυνση κι' όπως δήλωσε, είναι βέβαιος, ότι θα βρή γρήγορα τον τρόπο να εξασφαλίσει μόνιμη παρουσία αυτής της γάμμα-γλοβουλίνης στο σάλιο.

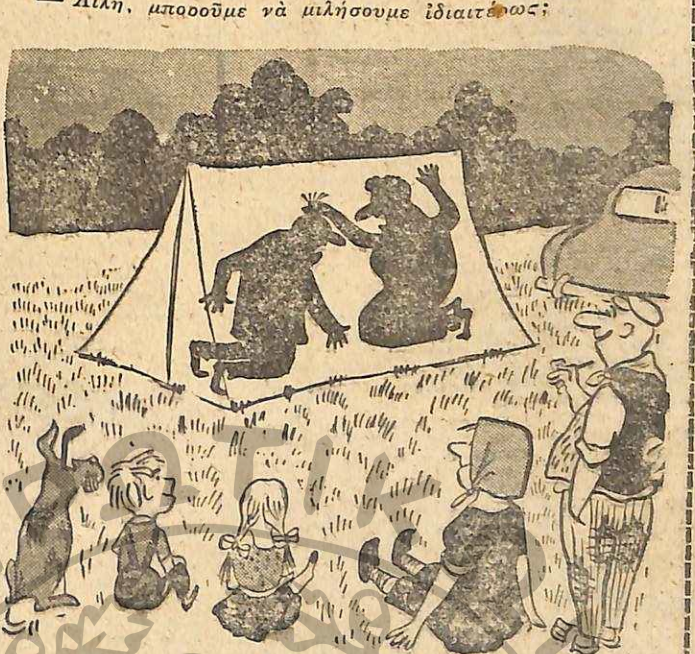
Σταματάει τις αιμορραγίες

Οι επανειλημμένες αιμορραγίες στομάχου μ' ένα νέο θεωρούμε παράγωγο της βιταμίνης Κ — άσπερουν δυο γιατροί της Αϊόβα. Η ουσία αυτή επιταχύνει το πήξιμο του αίματος σε άτομα που παρουσιάζουν ελαττωμένη ηηκτικότητα. "Ενεργεί δε αποτελεσματικά σε περιπτώσεις που απέτυχε κάθε άλλη θεραπεία. Κάποιος π. χ. πάσχει ισχυρές αιμορραγίες από τη μήτη, που έπεμειναν ακόμη κι' όταν ο χειρουργός του έδεσε την εξωτερική κοιλότητα. Αλλά οι αιμορραγίες του αυτές σταμάτησαν τελείως, μέσα σε 4 ώρες από τη χορήγηση του νέου φαρμάκου. Σ' άλλον πάλι, που είχε αιμορραγίες επί 7 χρόνια, το φάρμακο θαματούργησε κυριολεκτικά.

Τελωτοθεραπεία



— Διλή, μπορούμε να μιλήσουμε ιδιαιτέρως; —



— Εύτυχως το καλοκαίρι έχουμε κι' αυτές τηλεόρασι! —



— Μου έπεσε ένα τάλληρο. Μήπως το είδες κανένας από σας; —

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΟ ΧΙΟΥΜΟΡ

Το μεγαλύτερο φέσι!

Κάποτε ο Χότζας είχε στο μάτι τόν πασά του 'Ικονίου και δεν άφηνε ευκαιρία να μη πετάξει το φαρμάκι του.

— Μωρέ, τι σου κάνει ο άνθρωπος και του σέρνεις τόσες κατάρρες και βρισιές; του λέγε η γυναίκα του.

— Έσύ να κάνης τη δουλειά σου και να μη μπλέκεσαι στα πόδια μου... Έμένα μου καθεταί στο στομάχι αυτός ο ζευζέκης και δε θα σου εξηγήσω το γιατί! της αποκρίνεται θυμωμένος ο Ναστραδίν.

— Καλά, και δεν φοβάσαι, άντρα μου, την όργη του; Πασάς είναι, τη ζωή σου και το βίος σου το όριζει, τον συμβούλευε η γυναίκα του.

Μά ο Χότζας το χαβά του. Ούτε σκιαζότανε, ούτε έλεγε να κλείση το στόμα του.

— Αυτός δεν είναι πασάς... αρχίζε να ληστών, καφενέ.

— 'Αμ, τι είναι τότε, τζάνουμ; τόν ρωτούσαν οι φίλοι τός, που κάνανε χάσι μαζί του.

— Είναι μία μεγάλη ακρίδα, που ο διάβολος της έδωσε μορφή ανθρώπου... απαντούσε θυμωμένος ο Χότζας.

Κι' όλος ο καφενές διασκεδάζε μαζί του.

Μία μέρα όμως, κάτι πιο γέροι και φρόνιμοι, πήραν κατά μέρος το Ναστραδίν και του είπαν εμπιστευτικά:

— 'Αμάν, μπρέ τζάνουμ, δε λογαριάζεις καθόλου το κεφάλι σου; 'Αν άκουσιν κανένας ζαπτιές αυτά που λές για τόν πασά, χυθήκες, φουκαρά μου!

— Εγώ δε φοβάμαι κανένα! 'Αν τού βαστάη, άς με πιάση! απάντησε ο Χότζας.

— Ναστραδίν, σκέψου τουλάχιστον τη γυναίκα σου και τα παιδιά σου!

Μά τού λόγου του χαμπάρι δεν έπαιρνε.

— Κι' εγώ σας λέω, αγάδες μου, πως ο μπουνταλοπασάς δεν πρόκειται να πειράξη κανένα... Γιατί έχω τόσα ράμματα για τη γούνα του, που φοβάται μη φτάσουν σ' αυτά του σουλτάνου!

Έτσι πέρασε κάμποσος καιρός κι' ο Ναστραδίν παρ' όλο που συνέχιζε να βρίζη τόν πασά, δεν ένοχλήθηκε από κανένα.

Τά βλέπετε μπρέ φοβιτισάρηδες; φώναζε ένθουσιασμένος ο Χότζας. 'Αφού τοιγαροφύλαξε από τούς φόρους και την κακοδιοίκησι αυτού του 'έντεψιζ', γιατί δε βγαίνετε σαν και μένα να τού τά πητε φανερά; Ορίστε εγώ τά λέω και δεν έχω πάθει τίποτα μέχρι τώρα!

Μά οι χωρικοί, γνωστικοί άνθρωποι, κατέβησαν το κεφάλι και ψιθύριζαν:

— Μπορεί να τά λη ώραία ο Ναστραδίν, μά κοτζάμ πασάς είναι! Πώς να τά βάλη κανείς μαζί του;

Όσπου ένα βράδυ, καθώς μιλούσε πάλι ο Ναστραδίν στον καφενέ για τόν πασά να σου και μπαίνουν μέσα οι καδάσηδες.

— Ποιος είσαι σύ μωρέ που τολμάς να μιλάς έναντιόν τού πασά μας;

Κι' άμέσως άρπαξαν από τόν ώμο τού Ναστραδίν και τόν τράβηξαν έξω από τόν καφενέ. Μά την ίδια στιγμή έφτασε εκεί ο πασάς με την ακολουθία του και βλέποντας τόν Χότζα σ' αυτά τά χάλια, έβαλε τά γέλιο και τού είπε περιπαικτικά:

— Τι μασκαράλίκια είν' αυτά; 'Επιτρέπεται μορφωμένος άνθρωπος έσύ, νάχης νταραβέρια με την αστυνομία;

Ο Ναστραδίν δεν αποκρίθηκε κι' ο πασάς για να τόν εξευτελίση μπροστά σ' όλο τόν κόσμο, τού είπε:

— Άκου Χότζα, επειδή σε συμπαθώ, θέλω να σου δώσω μίαν ευκαιρία για να γλυτώσης το κεφάλι σου. Λοιπόν, αν μου αποκριθής σωστά σ' ό,τι σε ρωτήσω, σώθηκες! 'Αλλιώς, πάς χαμένος!

— Και ποιά είν' η ερώτησι; είπε ο Χότζας.

— Θέλω να μου πής ποιός είναι τόν μεγαλύτερο κεφάλι μέσα στό 'Ικόνιο!

Ο Ναστραδίν τά χρειάστηκε. Γιατί άι έλεγε πως ήταν ο πασάς, θά γινότανε ρεζίλι μπροστά στον κόσμο. 'Αν πάλι δεν άπαντούσε κινδύνους να χάση το κεφάλι του. Σκέφτηκε λοιπόν λιγάκι κι' είπε χαμογελώντας ποιητικά:

— 'Εκείνος που φοράει τόν μεγαλύτερο φέσι, πασά μου!

Ο κόσμος τότε κι' σ'όλοι άκόμα οι καδάσηδες έσκασαν στα γέλια με την απάντησι τού Χότζα κι' ο πασάς άναγκάστηκε να τόν μαζέψη και να φύγη, αφήνοντας τόν Ναστραδίν έλευθερό.

— Είναι δ' υδραυλικός!...

— Είμαι δ' υδραυλικός!...

— Είμαι δ' υδραυλικός!...

— Είμαι δ' υδραυλικός!...

— Είμαι δ' υδραυλικός!...

ΟΙ ΙΔΙΟΤΡΟΠΙΕΣ ΤΟΥ ΠΕΛΟΠΙΔΑ

Το παγωμένο

ΕΛΛΑΔΩ γκαρσόν, πού πάς; Παρατάς στο τραπέζι γρήγορα και βιαστικά τόν γλυκό και τόν νερό και φεύγει με ταχύτητα άεριοθωμένου. Έλα δώ, λοιπόν, μη σηκώσω τόν ποτήρι και τόν φας κατακέφαλα. Τι είπες; Τι συμβαίνει; Κάτι συμβαίνει με τόν νερό, κύριε γκαρσόν. Τι είπες; 'Αν είναι καθαρό; Δεν πρόκειται περί τού αν είναι καθαρό, κύριε γκαρσόν και μην κάνης τόν κοροϊσμό. Πρόκειται περί τού ότι δεν είναι παγωμένο. Και όχι απλώς δεν είναι παγωμένο, αλλά δεν είναι ούτε κρύο. Και όχι απλώς δεν είναι κρύο, αλλά είναι και ζεστό. Κι' εγώ δεν ήρθα εδώ για ξύρισμα, κύριε γκαρσόν. Καθώς βλέπεις είμαι ξυρισμένος. Έγώ ήρθα να πάρω ένα γλυκό, όχι γιατί μ' άρέσουν τά γλυκά. 'Αλλά για να πιάξω ένα ποτήρι παγωμένο νερό. Μ' έννοεις; Κι' έσύ μου πετάς εδώ ένα νερό για ξύρισμα και φεύγεις.

Τι είπες; Τόν νερό είναι κρύο; Τι λές βρέ κρύε; Τόν νερό είναι κρύο; 'Η καταλαβαίνεις με τόν μάτι τή θερμοκρασία τού νερού; Ορίστε; Για δοκίμασε να ιδής. Λοιπόν; Είναι κρύο; 'Α! Τόν παραδέχεται κι' έσύ ότι δεν είναι μόν κρύο, είναι όμως δροσερό. Κι' εγώ σου λέω ότι δεν είναι ούτε δροσερό, αλλά χλιαρό.

Ορίστε; Είναι από τόν ψυγείο; Και τότε πως είναι χλιαρό; 'Α! 'Επειδή «τραβιέται»! Τόν ήξερα πως θα μου τής αυτό. Είναι ή συνήθης δικαιολογία. Τόν νερό «τραβιέται» και δεν προφταίνει να παγώσει. 'Αλλά όταν τραβιέται τόν νερό, κύριε γκαρσόν, τότε τά καθώς πρέπει καταστήματα, δεν άρκούνται σ' ένα ψυγείο με μία ή δύο κολώνες πάγο.

Παίρνουν δύο ψυγεία, παίρνουν τρία, παίρνουν τέσσερα, παίρνουν όχτώ, ώστε να έχη ο πελάτης τόν παγωμένο τόν νερό για να πιά και όχι θερμοφόρο. Διότι τόν νερό, κύριε γκαρσόν, χρειάζεται να μείνι τουλάχιστον δέκα λεπτά άκίνητο στην παγωνιέρα, για να καταβιβάσει τούς βαθμούς τής θερμοκρασίας του και ν' άποκτήση τήν δέουσαν ψύξη. Και όχι δέκα δευτερόλεπτα. Και όχι έξι, ούτε για φιγούρα ένα ψυγείο, τού βάζουμε μία κολώνα πάγο και τραβάμε συνεχώς και άδιαλείπτως και ορίστε, κύριοι κύριοι πελάται, να κάνετε τή σαπουναδά σας και να ξυρισθτε. Διότι εγώ, κύριε γκαρσόν, βέλω παγωμένο νερό τώρα και όχι τόν Φεβρουάριο που δεν τραβιέται. 'Εξηγήθην καλά;

Τι είπατε, κύριε γκαρσόν; Τι φταίς έσύ και να τά πώ τού καταστηματούχου; Σου τά λέω για να τά διαβιβάσης. Και αν έχη αντίρρησης, νάρθη να μου ζήτηση τόν λόγο, για να τόν περιχύσω κι' όλος, να κάνη τόν θερμό λουτρό του.

Πώς, πώς; Τόν παγωμένο νερό βλέπεις; Τι μου λές, χρυσέ μου! Όστε γι' αυτό τόν δίνετε ζεστό! Διότι μερμνάτε περί τής υγείας μας κι' ένδιαφέρεσθε μην πάθουμε τίποτα από τόν παγωμένο νερό. Τι συγκινητικό ένδιαφέρον! Μά τί να σου πώ τώρα; Ν' άρπάξω τόν ποτήρι και να σου κάνω ντούς; 'Άσε με και δεν έχω κέφι, για περιπέτειες σήμερα, παιδί μου. Άειντε πάρε γρήγορα τόν γλυκό από δώ, πάρε και τόν νερό, βάλ' τού δίπλα κι' ένα πινέλλο και παράδωσέ το έκ μέρους μου στον κύριο καταστηματούχον για να ξυρισθ.

Άειντε για να μη χαλάσω τόν μαγαζί μεσημερικά. Που μούχετε και μαγαζί στό κέντρον τής πόλεως, δε ντρέπαστε λιγάκι! Άει στό διάβολο!

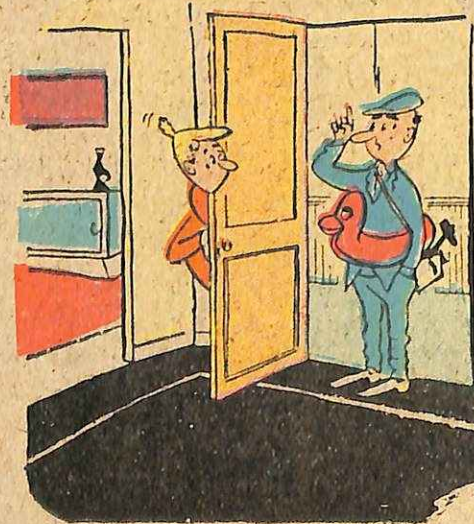
ΠΕΛΟΠΙΔΑΣ



— Στενοχωρείσαι, Γιώργο, πού θα φύγω αύριο για την έξοχη! — 'Όχι γι' αυτό... 'Αλλά νόμιζα ότι 'άφηνεζ σήμερα!...



— Μαμζέλ, σάς ζητούν στο τηλέφωνο!



— Είμαι δ' υδραυλικός!...



Τζών Σάβον
Τζώντνι Μέρντιν

★

Κάποτε όμως ο Νότης είδε ότι κάποιος αντίζηλος, πολύ πιο ύπολογιστος από αυτόν, είχε μπη στην ζωή της Λίλας... "Η, κι' αν δεν είχε μπη, προσπαθούσε να μπη. Ήταν ένας πάμπλουτος έμογενής από το εξωτερικό, αρκετά προχωρημένος στα χρόνια της έμορφης κοπέλλας, που τον είχε ξετρελλάνει...

Κι' ο Νότης όμως είχε μια κατάκτηση ανάλογη. Μια πάμπλουτη κυρία του εξωτερικού, που είχε στο ενεργητικό της πολλές κατακτήσεις και στο παθητικό της δυο διαζύγια, μόλις γνώρισε τόν άγαπημένο της συνθέτη — έτσι τόν έλεγε — τού έδωσε να καταλάβει ότι μια περιπέτεια του μαζί της θα ήτανε κάτι πολύ γοητευτικό γι' αυτήν...

— Την έψησε, κατεργάρι! είπε γεμάτος ζήλεια στο Νότη ο βιολιστής της ορχήστρας, που παίζανε μαζί, στο κοσμικό κέντρο της αριστοκρατίας. Έχει παρά με ούρά!... Κύττα να τη βολέψης...

Νά τη βολέψι! Τι φοβερή φράσι για έναν καλλιτέχνη, που δεν έννοιασε να θυσιάση τα όνειρά του στις υλικές ανάγκες... Ύστερα όμως έκασε και σκέφτηκε καλά το ζήτημα ο συνθέτης κι' έδωσε το συμπέρασμά του: Προτιμώτερο ήτανε, και για την άγαπημένη του, και γι' αυτόν, να ακολουθήσουνε το δρόμο που άνοιγε μπροστά τους η τύχη: Αυτή με τόν πλούσιο έμογενή, αυτός με την πάμπλουτη θαυμάστρια...

— Μα πώς θα κάνουμε κάτι, που δεν το θέλουμε;... άπαρηξε η Λίλα, ανοίγοντας διάπλατα τα μάτια της... Μπορεί να πώς με μια γυναίκα, που δεν αγαπάς;... Μπορώ να πάω μ' έναν άντρα, που δε μου μιλάει στην καρδιά;...

— Έτσι που ζούμε τώρα, της αποκρίθηκε σταθερά, β-ισκόμα-στε στο περιθώριο της ζωής... Γεμάτοι στερήσεις, στεναχώριες, χωρίς χαρά...

— Χαρά δεν είναι ο έρωτάς μας;...

— Δε φτάνει, Λίλα... Χρειάζομαστε και λίγη καλοπέρασι...

Κραμάστει και κλαίγοντας στο λαιμό του:

— Εγώ θέλω να ζήσω φτωχιά μαζί σου, τού ψιθύρισε.

Την απομάκρυνε ήρεμα αποφασιστικός:

— Θα ζήσης πιο καλά μακ' εμάς... Θα ζήσαμε και οι δυο μας...

Η Λίλα φαντάστηκε ότι ο άγαπημένος της, δεν την αγαπούσε πιά, ότι είχε ξεμυαλιστή μ' αυτή την πάμπλουτη ξένη... Πείσμωνσε και ύποταχτηκε στη λύσι τού χωρισμού τους...

★

Τα χρυσωμένα δεσμά τούς πληγώσανε άμέσως από την πρώτη στιγμή: Έκείνη με τόν πάμπλουτο φίλο τα είχε όλα, εκτός από τόν κυριώτερο — την εύτυχία... Κι' εκείνος με την πλούσια θαυμάστρια τα είχε όλα — εκτός από την έμπνευσι... Πώς να έμπνευστή; Με ποιόν τρόπο — τώρα που είχε χαθεί η μουσα από πλάι του;... Η φιλενάδα του είχε προσφερθή να εκδώση πλούσια όλες τις συνθέσεις του. Ποιές συνθέσεις του όμως; Στείρα ή έμπνευσή του δε χάραζε τίποτα στο πεντάγραμμο...

Τότε, καταλάβαινε και οι δυο τους τί βλακεία, τί εγκληματική έπιτολαιότητα είχανε κάνει... Η ζωή τους κυλούσε σαν ένα χρυσωμένο τίποτα... Τό γέλιο είχε σβύσει από τα χείλια τους, μαζί με τόν τραγούδι, μαζί με την αισιοδοξία, που χάθηκε από τις καρδιές τους...

Και, μια μέρα, αποφασίσανε να αντιδράσουνε. Πρώτη έκανε τή σωτήρια κίνησι για ξαναγύρισμα στο παρελθόν η Λίλα: Πήγε και τόν βρήκε, κι' έπεσε με κλάματα στην άγκαλιά του.

— Δε μπορώ να ζήσω χωρίς εσένα, τού ψιθύρισε σιγά.

Ο Νότης την έσφιξε στην άγκαλιά του με την παλιά λατρεία...

— Λες αλήθεια;... τή ρώτησε.

— Γιατί να σου πω ψέματα;... Από τή μέρα που σ' έχασα, δε ζω, δεν υπάρχω... Είμαι γεμάτη νωσταλγία καρφαλένη, δύσπνηρα στο παρελθόν...

Αποφασιστικός της είπε:

— Έλα τότε να τόν ξαναζήσουμε τόν έμορφο παρελθόν μας... Λάμπανε ανάμεσα στα δάκρυα τα ματάκια της γεμάτα χαρά και εύτυχία:

— Αλήθεια;... με θές;...

— Αν σέ θέλω!... Και δε ρωτάς αν θέλω και τίποτε άλλο;...

Έτσι, τόν αποφασίσανε στη στιγμή: Έκείνη άφισε τὰ πλάι της, έκείνος τὰ δικά του. Ξαναδοθήκανε στην παλιά τους εύτυχισμένη φτώχεια, κι' από τότε ξαναβίωσαν τόν γέλιο στα χείλια τους, ή αισιοδοξία στις καρδιές τους...

Τα χρυσωμένα δεσμά δεν τὰ ύποφέραμε!... τού είπε μια μέρα εκείνη.

— Και γι' αυτό τὰ σπάσαμε! της αποκρίθηκε με άφοσίωσι και άγάπη.

ΒΕΡΘΕΡΟΣ

—Δε μπορώ να ζήσω χωρίς εσένα! τού ψιθύρισε.

ΤΑ ΧΡΥΣΩΜΕΝΑ

δεσμά

Η ΤΙΑΝ ή μουσα του. Αυτή ένέπνεε τις μελωδίες του, αυτή άπλωνόταν άπάνω στα πεντάγραμματα των πιο μεγάλων έμπνεύσεών του. Τό ήξερε ή Λίλα και κολακεύονταν. Ήταν έμορφη, κι' είχε πρόθυμα ύποδουλώσει την έμορφή της στην καλλιτεχνική φτώχεια του, στον άρτίστικο μισομισμό του. Δε στενοχωριότανε, ή, κι' αν στενοχωριότανε, δεν τ' άδειχνε. Γιατί ή θυσία της είχε ένα μεγάλο αντίβαρο: Τά τραγούδια, που ένέπνεε στο Νότη βρισκόντουσαν σε όλα τα χείλια, συγκινούσαν όλες τις καρδιές...

Όμως — τί άδικία! — από όλη αυτή την έπιτυχία ο έμπνευσμένος συνθέτης, δεν κατάφερε να εξασφαλίση ούτε μια άπλη άνετη ζωή... Είναι γενικά σκληρή ή μοίρα των καλλιτεχνών, σε όλους τους γεωγραφικούς παραλλήλους και σε όλες τις εποχές... Κανείς καλλιτέχνης, ούτε ο πιο έμπνευσμένος, ούτε ο πιο πετυχημένος, δεν κάνει περιουσία, — κάτι πιο πολύ, δεν καταφέρνει να λύση τόν πρόβλημα της ζωής... Ο Νότης Άστρινους δεν ήτανε, βέβαια, δυνατό να άποτελέση εξαίρεσι: Η ζωή του κυλούσε με στερήσεις και στεναχώριες. Και αυτές τις στερήσεις και τις στεναχώριες τις περνούσε μαζί του και ή Λίλα... Μια κι' είχε δεχτή να μοιρασθή τή ζωή ενός καλλιτέχνη, ήταν ύποχρεωμένη να ύποστή και τις συνέπειες...

Δεν είχε καταφέρει όμως ή μπόεμικη φτώχεια να σβύση τόν χαμόγελο της αισιοδοξίας από τα χείλια της, ούτε τή χαρούμενη διάθεσι από τήν καρδιά της... Ήταν εύθυμη, τραγουδούσε — ο Νότης άκούγε τόν τραγούδι της σαν κελάιδημα... — και, αν καμιά φορά τή στενοχωρούσε ή σύγκρισι με άλλες γυναίκες, με πολύ πιο λίγη αξία από αυτήν, αλλά με πολύ περισσότερη τύχη, κατάφερε να διώχνη τούς πειρασμούς που της ψιθύριζαν βασανί-



-Μανδρέ!

Η ΕΠΟΧΗ του Θεμιστοκλή συμπίπτει με την προδοσία του Πασαλίου και την αυτοκαταδίκη του Σπάρτιαν. Κινητώντας τον Πασαλίο, οι Σπάρτιαντες ένεπλεσαν και το Θεμιστοκλή στην ιστορία της υπέρ των Περσών προδοσίας, με αποτέλεσμα η ψυχολογική ο εξάρτηση από τους Αθηναίους και να εγκαταλειφθεί την Αθήνα.

Κατά τα μέσα της πέμπτης εκατονταετηρίδας π. λ., το δημοκρατικό πνεύμα στην Αθήνα βρισκόταν στο απόγειο της δόξας του. Κάθε απόπειρα εγωιστικής εκδήλωσης, κάθε προσπάθεια ατομικής επιδίωξης εκ μέρους οιαδήποτε, προσέκρουε στην ομαδική αντίδραση του λαού.

Σ' ένα, λοιπόν, δήμο, όπου κυριαρχούσαν τοσο δημοκρατικά φρονήματα, μοιραία ο Θεμιστοκλής είχε να αντιπαραβάλει με άπειρες αντιδράσεις, έφ' όσον ελπίσε, η ζωή θυμίζε, κάθε μέρα τις ανδρογαθίες του. Σ' αυτά προστέθηκε και η δυσφορία πολλών οικογενειών, οι οποίες, κατά την κρίση των περσικών πολεμίων, έχασαν τις περιουσίες τους και τώρα έβλεπαν πολλούς και πρό πάντων το Θεμιστοκλή, να έχουν αποκτήσει αμύθητα πλούτη και τιμές. Αυτό το αίσθημα του φθόνου είναι που ώθησε μερικούς, πριν από τη μάχη των Πλαταιών, να συνωμοτήσουν για την κατάλυση της δημοκρατίας και την παράδοση της πολιτείας στους Πέρσες! Το κακοηθέστατο σχέδιο ματαιώθηκε τότε χάρις στην έγκαιρη και αποφασιστική επέμβαση του Αριστοτέλη.

Στο μεταξύ, κατά το Θεμιστοκλή έβαλλε και ο Κίμων, πράγμα που έκαμψε τη δύναμη αντίστασής του μεγάλου Αθηναίου και τον υποχρέωσε να φύγει — κατόπιν εξοστρακισμού — και να εγκατασταθεί στο Αργος.

Εκεί τον κίνησε το κίνημα των Σπάρτιαντων, ότι δήθεν ήταν μέτοχος της προδοσίας του Πασαλίου. Στην απόλογία του είπε, ότι εκείνο που έπεδωσε σ' όλη του τη ζωή ήταν να κυριεύει και να προστατεύει, ποτέ όμως να υποδουλώνεται και να παίρνει εντολές. Ούτε ήταν δυνατό να διανοηθεί να παραδώσει τον εαυτό του και την Ελλάδα στους βαρβάρους.

Παρά ταύτα, χάρις στις σκευερσίες των προσωπικών του εχθρών, το δικαστήριο του Αργους απέφασε να τον συλλάβει και να τον στείλει στην Αθήνα. Μόλις το έμαθε ο Θεμιστοκλής, κατέφυγε στους Κερκυραίους, οι οποίοι, πάλι, φοβούμενοι την όργη των Αθηναίων και των Σπάρτιαντων, τον έστειλαν στην Ήπειρο. Αλλά και εκεί βρέθηκε σε εχθρικό περιβάλλον και τότε αποφάσισε να καταφύγει στο βασιλιά των Μολοσσών Αδμήτο, που δεν ήταν φίλος του.

Ο Αδμήτος, υποδέχθηκε με καλωσύνη τον πρόσφυγα και του υποσχέθηκε προστασία. Πραγματικά, τήρησε το λόγο του όταν οι Αθηναίοι και οι Σπάρτιαντες ζήτησαν να τους τον παραδώσει. Τού έδωσε την άδεια να φύγει, μόνον δ-

Κ. Ζ. ΠΟΛΙΤΗΣ

*Από τον μύθο
της αχίλλεια*

Θεμιστοκλής και Κίμων

Όταν ο Θεμιστοκλής εξεδήλωσε την πρόθεσή του να πάει στο βασιλιά της Περσίας.

Από την Έφεσο διέμηνε τα σχέδιά του στον Αρταξέρξη, που μόλις είχε εγκατασταθεί στο θρόνο. Τού υπενθύμιζε τις εύεργεσίες που είχε κάνει στον Ξέρξη σε όρε ανάγκης και, αφού σε διάστημα ενός έτους, έμαθε αρκετά την περσική γλώσσα και μυήθηκε στα έθιμα του τόπου, πήγε στα Σούδα.

Ο Πέρσης βασιλιάς τον υποδέχθηκε φιλοφρονέστατα και του έξεχώρησε τα ελσώδηματα τριών πόλεων, για να ζήσει με άνεση. Η Μαγνησία του έδινε το ψωμί, η Λαμψακός κρασί και η Μυοδός λάχανα. Έτσι έζησε μερικά χρόνια και πέθανε στην Μαγνησία, ύστερα από μία βαρεία αρρώστεια. Μερικοί ιστορικοί βεβαιώνουν, ότι αυτοκτόνησε, επειδή είχε υποσχεθεί στον Αρταξέρξη να τον βοηθήσει να υποτάξει την Ελλάδα. Ο άλλος έλεγε η στιγμή να εκτελέσει την υπόσχεσή του και είχε άρρωστοι να οργανώνεται η σχετική εκστρατεία, ο Θεμιστοκλής, μη μπορώντας να αντέξει στη σκέψη, ότι θα γινόταν πρόδοτης της πατρίδας του, πήρε δηλητήριο και αυτοκτόνησε.

Την εποχή της ακμής του Θεμιστοκλή στην Αθήνα, είχε ανατεθεί και το άστρο του Κίμωνος, ο οποίος, χάρις στην εύτροφία του, αλλά και χάρις στην εξυπνη εκμετάλλευση των σοφών

συμβουλών του Αριστοτέλη, κατώρθωσε να κρατήσει την ηγετική θέση των Αθηναίων μεταξύ των συμμάχων.

Ο Κίμων βρισκόταν συνήθως σε αντίθεση με τις πολιτικές γνώμες του Θεμιστοκλή. Βέβαια, προσπαθούσε κι' αυτός να κερδίσει με κάθε τρόπο την εύνοια του δήμου και κυρίως με γενναίες δωρεές. Όπου πήγαινε, τον ακολουθούσαν δούλοι με σασκίδια γεμάτα νομίσματα, που τα μοίραζε στους φτωχούς για λόγους εντυπώσεως. Μερικές φορές, αφαιρούσε στο δρόμο από τον ακόλουθό του τη γλαυδάδα του και την έβρισε σ' ένα ποτήρι που δεν είχε. Έρριξε τους φράγες των κήπων του, ώστε να μπορεί ο οισοδότης πολίτης ήθελε να τρώει ελεύθερα καρπούς.

Τη μεγαλύτερη δραστηριότητά του ο Κίμων συνκεντρώνει στις επιχειρήσεις έναντι των Περσών. Πρώτη σημαντική νίκη του ήταν η κατάληψη της πόλεως Ηϊόνος, παρά τις θρασυκτικές ή κατατρόπαι των Περσών στις όχθες του ποταμού της Παμφιλίας Ευρυμέδοντος.

Ακολουθούσε μία σειρά νικών κατά του Ασιατικού επιδρομέως, ο οποίος, σε λίγο καιρό, έχασε τον έλεγχο του από τη βόρειο Μικράσια και τη θρακική χερσόνησο, που ήταν το κλειδί της Ευρώπης.

Οι θρίαμβοι αυτοί αποκατέστησαν το μεγαλείο και τη δόξα των Αθηναίων, τους οποίους έτρεμαν οι εχθροί και σέβονταν οι σύμμαχοι. Έτσι, εξουδετερώθηκε και η ισότητα που κυριαρχούσε προηγουμένως και η οποία κρατούσε στην ίδια μοίρα τους Έλληνες και τους Νησιώτες με τους Αθηναίους.

Οι κοινές συσκέψεις, που, κατά μία παλαιότερη απόφαση, έπρεπε να συγκροτούνται στη Δήλο, αντικαταστάθηκαν με διαταγές που στέλλονταν από την Αθήνα. Για την ελσπαρή των εισφορών, γινόταν συχνά χρήση βίας και όποιος είχε κατά νουν να αντίτελλει, αναθεωρούσε τη απόφασή του, βλέποντας το παράδειγμα της Νάξου. Κάποτε η Νάξος δοκίμασε να αποστατήσει αλλά αφού υπέστη τα δεινά μιας άγριας πολιορκίας, αναγκάστηκε να υπαταχθεί (466 π. Χ.). Ιό ίδιο έπαθε και η Θάσος, επειδή τόλμησε να ζητήσει από την Αθήνα να της επιστρέψει τα μεταλλεία χρυσού, που είχε στη Θράκη.

Έτσι άρχισε να καταρρέει το σύστημα των συμμάχων. Το αποτέλεσμα ήταν να κουρασθεί οι σύμμαχοι στην ενεργό συμμετοχή τους στη πολέμικη επιχειρησιακή και να δεχθούν την πονηρή πρόταση του Κίμωνος, σύμφωνα με την οποία αντί πλοίων και πολεμιστών, μπορούσαν να πληρώσουν στην Αθήνα χρήματα. Και, φυσικά αυτοί μόνον έχασαν όλη τους τη μαχητική ικανότητα, οι δε Αθηναίοι έγιναν πανίσχυροι.

Κ. Ζ. ΠΟΛΙΤΗΣ



Το περίφημο σκυλί-«στάρ» του Χόλλυγουντ, ο Μπάρνι, παριστάνει τον άσσο.

ΕΧΟΥΝ ΚΑΙ ΤΑ ΣΚΥΛΙΑ

ΨΥΧΟΠΑΘΕΙΕΣ;..

Μερικές χαρακτηριστικές περιπτώσεις, που δικαιολογούν την ίδρυση μιας «Ψυχιατρικής κλινικής για σκυλιά» στην Αμερική.

Το σκυλί, αυτό το εύγενικό και πιστό ζώο, που είναι ο πιο άφοσιωμένος φίλος του ανθρώπου, έχει εξαιρετικά ευαίσθητο «ψυχικό» κόσμο. Τίθεται, λοιπόν, το ερώτημα: Υπάρχουν περιπτώσεις, που τα σκυλιά παθαίνουν ψυχικές αρρώστιες ανάλογες μ' εκείνες που συναντάμε στον άνθρωπο;

Η απάντηση στο ερώτημα αυτό είναι καταφατική.

Μπορεί να συμβεί πολλές φορές το εξής: Νά κάποιος κτηνίατρος, διαγνώσει σ' ένα άρρωστο σκυλί, χωρίς να χρειαστεί να το εξετάσει. Το κλειδί του μυστηρίου, ένα ένα σωρό περιπτώσεις ανησυχητικής συμπεριφοράς των σκυλιών, βρίσκονται στη συμπεριφορά του άρρωστου τους. Το ζώο αυτό έχει πολύ αναπτυγμένο το ένστικτο της μήσεως. Πολύ συχνά, λοιπόν, επηρεάζεται βαθειά από την προσωπικότητα του άρρωστου του και την αντικατοπτρίζει με τη συμπεριφορά του. Όπως το γεμάτο ελαττώματα μικρό παιδί είναι συχνά μία αντίγραφο των γονέων του, έτσι και το «νευρωτικό» σκυλί αποτυπώνει μία ζωντανή κατηγορία απέναντί στον κύριό του.

Ένα φθαρμένο, που ζει μέσα σε μία οικογένεια, όπου οι καυγάδες μεταξύ των μελών της αποτελούν καθημερινό φαινόμενο, ρέπει κι' αυτό στους εύκολους θυμούς κι' άγρυς με την παραμικρή αφορμή. Αναφέρεται το παράδειγμα ενός σκυλιού ράτσας, που γινόταν θηρίο, όταν έβλεπε μπροστά του κανένα σκυλί της ίδιας ράτσας, γιατί ο κύριός του, που ήταν άξιωματικός, είχε τσακώσει κάποτε μπροστά του μ' ένα... συνάδελφό του. Αναφέρεται επίσης η περίπτωση ενός σέττερ, που ενώ κατά τα άλλα ήταν πολύ ήμερο, ήθελε πάντα να δαγκώνει ένα άρρωστο άτομο: Τήν... πεθερά του άρρωστου του.

Μία μέρα, ένα κόκκρο οδηγήθηκε από την κυρία του στον κτηνίατρο, γιατί κούτσαινε, ενώ το σπασμένο του πόδι είχε τελείως γυαλισμένο. Ο γιατρός πήρε το σκυλάκι και το άποθεσε χάρη, αλλά αυτό δεν ένοιωσε να χρησιμοποιήσει το πόδι εκείνο. Σε μία στιγμή, λοιπόν, βλέποντας να περνά μία νοσοκόμα, που κρατούσε στην αγκαλιά της μία γάτα, διάσχισε το δώμα-

ΤΟ ΧΙΟΥΜΟΡ ΣΕ ΕΙΚΟΝΕΣ



— Άκου, Γιαννάκη. Έπειδή αντιμετώπιζω ένα επείγον ζήτημα, μου λές, χρυσέ μου, πόσα βγάξεις εσύ το μήνα;



Ο σούγγορ: Μά, γυναίκα μου, δεν ή ίδια δε μου είπες να φέρω τον προϊστάμενό μου, να φάμε μαζί;

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ

ΟΙ ΠΑΛΙΟΙ ποιητές περιέγραφαν την αγάπη σ' αμύθητα αρμονία ανάμεσα στον άντρα και τη γυναίκα. Διαδίδοντας τις περιγραφές τους, νομίζει κανείς πως βλέπει τους δύο έρωτες να περιφέρονται πάνω σε μία παγωμένη θάλασσα ή πάνω σε μία έρημο, όπου δε φουσαί ή ελαχίστη ποσά άνεμο.

Όλα αυτά, όμως, είναι καλά για τα ποιήματα του παλιού καιρού και για τα παραμύθια. Στην πραγματικότητα, η αγάπη είναι μία μικρή ή μεγάλη θύελλα, μέσα στην οποία ζουν οι έρωτες. Το ιδιαίτερο κλίμα αυτής της θύελλας κάνει αναπόφευκτα τα καυγάκια. Έτσι, μπορούμε να διατυπώσουμε δύο αξιώματα:

1) Τα καυγάκια δεν αποκλείουν την αγάπη. 2) Το ότι δύο έρωτες μόνον δεν τσακώνονται δε σημαίνει πως αγαπιούνται περισσότερο ή καλύτερα από δύο άλλους, που τσακώνονται.

Τα καυγάκια αυτά μπορούμε να τα ερμηνεύσουμε ψυχολογικά. Δύο έρωτες μόνον είναι δύο ξεχωριστές προσωπικότητες, που προσπαθούν να συνενωθούν σε μία. Αυτή η προσπάθεια για συνένωση, όμως, έχει ν' αντιμετωπίσει αναρίθμητα εμπόδια, που πηγάζουν μέσα από τον ίδιο τον εαυτό μας. Δεν είναι εύκολο πάντα να βρούμε από το δασκάλι μας. Η έσωτερική πάλη, που κάνουμε εκδηλώνεται, λοιπόν, σαν αντίδραση στην προσπάθεια της αγάπης μας να μας φέρει όλοένα και πιο κοντά στο πρόσωπο που αγαπούμε. Αυτή η αντίδραση παίρνει πολλές φορές τη μορφή ανοιχτής κι' απροκάλυπτης συγκρούσεως με το πρόσωπο αυτό. Έτσι, γεννιέται άμεσως το καυγάκι.

Αν ξεκινήσουμε από την αρχή, τι ένας άνδρας και μία γυναίκα δε μπορούν ποτέ να μοιάζουν απόλυτα μεταξύ τους, δε πρέπει να βγάλουμε το συμπέρασμα, ότι τα τσακώματα μεταξύ δύο ανθρώπων, που αγαπιούνται είναι αναπόφευκτα κι' τσως απαραίτητα. Και γι' αυτό, κατανοείται σχεδόν ακατανόητο το ότι δύο άνθρωποι που αγαπιούνται, μπορούν να μη τσακώνονται. Θα ήταν τομήρο ίσως να συμπεράνουμε, ότι αυτό οφείλεται σε μία βαθύτερη αδιαφορία του ενός για τον άλλο. Μπορούμε, όμως, να πούμε με κάποια βεβαιότητα, ότι η προσπάθεια για συνένωση, για την οποία μιλήσαμε παραπάνω, δεν είναι έντονη ούτε στον ένα, ούτε στον άλλο. Οι αντιδράσεις σ' αυτήν εμφανίζονται, λοιπόν, ασθενέστερες ή είναι άνοητες.

Τα καυγάκια μεταξύ δύο έρωτες μόνον, άρχίζουν συνήθως έπειτα από το πρώτο στάδιο του



Τα καυγάκια συντηρούν την αγάπη;

Ειδικά τους, τη στιγμή ακριβώς που η αγάπη τους είναι πιο βαθειά και πιο θερμή. Κατά το πρώτο στάδιο, θα μπορούμε κι' οι ίδιοι από το αίσθημά τους, δε μπορούσαν να ξεχωρίσουν τις μεταξύ τους αντιθέσεις. Αλλά οι αντιθέσεις αυτές εμφανίζονται αναπόφευκτα μόλις συντελεσθεί εκείνο που ο Σταντάλ αποκαλεί «κρυσταλλοποίησης, μόλις, δηλαδή, η προσπάθεια για συνένωση αρχίσει να γίνεται έκδηλη. Οι έρωτες μόνον ανακαλύπτουν, εφ' όσον, πως δεν είναι πια ένας άνθρωπος σε δύο σώματα, όπως είχαν φαντασθεί, αλλά δύο ξεχωριστές υπάρξεις, που δυσκολεύονται να περπατήσουν πάνω στον ίδιο δρόμο. Και την εύθυνη αυτή τη δυσκολία τη φορτώνουν ο ένας στον άλλο. Ο άνδρας κατηγορεί τη γυναίκα πως δεν περπατάει πάνω στο δρόμο, που εκχάραν μαζί, και πού, ωστόσο, είναι ο δρόμος που χάραξε μόνος του και για τους δύο. Κι' η γυναίκα, από τ' άλλο μέρος, κατηγορεί τον άνδρα πως δε μπορεί να την καταλάβει, πράγμα που σημαίνει, μ' απλούστερα λόγια, ότι δε σκύβει το κεφάλι στα καπρίτσια της κι' ότι δε βρίσκει υπέροχο κάθε τι που λέει ή που κάνει (όπως τον πρώτο καιρό).

Αυτές οι αντιθέσεις, ομαλώνονται σιγά-σιγά ή, για την ακρίβεια, οι δύο αγαπημένοι συνηθίζουν να μη τις προσέχουν. Άρκει, ωστόσο, η παραμικρή αφορμή, ένα δαύτερο ασημένιο περιστατικό, για να τις θυμηθούν. Και τότε τα φλόγουν από την καλή ή ένα στον άλλο. Τα λόγια τους γίνονται πικρά κι' είναι ακόμη χειρότερα

Οι ΕΧΘΡΟΙ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ του Κλεμάν στο γράμμα που του έστειλε ο φίλος του ο Ροζέ από ένα χωριό της Σαβοΐας, για να τον πληροφορήσει, ότι απέφασε να παντρευτεί, δεν ήταν να τον συγχαρή — όπως θα έκανε κάθε ισορροπημένος άνθρωπος — αλλά να τον... σκυλοβρίση, επειδή πρόδωσε μία ιερή ιδεολογία: να περάσουν τη ζωή τους ελεύθεροι, χωρίς να υποταχθούν στα δουλικά δεσμά του γάμου! Ήταν οι άσπονδοι εχθροί του.

Αυτήν την απόφαση είχαν πάρει και οι δύο τους, απ' τον καιρό που κατάλαβαν τον κόσμο. Αχώριστοι φίλοι από τα παιδικά τους χρόνια, υπάλληλοι στην ίδια εταιρεία και συγγαμικοί, έκαναν όραμα, ύστερ' από μερικές θλιβερές περιπτώσεις, που τις είδαν με τα μάτια τους, να περάσουν τη ζωή τους ανύπαντροι.

Μία μέρα, ο Ροζέ — ηλικίας τότε τριάντα πέντε χρόνων — έμαθε πως πέθανε ένας θείος του σε μία δασώδη περιφέρεια της Σαβοΐας και τον άφησε μοναδικό κληρονόμο μιας μεγάλης ξυλουργικής επιχείρησης, με τον όρο να την εκμεταλλευθεί ο ίδιος. Ο Ροζέ αναγκάστηκε, για να μη χάσει την ανέλπιστα αυτή περιουσία, να παρατήσει μονάχο του τον Κλεμάν στο Παρίσι.

Πριν χωριστούν, οι δύο φίλοι επανέλαβαν, ότι θα έμεναν πιστοί στον όρκο που έδωσαν να μην παντρευτούν.

Ο Κλεμάν, πέντε χρόνια μικρότερος από το Ροζέ, παρηγοριότανε στη μοναξιά του με τη σκέψη, πως ο φίλος του ήταν ευχαριστημένος από την καινούργια ζωή του, όπως του έγραφε ο ίδιος. Όταν, όμως, εκείνος του ανακοίνωσε — χωρίς να δείχνει ότι άστειεύεται... — πως απέφασε να ενώσει τις τύχες της ζωής του με μία ιδανική κοπέλα, του ήρθε κάτι σαν τρέλλα.

Ωστόσο, ο Ροζέ δεν έπαυε να είναι φίλος του. Και, αφού εκείνος τον παρακαλούσε επίμονα, στην ίδια επιστολή του, να πάρει δεκαπενθήμερη άδεια και να πάει στη Σαβοΐα για να τον δει και να γνωρίσει τη μητέρα του, απέφασε, με το θάνατο στην ψυχή, να κάνει το ταξίδι αυτό.

Ο Ροζέ τον υποδέχτηκε στην άρχοντική, πράγματι, επαυλί του, στην καρδιά ενός δάσους, ξαναενωμένος δέκα τουλάχιστον χρόνια, με μάτια που έλαμπαν από χαρά. Ύστερ' από τις πρώτες διαχύσεις και πρην προφάση ο Κλεμάν να τον επιτιμήσει αόστηρά για την άπνευστη απόφαση που έλαβε, χωρίς να τον συμβουλευτεί πιο μπροστά, ο Ροζέ του είπε ξαφνικά, με πονηρό χαμόγελο:

— Και τώρα θα σου παρουσιάσω τη Νικόλ... Είναι λίγο κακοδιάθετη και την φιλοξενώ στην επαυλί μου... Έξ' άλλου, σε λίγες μέρες, θα κάνουμε τους γάμους μας...

Ο Κλεμάν έτοιμαζότανε να του τ'άψη απ' την καλή. Τη στιγμή, όμως, εκείνη, άνοιξε η πόρτα και παρουσιάστηκε μία κοπέλα... που έκανε τον Κλεμάν ν' αλλοιωθεί!

Ποτέ δε φανταζότανε πως η μηστή του φίλου του θα ήταν τόσο γοητευτική. Περίμενε να δη καμιά τριαντάρα χαριάτσισσα, μάλλον εύσωμη, με μάγουλα που να στάζουν αίμα από την υγεία, με αδέξιες κινήσεις. Και βρέθηκε μπροστά σε μία χαριτωμένη κοπέλα ως είκοσι δύο ετών, ντυμένη κομψά, με άερα πρωτοεσιάνικο.

— Ο φίλος μου ο Κλεμάν, της είπε ο Ροζέ, που σου έχω μιλήσει τόσες φορές γι' αυτόν.

Ο Κλεμάν εξακολουθούσε να την κυττάζει σ'α χαζός, με ορθάνοιχτο στόμα.

— Δεν ξαναδάτε γυναίκα στη ζωή σας; τον ρώτησε εκείνη, γελώντας.

— Με συγχωρείτε, δεσποινίς... τραύισε ο Κλεμάν, κοκκινίζοντας σ'α γυμνασιόπαις. Είμαι εξαιρετικά γοητευμένος από τη γνωριμία σας... με σας φανταζόμουν έντελως διαφορετική...

— Δηλαδή;

— Ναι... πως να το πώ... πιο... παχουλή.

— Σ'ας απογοήτευσα, λοιπόν, με την εμφάνισή μου;

— Απεναντίας, δε βρίσκω λόγια να εκφράσω... την...

— Αι έδινε, πράγματι, την εντύπωση ανθρώπου που τ'α είχε χαμένα.

Στο μεταξύ, ο Ροζέ και η Νικόλ διασκεδάζαν υπερβολικά με την άμηχανία του.

Ο Ροζέ απέφυγε να ρωτήσει το φίλο του πως τού φάνηκε η Νικόλ. Μα ο Κλεμάν σχημάτισε άμέσως την καλύτερη γνώμη γι' αυτήν. Καί, τις επόμενες μέρες, την εύρισκε όλοένα και πιο έξυπνη, πιο χαριτωμένη, πιο μορφωμένη απ' όλα τα κορίτσια που είχε γνωρίσει ως τότε.

Συγχρότως, πρόσεξε, με μεγάλη του άπορία, πως ο Ροζέ δε φαινότανε και πολύ έρωτευμένος μαζί της. Την κυττάζε με απάθεια, της μιλούσε με αδιαφορία, στα βλέμματά του δε διέκρινε κανείς την παραμικρή τρυφερότητα.

Και κάτι περισσότερο: Δε φαινότανε να τη ζηλεύει. Ο Κλεμάν ήξερε πως ο φίλος του μπορούσε να έχει απόλυτη εμπιστοσύνη σ' αυτόν. Αν, όμως, ήταν εκείνος στη θέση του, δε θ' άφηνε τόσες ώρες μόνη τη μηστή του, έστω και με τον καλύτερο φίλο του, δε θα τους έστελνε μαζί στο γειτονικό χωριό για ψώνια, δε θα τους παρακινούσε να βγούνε περίπατο, όταν θα ήταν πολύ απασχολημένοι στη δουλειά του.

Η μητέρα της Νικόλ, που έμενε στη βίλλα, θεωρούσε και αυτή σαν κάτι πολύ φυσικό τη μεγάλη οικειότητα που είχε αναπτυχθεί μεταξύ του Κλεμάν και της Νικόλ.

Ύστερ' από μία βδομάδα, ο Κλεμάν ήταν υποχρεωμένος — στην άρχη με κάποια ντροπή... — να ομολογήσει στον εαυτό του πως η Νικόλ ήταν μία κοπέλα που θα μπορούσε να τον κάνει να πάρει μία μεγάλη απόφαση. Να περάσει, δηλαδή, τη θηλεία από το λαιμό του.

Είχε αναθεωρήσει τις παλιές του πεποιθήσεις, σε βαθμό που να είναι διατεθειμένος να πάρει αυτός τη Νικόλ, αν δεν ήταν αρραβωνισμένη με το φίλο του.

Μ' άλλα λόγια, την είχε έρωτευθη τρέλλα!

Και επειδή άρχισε να φοβάται μήπως κάνει καμιά τρέλλα, αποφάσισε να φύγει άμέσως, χωρίς να περιμένη την ημέρα των γάμων του Ροζέ. Καταλάβαινε πως η ευτυχία του φίλου του θα τον έκανε να υποφέρει πολύ.

Όταν τ'ο έπρεπε αυτό στο Ροζέ, προσοσιζόμενος ότι είχε σοβαρές δουλειές στο Παρίσι, εκείνος έβαλε τις φωνές.

— Μείνε τουλάχιστον ως αύριο που θαάρη η αδελφή της Νικόλ, να τη γνωρίσεις και αυτήν, τού είπε στο τέλος. Αύριο τ'ο πρώτ', θα πάτε μαζί να την πάρετε από το σταθμό. Έχω δουλειά και δε θα μπορέσω να σας συνοδεύσω... Ύστερα, φεύγεις...

Ο Κλεμάν δεν ήξερε πως η Νικόλ είχε αδελφή, κι' αδιαφορούσε τελείως για την ύπαρξή της. Δέχθηκε, όμως, να μείνει ακόμα μία μέρα.

Την επομένη τ'ο πρώτ', ενώ προχωρούσαν μαζί, πηγαίνοντας στο σταθμό, ο Κλεμάν, που δεν είχε ανοίξει διόλου ως τότε το στόμα του, στάθηκε ξαφνικά σε μία έρημη τοποθεσία και άπασε τη Νικόλ από το χέρι. Εκείνη τον κυττάζε με παράξενη λάμψη στα μάτια, χωρίς να δείξη θυμό για την τολμηρή χειρονομία του.

— Φεύγω, Νικόλ, της είπε τραυλίζοντας, γιατί δε μπορώ πια να μείνω άλλο εδώ. Άγαπώ το Ροζέ μά... πιο πολύ αγαπώ εμένα!...

— Κλεμάν! φώναξε εκείνη χαρούμενη.

— Θα έπρεπε να τ'α μαρτυρήσω όλα τού Ροζέ — συνέχισε ο Κλεμάν — μα δεν έχω το θάρρος...

— Μεθυμένος από ευτυχία, άκουσε τη Νικόλ να τού λέει:

— Σ' αγαπώ κι' εγώ, Κλεμάν, σ' αγαπάω από την πρώτη στιγμή που σε είδα!... Θέλες να τ'ο πώ εγώ τού Ροζέ;

— Ναι, αποκρίθηκε εκείνος, χωρίς να ξέρη τί λέει, με την εντύπωση πως έφευγε σε μία άδυσσο.

Έφτασαν στο σταθμό μαζί με το τρένο. Σε λίγο, η Νικόλ παρουσίασε στον Κλεμάν την αδελφούλα της, τη Μαρσέλ. Της έμοιαζε σε όλα, στην όμορφη και στην κομψότητα, μονάχα που ήταν μεγαλύτερή της στα χρόνια, ως τριάντα ετών.

— Τί κάνει ο Ροζέ; ήταν η πρώτη της ερώτηση.

— Είναι πολύ καλά και ανυπομονεί να σε ξαναδεί, αποκρίθηκε εκείνη.

Στην επιστροφή, ο Κλεμάν άκουγε τις δύο αδελφές να συζητούν, χωρίς να προσέχει τί έλεγαν. Ο νους του ήταν άλλου. Τί θα έκανε ο Ροζέ, μαθαίνοντας πως ο καλύτερος φίλος του τού έπαιρνε τη μηστή του;

Σε μία στιγμή, φάνηκε πίσω από κάτι δέντρα, ο Ροζέ. Θα είχε τελειώσει, φαίνεται, τη δουλειά του. Ο Κλεμάν ένοιωσε τ'α γόνατά του να παρாலύνουν.

Απερίγραπτη, όμως, στάθηκε η κατάπληξή του όταν είδε το Ροζέ να όρμα, ν' αγκαλιάζει τη Μαρσέλ, να τη σφίγγει σ'α στήθος του, να λαχτάρα, να τη φιλά στο στόμα, στα μάτια, στα μάγουλα. Τού φάνηκε υπερβολική τόσο εκδήλωση αγάπης απέναντι σε μία κοινιάδα...

Η μητέρα που είχε ακολουθήσει το Ροζέ, έβλεπε το συμπλεγμα δακρύζοντας από συγκίνηση.

— Να σου συστήσω, Κλεμάν, τη μηστή μου, είπε ο Ροζέ στο φίλο του, αφού τελείωσαν οι πρώτες διαχύσεις, δείχνοντας τη μηστή του.

— Τί έκανε, λέει; τραύισε ο Κλεμάν. Μά... δε μου είχες πη, ότι η Νικόλ...

— Με συγχωρείς! τον δέχτηκε ο Ροζέ, με πονηρό χαμόγελο. Σ'α την παρουσίασα, χωρίς να σου πώ, ότι είναι μηστή μου... Αν σου δαίνε αυτό, δε θα σ'α άφηνα τόσες ώρες μόνους μαζί...

— Καί... γιατί τ'ο έκανες αυτό;

— Δεν τ'ο κατάλαβες ακόμα, ήλιθιε; βροντοφώναζε ο Ροζέ. Έπει τ'ο είχα πάρει μυρωδιά πως την έρωτευθηκες και ήθελα να έχω σ'α τροφό... στην κρεμάλα!

— Και τ'ο κατάρθωσες! είπε η Νικόλ, κοκκινίζοντας. Μα ο Κλεμάν με ζήτησε προ ολίγου σε γάμο... Έκτός αν τ'ο γάμο τ'ο έκανε στο μεταξύ, καί...

Ο Κλεμάν, όμως, δεν την άφησε ν' αποτελειώσει τη φράση, γιατί της πήρε το πρόσωπο στα χέρια του και της έκλεισε τα μάτια μ' ένα φιλή.

— Γλυκέ μου δέμιε! της είπε όταν πήρε άναπνοή.

ΑΝΡΙ ΛΕΜΠΕΡ



Ο Κλεμάν της πήρε το πρόσωπο στα χέρια του και της έκλεισε τα μάτια μ' ένα φιλή...

Συναίκες

ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

Η ΑΤΥΧΗ ΘΑΜΑΡ

ΚΑΜΜΙΑ άλλη γυναίκα δεν αναφέρεται στη Βίβλο τόσο δημοφιλώς, όσο η Θάμαρ, θυγατέρα του Δαβίδ κι' αδελφή του 'Αβessαλώμ. Λέγεται πως ήταν γεννημένη, ενώ ήταν χειμώνας, ολος ο τόπος άνοιξε ξαφνικά και τα πουλιά ξαναβρήκαν τη φωνή τους. Όταν έγινε δικαστήριο ενάντια στον Δαβίδ, βγήκε με τον αδελφό της να σερβιρίσει τη χειρωνακτική, τη φημισμένη πολυτελεία της 'Ιουδαίας. Τότε ακριβώς της είδε για πρώτη φορά ο πρωτότοκος γιός του Δαβίδ, ο 'Αμνών, που ήταν από άλλη μητέρα. Τόσο πολύ γοητεύτηκε από την ομορφιά της, που την έπιασε από το χέρι και την κτύπησε στα μάτια πολλή ώρα. Και, καθώς ο 'Αβessαλώμ ήταν αποσχολημένος αλλού, δε μπόρεσε να κρατήσει περισσότερο και της είπε:

—Θα περιμένω να μεγαλώσεις άλλα δυο χρόνια. Ύστερα θα σε κάνω γυναίκα μου...

Άχρηστε ή βασιλοπούλα από τη συγκίνησή κι' ένοιωσε την καρδιά της να χτυπά χαρούμενα κι' ευτυχισμένα. Γιατί και σ' αυτήν άρρεσε ο 'Αμνών. Ήταν ένα ψηλό, καλοδωμένο παλληκάρι, που έπαιζε θαυμάσια την τετρακόνη κιθάρα του κι' ήξερε να λήη ομορφα τραγούδια. Από τα χείλη του, έσταζε θαρρείς το καταξινόμο μέλι της Γεσσούρ. Την εποχή εκείνη ο γάμος, ανάμεσα σ' ετεροθαλείς αδελφούς, επιτρέπονταν. Γι' αυτό κι' ο 'Αμνών, που ζούσε σ' άλλη πόλη ως τότε, έκανε αυτή την πρόταση στη Θάμαρ. 'Η μικρή νέα δεν αποκρίθηκε άμέσως. 'Ακούμπησε τ' ώρασι της κεφάλι στον κορμό ενός δέντρου, χαμογέλασε κι' ύστερα, με φωνή που έτρεμε βαθεία, απάντησε:

—Κρίμα που δεν είμαι από τώρα δεκάξη χρονών. Έτσι, δε μπορούσα να σμίξω μια ώρα αρχύτερα. 'Αφού όμως δε μπορεί να γίνει άλλως, θα μάθω να περιμένω. Δυο χρόνια είναι αυτά και θα περάσουν. Μά δε τότε, θα νομίζω πως έγινα γρήγα.

Γέλασε ο 'Αμνών εθιμικά μαζί της και κάτι θέλησε να πη. Δεν πρόλαβε όμως. Ο 'Αβessαλώμ ξαναγύρισε ακριβώς στη Θάμαρ. Είπε τον αδελφό του να κοινοποιήσει, από πλευρά της, θύμωσε και πήγε κοντά του με σφιγμένες γροθιές. Ο άλλος όμως έδωσε τόπο στην όργη, γιατί είχε το σκοπό του. 'Ηθελε δηλαδή να φανή φρεσάτος στην πεντάμορφη νέα, που δε μπορούσε να καταλάβει για ποιο λόγο είχε όργιστεί ο 'Αβessαλώμ.

—Δεν πρέπει να θυμώνεις με τον 'Αμνών, που είπε με την τραγουδιστή φωνή της. Φαίνεται τόσο καλός, που θα ήθελα να ζούσε κοντά μας στο παλάτι. Άλλα άσπρη σε δυο χρόνια, όπως μου έχει υποσχεθεί.

—Σε δυο χρόνια; Γιατί;

—Γιατί θα με κόψει γυναίκα του.

Ο 'Αβessαλώμ γύρισε το κεφάλι του στον 'Αμνών, που τον κυτούσε ειρωνικά.

—Καλά το κατάλαβα, φώναξε. Είδες τη Θάμαρ, σου άρεσε και θέλεις να την ξεπλύνεις με ψεύτικες υποσχέσεις. Άλλα κι' αν άκόμη ήταν αλήθεια, αυτό δε θα γίνη ποτέ! Καλύτερα να πεθάνω, παρά να τη δω γυναίκα σου.

—Μην ξεχνάς ότι σε λίγο, ενώ θα είμαι ο βασιλιάς που 'Ισραήλ απάντησε ήσυχα εκείνος. Ο Δαβίδ, ο πατέρας μας, δε θα ζήσει βέβαια αιώνια. Ύστερα δε θα είμαι με υποκατάστατο από τώρα. Διαφορετικά δε θα καλοπεράσουμε οι δυο μας.

Ο 'Αβessαλώμ άναστήκωσε με περιφρόνηση τους ώμους.

—Με βασιλέα ενάντια, ο τόπος δε εύχεται! Αποκρίθηκε γεμάτος χολή. Άλλα κανείς δεν γνωρίζει τη μοίρα του. Δεν πρέπει λοιπόν να είσαι αισιόδοξος. Ο θάνατος έρχεται κομμάτι φορά, εκεί που κανείς δεν τον περιμένει.

Ο 'Αμνών γέλασε παρξένα.

—Είναι πολύ νωρίς ακόμα για να φοβάμαι το θάνατο, είπε. Μπορώ λοιπόν να σε βεβαιώσω από τώρα, ότι σε δυο χρόνια ή Θάμαρ θα είναι δική μου.

Η μικρή νέα άκουγε έντρομη τα δυο αδελφία να μαλλώνουν για χατήρι της. Θέλησε τότε να μη ανάμεσα τους, να τους συμβιάσει. Ο 'Αμνών όμως απομακρύνθηκε ήσυχα κι' αδιάφορα, σαν να μη συνέβαινε τίποτε. Ο 'Αβessαλώμ έκανε να τρέλλη πίσω του, άλλ' η Θάμαρ τον παρέσυρε μαζί της. Τη μάλλωσε τότε εκείνος, που άφισε τον 'Αμνών να της μιλήσει.

—Μα είναι αδελφός μας, προσπάθησε να δικαιολογηθεί η νέα. Και μου άρεσει πολύ.

—Είναι από άλλη μητέρα.

—Γι' αυτό κι' εγώ θα περιμένω να μεγαλώσω, για να τον κάνω άντρα μου.

Ο 'Αβessαλώμ δεν αποκρίθηκε. 'Ηξερε καλά πως ο αδελφός του, δε θ' άφηνε πια ήσυχη τη Θάμαρ. Και δεν έκανε λάθος. Ο 'Αμνών άρχισε να επισκέπτεται συχνά τη Χεβρών. 'Ανέβαινε στο παλάτι του Δαβίδ και προσπαθούσε να τη συναντήσει. Αυτή όμως ήταν κλεισμένη στον κοιτώνα της κι' εκεί κανένας άντρας δε μπορούσε να μπει. 'Η αλήθεια είναι πως η πεντάμορφη νέα δεν ήταν πια όπως άλλοτε. Ένοιωσε κάτι σαν λύπη να της διαρρίνη την ψυχή. 'Η Μασούρ, η σιλόα της, προσπαθούσε να τη διασκεδάσει με τη λύρα της και το τραγούδι της:

—Ο Μελκάρθ, κυνηγούσε στο βάθος το θηλυκό τέρας, έλεγε. 'Η ούρα του κυματίζει πάνω στα πράσινα φύλλα σαν άσημενο ρυάκι. Έφτασε σ' ένα λειβάδι όπου οι γυναίκες, με ρόχη δροσίζοντα, στεκόντουσαν γύρω σε μεγάλη φωτιά, άναστηκωμένες στην άκρη της ούρας τους. Τό φεγγάρι, αιματόχρομο, έλαμπε σε κύκλο ώχρό...

Ύστερα ή Μασούρ, χωρίς να σταματήσει τη λύρα της, διηγόταν πως ο Μελκάρθ, αφού νίκησε τον Μασζαμάλ, έβαλε στην πλώρη του πλοίου το κομμένο κεφάλι του:

—Κάθε φορά που χτυπούσαν τα κύματα, το κεφάλι χωνόταν μέσα στον άφρο, αλλά ο ήλιος το βαλσάμωνε. Έγινε πιδ σκληρό κι' από το χρυσάφι, 'Ωστόσο τα μάτια του δεν έπαυαν να κλαίνε. Και τα δάκρυα, αδιάκοπα, έπεφταν στη θάλασσα. Γι' αυτό κι' η θάλασσα είναι από τότε άσπρη...

Οι, αυτά ή Μασούρ, τα τραγουδούσε στο παλιό ιδίωμα της Χαναάν. Κι' η Θάμαρ, που είχε φημισμένους βασκάλους, θαύμαζε τη σιλόα της που ήξερε ν' άφηνηται τόσο δημοφιλώς τις δύσκολες αυτές ραψωδίες. Κρεμόταν από τα χείλη της κάθε φορά, που άνοιγε το στόμα της για να πιάσει τον παλιό αυτό σκοπό. Τώρα τελευταία όμως, μίτη την άκουγε πιά. Το μυαλό της σφιγγότανε αλλού, τ' άνοιγε αυτό εκείνη και πικραίνονταν με τη μικρή κυρά της, γιατί καταλάβαινε πως κάτι βα-

θού τη βασάνιζε. Δεν της έλεγε ώστόσο τίποτε, επειδή φοβόταν μην άκούση κάτι που δεν έπρεπε. Κι' αυτό δεν τόδελε. Όταν όμως την είδε ένα βράδυ με δακρυσιμένα μάτια, έπεσε στα πόδια της και τη χαιδεψε μ' άφροσύνη, όπως ένα παιδί σκυλί.

—Πες μου τον πόνο σου, μικρή μου κυρούλα της είπε. Όσο βαρύνει κι' αν είναι, θα πόν άλαφρώς όταν τον βγάλω από μέσα σου. Μίλησέ μου άφοδα. Ίσως εγώ, μία τιποτένια σιλόα, να βρω το φάρμακο που χρειάζεσαι.

Η Θάμαρ άπόθεσε το χέρι της στο κεφάλι της Μασούρ.

—Ο πόνος μου είναι άγίατρεντος, αποκρίθηκε. Θέλω να πεθάνω.

—Να πεθάνεις εσύ; φώναξε η γυναίκα τραυμαγμένη. Έσύ, το άμάρντο ρόδο της Γαλαάδ; Πες μου τί έχεις. Κι' αν δεν καταφέρω να σε γυαίρω, τότε κόψε τη σάρκα μου και πέτα την στα κοράκια να τη φάνε.

Η βασιλοπούλα χαμογέλασε πικρά.

—Αγαπάω, ψιθύρισε. Κι' η άγάπη μου αυτή με βασάνιζει νύχτα και μέρα. Γιατί δεν ξέρω, αν ούτος που λατρεύω, με συλλογιέται και όδολο. Υποσέθηκε να περιμένη δυο χρόνια, ώπου να μεγαλώσω. Μα έχω περάσει έξη μήνες από τότε κι' ούτε ένα μήνυμά μου δε μπόρεσε να έλθω. Γι' αυτό πόν θα μάθω πού βρίσκεται και τί κάνει. Πόν θα πω τ' όνομά σου, πόν δε θα μωθ ή κανείς. 'Α, Μασούρ! Είμαι δυστυχισμένη.

—Ο, τί άξίζει στην άγάπη, είναι ή πίκρα της, αποκρίθηκε εκείνη. Πες μου τ' όνομά του έκλεκτού σου. Ίσως μωρέσω να σε βοηθήσω.

—Είναι ο 'Αμνών, ο αδελφός μου!

Η Μασούρ πετάχτηκε πάνω.

—Ο 'Αμνών; έκανε ξαφνιασμένη. Και λές ότι δεν ξέρεις πού βρίσκεται; Είναι εδω, στο παλάτι του πατέρα σου. Τρεις μέρες τον φιλούμε τώρα. Πήγε στο κνήμι με τον δοξαμένο Δαβίδ και γύρισε σήμερα το πρωί. 'Α, γλυκεία μου κυρά! Έχεις δικιο να τον άναπαξ. Είναι ένας όμορφος και δυνατός άντρας.

Η Θάμαρ άκουγε και δεν πίστευε. Όστε ο 'Αμνών ήταν τόσο κοντά της κι' αυτή ούτε καν το είχε άντιληφεί; Πως άντεχε λοιπόν ή καρδιά της και δεν έτρεχε, τώρα άμέσως, να πάει στην άγκαλιά του, να χαιδεύει ή και να πεθάνει ευτυχισμένη στα χέρια του;

—Μασούρ, έπτε στη σιλόα της, πρέπει να τον δω. Άκούς; Πρέπει να τον δω άπωσθήμποτε.

Η πιστή γυναίκα την κτύπησε τρέμοντας. Γιατί συλλογιότηκε πού δάταν το άποτέλεσμα, αν τ' άπειραν ειρήνη αυτό οι δικιο της. Ο 'Αβessαλώμ πού παντός, δε θα τη συγχωρούσε ποτέ. Τα δυο αδελφία, μισούνταν θανάσιμα μεταξύ τους. Επειδή ο 'Αμνών ήταν πρωτότοκος και, σύμφωνα με τους νόμους, έπρεπε ο Δαβίδ να τ' άποδοθή πεθαίνοντας το θρόνο, ο άλλος θεωρούσε μειωμένο πόν έαυτού του. Δεν ήταν δυνατόν να τον άφήσει να βασιλέψη. Μά κι' ούτε μπορούσε να τον βγάλει από τη μέση με τα χέρια του, γιατί ο 'Αβessαλώμ φοβόταν το έγκλημα σαν κατάρ. Σκεφτόταν μονάχα πως, αν σκοτωνόταν στον πόλεμο, θα μπορούσε αυτός τη θέσι του νόμιμα. Πόλεμος όμως δε γινόταν. Κι' ο Δαβίδ μπορούσε να πεθάνει από στιγμή σε στιγμή.

Ξάφνου, μία σατανική σκέψη πέρασε στο μυαλό του. Ο 'Αμνών άναπαύσε τη Θάμαρ. Κι' η Θάμαρ ήταν μικρή. Τα ήθη των 'Ιουδαίων, άπαγάρειαν άσπίρη το γάμο, όταν ή νέα ήταν κάτω των δεκάξη χρόνων. Κι' ο άντρας πού θα άπεχέριόσε να κάνει το άντίθετο, πλήρωνε

με τη ζωή του. Έπομένως, αν κατόρθωνε να τους φέρη σ' έπαφή, χωρίς να τους μισοποιή εκείνοι πως ήταν τέχνασμα δικό του, θα μπορούσε να τον σκοτώσει με τ' ό δικιο του. Κανείς δε θα τον κατηγορούσε. Κι' ούτος άκόμη ο πατέρας τους θα τον δικαιολογούσε, όταν θα μάθαινε την ατρία του φόνου. Ο 'Αβessαλώμ δεν έχασε καμιά. Έστειλε άμέσως πιστούς ανθρώπους του στον 'Αμνών και τ' άπαγγέλλε πως τον περιμένει στο παλάτι του πατέρα τους. Παραξενεύτηκε εκείνος, αλλά μόνο με την ιδέα πως μωρούσε να συναντήσει την άγαπημένη του, ξεκίνησε άμέσως για κεί.

Ο 'Αβessαλώμ τον άποδέχτηκε χαρούμενος. Τον άγκάλιασε και τον φίλησε μπροστά σε όλους. Ύστερα του έπτε:

—Καιρός είναι να θυμηθούμε πως είμαστε αδελφία. Για πούό λόγο να μαλλώνουμε διαρκώς; Άργά ή γρήγορα, εσύ θα βασιλέψεις. Έγώ δε θαμεί, παρά ένας πιστός υπήκοός σου. Γι' αυτό σε κάλεσα εδω. 'Ηδελα να σου δείξω την καρδιά μου.

Ο 'Αμνών ήταν πονηρός. Συλλογιότηκε πως όλη αυτή ή θερμή άποδοχή, είχε κάποιο σκοπό. Δε μπορούσε βέβαια να φανταστεί σε τί άκριβώς άπέβλεπε. Καμώθηκε ωστόσο πως δεν κατάλαβε τίποτε.

—Θέλω να πάμε κνήμι κι' οι τρεις, τους πρότεινε τότε ο Δαβίδ.

—Εγώ δε μωρού ναμάρ, αποκρίθηκε ο 'Αβessαλώμ. Είμαι καλεσμένος για μία βδομάδα στη Γεσσούρ, από τον παππού μου Θαμμά.

—Έχεις δικιο, γυιέ μου. Πήγαινε εσύ στη Γεσσούρ κι' εγώ με τον 'Αμνών, θα πάμε στα δάση της Γάδ.

Η έκδρομή τους είχε επιτυχία. Έφτά μεγάλα έλάφια έφεραν στην έπιστροφή τους κι' άλλα τόσα μικρά. Ο Δαβίδ ήταν ένθουσιασμένος με τον πρωτότοκό του, γιατί όλη αυτή ή συγκομιδή ήταν σχεδόν δική του.

Ο 'Αμνών άπεδείχθη θαυμάσιος κνήμις. Το ίδιο έκοιβε βράδυ, στο παλάτι στρώθηκε μέσα δειπνό προς τιμή του. 'Ηρθαν εκεί φημισμένες χορεύτριες, ταχυδακτυλουργοί, νάνοι κι' άροβάτες. Γύρω στα μέσα της νύχτας, ο 'Αμνών ζήτησε την κιθάρα του. Κι' όταν τ' άργασιό ήρε σε στα χέρια του και χτύπησε τις μελωδικές χορδές του. Ύστερα ήρε στο κεφάλι του, κτύπησε το φεγγάρι πού έμπαινε από τον έξωστη σήκωσε στα λώγια του άποσπάσματα ενός παλιού έρωτικού ύμνου, ψιθύρισε:

—Τα μαλλιά της είναι σαν ένα ποτάμι. Σαν άπειρο ποτάμι μέσα στην κοιλάδα, πού κυλάει με τα νερά του στις έρυθρές άνταύγειες του δειλινού. Τα μάτια της είναι σαν τα γαλάνα κρίνα, πού άκινητούν πάνω σε έλα. Τα χείλη της είναι δυο λεπτά λουλούδια, πού πάνω τους έσταξε το αίμα μιας έλάφου...

Χτύπησε νωρίς τις χορδές της κιθάρας του και συνέχισε τραγουδιστά:

—'Η άγάπη της είναι σαν ένα πορφυρό άνθος, γεμάτο μέλι κι' άρωμα. Είναι σαν μία όδρα των θαλασσών, ζωντανή και τρυφερή, άνοιγμένη τη νύχτα. Είναι το όδρο σπύλλου, ο πάντα ζεστός ξένανος, το άσλο όπου ο άντρας άνασταίνεται άδοπορόντας προς το θάνατο.

Σάπωσε άπάτομα. Ξάφνου τ' άφνηκε, πως μία γρήγα σιλόα, του έκανε νόημα με τα μάτια. Τρέμισε ή καρδιά του, γιατί θυμήθηκε πως, την ήμερα πού είχε πρωτόδη τη Θάμαρ, ή σιλόα αυτή την άκολου-



—Πρέπει να φύγεις άμέσως... του έπτε ή Θάμαρ. Αν σε βρουν εδω, σε περιμένει ο θάνατος...

θούσε σε είκοσι βήματα μακριά, όπως ήταν το έθιμο. Είχε άκούσει και τ' όνομά της. Την έλεγαν Μασούρ κι' ή βασιλοπούλα της έβρινε σερσάμω γιατί, όπως του είχε πη τότε, στα χέρια της είχε μεγαλώσει. Ο 'Αμνών άφισε τ' όργανο και σηκώθηκε. Βγήκε αδιάφορος άπθεν στον έξωστη για ν' άναστήνη καθαρό άέρα. Κανείς δεν τον πρόσεξε, ήταν βέβαιος γι' αυτό. Όλοι κύτταξαν μία άμορφη χορεύτρια.

Η Μασούρ έστειλε σιμά του και τ' άποψήρισε:

—Άκολουθήσε με...

Συγκινημένος ο 'Αμνών, έβρισε μία ματιά γύρω του. Δεν είδε κανένα να τον προσέχει και πήρε από πίσω τη γρήγα, πού γάπηκε σε μία στενόμακρη πόρτα. Μπήκαν σ' ένα θαλατό διάδρομο, άνέβαιναν μερικώς σκάλες, κατέβηκαν κι' έστριψαν άριστερά. Η Μασούρ άναστήκωσε το βαρύ παραπέτασμα μιας εισόδου. Ήταν ο κοιτώνας της βασιλοπούλας.

—Σε περιμένει, τ' ό έπτε χαμηλάρισε ή γυναίκα. Πήγαινε...

Τρέμοντας δόλοληρος, ο 'Αμνών προχώρησε μέσα, πατώντας άνάλαφρα πάνω στα παχιά χαλιά, πού σκέπαζαν το πλουμιστό πάτωμα. Τ' άφνηκε πως κάποιος τραγουδούσε. Και τ' άραγούδι έλεγε:

—Εγώ κοιμάμαι, άλλ' ή καρδιά μου άγρυπνεί. Φωνή του άγαπητού μου. 'Ιδού αυτός έρχεται, πηδώντας όρη και λάρους...

—Θάμαρ! ψιθύρισε ο 'Αμνών πλησιάζοντας. Θάμαρ...

Χωρίς να προφύγει λέξη εκείνη, έπεσε στην άγκαλιά του κι' άκούμπησε τ' όμορφο κεφάλι της στο πλατύ στήθος του. 'Η στιγμή ήταν άσπρηκαταώρα. Η μικρή νέα σπαρτορούσε στα χέρια του, πνιγνύαν. Γρήγορα ώστόσο συνήλθε και τον κτύπησε έντρομη στα μάτια.

—Πρέπει να φύγεις, τ' ό έπτε. Πρέπει να φύγεις άμέσως. 'Αν σε βρουν εδω, σε περιμένει ο θάνατος κι' άς είσαι αδελφός μου. Άλλά πως μωρού να σε χάσω πάλι; Πως μωρού να μείνω μόνη, τώρα πού σε ξαναβρήκα; Μείνε, λοιπόν! Κι' αν πρόκειται να πεθάνεις, θα πεθάνουμε μαζί!

Ο 'Αμνών δεν την άκουγε πιά. Τώρα πού την κρατούσε στην άγκαλιά του, δεν τον ένοιωσε τίποτε. Άσπρη μονάχα τον ένδιέφερε, αυτή και κανείς άλλος. 'Ας χωνόταν όλος ο κόσμος, τί σημασία μπορούσε να έχη μπρος στην άπέραντη έπιθυμία του να την κάνει δική του; Και την έκανε. Την ίδια εκείνη νύχτα, ή μικρή Θάμαρ έγινε γυναίκα του. Χαράματα, γάστρησε έξω από τον κοιτώνα και ξαναγύρισε στην αίθουσα του δειπνού. Όλοι ήταν τούφαλα στο μεθύσι. 'Ακόμη κι' αυτός ο Δαβίδ κοιμόταν με το κεφάλι άκούμπισμένο στην πλάτη τ' ό καθίσματος του. Χάρηκε ο 'Αμνών πού κανείς δεν τον είχε μωρήσει, μά έκανε λάθος. Κάποιος πού δε φανόταν, τον παρακολουθούσε άγρυπνα από τη στιγμή πού ήρε ή Μασούρ και τον πήρε. Ήταν ο Νοδάμ, φίλος στενός του 'Αβessαλώμ.

Την έπομένη ο 'Αμνών, βρήκε πάλι την εύκαιρία και ξαναπήγε σιμά στη Θάμαρ. Και πάλι τον είδε ο κατάσκοπος και παρακολούθησε όλος τους τίς κινήσεις. 'Είπα, μόλις γύρισε ο 'Αβessαλώμ, τ' ό θα ξερούρισε όλα με κάθε λεπτομέρεια. Αυτό όμως περιμένε κι' εκείνος. Τώρα μωρούσε να σκοτώσει τον αδελφό του, σύμφωνα με τους νόμους, άφου είχε προβάδει τη Θάμαρ. Χρειάζονταν ώστόσο και τη δική της μαρτυρία, γιατί άλλως δε μωρούσε να γίνει τίποτε. Πήγε και τη βρήκε.

—Ετοιμάσου, της έπτε, να κατεβούμε στη Χεβρών. Ίσως δεν έμαθες τα έχρήματα νέα. Σε λίγο θα παντρευόμαστε τον αδελφό μας 'Αμνών. Και... ά πάμε να γνωρίσεις τη νύφη.

—'Η Θάμαρ έγινε κίτρινη σαν τ' ό κερί.

—Θα παντρευτεί λοιπόν ο 'Αμνών; ρώτησε με πνιγμένη φωνή. Εί- ναι δυνατόν;

—Γιατί όχι; Μήπως έπειδή σου έπτε κάποτε πως δε περιμένει να παντρευτεί ενόνα; 'Α, δεν τον ξέρεις καλά! Αυτός πρέχει πίσω απ' όλες τις γυναίκες και τ' ός λέει τα ίδια, πού υποσέθηκε και σένα.

—Έπιασε το στήθος της ή νέα και κάθισε κάπου για να μην πέσει. Μία πνευμένη κραυγή της έξέφυγε:

—Δεν είναι αλήθεια! Δε μωρεί να είναι αλήθεια!

—Κι' όμως είναι, έπέμενε σοδάρος ο αδελφός της. Άλλά γιατί κάνεις έτσι σαν να υποφέρεις; Τι έπαθες;

—Γιατί ο 'Αμνών είναι άντρας μου και κανείς πια δε μωρεί να τον πάρη! Γιατί είμαι γυναίκα του εδω και τρεις μέρες...

Ο 'Αβessαλώμ την άγκάλιασε.

—'Ηγάσε κι' όλα τα διορθώδου. Σ' ένα μήνα είναι ή γιορτή της κουράς των προβάτων. Θα τον καλέσω εκεί. Τώρα πού έχω τη μαρτυρία σου, θα τον έκδικηθώ όπως τ' ό παριάζει.

Αυτή ήταν ή πλεστηνή του 'Αβessαλώμ. 'Η αλήθεια όμως είναι ότι κι' ο 'Αμνών, δε φέρθηκε καλύτερα. Όλη του ή έρωτική λαχτάρα για τη Θάμαρ δεν ήταν, παρά όπου να την κάνει δική του. Άμέσως κατέπιν την παράτησε κι' έφυγε, με την υπόσχεση ότι θα ξαναγύριζε γρήγορα κοντά της. Άλγισα. Μά ο έκδικητικός αδελφός καραδοκούσε. Και μόλις έφτασε ο καιρός πού θα κυρούσε τα πρόβατα, τον καλέσε να λάβει μέρος στην καθιερωμένη γιορτή της χρονιάς. Ο 'Αμνών πήγε.

—Είμαι ευτυχισμένος πού ήρθες, τ' ό έπτε ο 'Αβessαλώμ. Από τότε πού σμυφιλώθηκαμε, χάρηκες. Γιατί;

Ο πρωτότοκος άναστήκωσε τους ώμους του και δε μίλησε. Την έπομένη κίνησαν όλοι μαζί, συγγενείς και φίλοι, για τους λάρους τ' ό Αρού, όπου τα πάντα για τη μεγάλη γιορτή—κάτω από τις αινάτιες κορυβιές—ήταν έτοιμα. Τό φαγοπάτι άρχισε άμέσως. Όλη τη νύχτα εκείνη διασκεδάζανε με την ψυχή τους. Και την έπομένη ξαναχόταν πάλι από τ' ό πρωί, γιατί οι γιορτές ήταν τριήμερες. Την τελευταία μέρα κι' ενώ ο 'Αμνών έπτε το κρασί του μέσα στην αλόγιστη κούπα πού τ' ό είχε δωρίσει ο πατέρας του πριν φύγει από τη Χεβρών, ο 'Αβessαλώμ έκανε νόημα στους ανθρώπους του. Σηκώθηκαν τότε εκείνοι κι' έπτεσαν πάνω του. Μέσα σε λίγα λεπτά τα πάντα είχαν τελειώσει. Ο άρπαγας της τιμής της Θάμαρ, δεν όπρηξε πιά.

—Πήγαινε ν' άναγγελλετε στον πατέρα μου το θάνατο τ' ό γιού του! φώναξε ο 'Αβessαλώμ. Περιμένω την άπάντησή του: 'Αν με θέλη κοντά του, πάει καλά. Διαφορετικά θα τ' ό κηρύξω τον πόλεμο.

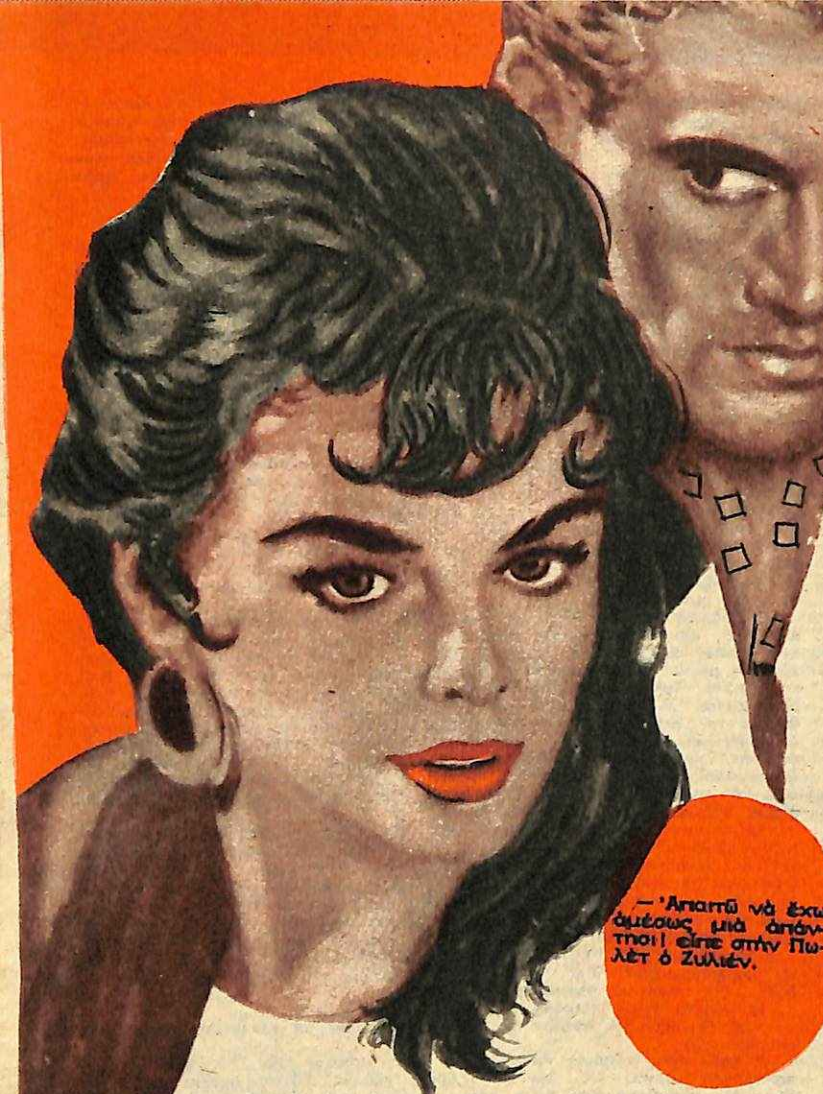
Φυσικά, ο Δαβίδ όχι μόνο δεν ήθελε να τον ξαναβεί στα μάτια, αλλά τον κατάρσθηκε κι' από πάνω. Ο 'Αβessαλώμ άναγκάστηκε τότε να καταφύγει στην άλλη τ' ό παπού του Θαμμά, στη Γεσσούρ, απ' όπου άρχισε να συνωμότη εναντίον τ' ό πατέρα του. Γύρω του συγκέντρωσε πολλούς δυσσευσημένους, πράγμα πού τον έκανε ν' άποκτήσει σιγά-σιγά μεγάλη δύναμη. Έτσι έπετέθη εναντίον τ' ό Δαβίδ, χωρίς να λογαριάζει τις συνέπειες. Στην άρχή είχε πολλές νίκες. Γρήγορα όμως άρχισε να χάνει έδαφος, όπου σε μία μόνη σκατώθηκε από τ' ό χέρι τ' ό 'Ιωάβ, αν και ο πατέρας του είχε δώσει έντολη σε όλους να τον πιάσουν ζωντανά. Γιατί μ' όλο τ' ό κακό πού τ' ό έκανε, τ' ό είχε έξχω- ριστή λατρεία.

Όστόσο ή Θάμαρ έλυνε στον κοιτώνα της. 'Ηξερε πως αίτια όλου τ' ό κακού ήταν αυτή ή ίδια και δε μωρούσε να τ' ό συγχωρήσει στον έαυτό της. Τ' ό κάκου προσπαθούσε να την πορηγήσει ή Μασούρ.

—Ός εδω ήταν, της έλεγε εκείνη. Τα χείλη μου πια δε θα ξανα- γελάσουν. 'Η καρδιά μου δε θα χτύπησε χαρούμενα όπως άλλοτε. Ξέρω τ' ό όρόμο πού όδηγει στην όλη ζωή, μά δε θέλω άκόμη να πεθάνω. Πρέπει να βασανιστώ πρώτα, να υποφέρω.

—'Η Θάμαρ έζησε πολλά χρόνια. Μά όπως τ' ό έπτε, έτσι κι' έγινε. Δεν ξαναγέλασε πια, ούτε τραγουδούσε, ούτε μιλούσε σε κανένα. 'Η όμορφη της με τον καιρό άρχισε να μωραίνεται. Όμως δεν την ένοιωσε. Έπείνο το πρώτο και τελευταίο της άμάρτημα, πού ήταν κι' ο μα- ραδικός της έρωτας, της είχε χαράξει για πάντα τον μικρό όδρο της ζωής της.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΗΛΑΡΑΣ



ΕΚΛΗΡΟΙ άντρας!

άντι να θυμώση, άντι να τον βρήση γιά τή διαγωγή του, έπεσε στο ντιέάνι και έξωπασε σέ δυνατό κλάμα.
— Ιό θέαμα αυτό τόν αναστάτωσε. Έσκυψε από πάνω της, τήν αγκάλιασε και προσπάθησε νά τήν παρηγορήσει μέ γλυκά λόγια.
— Πωλέτ... ψιθύρισε.
— Έκείνη σήκωσε τό κεφάλι της και τόν κύτταξε δακρυμμένη.
— Γιατί νά χωρίσουμε; τόν ρώτησε παραπονετικά. Δέ μ' αγαπάς πιά;
— Σ' αγαπά πολύ... Και δέ σέ παίρνω, άκριβώς επειδή πιστεύω, ότι ο γάμος σκατώνει τόν έρωτα.
— Θεέ μου! Κι' εγώ πού νόμισα, ότι έχασα τήν αγάπη σου! Πόσο εύτυχιμένη μέ κάνεις τώρα!
— Καί, χωρίς νά προσέξω, ότι τό κιμονό της είχε άνοιξει στο στήθος της, πρόσθεσε:
— Ποτέ, μά ποτέ πιά δέ θά σου ξανακάνω λόγο γι' αυτό τό ζήτημα! Θά ναι νά σ' έχω δικό μου!
— Η Πωλέτ φαινόταν ελκρινής, δίνοντας τήν κατηγορηματική αυτή υπόσχεσι. Ήσυχος πιά ο Ζυλιέν, τήν τράβηξε στήν άγκαλιά του.
Ποτέ τά χάρδια της δέν είχαν τέτοια περιπάθεια και τά φιλήματα μελαγχολόυσε μέ τή σκέψη, ότι ώρισμένη ώρα έπρεπε νά φύγει. Τί καλά, πού θά ήταν άν θά μπορούσε νά παραταθή ή εύτυχία αυτή — νά μὴν κανόνιζε τή διάρκειά της τό ρολόι!
— Αί! Έδώ πού τά λέμε, έχει και τά καλά του ο γάμος. Δέ χαιρέσαι τή συντροφιά της γυναίκας σου μέ τό σταγονόμετρο!

Μά και κάτι άλλο είχε έκνευρίσει τό Ζυλιέν ακόμα πιά πολύ, εκείνο τό απόγευμα. Κάθε τόσο, ή Πωλέτ τινάζονταν από τήν άγκαλιά του ή τού έκλεινε μέ τό χέρι της τά χείλη του, πού διψούσανε φιλία, γιατί θυμότανε ξαφνικά κάτι... Τή μία φορά τού έλεγε:
— Θεέ μου! Τί άφηρημένη πού είμαι... Έκαμα σήμερα γιά σένα μία μικρή τούρτα σοκολάτα και δέ σου έβωσα άκόμα νά τή δοκιμάσης.
Έτρεχε στήν κουζίνα και γυρνούσε μ' ένα μεγάλο κομμάτι τούρτα, σέ βαθύ πιάτο. Ο Ζυλιέν έπρεπε νά διακώνη κάθε άλλη συζήτηση και ν' άσείαση υποχρεωτικά τό πιάτο γιά νά μὴ διασρεστήσει τή φίλη του, πού είχε μπει, ή καυμένη, σέ τόσο κόπο, πρὸς χάρι του.
Μόλις άσείαζε τό πιάτο κι' έτοιμαζότανε νά συνεχίσει τή συζήτηση, ή Πωλέτ ξαναχτυπούσε τό μέτωπό της.
— Έφαγες πολλή τούρτα, χρυσό μου, και φοβάμαι μὴ σου πέση βαρεία... Στάσου μία στιγμή, νά σου έτοιμάσω μία λεμονάδα.
Δέν είναι ανάγκη... αισθάνομαι πολύ καλά! διαμαρτυρόταν ο Ζυλιέν.
Μά ή Πωλέτ δέν ήθελε νά τό έχη βάρος στή συνείδησί της, ότι άφησε τό χρυσό της νά βαρυστομαχιάσει. Καί ξανάτρεχε στήν κουζίνα...
Στήν πέμπτη διακοπή — και ενώ ή Πωλέτ καθυστερούσε πολύ στήν κουζίνα, γιά μία νέα εκδήλωση τού στοργικού ενδιαφέροντός της γιά τόν αγαπημένο της — ο Ζυλιέν πήρε ξαφνικά μία μεγάλη απόφασι.
— Άρμισε στήν κουζίνα κι' αγκάλιασε τήν Πωλέτ, πού ήταν τότε σκυμμένη πάνω από κάτι κατσαρόλες.
— Ιό σκέφτηκα καλύτερα, της είπε σ' αὐτή, μέ φωνή λαχανιασμένη, και βρήκα πώς έχεις δικιο! Πρέπει νά παντρευτούμε!...
— Η Πωλέτ τόν κύτταξε στήν άρχή τρομαγμένη. Έγώ, τού πρόσωπὸ της πήρε έκφρασι άσυνήθιστα σοδαρή. Δέν έδωσε άμέσως άπάντησι στήν απροσδόκητη πρότασι τού φίλου της.
— Γιατί δέ μου λες τίποτα; συνέχισε εκείνος μέ λαχτάρα. Μ' αγαπάς, ναι ή όχι;
Δέ σ' αγαπά άπλῶς! έλεπε, τέλος, ή Πωλέτ, χαμογελώντας μελαγχολικά. Σέ λατρεύω! Καί δέ θέλω νά χάσω τήν αγάπη σου. Γιατί, όπως πολύ σωστά τό είπες κι' εσύ, Ένα έρωτικό ζευγάρι είναι πιά εύτυχιμένο από ένα άντρον — έκτός σπανίων εξαίρεσεων...
— Η άκατανόητη αντίδρασι της Πωλέτ έκανε τό Ζυλιέν ν' άναψή περισσότερο.
— Είπα μία άνοησία! βρυχήθηκε. Δέν έπρεπε νά πάρης τά λόγια μου σά σοδαρά. Νομίζω, ότι, άφού μ' αγαπάς και σ' αγαπώ, είναι κοινό νά μὴ ζούμε μαζί και νά βλεπόμαστε μονάχα ώρισμένες ώρες δύο φορές τή βδομάδα.
— Ιό μυστράκι της Πωλέτ, πού φαινότανε πλასμένο από τό Θεό νά μὴ σοδαρευτή ποτέ, πήρε ξαφνικά τραγική έκφρασι...
— Δέν ζέρω, Ζυλιέν, ψιθύρισε, άν είμαι ή γυναίκα πού σου ταιριάζει. Έγώ έχω μεγάλη διαφορά μεταξύ μας. Είσαι σοδαρός και στοχαστικός άνθρωπος — ενώ εγώ είμαι ελαφρόμυαλη κι' επιπόλαιη... Έχεις μεγάλη μόρφωσι — κι' εγώ είμαι άμόρφωτη... Πολύ φοβάμαι μήπως, άν παντρευτούμε, θάρη μία μέρα πού...
— Γιατί σταμάτησες;
— ... πού θά ντρέπεται γιά μένα!
— Ιί σπαργμός γιά Έναν άντρα ν' άκούη τήν αγαπημένη του νά τού μιλά έτσι!
— Ω! Πωλέτ, τί είναι αυτά πού λες; τραύλισε ο Ζυλιέν, μέ μάτια άκρυμμένα, σφιγγοντας πιά δυνατά τή φίλη του.
— Έκανε νοερά έπιθώρησι τών γυναικών όλων τών φίλων του. Καμιά δέν ήταν τίποτα τό εξαίρετικό. Ένώ ή Πωλέτ άείζε περισσότερο από πολλές τους. Δέν είχε, βέβαια, τή δική του άντίληψη και νοημοσύνη. Μά δέν πρέπει νά τά περιμένης όλα από μία γυναίκα...
— Σέ θεωρώ άξία νά γίνης κυρία Γκυκούαν! συνέχισε μέ βαρεία κι' επίσημη φωνή.
— Η Πωλέτ τρασώχτηκε από τήν άγκαλιά του. Καί ο Ζυλιέν, πού τήν παρακολουθούσε μέ άγωνία, τήν άκουσε νά τού λη από μία γωνιά τής κουζίνας:
— Δώσε μου μία βδομάδα καιρό νά σκεφτώ και θά σου άπαντήσω...
— Ιά λόγια αυτά έκαναν τό Ζυλιέν νά θυμώσει. Ο φλογερὸς έρωτευμένος παραχώρησε άμέσως τή θέσι του στόν αταρχικό άντρα.
— Άπαιτώ νά έχω άμέσως μίαν άπάντησι!
— Η Πωλέτ τόν πλησίασε τότε και μαζεύτηκε δειλά στήν άγκαλιά του.
— Μπορώ δέ σου άρνηθώ τίποτα, ψιθύρισε, όταν εσύ διατάσσης;

— Έγώ, από μία βδομάδα, έγιναν οι γάμοι τους.
— Αί! Στή ζωή πρέπει νά είσαι σκληρός και αταρχικός, άν θέλεις νά κατακτήσης τήν εύτυχία σου! έλεγε ο Ζυλιέν στους φίλους του. Θά σάς αναφέρω ένα πρόχειρο παράδειγμα. Όταν πρότεινα τή Πωλέτ νά παντρευτούμε, στήν άρχή εκείνη έφερε άντιρρήσεις, ενώ μ' αγαπούσε. Κι' αναγκάστηκε νά τής τρίξω τά δόντια, γιά νά πη τό ναί!... Στις γυναίκες πρέπει νά μιλάς μέ τό άγριο!...

Z. MONEN

ΤΟ ΚΡΑΣΙ



Και η κίρρωσις

Κατά τους έπιστήμονες βλάπτουν οι μικρές και τακτικές δόσεις του κρασιού

ΟΙ ΑΟΙ πιστεύουμε ότι στήν κίρρωσι του ήπατος υπόκεινται οι άνθρωποι πού πίνουν πολύ κρασί ή οινόπνευματόδη ποτά. Άλλα όμως προκύπτει από μία ανακοίνωσι, πού έγινε τελευταία στή Γαλλική Ιατρική άκαδημία, ή άσθένεια αυτή τή άπειλεί περισσότερο εκείνους πού πίνουν τακτικά κρασί κι' επί μακρό χρονικό διάστημα, έστω και σέ μικρές δόσεις. Μ' άπλούστερα λόγια, τήν κίρρωσι τήν προκαλούν όχι οι δόσεις πού μας μεθάνε, άλλά εκείνες πού δέ μας κάνουν νά μεθάμε.

Πραγματικά, τά πειράματα πού έγιναν σέ ζώα έδειξαν ότι ή καθημερινή χορήγησι σ' αυτά μεγάλων δόσεων οινόπνευματος δέν προκαλεί κίρρωσι, αλλά στεάτωσι, δηλαδή συγκεντρωσι λίπους στά κύτταρα τού ήπατος. Καί τό ίδιο συμβαίνει μέ τους άλκοολικούς, πού παρουσιάζουν συχνότερα λιπαρή ήπατίτιδα.

Αυτό δέ σημαίνει, βέβαια, ότι πρέπει νά πίνουμε πολύ κρασί, γιά νά μὴν πάθωμε κίρρωσι! Κι' άλλωστε, δέν είναι δυνατό νά καθορίσουμε ποιές δόσεις προκαλούν κίρρωσι και ποιές λιπαρή ήπατίτιδα. Τό άναμφισβήτητο γεγονός είναι ότι τό κρασί έπιδρά μέ τόν ένα ή τόν άλλο τρόπο στο σπκῳτί. Γι' αυτό, οι γιατροί συνιστούν νά είμαστε φειδωλοί στο κρασί και νά παρέχουμε στόν οργανισμό μας περιόδους άνοπαύσεως. Ένα ή δύο ποτηράκια στο φαγητό ή έστω και μία μικρή παρεκτροπή κάπου-κάπου δέ βλάπτουν. Άλλα ή κατάχρησι κρασιού και οινόπνευματών ποτών μπορεί νά έχη όλέθρια αποτελέσματα.

Σύμφωνα μέ τόν καθηγητή Φλέσσινγκερ, τά 40—60% τών κίρρώσεων τού ήπατος όφείλονται στο κρασί. Τό 1/3 τών κίρρωτικών, έξ άλλου, είναι γυναίκες. (Πριν από τόν πρώτο παγκόσμιο πόλεμο, ή κίρρωσις στις γυναίκες αποτελούσε σπανιώτατο φαινόμενο).

Έκτός από τό οινόπνευμα, κι' άλλες αίτιες μπορούν νά προκαλέσουν κίρρωσι. Οι κυριότερες άπ' αυτές είναι:

1) Η κατάχρησι μπαχαρικών. Στις Ινδίες ή κίρρωσις είναι πολύ συχνή στά παιδιά, πού οι μητέρες τους έχουν τή συνήθεια νά τά τρέφουν μέ ρίζι, στο όποιον βάζουν άβθονα μπαχαρικά, γιά νά τά κάνουν πιά νόστιμα. Αποδείχτηκε επίσης πειραματικά ότι μπορούμε νά προκαλέσουμε κίρρωσι σέ νεαρά ζώα άναμιγνύοντας στήν τροφή τους άβθονα μπαχαρικά.

2) Τά λιπτά δέν προκαλούν κίρρωσι, άλλα κάνουν τό σπκῳτί πιά εύπρόσβλητο από τό οινόπνευμα.

3) Τά όξέα λοιμώδη νοσήματα δέν προκαλούν κίρρωσι. Άλλα οι χρόνιες παθήσεις έπενεργούν μέ τόν ίδιο τρόπο όπως και τό οινόπνευμα, πού τό εισάγουμε στόν οργανισμό μας σέ μικρές, άλλα τακτικές δόσεις και γιά μακρό χρονικό διάστημα. Τέτοιες άσθένειες είναι ή σύφιλις, ώρισμένες παθήσεις τής σπλήνας, καθώς και διάφορες κίρρωσες τού θυρεοειδούς άδένους.

Η κίρρωσι συνίσταται στο βαθμιαίο έκφυλισμό τού ήπατος, πού σκληρύνεται και δέ μπορεί πιά νά έκπληρώσει τήν άπρίστολή του. Σέ μερικές περιπτώσεις, τό έκφυλισμένο σπκῳτί άρχίζει νά γίνεται ύπερτροφικό. Σ' άλλες γίνεται άτροφικό, ενώ ταυτόχρονα ή σπλήνη διογκώνεται.

Η μοιραία κατάληξι τής κίρρωσεως τού ήπατος (έφ' όσον δέν άνακοπή ή πρόδοσι τού έκφυλισμού) είναι ή άσκήτις, πού άποκαλείται συνήθετα ύδρωπικία. Σέ μερικές περιπτώσεις, ή ποσότης τού ύγρου πού συγκεντρώνεται στά κοιλιακά τοιχώματα είναι καταπληκτική. Από Έναν άσθενή έξήχθησαν σέ διάστημα δύο έτών, μέ 84 διαδοχικές παρακεντήσεις, 950 λίτρα νερού!...

Ο άσκήτις δέν προκαλεί άναπόφευκτα τό θάνατο. Η θεραπεία του εξαρτάται από τήν ηλικία τού άσθενούς (οι νέοι θεραπεύονται εύκολότερα) και από τήν ηλικία τής άσθένειας. Γιατί ή κίρρωσι είναι άποτέλεσμα μακροχρόνιου έκφυλισμού.

Όταν, λοιπόν, ό έκφυλισμός έχη άρχίσει από πολλόν

Επί μιν: Οι τρεις μορφές μέ τής όποιες παριουσιάζε-ται τό σπκῳτί: Ικανονικό, άτροφικό, ύπερτροφικό. Κ ά τ υ άριστερή: Ικανονικό σπκῳτί. Δ ε ξ ι α: Κίρρωτικό σπκῳτί, πού λόγω τής σκληρύνσεως, δέ μπορεί πιά νά έκπληρώσει τήν άπρίστολή του.

καιρό, οι πιθανότητες θεραπείας περιορίζονται. Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις των έπιστημόνων, ή πρόγνωσι γιά τήν έκβασι τής άσθένειας είναι πιά εύνοική, όταν ή κίρρωσι συνοδεύεται από διωγ-κώμένο σπκῳτί.

Τό άτροφικό σπκῳτί, τουναντίον, άποτελεί δυσάρεστο πρόγνω-στικό.

Είτε ή κίρρωσι όφείλεται στο οινόπνευμα, είτε όχι, άπαραίτη-τη προϋπόθεσι γιά τήν θεραπεία της άπτελεί ή τελεία άποχή από αυτό. Σέ πολλές περιπτώσεις άσθενών, πού θεραπεύθηκαν από κίρρωσι, ή έπανάληψι τού πιοτού, άκόμη και σέ ελάχιστες δόσεις, προκάλεσε άνα-ζωογόνησι τής άσθένειας.

Στήν άρχή τής θεραπείας ένδεικνύεται ή γαλακτοφυτική διαίτα.

Τά σπανία και τά ραπανάκια κάνουν πολύ καλό. Οι Γερμανοί γιατροί, τουναντίον, προτιμούν τή διαίτα πού είναι πλού-σια σέ ζωικές πρωτεΐνες (κρέατα, ψάρια, τυρί). Άλλα όλοι γενικά οι γιατροί απαγορεύουν άπόλυτα τό αλάτι. (Οχι περισσότερο από 5 γραμμάρια στο είκοσιτε-τράωρο).

Συνιστώνται επίσης τά χολαγωγά (μπόλ-ντο, έλατα νατρίου), τά έλαφρά καθαρτι-κά και τά διουρητικά.

Τό καλύτερο είναι, όμως, νά προλάβωμε τήν κίρρωσι. Καί φαίνεται πώς ό καλύτε-ρος τρόπος είναι όχι ή κατάχρησι τού κρα-σιού, άλλα ή μὴ ύποδούλωσι σ' αυτό. Δέν πρέπει, δηλαδή, τό κρασί νά γίνη πάθος μας, σέ σημείο ώστε νά μὴ μπορούμε νά κάνωμε χωρίς αυτό.

Τό νά πίνωμε, όμως, όταν έχωμε κέφι — όχι κατά σύστημα — και μέτρια δέν είναι κακό.

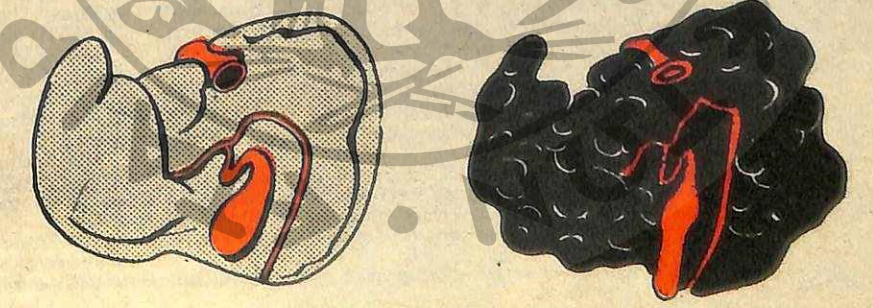
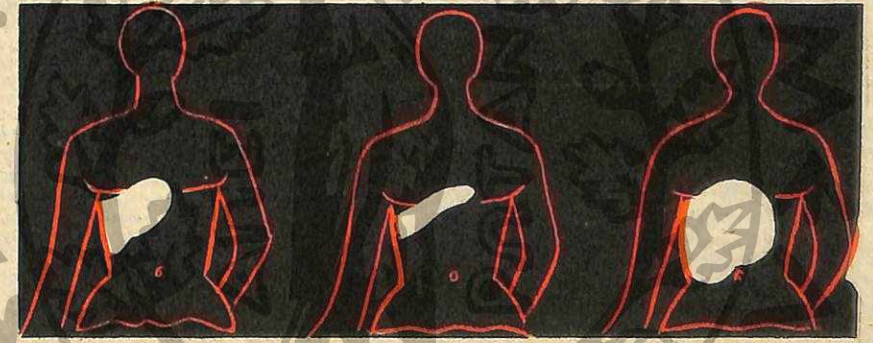
© ©

Οι διαφορές τής θερμοκρασίας

Όλοι ξέρουμε ότι ή θερμοκρασία τού σώματος, πού παίρνεται στή μασχάλη μπορεί νά παρουσιάζει διάφορες διακυμάν-σεις. Πιά σίγουρη είναι ή θερμοκρασία πού παίρνεται στήν άπείευθυμένο. Η διαφορά μεταξύ τής πρώτης και τής δεύτερης εξα-τάται από τήν ηλικία. Στο νεογνό, κατά τις πρώτες ημέρες τής ζωής του, ή θερμο-κρασία τής μασχάλης είναι άνωτερη από εκείνη πού δείχνει τό θερμόμετρο, όταν τό βάλωμε στο άπείευθυμένο. Άλλα έπειτα από τήν πέμπτη ημέρα, ή θερμοκρασία τού άπείευθυμένου ξεπερνάει εκείνη τής μασχάλης.

Η διαφορά συνεχίζεται ως τό πρώτο έτος και μπορεί νά φτά-ση τά 77 εκατοστά τού βαθμού. Αυτή ή διαφορά παραμένει έκτοτε σταθερή.

Μεταξύ 100 προσόντων από κίρρωσι, τά 2/3 είναι άνδρες και τό 1/3 γυναίκες.



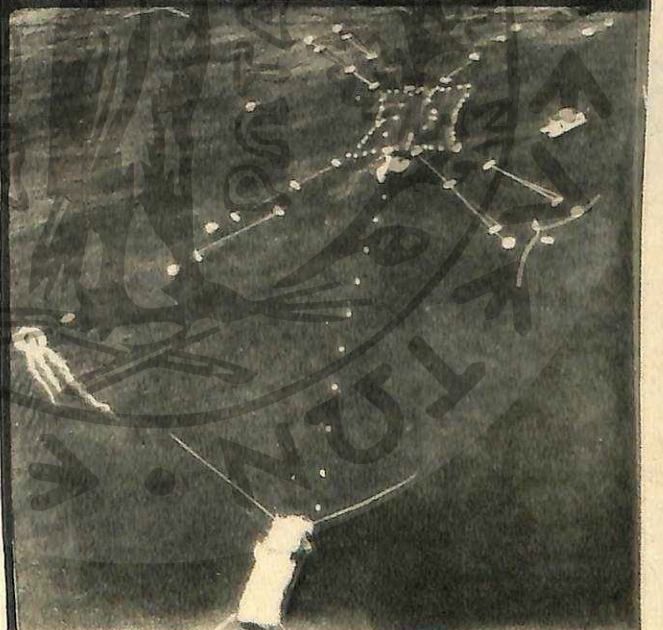


Αὐτὸς ὁ Φεντοτώφ, λοιπόν, ζήτησε ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς ἡμέρες

Ο Σαμουκί κατατάχτηκε τότε στο στρατό, έδειξε μεγάλο ηρωισμό σε πολλές περιπτώσεις και σκοτώθηκε σε μία από τις μάχες του ανατολικού μετώπου.

...τον παλιό εαυτό του. Γέρος παι και μὴν ἔχοντας νὰ φάη, ἔπλεψε μιὰ μέρα ἕνα κοστούμι ἀπὸ κάποιο καθαριστήριο, ἢ ἀστυνομία τὸν ἔπιασε καὶ τώρα βρίσκεται πάλι στὴ φυλακὴ!

μες.



Η όπληιά του Άλμπαν

Η ανατριχιαστική σκηνή ξετυλίχτηκε με την ταχύτητα της αστραπής.
Ήταν το καλοκαίρι του 1314.
Η Βεατρίκη ντέ Καλαμάι κι' ο Πιέτρο ντέλα Βάλλε είχαν πάει θεία μπροστά στο βωμό της εκκλησίας των Άγγέλων, στη Ρώμη. Ο ιερέας ήταν έτοιμος να ευλόγησε το γάμο τους. Όλογυρα στέκονταν οι συγγενείς κι' οι φίλοι.
— Ακούστηκε, ξαφνικά, ένας καλπασμός αλόγου, που πλησίαζε ολοένα.
— Έπειτα από μερικές στιγμές, ένας καθαλλάρης έφτανε στην είσοδο της εκκλησίας. Είχε ανεβεί με το αλόγο του τα μαρμάρινα σκαλοπάτια και το διαπεραστικό βλέμμα του φαινόταν σά νάψαχνε για να βρή κάτι.
— Ένας ψιθύρος απλώθηκε αμέσως:
— «Ο Ροβέρτος ντέλλα Ρόκκα!»
— «Ο εγγόριος!» είπαν άλλοι.
— «Ο εγγόριος!» είπαν άλλοι.
Ο καθαλλάρης σπρούνιζε το αλόγο του και μπήκε μέσα στο ναό, ενώ όλοι παραμέριζαν τρομαγμένοι μπροστά του.
— Ιόν είδαν τότε να πλησιάζει στο βωμό, ν' άρπάξει στα χέρια του τη Βεατρίκη και να την βάζει πάνω στ' αλόγο του. Τράβηξε κάποιον τα χαλινάρια του αλόγου, για να το κάνει να γυρίσει προς την έξοδο.
— Όλα αυτά είχαν γίνει μέσα σε νεκρική σιγή. Δεν ακουγόταν παρά ο θόρυβος που έκαναν τα βαρέα πέταλα του αλόγου πάνω στις πλάκες της εκκλησίας.
— Ο μόνος, που δεν έχασε την ψυχραιμία του, ήταν ο Πιέτρο ντέλλα Βάλλε. Βρέθηκε μ' ένα πήδημα μπροστά στο αλόγο κι' έκαμε νά πιάσει τα χαλινάρια.
— Ιόπο! βρυχήθηκε ο καθαλλάρης.



— Αυτή τη φορά είσαι δική μου και κανένας δε θα μπορέσει να σε πάρει από μένα! της είπε ο Ροβέρτος.

Κι' έχασε τα σπρούνια του μέσα στην κοιλιά του ζώου. Αυτό σηκώθηκε τότε στα πίσω πόδια του κι' έπειτα όρμησε σαν άφηνισμένο προς την πόρτα.
— Ο καθαλλάρης και τ' αλόγο εξαφανίστηκαν στη στιγμή. Άλλά, στη μέση της εκκλησίας, είχε απομείνει ένα αιματοβαμμένο πτώμα. Ήταν του Πιέτρο ντέλλα Βάλλε. Τα πόδια του αλόγου τον είχαν ξεκοιλιάσει.
— Κατάρα! βρυχήθηκαν πολλοί από εκείνους που βρίσκονταν μέσα στην εκκλησία.
— Εκδικήσι! φώναζαν άλλοι.
— Εκείνο που είχε γίνει ήταν, στ' αλήθεια, τρομερό. Άλλ' όχι κι' ανεξήγητο.
— Ο Ροβέρτος κι' η Βεατρίκη είχαν μεγαλώσει μαζί — τα άρχοντικά των ντέλλα Ρόκκα και των Καλαμάι, που ήταν από τις μεγαλύτερες κι' ισχυρότερες οικογένειες της Ρώμης, βρίσκονταν το ένα απέναντι στο άλλο — και τα δύο παιδιά είχαν άρχιζε ν' αγαπιούνται από τότε που κατάλαβαν τον κόσμο.

Κι' οι οικογενείς τους ήταν επίσης πολύ αγαπημένες. Άλλά, ξαφνικά, οι Ρόκκα κι' οι Καλαμάι έγιναν εχθροί. Οι πρώτοι είχαν πάει με τους Ιουέλιους κι' οι δεύτεροι με τους Γουέλφους. Όταν οι Γουέλφοι έπαιρναν την άρχη, οι Ρόκκα εξώριζαν τους Καλαμάι. Κι' όταν τους διαδέχονταν οι Ιουέλιοι στην εξουσία, οι Καλαμάι εξώριζαν τους Ρόκκα.
Οι Ιουέλιοι κρατούσαν τώρα γερά την άρχη. Ο πατέρας της Βεατρίκης σκέφτηκε, λοιπόν, να δώσει την κόρη του στον Πιέτρο ντέλλα Βάλλε, που ήταν άρχηγος μιας από τις ισχυρότερες φατρίες του κόμματος του. Έτσι και τη δική του θεία θα δυνάμωνε και θα γλύτωνε δριστικά από το Ροβέρτο ντέλλα Ρόκκα, που είχε επιχειρήσει τρεις φορές ως τότε να κλέψη τη Βεατρίκη.

Άλλά νά που ο «εγγόριος», όπως τον αποκαλούσαν στη Ρώμη, είχε εμφανιστεί τη στιγμή που κανείς δεν τον περίμενε, και του είχε πάρει την κόρη του, αφήνοντας για τρόπαιο του θριάμβου του το ματωμένο πτώμα του ντέλλα Βάλλε.

Όταν πέρασε η πρώτη κατάπληξη, όλοι έτρεξαν να βγούν από την εκκλησία, για να καταδιώκουν τον άρπαγα. Ο Ροβέρτος δε μπορούσε, βέβαια, να είχε πάει μακριά. Ούτε θα το μπόρεσε να μείνει μέσα στη Ρώμη, όπου θα κινδύνευε να τον πιάσουν από τη μία στιγμή στην άλλη.

Μισή ώρα αργότερα, έφιππος ομάδα έτρεχαν πάνω σ' όλους τους δρόμους, που απλώνονταν γύρω στην Αλβινία Πόλι.

Στο μεταξύ, ο Ροβέρτος ντέλλα Ρόκκα, που κρατούσε πάντα τη Βεατρίκη στα χέρια του, είχε βγεί από την πόλη Τριεμινά, είχε περάσει τον Πίπερι και διευθυνόταν προς την Όστια. Ένα πλοίο τον περίμενε εκεί, για να τον μεταφέρει στη Γένοβα, όπου θα ήταν ασφαλισμένος.

Άλλ' εκείνοι, που τον καταδίωκαν, είχαν προτιμήσει ν' ακολουθήσουν το δρόμο του νερού, που ήταν ο συντομότερος απ' όλους. Μπήκαν σε μεγάλες βάρκες και το ρεύμα του ποταμού τους έφερε μακριά. Έτσι, κέρδισαν τον καιρό που είχαν χάσει κι' ο Ροβέρτος τους είδε, ξαφνικά, να προχωρούν προς το μέρος του από τους λόφους της Φοντάνε.

Ο δρόμος της θάλασσας που ήταν πιά κλειστός. Ξαναγύρισε τότε στα βήματά του κι' άρχισε να τρέχει πάνω στα μονοπάτια του Άλμπαν. Το βουνό του ήταν, εύχως, γνώριμο. Δεν κινδύνευε να χαθεί.

Κατά το σούρουπο, έφτασαν μπροστά σε μια απόκρημνη πλαγιά.

Ο Ροβέρτος πήδησε τότε από το αλόγο του κι' έπειτα κατέβηκε τη Βεατρίκη.

Δεν είχαν μιλήσει ως εκείνη τη στιγμή. Η νέα ακούμπησε το κεφάλι της στο στήθος του.

— Αγαπημένη μου, Ροβέρτο!

— Αυτή τη φορά είσαι δική μου και κανένας δε θα μπορέσει να σε πάρει από μένα, της απάντησε, σφιγγόντας την στην αγκαλιά του.

— Τι έγινε στην εκκλησία; ρώτησε η νέα.

— Δεν ξέρω, απάντησε ο Ροβέρτος. Δε μπόρεσα να καταλάβω... Άλλά μάς κυνηγάνε. Μας κοπάνε το δρόμο προς τη θάλασσα, όπου μάς περιμέναν οι άνθρωποι μου.

— Και τώρα;

— Θα προσπαθήσουμε να φτάσουμε στη θάλασσα από άλλο δρόμο.

Της έδειξε την πλαγιά.

— Εκεί, στη μέση περίπου, βρίσκεται μια μεγάλη σπηλιά, της είπε. Ελάχιστοι άνθρωποι την ξέρουν... Πίσω απ' αυτή τη σπηλιά, άρχίζει ένα μυστικό πέραςμα, που φτάνει ως το Λομπρέτσι... Τό Λομπρέτσι είναι ένα μικρό χωριό ψαράδων.

— Αν φτάσουμε ως εκεί, θα μπορέσουμε να επικοινωνήσουμε με τους ανθρώπους μου, που βρίσκονται στην Όστια.

— Άρχισαν ν' ανεβαίνουν. Ο Ροβέρτος προπορευόταν. Η Βεατρίκη ακολουθούσε. Τα χέρια τους μάταναν καθώς πιάγονταν στις προεξοχές των βράχων. Άλλά προχωρούσαν πάντα.

— Έφτασαν, τέλος, στη σπηλιά.

— Το σκοτάδι εκεί μέσα ήταν πυκνό.

— Σταμάτησαν λίγο κοντά στην είσοδο για να ξεκουραστούν. Ξαναφέρονταν τότε στο μυαλό τους τη μεγάλη αγάπη τους. Αγαπιόνταν από τότε που είχαν γνωρίσει τη ζωή. Μέσα στην καρδιά τους δε μπορούσαν να ξεχωρίσουν κανένα άλλο αίσθημα... Και νά που τώρα είχαν ομίξει και για πάντα.

— Έχοναν, αινάσιγά, το συναισθημα του χρόνου. Τους φαινόταν πως βρίσκονταν εκεί από μια αιωνιότητα και πως ήταν πάντα ο ένας κοντά στον άλλο, σφιχταγκαλιασμένοι, σαν ένας άνθρωπος.

— Γύρω τους, το σκοτάδι βινόταν ολοένα και περισσότερο πυκνό... Η νύχτα τους τύλιγε με την απερναντώση και το μυστήριο της.

— Ο Ροβέρτος συλλήβη πρώτος.

— Πρέπει να φτάσουμε στο Λομπρέτσι πριν από τα ημερώματα, είπε.

— Άλλά πώς θα μπορέσουμε να προχωρήσουμε μέσα σ' αυτό το σκοτάδι; ρώτησε η Βεατρίκη, ανατριχιάζοντας.

— Αν είχαμε έναν πυρό, το πράγμα θα ήταν πιο εύκολο, απάντησε ο Ροβέρτος. Άλλά δεν υπάρχει κίνδυνος να χαθούμε... Ξέρω καλά το δρόμο, γιατί τον έχω ξαναπεράσει κι' άλλη φορά...

— Σηκώθηκαν κι' άρχισαν να προχωρούν. Ο Ροβέρτος βάδιζε μπροστά, κρατώντας τη Βεατρίκη από το χέρι.

Χώνονταν τώρα ολοένα και πιο βαθειά μέσα στα σπλάχνα του βουνού. Ο Ροβέρτος, πριν από κάθε βήμα, δοκίμαζε προσεχτικά το έδαφος κι' έπειτα κατέβαινε το πόδι του. Έτσι, δεν υπήρχε φόβος να παραπατήσουν. Προχωρούσαν τώρα από άδρες. Από πόδες; Δε θα ήταν σά θεία να πούν. Ο χρόνος δεν υπήρχε πιά γι' αυτούς. Ζούσαν μέσα στα σκοτάδια... Άλλά δε θα τελείωνε ποτέ, λοιπόν, αυτή η διαδρομή; Είχαν την εντύπωση πως στριφογυρίζαν πάντα γύρω στο ίδιο σημείο, σαν κολασμένοι...

— Ο παλιός θρύλος λέει πως ο Ροβέρτος κι' η Βεατρίκη δεν κατάφεραν ποτέ να βγούν μέσ' απ' τη σπηλιά. Το Άλμπαν τους κράτησε για πάντα μέσα στα σπλάχνα του. Οι τοσπάνιδες, που περνάνε από εκεί, λένε πως ακούνε και σήμερα δυο φωνές τη νύχτα, που φαίνονται σά να βγαίνουν από τα έγκατα της γής:

— Ροβέρτο!

— Βεατρίκη!

Μοιάζουν οι φωνές αυτές σαν μακρινός αντίλαλος της αγάπης τους... ΣΠΡΖ ΛΕΡΟΥΑ

Αγάπη ΣΤΟ ΘΑΝΑΤΟ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑΣ

Ο Ρομπέρ δε δίνει συγκεκριμένη απάντηση στην πρόταση της Ραυμόν να παντρευτούν και να χτίσουν στην επαρχία. Όταν μείνει πάλι μόνος, αυτοκτονεί με μία σφαίρα στην καρδιά. Έτσι μετανοώντας η μονομαχία του με το Μπερνάρ. Η άλλη όμως γίνεται, και σκοτώνεται ο Ζακ, μάλλον από δικό του σφάλμα. Ο Φερνέ προσπαθεί να κρύψει την τρομερή είδηση απ' τη Ρόζα. Ο δόκτωρ Μπερνάρ της επισημαίνει το φάκελλο με τα γράμματα και τη φωτογραφία που άφισε ο Ρομπέρ, για να τα δώσει στην Άντρε. Η είδηση του θανάτου του Ζακ στη μονομαχία φτάνει στο Ταβερνάλ και προκαλεί μία γενική εξέγερση κατά του Μπερνάρ. Που τον θεωρούν υπεύθυνο, σαν πατέρα της Ρόζας. Για να διασκεδάσει τη Ρόζα και να την απομακρύνει απ' το Παρίσι, ο βαρώνος την παίρνει μαζί του σ' ένα ταξίδι στο εξωτερικό. Ένν όμως βρίσκονται στο Λονδίνο, ειδοποιείται ότι ο θεός του άρρωστος βασιλιά, κι' έτσι αναγκάζονται να γυρίσουν άμεσα στο Παρίσι. Εκεί, πέφτει τυχαίως στα χέρια της Ρόζας μία παλιά έφημερίδα, απ' την οποία μαθαίνει τη μονομαχία και το θάνατο του Ζακ.

24^{ον} — Έπειτα από λίγο, σε μία άπρηκτεπή επίθεσή του, ο δυστυχισμένος αξιωματούχος έπεσε μόνος του πάνω στο σταθμό του βαρώνου! Καί, μερικά λεπτά αργότερα, ξεψύχησε, δίνοντας το χέρι του στον αντίπαλό του.

— Τόσο οι μάρτυρες όσο και ο διακεκριμένος γιατρός Μπερνάρ τονίζουν τη μετριότητα και την ευγένεια του βαρώνου. Προκαίται λοιπόν για μία μοιραία συμφορά, για την οποία δε φταίει κανείς άλλος από τον ίδιο τον αξιωματούχο, τον αίτιο και το θύμα της μονομαχίας.

— Ο νεκρός θα μεταφερθεί στο χωριό όπου κατοικούν οι γέροι γονείς του.

— Η Ρόζα δε μπόρεσε να διαβάσει ως το τέλος. Είχε φτάσει μόλις στη μέση, όταν η έφημερίδα έξωγε απ' τα χέρια της. Προσπάθησε να συγκρατηθεί από κάπου κι' ύστερα σωδιάστηκε γάμο σαν άψυχος δούκος...

— Κανείς δεν άντελήφθη τη λιποθυμία της. Όταν, κατά τις 3, έφτασε ο βαρώνος και μπήκε στην καμαρά της, τη βρήκε στην ίδια θέση, ακίνητη, αναίσθητη.

— Η ματιά του έπεσε στην τσαλακωμένη έφημερίδα, που βρισκόταν δίπλα της. Διαβάσε τον τίτλο της ειδήσεως και τα κατάλαβε όλα!

Χτύπησε αμέσως το κουδούνι και διάταξε να ειδοποιηθούν το δόκτωρ Μπερνάρ. Δε μάλωσε καθόλου την καμαριά, ξεροντάς την πιστή κι' αφοσιωμένη. Της έδειξε μονάχα μ' απελυσία την έφημερίδα που είχε προκαλέσει όλο το κακό.

— Όταν συνήλθε η Ρόζα, βρέθηκε στην αγκαλιά του.

— Φάνηκε έκπληκτη στην άρχη, γιατί δε θυμόταν ακόμη... Ξαφνικά όμως, προσπάθησε να ξεφύγει απ' το βαρύνον, που την έσφιγγε από στήθος του και της υιλούσε με τα γλυκύτερα δονήματα.

— Ήταν τέτοια φρίκη ζωγραφισμένη στο πρόσωπό της, ώστε δεν τόλμησε ο Φερνέ να τη συγκρατήσει. Κατάλαβε ότι δε θα βάλει στα έξής σ' αυτόν παρά το θονιά του παλμού της φίλου!...

— Μά η νέα γυναίκα μετάνιωσε άμέσως. Έκαμε μερικά βήματα, τρεκλίζοντας. Ξαναγύρισε ύστερα κοντά του, νοντίσε, τούπισε τα χέρια και ψιθύρισε μ' αδυναμία φωνή:

— Συχωρέσε με!

— Η πονεμένη φωνή της συγκίνησε βαθειά την καρδιά του. Οι δυο εκείνες λέξεις της κι' ο τόνος της σήμαναν:

«Συχωρέσε με! Προσδόκηκα... Δε μπορώ νά σ' αγαπήσω όπως θα θέλα... κι' όμως έσ' αγαπήσα φανερά καθώς μαζί μου. Με βοήθησε, με υποστήριξε, με παρηγορήσε. Δε μου επιτρέπεται νά φανώ άχαριστή!»



Την άσπαξε στην αγκαλιά του, την ξάπλωσε σε μία πολυθρόνα, κάθισε κοντά της και ξανάρχισε να ελπίζει.

— Της ζήτησε τότε συγγνώμη κι' αυτός.

— Της έξηγισε τους φόβους του. Της διηγήθηκε όλη την ιστορία: την πρόκληση του αξιωματούχου, τους κανόνες της τιμής που του απαγόρευαν να καταπιεί την προσβολή, την τραλή παραφορά του αντιπαλού του και τις μοιραίες συνέπειές της. Την άγωνία του, τέλος, για τον πόνο που θα της προκαλούσε αυτή η είδηση, και την επιθυμία του να την προσφυλάει από μία επικίνδυνη συγκίνηση.

— Γι' αυτό ήθελα να σε κρατήσω μακριά απ' το Παρίσι, πρόσθεσε.

— Σκόπευε να μείνουν στο Λονδίνο, όπου ήταν τόσο ευτυχισμένοι. Άλλ' η άρρώστεια του θείου του τον είχε αναγκάσει να γυρίσει πίσω...

— Τώρα ήταν υποχρεωμένος να μείνει κοντά στο γέρο, που δε θα ζούσε πολύ ακόμη. Οι γιατροί δεν είχαν πιά καμιά ελπίδα. Σς λίγες βδομάδες, δε μερικές μέρες ίσως, θα τελείωναν όλα.

— Ύστερα θα ήταν πιο ελεύθερος. Θα φεύ-

ΜΑΓΙΚΑ ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ

Η αντίκριση

Νά κι' η Λούλα, η αντίκριση η Λούλα, όμορφα, παχουλόλα, στρουμπουλόλα, που της μύεναν λίγη νιάτα και όρεση. Την καρδιά της πιά καμιά δεν κείει φλόγα, κι' έτσι καθ' έρωτική κακομοιρία την ακούει σαν προσβολή και σαν βρισιά.

— Όσο ήταν μικρή, κι' ως τα δεκάξη ξεγυλιότανε σείμα, σταθι κι' εν τάξει, δε φαινότανε ποτέ της πούθενά, ώσπου έμπλεξε κι' αυτή μ' ένα μαγκίτη και ξεπορεύε μια νύχτα από το σπίτι, κι' οι δικοί της δεν την είδανε ξανά.

— Ο μαγκίτης, όμως, τ' όνομά του Χάρης— ήταν ύπουλος και κόργα κατεργάρης και της έδειξε μια στάσι έλευση. Κι' έτσι η Λούλα... «Ός έδω και μη παρέκει», και του τόκομε στα ίσα το γελέκι και του τώωσε του βλάμη το πανί.

— Κι' από τότε, τρέχει, τρέχει και δε φτάνει, έχει βγεί πριν από χρόνια στο μείνάνι κι' αγωνίζεται μοναχή της σκληρά. Κάθε νύχτα στο ξεφοντωμά χυμεί κι' έδω όσο με δρωτάρ' οικονομεί τα έδεσεί και φωνάζει εμπρ παραί.

— Έχει σπλάχνα, έχει τσίπα, έχει μέσα και την έχουσε στα έξω και στα μέσα συντροφίες του καπνιστού και του σπιτιού. Βάρδα μόνο μην της πη κανείς γι' άγίες θ' άπαντη με σφαλίρες και με φάπες και τον όολιο θα τον κνήτ' ελάττου!

Γ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

γανε για τις χώρες του ήλιου... κι' εκεί θα ξεγυλούσαν, θα ξανάβρισκαν τη γαλήνη.

— Όταν έφτασε ο γιατρός, η Ρόζα ήταν πιο ήσυχη. Ο Φερνέ έξηγισε με λίγα λόγια στο φίλο του τι είχε συμβεί και τον άφισε μονάχο μαζί της.

— Βασίζονταν στη φιλία του, για να τονώσει το ήθικό της και να μάθει τι είχε μέσα στην ψυχή της.

— Ύποφερονε λοιπόν πολύ: ρώτησε ο γιατρός τη Ρόζα με οικειότητα.

— Είχε καθήσει απέναντί της, της είχε πιάσει τα χέρια και βύθιζε τα μάτια του στα δικά της, για να διαβάσει ως το βάθος της ψυχής της.

— Ναι, απάντησε εκείνη. Έδω και τρία χρόνια, η ζωή μου είναι μοναχά πόνος!

— Κι' όμως σ'άς θυμάμαι τόσο χαρούμενη, όταν δουλεύατε στο ανθρώπαιο!

— Η ανάμνησι αυτή έφερε ένα μελαγχολικό χαμόγελο στα χλωμά κείλη της.

— Ναι, ήταν σχεδόν ευτυχισμένη τότε, έλευθερη, ανάμεσα στην αδελφή της και στους καλούς της φίλους, και με μία κομψή ελπίδα σε κάποια γωνιά της καρδιάς της.

— Ύστερα όμως από τρία χρόνια ήσυχιας, τη βρήκαν πάλι ένα σωρό συμφορές, κι' η σκληρότερη απ' όλες την είχε συντρούψει τώρα.

— Παραυρεθήκατε σ' αυτή τη μονομαχία; ρώτησε δειλά το γιατρό.

— Άλλοιμονο, ναι!

— Πώς ακριβώς έγινε;

— Ο γιατρός της τ' άειπε όλα με ειλικρίνεια. Γιατί νά της τ' άειπε αλλωστε; Δεν είχε κανένα λόγο.

— Τον άκουσε, κρεμασμένη απ' τα χείλια του, ρουφώντας τα λόγια του, λαχανιασμένη καθώς της περιέγραφε την προσφυλακή στάσι του βαρώνου και την έξαψη του Ζακ Μπαγιέλ...

— Συγκινήθηκε βαθειά, όταν ο γιατρός της επανέλαβε τις τελευταίες λέξεις του αξιωματούχου που ψυχομαχούσε. Τα δακρύα της τρέσανε ποτάμι.

— Κάμετέ μου μια χάρι, γιατρέ... τον ίκέτεψε. Στείlate με στην πατρίδα μου για μερικές μέρες!

— Ο βαρώνος σ'άς λατρεύει. Γιατί δεν του τ' άειπτες μοναχή σας; Δε θα σ'άς άρνηθ... Θα λυπηθ μονάχα γιατί δε θα σ'άς συνεδέση.

— Κι' ο γιατρός έξηγισε ότι ο Φερνέ είχε το θείο του σαν πατέρα, ότι του ήταν αδύνατο για την ώρα να τον άφιση μόνο, άλλ' ότι δε θ' άσκούσε να πάη να την βοηθί κι' αυτός.

— Στο μεταξύ, μπορούσε να τη στείλη στο έξωτικό σπίτι του, στην Όρν, μαζί με τους ύπνότες.

— Οι γιατροί που ξέρουν την επίδραση του ήθικου στην ύγεια, υποχωρούν σε κάθε επιθυμία των άρρώστων τους.

— Θα κάνω αυτό που θέλετε, είπε ο δόκτωρ Μπερνάρ. Θα σ'άς συστήσω αλλαγή άερος... Μετά σεις θα μου υποσχεθήτε κάτι.

— Τι, γιατρέ;

— Ότι θα φαίντε λογική, ότι θα με πιστεύετε όταν σ'άς βεβαιώσω πως η ζωή μπορεί ακόμη νάχη πολλά θέλητρα για σας, πως ο καιρός θα βαλσαμώσει τον πόνο σας... και πως στο κάτω-κάτω χωστάτε ευγνωμοσύνη στο φίλο που σ'άς αγαπάει τόσο, ώστε να διακινδυνεύη τη ζωή του άποφεύγοντας να χτυπήσει τον αντίπαλό του για νά μη σ'άς λυπηθ.

— Με τα πολλά, ο γιατρός κατάφερε να πείσει τη Ρόζα.

— Καλά λοιπόν, του έειπε στο τέλος, σ'άς υποσχεμαι ότι θέλετε! Φτάνει μόνο να ξαναδώ τον τόπο μου, να βρεθώ πάλι στο χωριό μου, κοντά σ' όλους εκείνους που αγαπήσα και αγαπώ!

— Άγκαλιάσε απ' το λαιμό το βαρύνον, που είχε μπή εκείνη τη στιγμή, και τον ίκέτεψε:

—Στείλε με στο χωριό μου! Κάνε μου αυτή τη μεγάλη χάρη!

—Έστειλε ολόκληρη και τα μάτια της είχαν μια αλλόκοτη λάμψη.

—Ο βαρβάνος συμβουλευθηκε με μια ματιά το φίλο του κι' εκείνος έγνεψε «ναι» με το κεφάλι του.

Τί είχε να φοβηθῇ, απ' αυτό το ταξίδι; Οί υπήρτες θα την πρόσεχαν, και σε μερικές μέρες θα πήγαινε να τη βρῇ κι' αυτός.

Βαθεία χαρά φωτίσε το πρόσωπο της Ρόζας, όταν της είπε ο Φερνέ πως θα μπορούσε να φύγῃ απ' τὸ Παρίσι, τὴν ἄλλη μέρα κι' ὅλας, και νὰ ξαναδῇ τὸν τόπο της, πού τὸν λαχταρούσε τόσο καιρό.

Κατὰ τίς 5, ὁ Φερνέ ξανάφωγε γιὰ τὸ σπίτι τοῦ θείου του. Στὸ δρόμο ρώτησε τὸν γιατρό πού τὸν συνόδευε:

—Λοιπὸν; Τί γνώμη ἔχετε;

—Ἐλπίζω, ἀπάντησε ἐκεῖνος ἀπλά.

—Ἐκρίνε πὼς εἶχε περάσει πιά ἡ ἐπικίνδυνη κρίσις. Βέβαια, χρειάζοταν προσοχὴ ἀκόμη. Μά, στὸ κάτω-κάτω, ἦταν ἀναπόφευκτο αὐτὸ πού εἶχε συμβῇ. Δὲν μπορούσε νὰ μὴ μάθῃ κάποτε ἡ Ρόζα τὴν ἀλήθεια...

—Ο βαρβάνος ἀνάσανε μ' ἀνακούφιση.

—Ἀγαπήτῃ μου, γιὰτὸ, εἶπε, θάδινω εὐχαρίστηση τῇ μισῇ περιουσίᾳ μου γιὰ νὰ τῇ γιατρέψω, νὰ τῇς ξαναδώσω τὴ γαλήνη... Μὲ τρομάξατε, μ' ἐκείνα πού μοῦ εἶχατε πῶς τὸν ἡμερῶν...

—Ἡ ἐπιστῆμη γεγλιέται πολλὲς φορές. Ἡ ματιά της μὲ εἶχε ἀνησυχήσει, πολὺ, ἐκείνη τὴν ἡμέρα...

—Καὶ σήμερα;

—Σήμερα τὰ συμπτώματα εἶναι εὐνοϊκότερα.

Μὰ ὁ δόκτωρ Μπερτώ δὲν ἔλεγε τὴν ἀλήθεια. Στὴν πραγματικότητα, δὲν ἦταν τόσο ἥσυχος.

Εὗρισκε πὼς ὑπῆρχε στὸν ἀδύνατο ὀργανισμό τῆς Ρόζας τὸ σπέρμα κάποιας ἀνίας ψυχικῆς ἀρρώστιας, πού προδινότανε κάπου-κάπου μὲ ξαφνικὲς ἐκρήξεις.

Ὡστόσο, ἡ Ρόζα ἐνοίωθε μιά παιδιᾶστικη χαρά, στὴ σκέψι πὼς θὰ ξαναγύριζε στὸν τόπο της.

Πῆρε μαζί της τὴν καμαριέρα της κι' ἔπρεξε στὸ παλὸ διαιρέσιμά της.

Ἦθελε νὰ ξαναδῇ γιὰ τελευταία φορὰ τὸ περιβάλλον ὅπου εἶχε ζήσει τόσο καιρό.

Ἄφισε τὴν καμαριέρα νὰ τὴν περιμένει μέσα στ' αὐτοκίνητο.

Περνώντας απ' τὸ διάδρομο τοῦ ἔκτου πατώματος, εἶδε τὸ κλειδὶ πάνω στὴν πόρτα τοῦ κουρδιστῆ καὶ χτύπησε. Ὁ Ποκέ τῆς ἀνοίξε ἀμέσως. Βλέποντάς τὴν, ἔγινε κατακόκκινος σὰν κεράσι.

—Ἐσεῖς!... φώναξε.

Τὴν κύτταξε ἀχόρταγα. Κι' ἡ Ρόζα σάστισε μὲ τὴ χαρὰ πού ἔλαμπε στὰ μάτια

του. Ἦξερε ἀπ' τίς ἐφημερίδες τὴ μονομαχία τοῦ βαρβάνου Φερνέ καὶ τὸ θάνατό τοῦ δυστυχισμένου ὑπολογαίου.

Ἡ μονομαχία αὐτὴ εἶχε κάνει τεράστιο θόρυβο. Ἦταν ἀπ' τὰ γεγονότα ἐκείνα πού τὰ ἐκμεταλλεύονται ἐντατικά οἱ ἐφημερίδες.

—Ἐλάτε μαζί μου, εἶπε ἡ Ρόζα. Ὁ εὐχαριστῶ πολὺ νὰ κουδενιάσουμε λιγάκι!

Τὴν ἀκολουθῶσε πραγματικά στὸ διαμέρισμά της. Κάθισαν στὸ μικρὸ σαλονάκι, ὁ ἕνας ἀντίκρου στὸν ἄλλο, μὲ τοὺς ἀγκῶνες ἀκουμπισμένους στὸ τραπέζι, καὶ συζητήσανε μὲ οικειότητα.

Ἡ Ρόζα φαινόταν εὐτυχισμένη γιὰτὶ βῆ-φευγε γιὰ τὸν τόπο της, θὰ ξανάβλεπε τὴν Ἀντρέ στὸ Ταβερναί καὶ θὰ τῇς πῆγαινε ἴσως μιά ἐλπίδα.

Διασθανότανε πὼς τὰ γράμματα ἐκείνα, τὰ τρυπημένα ἀπ' τὴ σφαῖρα πού εἶχε σκοτώσει τὸν κῆμητ' ὕπε Ραμπερ, περιείχαν τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀθώότητος τῆς Ἀντρέ... Ἀλλοίως θ' αὐτοκτονούσε ποτὲ ὁ κόμης, ἂν ἐκείνη τὸν ἀγαπούσε;

Ὡστόσο δὲν τολμοῦσε νὰ βεβαιωθῇ. Δίσταζε ἀκόμη νὰ παραδίῃ τὸ μυστικὸ τοῦ νεκροῦ.

Ἐκεῖ κάτω, κρυμμένη στὸ σπίτι τοῦ βαρβάνου Φερνέ θάβλεπε ἀπὸ μακριὰ τὸ Ταβερναί καὶ τὸ καμπαριό του, τὴ φέουμα τοῦ Ἑσσάρ κι' ἴσως τοὺς τοίχους τοῦ νεκροταφείου.

Δὲν τολμοῦσε νὰ προσθέσῃ: «καὶ τὸν τάφο τοῦ δούτυχου Ζάκ».

Ἦξερε καλὰ τὸν πύργο τοῦ Ὀρμ. Εἶχε περάσει ἄλλοτε πολλὲς φορές ἀπὸ κεί.

Ἦταν χτισμένος σὲ μιά ψηλὴ τοποθεσία, ἀπ' ὅπου φαίνονταν ὅλη ἡ ἔκτασι γύρω.

Ἦξερε, ἐξομολογήθηκε στὸ φίλο της ὅτι θὰ μπορούσε ἴσως, τὰ βράδια, στὰ σκοτεινὰ, νὰ πηγαίνει νὰ προσεύχεται κάποτε πάνω στὸν τάφο τοῦ Ζάκ Μπαγιέλ.

Τὴν ἡμέρα, θὰ ντρεπότανε νὰ περάσῃ ἀπ' τὸ χωριό. Τὴ νύχτα ὅμως...

Ὁ καμπούρης τὴν ἀκούγε, τρώγοντάς τὴν μὲ τὰ μάτια.

Τῆς εἶπε κι' αὐτὸς πὼς εἶχαν κληρονομήσει, μαζί μὲ τὸν ξάδερφό του, ἕνα ἀγρόκτημα πρὸς τὸ μέρος τοῦ Κορμπιγνί.

—Τυχρὸς εἰσάστε! εἶπε ἡ Ρόζα. Ἀλήθεια, ἔδεχονα νὰ σὰς ρωτήσω γιὰ τοὺς φίλους μας! Τί ἀγίασιν πού εἰμαι!... Μὰ πρέπει νὰ μὲ συχωρέσετε. ἔχω τόσο ὑποφέρει!...

Σκουπίσε τὰ μάτια της καὶ συνέχισε τὴν κουβέντα.

Ὁ καμπούρης τῆς ἐξήγησε πὼς, ἀπὸ τότε πού εἶχε φύγει, οἱ κυριακάτικες συγκεντρώσεις τοὺς εἶχαν χάσει τὸ κέφι τους. Ὅλοι τὴ νοσταλγοῦσαν.

Ἀλλ' ὅμως, εἶχε σχεδὸν διαλυθῇ ἡ συντροφιά τους. Ἐμενε μονάχα ἡ Ζουλι Μπρώλ.

Ἦταν ἀναποφάσιστη, δὲν ἤξερε τί νὰ κά-νη. Δὲν εἶχε θελήσει ν' ἀκολουθήσῃ τὴν κυρία τῆς ἑπάρχιας.

Ὅσο γιὰ τὸν καμπούρη, σκεπτότανε κι' αὐτὸς ν' ἀφίση τὸ Παρίσι. Ὁ ξάδερφός του θ' ἀκολουθούσε ἴσως τὸ παράδειγμά του. Θὰ πῆγαιναν νὰ ζήσουν σὲ κάποια ἡσυχὴ γωνιά, μαζί.

Ὁ Μουγιάρ ἦταν πλούσιος, εἶχε ἐξασφαλίσει ἕνα καλὸ εισόδημα. Ἦθελε νὰ παντρευτῇ, κι' ἡ Ζουλι τοῦ ἄρεσε. Ἦταν καλὸκαρδῆ, ἐξυπνὴ, συμπαθητικὴ...

Ἐμειναν πολλὰ ὥρα ἀκόμη, κουδενιάζοντας.

Ἡ Ρόζα ἀκούγε τὸν καμπούρη κι' ἔρριχνε συχνὲς ματιές στὸ συρτάρι τοῦ τραπέζιου της, ὅπου ἐκρυβε τὰ ἐνθύμια τοῦ ἔρω-τά της καὶ τὸ πορτραῖτο τοῦ Ζάκ Μπαγιέλ.

Ὁ κουρδιστῆς εἶδε τὰ μάτια της νὰ βουρκώνουν. Τὰ δάκρυα κυλῆσανε στὰ μάγουλά της... Τὰ σκούπισε γρήγορα. Ἐγραψε μερικὲς λέξεις, τίς ἐκλείσε σ' ἕνα φάκελλο, τὸν ἔβαλε στὸ συρτάρι κι' ἄφισε τὸ κλειδὶ τοῦ στῆς συνηθισμένη θέσι του.

Ὅταν ἐτοιμάστηκε νὰ φύγῃ, ὁ καμπούρης φαινότανε ταραγμένος κι' αὐτὸς.

Κυττάζονταν μὴ στυγμῇ. Τὴν εἶδε νὰ δαγκάνῃ τὰ χεῖλιά της καὶ νὰ κλείνῃ τὰ μάτια της, γιὰ νὰ κρύψῃ τὴ συγκίνησιν της.

Ἐξοφικὰ καθὼς πῆγαινε πρὸς τὴν πόρτα, γύρισε καὶ τοῦ εἶπε:

—Θέλετε νὰ μὲ φιλήσετε, φίλε μου, γιὰ νὰ μ' ἀποχαιρετήσετε; Ὁ Θεὸς ξέρει ποτὲ θὰ ξαναιδωθῶμε!

Ὁ Ποκέ σκέφθηκε τότε πὼς ἔπαιξε ἴσως κάποιο ρόλο καὶ πὼς εἶχε πάρει μιά ἀπελπισμένη ἀπόφασι. Μὰ ἐκείνη τὸν καθησύχασε μ' ἕνα ἀγγελικὸ χαμόγελο. Καθὼς πῆγαινε νὰ τὴ φιλήσῃ δειλὰ στὸ μέτωπο, τοῦ εἶπε ζωηρά:

—Ὀχι, ὄχι! Στὰ μάγουλα! Σὰν ἀδερφός μου... Δὲν εἰσάστε πάντα γιὰ μένα ὁ καλλίτερος φίλος;

Ἡ καρδιά του σοφίστηκε τότε ἀπὸ ἀγωνία. Προσιστράφηκε πὼς δὲ θὰ τὴν ξανάβλεπε πιά...

Ἦξερε ὅτι ἡ Ρόζα ἔφυγε. Τὴν ἀκούσε ν' ἀπομακρύνεται, νὰ κατεβαίνει τὴ σκάλα. Γύρισε τότε στὴν κάμαρά του κι' ἔκλαψε σιωπηλά.

Τὴν ἄλλη μέρα, ξαναπῆγε στὴν κάμαρά της, γιὰ νὰ δῇ τὸ μέρος πού εἶχε ἀφίση τὸ ἄρωμά της. Ἀνοίξε τὸ συρτάρι καὶ κύτταξε τὸ γράμμα πού εἶχε βάλει ἐκεῖ μέσα ἡ Ρόζα τὴν προηγούμενη μέρα. Διάβασε πάνω στὸ φάκελλο:

«Γιὰ τὸν καλὸ μου φίλο καὶ γείτονα μου Νεστόρ Ποκέ, τὴν ἡμέρα πού θὰ μᾶθῃ τὸ θάνατό μου».

Τὴν ἴδια ἐκείνη ὥρα, ἡ Ρόζα ταξίδευε μὲ τὸ τραίνο, μαζί μὲ τὴ Γενεβιέδη καὶ μὲ δυὸ ὑπηρετές.

ΙΕ'.

Τὴν ἡμέρα πού ἔφυγε ἡ Ρόζα, πέθανε ὁ θείος τοῦ Φερνέ. ἀφινόντας τοῦ τὴ μεγάλη νὰ μείνῃ δυὸ-τρὲς μέρες στὸ Παρίσι, γιὰ πόσεις.

Ὁ πύργος τοῦ Ὀρμ ἦταν ἥσυχος καὶ σιωπηλός, ὅταν ἐγκαταστάθηκε ἐκεῖ μιά νέα γυναίκα, μαυροφορεμένη, μαζί μὲ τὴν ἑνὴ ἡλικιωμένη ὑπηρετῆ.

Κατὰ τίς 6 τὸ βράδυ, ἡ νεοφερμένη εἶχε προβάλλει σ' ἕνα ἀπ' τὰ παράθυρα τοῦ πρώτου πατώματος καὶ κύτταξε τὸ μακριὰν ὁρίζοντα.

Ἦταν ἡ Ρόζα. Οἱ ματιές της στρέφονταν ἰδίως πρὸς τὸ μέρος τοῦ Ταβερναί. Συλλογιζότανε... κι' ὅλα τὰ περασμένα ξαναζωντανεύαν, στὰ μάτια της.

Τὴ παράξενη καὶ βασανισμένη ἡ ζωὴ της! Ἐνῶ ἦταν κόρη ἐνὸς ἀπλοῦ δασοφύλακα, εἶχε παραμάνῃ μιά μαρκησία... Ἐνα διορφο καὶ πλούσιον παλληκάρι τὴν εἶχε ἐρωτευθῇ. Κι' αὐτὴ τὸ ἴδιο. Ἐπειτα τοὺς χωρίσαν μοιραία καὶ μυστηριώδη γεγονότα, μὰ δὲν πάσαν ποτὲ νὰ ἀνήκουν ὁ ἕνας στὸν ἄλλο, μὲ τὴν καρδιά τους καὶ τὴ σκέψιν τους.

Κι' ὅμως ἡ μοῖρα τὴν εἶχε ρίξει στὴν ἀγκαλιά ἐνὸς ἀνθρώπου πού δὲν μπορούσε νὰ τὸν ἀγαπήσῃ, ἀλλὰ τοῦ χρωστούσε ἐυγνωμοσύνη γιὰτὶ εἶχε δειχτῇ ὁ καλλίτερος φίλος γι' αὐτήν.

Κι' ὁ ἀνθρώπος αὐτὸς εἶχε σκοτώσει τὸν ἄλλο!

Τώρα ὁ νεκρός, ὁ ἐκλεκτός τῆς καρδιάς της, ὁ ἀρραδωνιαστικός της, βρισκότανε κοντά της. Τὴν κυρίεψε μιά δυνατὴ ἐπιθυμία νὰ τρέξῃ στὸν τάφο του, νὰ γονατίσῃ καὶ, μονάχη μὲς, στὴ νύχτα, νὰ ζητήσῃ συμβουλὴ ἀπ' τὸν παλὸ αὐτὸ φίλο, πού εἶχε ἐξυπνήσει στέλνοντάς της τὴν τελευταία σκέψιν του.

Ἐσφίγγε στὰ χέρια της τὸ μπουκαλάκι μὲ τὸ ὄπιο, πού εἶχε προηθευθῇ στὸ Λονδίνο. Κι' ἔλεγε μὲ τὸ νοῦ της πὼς μπορούσε, πὼς εἶχε τὴ δυνατότητα, ἂν τὴν καλοῦσε ἐκεῖνος, νὰ πᾶν νὰ τὸν βρῇ...

Τῆς φαινότανε τόσο γλυκὸ νὰ κοιμηθῇ κοντά του, γιὰ νὰ μὴ ἐπιθυμῇ ποτὲ πιά!...

Ἡ ἰδέα αὐτὴ τὴν τυραννοῦσε ἀπ' τὴ στιγμή πού εἶχε μάθῃ τὸν τραγικὸ θάνατό του. Ἦταν σὰν μιά τρέλλα, στὴν ὁποία ἀντιστεκόταν ἀκόμη μ' ὅλες τὶς δυνάμεις της. Ὡς ποτὲ ὅμως;...

Ὁ τάφος ἐκεῖνος βρισκόταν ἐκεῖ μπροστά της, ἔξω ἀπ' τὴ μικρὴ ἐκκλησοῦλα ὅπου εἶχε πᾶει τόσες φορές—κι' ἀπ' ὅπου ἀνιχνεύονταν νὰ βγῇ νύφη, στὸ πλευρὸ τοῦ ἀγαπημένου της, μὲ τ' ἀνθη τῆς πορτοκαλίας στὸ κεφάλι!...

Ὁ νεκρός τὴν τραβοῦσε... ὅπως καὶ τὸ μικρὸ σπιτάκι μὲ τοὺς κισσοὺς, ἐκεῖ πού εἶχαν κουδενιάσει τρυφερὰ τόσες φορές, πιασμένοι ἀπ' τὸ χέρι, κι' εἶχαν ἀλλάξει τόσα ἀγνὰ καὶ γλυκὰ φιλά!

Οἱ παλῆς αὐτὲς ἀναμνήσεις ξαναζωντανεύον στὴν ψυχὴ της. Κάι ποθοῦσε ν' ἀφίση τὸ μεγάλο πύργο, ὅπου ἦταν ἀφέντρα καὶ φυλακισμένη μαζί, γιὰ νὰ τρέξῃ στὸ Ταβερναί καὶ ν' ἀνασάνῃ τὸν ἀγαπημένο αέρα του...

Μὰ ἔπρεπε νὰ περιμένῃ νὰ νυχτώσῃ καλά, γιὰ νὰ πραγματοποιήσῃ αὐτὴ τὴν ἐμμενη ἰδέα της...

Τὸ φεγγάρι ἀνέβαινε στὸν οὐρανὸν, φωτίζοντας τὴν ἡσυχὴ ἐξοχῇ. Ὁδῶν εὐκολάτατο ν' ἀκολουθήσῃ ἡ Ρόζα τὸ δρόμο πού ἔδεχονε τὸ Ταβερναί. Ἐπρεπε μονάχα νὰ βγῇ χωρὶς νὰ τὴ δοῦν. Αὐτὸ ἦταν τὸ δύσκολο, γιὰτὶ οἱ ὑπηρετές τὴν πρόσεχαν, σὰν νὰ διασθάνονταν τὰ σχέδιά της.

Ἡ καμαριέρα της ἡπῆκε στὴν κάμαρά της καὶ τὴ ρώτησε:

—Δὲ θὰ κατεβῇτε νὰ φάτε, κυρία;

Ἡ Ρόζα ἔκαμε μιά κουρασμένη χειρονομία.

—Ὀχι, ἔχω μονάχα ἀνάγκη γιὰ ἀνάπαυσι, ἀπάντησε.

Ἦξερε ὅμως φάνηκε νὰ μετανοῇ, ἀνασῆκωσε τοὺς ὤμους της κι' ἀκολούθησε τὴν καμαριέρα.

Βρέθηκε μόνη στὴν ἀπέραντη τραπεζαρία μὲ τὰ βαρύνοντα ἐπιπλά καὶ τοὺς κυνηγετικὸς πίνακες. Ἐφαγε κάτι κι' ὕστερα προσφασίστηκε ὅτι νύσταζε κι' ἀνέθηκε στὴν κάμαρά της, λέγοντας στὴ Γενεβιέδη:

—Πάω νὰ κοιμηθῶ. Δὲ θὰ σὲ χρειαστῶ ὡς αὔριο...

Εἶχε πάρει τὴν ἀπόφασιν της.

Ὅταν γύρισε στὴν κάμαρά της, κύτταξε μιά στιγμὴ ἔξω. Δὲν εἶδε κανένα. Ὅλα ἦταν ἔρημα. Οἱ ὑπηρετές εἶχαν συγκεντρωθῇ στὴν κουζίνα, πού βρισκόταν στὴν ἄλλη ἀκρὴ τοῦ κτιρίου.

Ἀν περπατούσε γρήγορα, ἡ Ρόζα θὰ μπορούσε νάχη γυρίσει πρὶν ἀπ' τὰ μεσάνυχτα.

Ἐρρίξε πάνω της ἕνα ἐλαφρὸ παλτό. Ἀνοίξε τὴν πόρτα τοῦ λουτροῦ καὶ βῆκε μιά πέτρινη σκάλα. Κατέβηκε καὶ βγήκε στὴν αὐλή. Ἡ καγκέλλο-πόρτα τοῦ πάρκου ἦταν διαρκῶς ἀνοιχτῇ. Δὲν εἶχε πιά μπροστά της κανένα ἐμπόδιο.

Ἀνάσανε ἐλεύθερα καὶ κύτταξε πίσω της τὸν πύργο, πού φάνταζε κάτασπρος στὶς ἀχτίδες τοῦ φεγγαριοῦ.

Θυμόταν πὼς οἱ ἀνθρωποὶ τοῦ Ταβερναί τὸν βλέπανε πάντα σὰν ἕνα σύμβολο πλούτου, πού τὸ φθονοῦσαν ὅλοι... Καὶ τώρα ἡ Ρόζα ἔβγαινε ἀπὸ κεί. Ἦταν σὰ δικός της, αὐτὸς ὁ πύργος. Κι' ὅμως δὲν ἐνοίωθε, μέσα στὴν ψυχὴ της, παρά θλίψιν καὶ πένθος...

Τράβηξε πρὸς τὸ χωριὸν της, ἀνατριχιάζοντας σὲ κάθε θόρυβο.

Δυὸ φορές μάλιστα φοβήθηκε, ὅταν ἀκούσε νύχθοντα κάποιον πρὸς τὸ μέρος της, περπατῶντας βουρὰ καὶ κουρασμένον μὲ τὴν ἀρβύλας τους. Ἦταν ἴσως ἀλήτες ἢ ζητιανοί... Πάντως, δὲν ἤθελε νὰ τὴ δοῦν. Κρύφτηκε μέσα στὸ δάσος καὶ τοὺς

ἀφισε νὰ περάσουνε, πρὶν συνεχίσῃ τὸ δρόμο της.

Δὲν ἀρκεῖ ὅμως τὸ θάρρος, γιὰ νὰ κἀνῃ κανεὶς μιά μακρινὴ διαδρομὴ. Χρειάζεται νάχη καὶ τὶς δυνάμεις.

Σὲ λίγο, ἡ Ρόζα κουράστηκε. Οἱ πέτρες τοῦ δρόμου τῆς πλῆγωναν τὰ πόδια, μέσα ἀπ' τὰ λεπτὰ παπούτσια της.

Ὡστόσο, μὲ ὑπεράνθρωπες προσπάθειες, ἔφτασε στὸν προορισμό της: Κατὰ τίς 10, βρισκόταν ἔξω ἀπ' τὸν τοῖχο τοῦ πάρκου τοῦ Ταβερναί.

Ἐξάσσε τότε τὴν κούρασιν της. Ἐμεινε μερικὰ λεπτὰ ἀκουμπισμένη στὸν κορμὸ ἐνὸς δέντρου, κοντὰ στὴ μικρὴ λίμνη, μὲ τὰ μάτια μισόκλειστα. Δὲν εἶχε πιά τὴ δύναμιν νὰ κινηθῇ, οὔτε καὶ νὰ σκεφθῇ. Ἐμοιάζε μ' ἕνα σώμα χωρὶς ψυχὴ.

Τὸ βολωμένο μυαλό της δὲ μπορούσε νὰ ξεκαθαρίσῃ καμιά ἰδέαν, ἀπ' τίς τόσες πού στρεβιλιζόνταν μέσα του. Σκεπτότανε μονάχα πὼς βρισκόταν στὸ χωριὸν της, κοντὰ στὸ πατρικὸ τὸ σπίτι—ὅπου δὲν τολμοῦσε νὰ μῇ— κοντὰ στὴ δεύτερη ὑπέρα της, κοντὰ στὸν παιδικὸν της φίλο πού κοιμόταν τὸν τελευταῖο ὕπνον του...

Δὲ θυμότανε πιά τίποτα ἀπ' τὴν πολυτελὴ ζωὴ της στὸ Παρίσι, ἀπ' τὸν ἔρωτα πού βαρύνον πού πρόσφερε τὰ πλοῦτι τοῦ μπροστὰ στὰ πόδια της.

Ὅλ' αὐτὰ δὲν ἦταν παρά ἕνα ὄνειρο. Ἡ πραγματικότης ἦταν ἐκεῖ, μπροστὰ της: τὸ Ταβερναί, ἡ φέουμα τοῦ Ἑσσάρ, ἡ ἐκκλησοῦλα τοῦ χωριοῦ... καὶ τὸ νεκροταφεῖο γιὰ τὸ ὅποιο εἶχε κάνει τόσο δρόμο, ἀτέλειωτο σὰν ἀνάβασμα στὸ Γολγοθᾶ.

Ἐλάς, ξαναπῆρε θάρρος. Διευθύνθηκε πρὸς τὸ νεκροταφεῖο, γιὰ νὰ προσευχηθῇ.

Διέσχισε τὴν πλατεία τῆς ἐκκλησίας, μὲ τὸ φόβο μήπως τὴ δῇ κανεὶς, στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ. Μὰ ὅλο τὸ χωριὸ κοιμότανε.

Μπήκε στὸ νεκροταφεῖο κι' ἔψαξε γιὰ τὸν τάφο τοῦ ἀγαπημένου της. Δὲν ἀργησε νὰ τὸν βρῇ, γιὰτὶ ἦταν ὁ μόνος φρεσκοσκαμμένος καὶ σκεπασμένος μὲ στεφάνια καὶ λουλούδια, δίχως μαρμαρίνον σταυρὸ ἀκόμη.

Γονάτισε δίπλα του, ἔκουψε τὸ πρόσωπό της στὰ χέρια της καὶ ξέσπασε σὲ λυγμούς...

Μόνον ὁ Θεὸς τὴν ἀκούσε! Ὁ νεκρὸς δὲν τῆς ἔδωκε τὴ συμβουλὴ πού εἶχε ἔρδει νὰ τοῦ ζητήσῃ...

Γύρω της, ἀπλωνόταν ἡ σιωπὴ καὶ τὸ μυστήριο τῆς νύχτας.

Ἀρπάζε τὸ μπουκαλάκι μὲ τὸ δηλητήριο καὶ τὸσφίξε σπασμωδικὰ στὸ χέρι της... Μὰ τὴ συγκράτησε ἡ σκέψι πὼς εἶχε νὰ ἐκ-

πληρώσῃ ἀκόμη μιά ἀποστολὴ, κι' ὁ φόβος πὼς θάκανε νὰ πονέσῃ ὁ ἀνθρώπος πού τοῦ χρωστούσε τόσα...

—Ὀχι ἀκόμη... μουρμούρισε. Ἀργότερα ἴσως, ὅταν τὸ φορτίο μου βῇ—γίνει πολὺ βαρὺ, ἀσκήτωτο!...

Πόση ὥρα ἔμεινε ἐστὶ, σκυμμένη πάνω ἀπ' τὸ κνὸπὸ τάφο; Δὲν ἤξερε οὔτε ἡ ἴδια...

Ὅταν σηκώθηκε ἐπιτέλους, τὸ φεγγάρι ἔγερνε πρὸς τὴ δύση του, πίσω ἀπ' τὰ πύληλα δέντρα τοῦ Ταβερναί.

Τὰ μάτια της, θολωμένα ἀπ' τὰ δάκρυα, δὲ βλέπανε καθαρά.

Πῆρε πάλι τὸ δρόμο. Κάποια στιγμὴ ὅμως, κυττάζοντας πίσω, εἶδε ν' ἀνάβῃ ἕνα φῶς στὸ μικρὸ παράθυρο τοῦ σπιτιοῦ μὲ τοὺς κισσοὺς.

Προχώρησε πρὸς τὰ ἐκεῖ, προσέχοντας νὰ μὴ κἀνῃ θόρυβο.

Ὅταν ἔφτασε μπροστὰ στὸ παράθυρο, σταμάτησε διστάζοντας.

Τὴ συνέβαινε ἐκεῖ μέσα, τέτοια ὥρα; Θέλησε νὰ τὸ μάθῃ... Ἀνασκήκωσε στὶς μύτες τὸν ποδιὸν της καὶ κύτταξε ἀπ' τὸ τζάμι.

Εἶδε τότε τὸν πατέρα της. Μόλις εἶχε γυρίσει ἀπ' ἔξω ὁ Μπρινόν, κι' ἦταν σκοτισμένος, ἀπεριποίητος, μὲ ξεκούμπωτο τὸ σακάκι του καὶ τὰ μαλλιά του ἀχτένιστα. Στεκότανε μπροστὰ στὸ τζάκι, πού οἱ φλόγες τοῦ φωτίζαν τὸ πρόσωπό του.

Κάποια στιγμὴ, πῆρε τὸ ὄπλο του, ἔβαλε ἕνα φυσιγγίον καὶ τ' ἄφισε πάλι δίπλα του. Ἦξερε καθὼς μπροστὰ στὴ φωτιά κι' ἀκούμπησε τοὺς ἀγκῶνες του στὰ γόνατά του καὶ τὸ πηγούνη τοῦ στὰ χέρια του.

Ἐμεινε μερικὰ λεπτὰ σ' αὐτὴ τὴ στάσι.

Ἐπειτα σηκώθηκε, ἦρε πάνω ἀπ' τὸ τζάκι τὴ φωτογραφία τῆς γυναίκας του καὶ τὴν πλησίασε στὰ χεῖλιά του. Ἀφού τὴ φίλησε, τὴν πέταξε μέσα στὴ φωτιά.

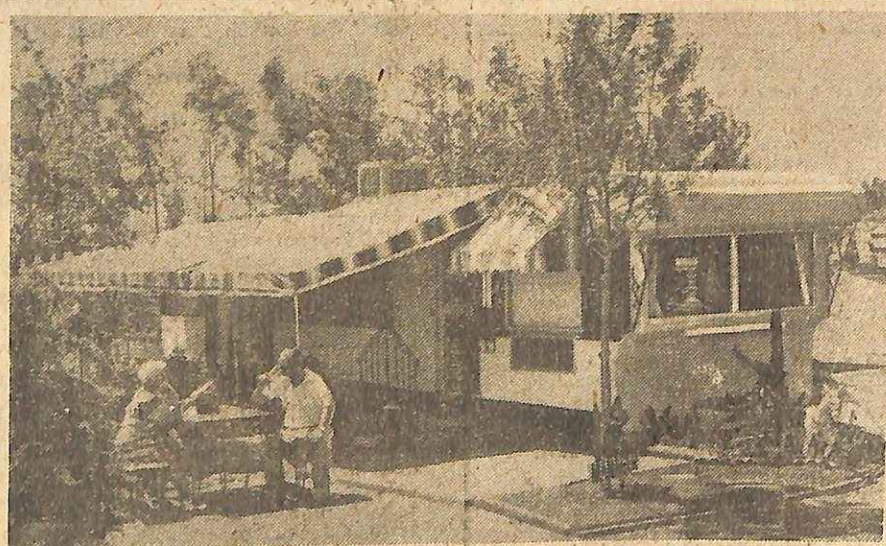
Καθὼς ἄπλωνε ὕστερα τὸ χέρι του πρὸς τὸ ὄπλο του, ἀκούσε ἕνα θόρυβο, σὰν νὰ προσπαθοῦσε κάποιος ν' ἀνοίξῃ τὴν πόρτα. Σηκώθηκε γρήγορα καὶ πῆγε ν' ἀνοίξῃ. Ἀντίκρισε τότε τὴν κόρη του.

—Εγὼ εἰμαι, εἶπε μαλακὰ ἡ Ρόζα.

Τὴν κύτταξε μιά στιγμὴ, χωρὶς νὰ τῇς ἀνοίξῃ τὴν ἀγκαλιά του καὶ δίχως νὰ προφέρῃ λέξι.

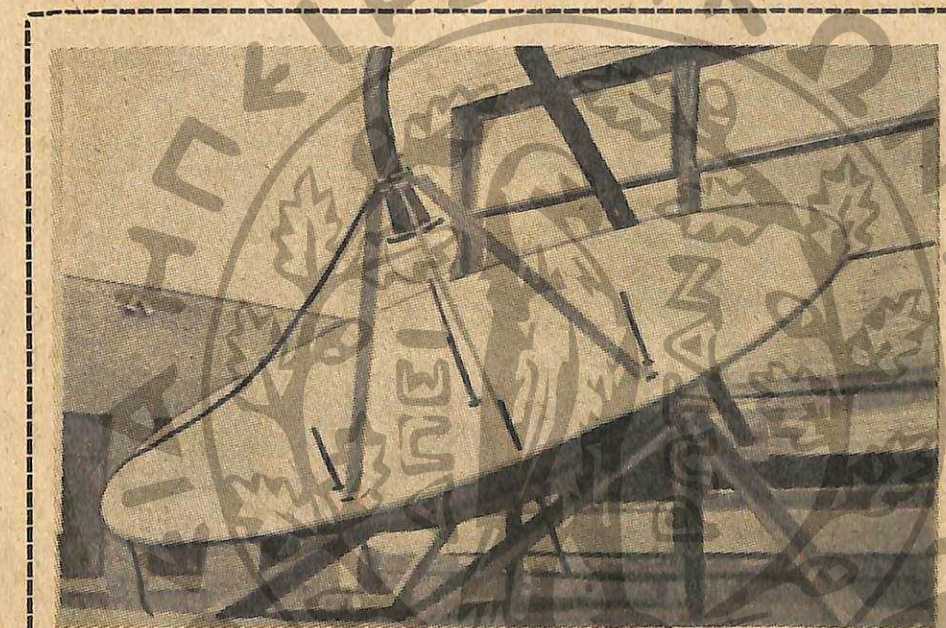
—Ἐλα μέσα! εἶπε ἐπιτέλους.

Μιά πάλι εἶχε γίνει μέσα του. Ἦθελε νὰ τὴ δῶν ἄλυπτα, νὰ τῇς κλείσῃ τὴν πόρτα. Μὰ, βλέποντάς τὴν σὲ τέτοια γάλα—κι' ἀκόμη ἀπὸ περιέργειαν νὰ μάθῃ πὼς εἶχε βρεθῇ ἐκεῖ τέτοια ὥρα—μετανοίωσε καὶ τὴ δέχτηκε μέσα στὸ σπίτι.



ΤΟ ΠΙΟ ΜΟΝΤΕΡΝΟ ΤΡΟΧΟΣΠΙΤΟ

Κάθε χρόνο αὐξάνει ὁ ἀριθμὸς τῶν πλουσίων Ἀμερικανῶν πού, ἀνάλογα μὲ τὴν ἐποχὴ τοῦ ἔτους μεταθέτουν τὴν κατοικία τους σὲ περιοχὲς μὲ ἥλιο κλίμα τῆς προτιμήσεώς τους. Γιὰ νὰ τὸ ἐπιτύχουν αὐτὸ, χρησιμοποιοῦν τροχόσπιτα σὰν αὐτὰ, πού βλέπετε στὴ φωτογραφία μας, τὰ ὁποῖα σέρουν πίσω ἀπὸ τὸ αὐτοκίνητό τους. Τὰ σπιτὰ αὐτὰ, πού ἐξασφαλίζουν ὅλες τίς ἀνάσεις, στοὺς ἰδιοκτῆτες τους, συμπίπτουσιν ὅταν πρό-χῶρο. Στὴν Ἀμερικὴ υπάρχουν σήμερα 12.000 τέτοια ἐιδικὰ γιὰ παρόμοιες ἐγκαταστάσεις. Διαθέτουν πλίνες, γυμναστήρια, γυμναστήρια, μὲ μὲ τὸ τροχόσπιτο ἐγκατα-σταθῇ συνδέεται μὲ 5 λεπτὰ τῆς ὥρας μὲ ηλεκτρικὸ ρεύμα καὶ τηλεφῶν.



ΕΝΑ ΠΑΝΙΣΧΥΡΟ ΠΑΝΤΑΡ

Μὲ τὸ νέο αὐτὸ τελειοποιημένο καὶ πανίσχυρο παντάρ, πού ἀποτελεῖ μέρος ἐνὸς νέου συ-στήματος ἀνιχνεύσεως τοῦ διαστήματος, οἱ Ἀμερικανοὶ στρατιωτικοὶ ἐλπίζουν νὰ μποροῦν νὰ ἐπισημαιοῦν τοὺς ἐχθρικοὺς διηπειρωτικοὺς πυραύλους, σὲ περιπτώσι πολέμου καὶ νὰ προβοῖν ἐγκαιρῶς τὴν καταστροφὴν τους. Τὰ κοινὰ παντάρ πού χρησιμοποιοῦνται ση-μερα ἀποδείχθηκαν ἀνίκανα νὰ ἐπισημαιοῦν τοὺς διηπειρωτικοὺς πυραύλους λόγω τῆς ταχύτητος πού ἀναπτύσσονται.

Της έδωσε μια καρέκλα, κάθισε κι' αὐ-
τός καί τή ρώτησε ξερά:

— Από πού έρχεσαι;
— Από μακριά... απάντησε αόριστα ἡ
νέα γυναίκα. Ἦθελα νά δῶ τόν τάφο τοῦ
Ζάκ, νά προσευχηθῶ ἀπάνω του... Περπά-
τησα πολύ. Ἦμουν κουρασμένη... Ἔμεινα
λίγο στό νεκροταφεῖο... Ὑστερα, καθώς ἔ-
φευγα, εἶδα φῶς στό παράθυρο... Ἦαθα
κοντά... Σέ εἶδα καί τή φωτογραφία
τῆς μητέρας, νά εἰσιμάλῃς τὸ ντουφέκι σου.
Φοβήθηκα! Βρήκα ξεκλείδωτη τὴν πορτί-
στα τοῦ πάρκου καί μπήκα!...

Ὁ δασοφύλακας εἶχε ἀκουμπήσει στό
τῆμα.

Ἀκουσε στήν ἀρχή μὲ κάποια τρυφερό-
τητα τὴ φωνή τῆς κόρης του, πού ἔφτανε
ὡς τὴν καρδιά του. Ὑστερα συγκινήθηκε,
βλέποντας τὴ χλωμάδα τῆς, τὰ κομμένα
χαρκατριπτικά της, τὰ κόκκινα μάτια της.

Μὰ εἶδε συγχρόνως τὸ μεταξωτὸ μαντὶ
τῆς, τὰ διαμαντένια σκουλαρίκια της... καί
τὸ πρόσωπό τοῦ ξαναπῆρε τὴν ἄγρια ἔκ-
φρασή του.

— Σέ ρώτησα ἀπὸ πού έρχεσαι, πρόφε-
ρε. Γιατί δὲ μοῦ ἀπαντᾷς;

— Για νά μὴ θυμώσης πιά πολύ, πατέρα
μου.

Ἐκανε μιά προσπάθεια καί πρόσθεσε,
μὲ σταθερότερη φωνή:

— Κατάλαβα πῶς σχεδιάζεις ἕνα ἔγκλη-
μα ἐναντίον τοῦ ἐαυτοῦ σου! Ἦθελες ἴσως
νά σκοτωθῇς, ἐξ αἰτίας μου! Νά γιατί υπῆ-
κα... γιὰ νά σ' ἐμποδίσω!

— Naί, σωστά τὸ μάντεψες: Βαρέθηκα
πιά τὴ ζωή! Ἀκουσε λοιπόν... Ἀφοῦ σέ
στέλνει ἡ τύχη, θά σοῦ ἐξηγήσω τί ἔχω
στήν καρδιά μου.

Ἡ Ρόζα θέλησε νά πῇ κάτι, ἀλλὰ ὁ Μπρι-
νὸν τὴ σταμάτησε μὲ μιὰ ἀπότομη χειρο-
νομία του. Κάθισε καβαλλικευτὰ στήν κα-
ρέκλα του, πρὸ κοντά της, καί συνέχισε μ'
ὑπόκοφη φωνή:

— Θὰ μάθεις τώρα πῶς κατάντησε μιά
κοπέλλα σάν καί σένα ἕνα τίμιο καί καλὸ
ἄνθρωπο! Ἀπὸ τότε πούφυγες μὲ τ' αὐτο-
κίνητο τοῦ Βαρώνου Φερνέ, ἀπὸ τότε πού
βουτήχτηκες στὴ βρωμιά καί στὴ σαπίλα
τοῦ Παρισιῦ, δὲν τολιάω πιά ν' ἀντικρύ-
σω κανένα! Μένω ὁλοένα κρυμμένος στὰ
δάση, σάν ἀγρίμι, γιὰ ν' ἀποφεύγω τὶς
εἰρωνεῖες καί τοὺς σαρκασμούς. Σκύβω τὸ
κεφάλι μου, ντροπιασμένος, δὲν ἔχω πιά
φίλους, οὔτε γνωστούς. Μ' ἀποφεύγουν ὅ-
λοι, ὅπως τοὺς ἀποφεύγω καί ἐγώ.

— Προχτές, θέλησα νά φύγω μακριὰ ἀπὸ
δῶ, γιὰ νά μὴ κἀνω κανένα μεγάλο κα-
κό... Τὸ εἶπα στό μαρκήσιο, μὰ αὐτὸς μὲ
κράτησε, μ' ἐμπόδισε... Ἐ λοιπόν, τόκανα
αὐτὸ τὸ κακὸ ἀπόψε, πρὶν ἀπὸ λίγο!...
Ἦταν δὴ, ὁ Σιμόν Ραμποῦ κι' ὁ Ζαν Χαν-
νάρ, Κυνηγούσανε κρυφά, στὸ φῶς τοῦ φεγ-
γαριῦ. Τοὺς τσάκωσα. Ὁ Ραμποῦ μ' ἄρ-
χιζε στίς βρισιές, ὅπως συνήθως. Θέλησα
νά τὸν χτυπήσω, κι' αὐτὸς μὲ πυροδόλησε.
Δὲ μὲ πέτυχε. Ἀφίσα τότε χάμω τὴν



ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΔΕΣ

Ἡ βεντέτα τοῦ ἑλαφροῦ τραγουδιοῦ Μαί-
ρη Μόντ, τὴν ὁποία ὁ Γιώργος Οἰκονο-
μίδης παρουσιάζει κάθε βράδυ στοὺς θα-
μάνες δύο κοσμητικῶν κέντρων τῆς Ἀθῆ-
νας. Ἡ συμπαιδὴς καλλιτέχνης, πού ἔχει
ἐπὶ νομισματῶν τὴν ἀρχαιογραφία καί τὴν
ἀρχαία γλῶσση, πρόκειται νά πρωταγωνι-
στήσῃ σὲ μιὰ νέα μουσικὴ ταινία, τῆς ὁ-
ποίας τὴ μουσικὴ γράφει ὁ σύζυγός της
μαέστρος Ἀλέκος Σπᾶνης.

καρμπίνα μου... κι' ἄρχισε μιά ἄγρια πᾶ-
λη μεταξύ μας!... Ἄν περάσεις τώρα ἀπ'
τὴ μεριά τοῦ Σώμ, θά βρῇς δύο ἄνθρωπους
στραγγαλισμένους... Πιστεύω πῶς τοὺς ἔ-
πνιξα! Ὁ Ραμποῦ δὲν ἀνάσινε πιά. Ὁ
ἄλλος ψυχομαχοῦσε...

— Μὰ, ἂν τυχὸν ζοῦνε ἀκόμη, φυλάζου,
γιατί θά ἐκδικηθοῦνε σέ σένα! Ἐμένα δὲ
θὰ μὲ ξαναβροῦνε πιά. Βαρέθηκα τὴ ζωή...

Ὁ Μπρινὸν σώπασε.

Ἡ Ρόζα ἔμεινε ἀκίνητη κι' ἀμίλητη, πε-
οιμνώντας νά τελειώσῃ ὁ πατέρας της.

— Ἀ, θέλησες νά δῇς τὸν τάφο αὐτοῦ
τοῦ δυστυχισμένου Ζάκ, πού τὸν σκότωσε
ὁ φίλος σου!... Δίκηρ εἶχες πού ἦρθε νύ-
χτα, στὰ σκοτεινά! Ἄν σέ βλέπανε μέρα,
θὰ σέ πετροβολούσανε!... Τὸ πῶπὶ τῆς κη-
δεῖας εἶχε μαζευντὸ ὁλὸς ὁ κόσμος... καί μὰς
καταριότανε, ἐνῶ καί μένα. Δὲν ἦμουν ἐ-
κεῖ, ἀλλὰ τάμαθα τὸ βράδυ.

— Οἱ Μπαγιέλ εἶναι ἀπελπισμένοι! Ἡ
ὑπέρτα κοντεύει νά πεθάνῃ, ὁ πατέρας πᾶει
νά τρελλαθῇ! Αὐτὸ εἶναι τὸ ἔργο σου...
Κι' ἂν θῆς νά μάθεις τί σέ περιμένει, νά
σοῦ τὸ πῶ ἐγώ: Σέ μερικὸ καιρὸ ὁ Βαρῶ-
νος Φερνέ θὰ σέ βαρεθῇ, γιατί δὲν εἶσαι
παρὰ μιά χωριάτισσα! Θὰ σέ διώξῃ τότε

ἀπ' τὸ σπῆτι τοῦ, ὅπως σ' ἔδωξα ἐγὼ ἀπ'
τὸ δικό μου, ὅπως σέ διώχνει ἡ ντροπὴ ἀπ'
τὸ χωριό σου, ὅπου δὲν τολιάς νάρθῃς πα-
ρὰ τὴ νύχτα.

— Καί τώρα φύγε! Ἀντίο!

Μὰ ἡ Ρόζα δὲν ἔκανε καμμιά κίνησι.

— Ἄν μείνεις, πρόσθεσε ὁ Μπρινὸν, ὁρ-
κίζομαι στὸ Θεὸ πῶς θά δῇς ἕνα θέαμα
πού θά σέ βασανίσῃ σ' ὅλη σου τὴ ζωή.
Ὅσο κι' ἂν προσπαθῇ ὁ φίλος σου νά σέ κᾶ-
νι εὐτυχισμένη!

— Ἀρπᾶξε τὸ ὅπλο του καί τόβαλε ἀνά-
μεσα στὰ πόδια του, ἀκουμπώντας τὸ κε-
φάλι του στὴν γάννη.

Ἡ Ρόζα ὤρμησε, πρὸς τὸ μέρος τοῦ
βαγόντος μιά φωνὴ τρομερή. Τοῦ πῆρε
ἀπ' τὰ χέρια τὴν καρμπίνα, μὲ κίνδυνον
νά σκοτωθῇ, καί τοῦ φώναξε, ἐξάλλη:

— Naί, θὰ φύγω καί δὲ θὰ ξαναγυρί-
σω! Ὅχι ὅμως πρὶν μοῦ ὀρκιστῇς πῶς θά
ἐπιχειρήσῃς τίποτα κατὰ τῆς ζωῆς σου!

— Ἀφίσε με!

— Δὲ θέλω νά πεθάνῃ ἄλλος ἕνας ἄν-
θρωπος ἐξ αἰτίας μου! Στὸ κάτω-κάτω, μὲ
καταριέσαι, χωρὶς νά σκεφθῇς πῶς εἰμι
κόρη σου καί πῶς μοῦ χρωστούσε τὴν
προστασία σου, τὴν υποστήριξί σου... Μὰ
ἐστὶν ἡ ἀλήθεια: Δίχως νά θελήσῃς κᾶν νά μ'
ἀκούσης, ἔδωσες πίστι στίς συκοφαντίες
ἐναντίον μου. Ἀντὶ νά μ' ἀκούσης καί νά
πάρῃς τὸ μέρος μου, ἐνῶθηκες μὲ τοὺς ἄλ-
λους, μ' ἐκείνους πού εἶχαν ξεγελαστῇ καί
μὲ νομίζανε ἄτιμη καί κακούργα... Ἀκουσε
λοιπόν, γιὰ νά μάθεις!

Καί τὸ διηγήθηκε μὲ λίγες λέξεις τί
εἶχε συμβῇ τὴ μοιραία ἐκείνη νύχτα στὸ
σπῆτι μὲ τοὺς κισσοὺς.

Τὸ περιέγραψε τὴ θλίψη της, τίς ἐλπί-
δες της, τὴν ἀποθάρρυνσί της ὅταν ἔμαθε
τὸ θάνατο τοῦ Ζάκ Μπαγιέλ.

Μιλοῦσε ζωρὰ, μὲ πυρετὸ, γιὰ ὅσα εἶχε
τραβήξῃ δίχως νά τ' αἰσθῇ.

— Ὁ Βαρῶνος Φερνέ ἦταν ὁ μοναδικός
μου φίλος, πρόσθεσε στὸ τέλος, ὅσο
δὲ σκεπτόμουν αὐτόν, δὲν εἶχα αὐτόν στήν
καρδιά μου... Σέ τί ἔχεις νά τὸν κατηγο-
ρήσῃς λοιπόν; Ὁ Ζάκ, πεθαίνοντας, τοῦ-
δωσε τὸ χέρι τοῦ κι' ἀναγνώρισε πῶς εἶχε
ἀδικῇ. Ὁ θάνατός του μὲ μῆρα πού θά τὸ πα-
ραδεχθῇς καί σὺ καί θά μὲ δικαιώσῃς. Μὰ
θάναι πολὺ ἀργά... Ἐγὼ ὑποφέρω πολὺ,
χωρὶς νά παρανομῶ καθόλου... Χρωστάω
τὴ ζωή στὴ μαρκήσια ντε Μελάν... Ἀγαπᾷ
τὴν Ἄντρε μ' ὅλη μου τὴν ψυχή... Μποροῦ-
σα ποτὲ νά τὴ προσδώσω!... Τίς ἔσωσα!
Τώρα ξέρεις τί μοῦ κόστισε ἡ σωτηρία
τοῦ!

Ἡ ἀποκάλυψις ἐκείνη εἶχε ἀφίσει ἄναυδο
τὸν Ζερὸν Μπρινὸν. Ἡ Ρόζα ἔλεγε ἀλήθεια.
Τοῦ ἦταν ἀδύνατο ν' ἀμφισβᾷ. Τὸ λέγα-
νε τὰ μάτια της!

— Θυσιάστηκα γιὰ νά σώσω τοὺς Με-
λάν! συνέχισε. Τί ἤμασταν ἐμεῖς γι' αὐτούς;
Ἐπὶ πρῆτες τοὺς... Ὀρκίσου μοι πῶς θά
κρατήσῃς τὸ μυστικόν μου! Ὀρκίσου μοι
πῶς θά παραστήθῃς ἀπ' τὸ σχέδιόν σου!
Εἴσαι ἀντράς! Ἐγὼ δὲν εἶμαι παρά
μιά γυναίκα... καί σοῦ δίνω τὸ καλὸ πα-
ραδειγμα! Δὲν παραπονιέμαι, κι' ἄς εἰμαι
τόσο δυστυχισμένη!

Ἀδύνατο νά περιγραφῇ ὁ ἀνέκφραστα
γλυκὸς τόνος τῆς Ρόζας. Ὁ Μπρινὸν σπῆ-
κώθηκε, πῆγε κοντά της, τὴν ἀγκάλιασε καί
τὴν ἔσφιξε στὸ στήθος του.

Μέσα στοὺς λυγμούς του καί στὰ δά-
κρυα πού ἀναβλύσανε ἐπιτέλους ἀπ' τὰ
στεγνωμένα του μάτια, ψιθύριζε μὲ συν-
τοῖδῃ:

— Συχώρεσέ με, Ρόζα μου! Σοῦ τὸ ζῆ-
τάω γονατιστός!

Ἡ νέα γυναίκα ἔμεινε λίγο ἀκόμη στὸ
σπῆτι μὲ τοὺς κισσοὺς. Κύτταξε μὲ παιδιά-
στικη χαρὰ τὴν καρμὰ της, πού εἶχε μεί-
νει στήν κατάστασι πού τὴν εἶχε ἀφίσει.
Ἦταν εὐτυχισμένη γιατί ξαναγύρισε κοντά
τῆς ὁ πατέρας της...

Ὅταν χτύπησαν ἐπιτέλους μεσάνυχτα,
ἐτοιμάστηκε νά φύγῃ.

— Καί τώρα τί θά κάνῃς; τὴ ρώτησε ὁ
δασοφύλακας.

— Θὰ γυρίσω ἐκεῖ ἀπ' ὅπου ἦρθα.

— Γιατί δὲ μένεις ἐδῶ;

Κοῦνησε τὸ κεφάλι της κι' ἀπάντησε μ'
ἐνα μελαγχολικὸ χαμόγελο:

— Τὸ εἶπες πρὸ ὀλίγου. Δὲν πρέπει νά
μὲ βρῇ ἐδῶ ἡ μέρα.

— Ρόζα!

— Εἶχες δίκιο, πατέρα. Δὲν ἔχω πιά

παρὰ ἕνα ἄσυλο... Θὰ ξαναγυρίσω σ' αὐτό.

— Θάχῃς τὴ δύναμι;

— Naί... πρέπει!

Κι' ὅμως ἐνοίωθε πολὺ ἀδύνατο τὸν ἑαυ-
τό της, τρακισμένο. Ὅσο ἔκανε μιά
πρόσπαθεια.

— Δὲ θὰ φύγῃς μόνη. Θὰ σέ συνοδεύω.

εἶπε ὁ δασοφύλακας.

— Ὅπως θέλεις...

Ξεκίνησαν μαζί. Τὸ φεγγάρι εἶχε κατεβῇ
κάτω ἀπ' τὸν ὀρίζοντα κι' ὁ οὐρανὸς ἦταν
συννεφιασμένος. Φυσούσε δυνατὸς ἀέρας.

Ἡ Ρόζα ἔκανε ὅ,τι μπορούσε γιὰ νά φα-
νῇ δυνατὴ καί θαρραλέα. Ἀκουμποῦσε στὸ
γερό μπράσσο τοῦ πατέρα της, μὲ μιὰ ἄ-
ναγκη προστασίας καί φιλίας πού τὴν ἔ-
κανε ἐλκυστικώτερη.

Κάποια στιγμή, σκόνησε σὲ μιὰ πέτρα
καί παρὰ λίγο νά πῇ. Μὰ ὁ Μπρινὸν τὴ
συγκράτησε, τὴν τράβηξε κοντά του καί τὴν
ἔσφιξε στὸ στήθος του.

— Ὁ, πατέρα, ἂν μὲ κρατούσετε πάντα
ἔτσι!... τοῦ εἶπε.

Αὐτὸ ἦταν τὸ μόνο παράπονο πού βγῆ-
κε ἀπ' τὰ νύχλια της.

Σταμάτησαν σὲ λίγο στὸ Σώμ, σ' ἕνα
μέρος ἐρημικὸ καί σκυθρωπὸ, ἀνάμεσα σὲ
δύο γωνίες τοῦ δάσους τοῦ Ταβερναί. Ἐ-
κεῖ εἶχε παλέψῃ πρὶν ἀπὸ μερικὲς ὥρες ὁ
Μπρινὸν μὲ τοὺς δύο λαθροθῆρες.

Ἐξέτασε τώρα τὸ μέρος ὅπου τοὺς εἶχε
ἀφίσει πνιγμένους ἀπ' τὰ δυνατὰ του χέρια.

Τὸ χόρτο ἦταν ποδοπατημένο, οἱ θάμνοι
σπασμένοι. Ἦταν φανερὰ τὰ ἴχνη τῆς πᾶ-
λης. Ἀλλ' οἱ δύο ἄθλιοι εἶχαν ξεφανιστῇ.

Ὁ Μπρινὸν ἀνάσανε μ' ἀνακούφισι. Εὐ-
τυχὰς, δὲν εἶχε γίνει φονιάς!

Συνέχισε τὸ δρόμο του, μαζί μὲ τὴν κό-
ρη του.

Ὅταν φάνηκε ἐπιτέλους ὁ πύργος τοῦ
Ὀρμ, ἡ Ρόζα ψιθύρισε:

— Μὴν ἔρθῃς πρὸ πέρας!

— Ὅπως θέλεις... Ἀντίο λοιπόν!

Τὴ γέμισε φιλία... Στὸ δρόμο, πού εἶχε
διηγηθῇ τὴ ζωή της, τοὺς πόνους της, τὴν
προστασία τοῦ Βαρώνου καί τὴ φιλία τοῦ
φτωχοῦ καμπούρη...

Χώρισαν ἐπιτέλους. Ὁ Μπρινὸν ἀπομα-
κρύνθηκε, κυττάζοντας πίσω σὲ κάθε βῆμα
τοῦ.

Ἡ Ρόζα πάλαι μὲ τὴν κόουρασι, πού τῆς
ἔγινε πρὶν αἰσθητὴ μόλις ἔχασε τὸ στήριγ-
μά του. Ὅταν ἔπαψε ν' ἀκούει τὰ βήματά
του, ἐνοίωσε νά λυγίσουν τὰ γόνατά της
ἴδρωσε καί λιποψύχησε.

Ὁ ἀνήφορος πού εἶχε νά κάνει ἀκόμη,
τῆς φαινόταν ἀτελείωτος. Στὴν κορυφὴ τοῦ
ὕψωνόταν ὁ πύργος, σάν φρούριο.

Σταμάτησε καί κάθισε στὸν ὄχθο τοῦ
δρόμου, γιὰ νά ξαναπάρῃ δύναμει. Τὰ πό-
δια της ἦταν πονεμένα, τὸ κεφάλι της τῆς
φαινόταν βαρὺ, σάν μολυβένιο.

Εἶχε ἀρτίσει νά πέφτῃ μιά φιλή καί δια-
περαστικὴ βροχή. Ἐπειτ' ἀπὸ λίγο, ἡ Ρό-
ζα τουρτουρίζε μουσκεμένη ὀλοκληρῇ. Χτυ-
ποῦσαν τὰ δόντια της, ἔτρεμε σύγκορη.

Ξεκίνησε πάλι, ἀλλ' ἀναγκάστηκε νά ξα-
λασταματήσῃ.

Ἀρχίξε πιά νά ξημερώνῃ. Ὁ οὐρανὸς
εἶχε φωτισθῇ, πρὸς τὴν ἀνατολή.

Ἡ Ρόζα φοβήθηκε μήπως τὴ δὴ κανεῖς
χωρὶς κι' ἔκαμε μιά τελευταία προσπά-
θεια...

Τέλος, ἔφτασε στὸν πύργο κι' ἀνέβηκε
τὴ σκάλα τῆς ὑπηρεσίας.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Τὸ τέλος

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γάμοι

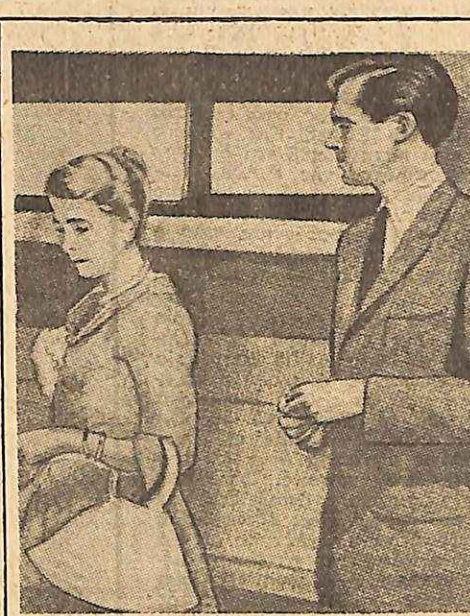
Εἰς τὸ γραφικὸ ἐκκλησάκι Ἀγίας Βαρβά-
ρας ψυχρὸς ἐτελέσθησαν τὴν Τετάρτην 16
Ἰουλίου ἔ. ε. οἱ γάμοι τοῦ κ. Αἰμιλίου Μαυ-
ροφιδί, βιομηχάνου, μετὰ τῆς χαριτωμένης
Δόκ. Ἐφης Κοντογιάννη. Παράνυμφος παρέ-
στη ἡ κα Βάσω Ν. Ζαχαριάδου. Εἰς τὸ εὐ-
τυχὲς ζεῦγος εὐχόμεθα βίον πανευτυχῆ.

Οἰκογένεια Α. Κ.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Κυκλοφόρησε τὸ ὑπ' ἀρ. 12 τεῦχος τοῦ πε-
ριοδικοῦ «Σάλπιγμα ὑγείας» πού ἐκδίδει ὁ
ἐπιστήμιον φυσιοθεραπευτὴς καί χειρουργὸς
Δημήτριος Ι. Χρόνης. Μεταξὺ τῶν περιεχομέ-
νων τὸν ξεχωρίζουμε τὰ ἀκόλουθα θέματα:

«Πολιομυελίτις, πῶς τὴν θεραπεύει ἡ φυσιο-
θεραπεία», «Φασκόμηλο, τὸ ἐθνικὸ ἐλληνικὸ ρό-
φημα», «Εἰσθητικὴ νηστειοθεραπεία κ.α.



Ἡ Μπαρμπάρα Χάττον μὲ τὸν Τζαίμς
Ντάγκλας στὴν Κωνσταντινούπολι

Η ΜΠΑΡΜΠΑΡΑ ΧΑΤΤΟΝ

«πᾶει γιὰ τὸν ἑβδομο»!

Εἶναι ἐρωτευμένη μὲ τὸ νεα-
ρὸ Τζέιμς Ντάγκλας, πού ἔχει
γίνει ἡ ἀχώριστη σχιὰ της

Ἡ ἱστορία τῶν γάμων καί τῶν διαζυγίων
τῆς Μπαρμπάρα Χάττον εἶναι, χωρὶς ἀμφι-
βολία, ἡ κωμικοτραγικώτερη τοῦ κομποπο-
λιτικοῦ «ἄι-λαίφ» στὸ διάστημα τῆς τε-
λευταίας εικοσιπενταετίας.

Κωμικὴ, γιατί, καθὲς φορὰ πού παντρεύε-
ται, εἶναι βέβαιον πῶς ἡ ὑπερήλυτη Ἀ-
μερικανίδα κληρονομῇ πρόκειται καί νά
χωρίσῃ.

Τραγικὴ, γιατί, ἡ Μπαρμπάρα, βαθύτατα
δυστυχισμένη ὑπαρξί, δὲν «παίζει» μὲ τὸ
γάμο καί μὲ τὸν ἑρῶτα, ἀλλ' ἀγωνίζεται
νά βρῇ τὴν εὐτυχία.

Ὅσο, ὅταν παντρεύτηκε, ἐδῶ καί δύο
χρόνια, ἡ ἔκτις φορὰ, μὲ τὸ Γερμανὸ
πρῶτον πρωταθλητὴ τοῦ τένις Βαρώνο
Κοττφρηντ φον Κράμ, πολλοὶ πίστεψαν
πῶς εἶχε βρῇ πιά τὸ ἴδιον της.

Πρῶτα ἀπ' ὅλα, ὁ φόν Κράμ δὲν εἶχε
κανένα ἀπὸ τὰ ἑλαττώματα τῶν προη-
γουμένων συζύγων τῆς Μπαρμπάρα. Δὲν
ἦταν οὔτε προκοκῆρας, οὔτε ἐπιπόλαος,
οὔτε ἀσυνείδητος γυναικοκατακτητὴς. Ἀν-
τίθετα, ἀνῆκε στὸν ευγενικὸ καί τὸν ἱσορ-
ροποιημένο τύπο τῶν «τένιςμενων».

Ἐπειτα, μὲ τὴν γυναίκα πού παντρεύε-
ται, τὸν συνέδεε μιά παλιά κι' ἐλκρικὴ
φιλία, πού καταστάλαγμα τῆς ἦταν ὁ
ἄψιμος γάμος. Στὸ πρόσωπο τοῦ φόν Κράμ,
ἡ Μπαρμπάρα δὲ δειλάστει ἀπὸ τὸ και-
νούργιο καί τὸ ἀγνωστὸ, ἀλλὰ ζήτησε τὸ
γνωστὸ καί τὸ σίγουρο.

Τέλος, ἐκεῖνο πού σκόρπισε καί τίς τε-
λευταῖες ἀκόμη ἀμφιβολίες, ἦταν ἡ ἀλη-
θινὰ ἐκπληκτικὴ μεταμόρφωσις τῆς Μπαρ-
μπάρα τὸν πρῶτον καιρὸ μετὰ τὸν γάμο
της μὲ τὸν Γερμανὸ Βαρώνο. Αὐτὴ ἡ γυ-
ναίκα, ἡ διαρκὴς δύσθυμη, ἡ ὁλοένα θλιμ-
μένη, ἀντίκρουε τώρα τοὺς ἀνδρώπους μὲ
πρόσωπο, πού ἔλαμπε ἀπὸ ἀγαλλίασι.

«Μπορεῖτε πιά» εἶχε δηλώσει χαμογε-
λώντας, στοὺς δημοσιογράφους — νά λι-
πονοήσετε τὴν νευρικήν, τὴν ὑποχον-
δρικήν, τὴν μισάνθρωπὴ Μπαρμπάρα. Ἄν
θελήσετε νά ξαναγράψετε γιὰ μένα, θά
γράφετε γιὰ τὴν Μπαρμπάρα τὴν εὐτυχι-
σμένη σύζυγον!

Σύντομα, ὅμως, ὅσοι εἶχαν προσλάβῃ
πῶς ἡ εὐτυχία τῆς Μπαρμπάρα θά διαρ-
κοῦσε, ὑποχρεώθηκαν ν' ἀναγνώσουν
πῶς εἶχαν πέσει ἐνῶ στίς προδράσεις τους.

Τὰ πρῶτα σύννεφα παρουσιάστηκαν νά
περαιοῦντο μερὲς τῶν Χριστουγέννων: ὁ
φόν Κράμ στὴ Γερμανία, ἡ Μπαρμπάρα στὴν
Ἀμερική. Ἀσφαλῶς, ἕνα ζευγάρι, πού
διατρῇ τὸν ψυχικὸν του σύνδεσμον, δὲν
δεχεται ποτὲ νά χωρίσῃ τέτοιους μερὲς.

Τὴν ἀνοίξῃ, ἡ ἱστορία ἐπαναλήφθηκε,
ἀλλὰ μὲ ἀκόμη χειρότερος οἰκονομῇ. Ἐνῶ
ὁ φόν Κράμ ξαναγύρισε στὴν Εὐρώπην, ἡ
Μπαρμπάρα ἐμφανίστηκε στὴν Χαθάρν μ'
ἕνα νεαρὸ συνοδὸ, κομψὸ, ὡραῖο καί μὲ

ὑψος γεμῆτο ἐπαρσί καί ἱαμότητα.
Ποῖος ἦταν αὐτός; Κάποιος Τζαίμς
Ντάγκλας, 25 χρονῶν, γυῖος ἐνὸς βαθυ-
πλούτου Ἀμερικανοῦ βιομηχάνου. Ὁ τρό-
πος, μὲ τὸν ὁποῖο ἀπευθυνόταν στὴ Μπαρ-
μπάρα, γεννοῦσε τὴν ὑποψία πῶς οἱ σχέ-
σεις τους δὲν περιωρίζονταν στίς διαστά-
σεις μιᾶς ἀπλής φιλίας...

